

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

100'üncü Birleşim 16 Haziran 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	269
II.- GELEN KÂĞITLAR	269
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	286
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>286:290</i>
1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Karadeniz Bölgesi'ndeki fındık üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	286:287
2.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, pandemi sonrası ekonomik kayıplara ve işsizlik sorununa ilişkin gündem dışı konuşması	288:289
3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, 16 Haziran 1950 tarihinde Türkçe ezan okunmasına son verilerek yeniden Arapça ezana dönülmesine ilişkin gündem dışı konuşması	289:290

IV.- AÇIKLAMALAR

291,317,325,339,346,
351,361,368,372,
376,381,388,408

- 1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 291
- 2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 291:292
- 3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 292:293
- 4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine ve depremin zararlarını en aza indirebilmek için tedbirler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 293:294
- 5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin eylül, ekim aylarında vadesi gelecek Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi geri ödemelerinin altı ay süreyle ertelenmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanı ile Maliye Bakanına çağrıda bulunduğu ilişkin açıklaması 294
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, İstanbul ilinin bir gün bile hizmetsizliğe, kendi hâline bırakılmışlığa dayanamayacağına, seçimde hayal vaat edenlere var olan yolları, köprüleri, parkları ve işleyen düzeni korumalarını tavsiye ettiklerine ilişkin açıklaması 294
- 7.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Zini Geddiği anma mekânına yapılan saldırıyı kınadığına ve yetkilileri sorumlularını açıklamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 295
- 8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Bingöl ili Karlıova ilçesinde yaşanan depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine, Irak'ın kuzeyine düzenlenen Pençe-Kartal Operasyonu'nu başarıyla gerçekleştiren Türk Silahlı Kuvvetlerini tebrik ettiğine ve terörle mücadelede kararlılıkla devam edileceğine ilişkin açıklaması 295
- 9.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, pandemi sürecinde tüm dünyaya örnek olacak başarılı bir mücadele verildiğine, normalleşme süreciyle beraber vaka sayısındaki artışın kurallara uyararak ve toplumsal dayanışma gösterilerek aşılabileceğine ilişkin açıklaması 295:296
- 10.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, bir defaya mahsus ehliyet affı getirilerek ehliyetlerine el konulan vatandaşların mağduriyetlerinin giderilebileceğine ilişkin açıklaması 296

11.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'in, ülkenin 2003 yılından bu yana hayata geçirilen projelerle güç kazandığına ilişkin açıklaması	296
12.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, TİGEM Ceylanpınar Sulama Projesi'nin ülke ekonomisine katkı sağlayarak istihdamı artıracığına ilişkin açıklaması	296
13.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, 2023 yılına kadar 81 ilin millet bahçeleriyle buluşturulacağına ilişkin açıklaması	297
14.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep ili Nurdağı ilçesinin otogar ve uzman doktor ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğine, Bingöl ilinde yaşanan depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	297
15.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, terörü kaynağında yok etmek, vatanın sınır müdafaasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'nun başarıyla tamamlandığına ilişkin açıklaması	297:298
16.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının giderilerek çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	298
17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, terörle mücadele kapsamında gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'yla 81 hedefin imha edilerek teröristlerin etkisiz hâle getirildiğine ve Milliyetçi Hareket Partisinin teröre karşı düzenlenecek her türlü operasyonun yanında olduğuna ilişkin açıklaması	298
18.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, Suriyeli mülteciler için kurulan kampların kapanmasıyla kamplarda görevli işçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	298:299
19.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, yeni normalleşme süreciyle birlikte Bilim Kurulunun tavsiyelerinin dikkatle uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması	299
20.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Amasya Tamimi'nin 101'inci yıl dönümü ve 12-22 Haziran Amasya Uluslararası Atatürk Kültür ve Sanat Festivali kutlamalarında pandemi nedeniyle toplu etkinliklerin yapılamadığına, AK PARTİ iktidarları döneminde Amasya iline her alanda yatırım yapıldığına ilişkin açıklaması	299
21.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Van ili Erciş ilçesi Ulupamir köyündeki HES çalışmalarının durdurulmaması hâlinde bölgedeki Kırgız Türklerinin mağduriyet yaşayacağına ilişkin açıklaması	300

22.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında yapılan düzenlemelerin eğitim hayatını da etkilediğine, yükseköğrenim öğrencilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

300

23.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, 30 Ağustosta yerli ve millî elektrikli trenin milletle buluşacağına,13 Haziran Cemil Meriç'in ahirete irtihalinin 33'üncü, Dündar Taşer'in 48'inci yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

300:301

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Irak'ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'ndaki başarılarından dolayı Türk Hava Kuvvetlerini tebrik ettiğine, Bingöl ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine, bir deprem ülkesi olduğu gerçeği unutulmadan her zaman hazırlıklı olunması gerektiğine, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sakıncalı bir sistem olduğuna, eylemlerini sürdüren 15 Temmuz gazilerinin AK PARTİ Genel Merkezi önünde polis müdahalesiyle karşılaştığına, Hükûmetin Kocaeli ili Kandıra ilçesinde aşırı yağışlar nedeniyle zarara uğrayan üreticilere yardım elini uzatması için çağrıda bulunduğu, Bartınlıların yeterli ödeneğin ayrılarak yeni devlet hastanesinin tamamlanmasını talep ettiğine, Bartın-Karabük yoluyla ilgili bir çalışmanın yapılıp yapılmadığını Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

301:303

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusu Cengiz Pullu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, devletin Bingöl halkının depremin yıkıcı etkilerinden korunabilmesi için bütün imkânlarıyla seferber olduğuna, Irak'ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'yla PKK terör örgütüne darbe vurulduğuna ve bu başarılı operasyon için orduyu, Millî İstihbarat Teşkilatını ve güvenlik güçlerini tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

303:304

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde ölen yurttaşın Allah'tan rahmet dilediğine, depremin yarattığı tahribatın bir an önce onarılmasını ve yeni depremlerin yaşanmamasını dilediğine, 15 Haziran 1915 tarihinde hayatını kaybeden Süryanileri saygıyla andığına ve tarihle yüzleşmek gerektiğine, demokrasi yürüyüşlerinin pandemi bahane gösterilerek engellenmek istendiğine, meydanların siyaset yapan herkes için hak olduğuna ve siyasi mücadelelerinin karşısına siyasetle çıkılması gerektiğine, medya kuruluşlarının yayın politikasına ilişkin açıklaması

304:306

27.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Malatya ilinde meydana gelen tren kazasına ilişkin açıklaması

307

28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 15 Temmuz şehit ailelerine ve gazilerine verilmek üzere toplanan 309 milyon liranın nerede olduğunu ve neden sahiplerine verilmediğini öğrenmek istediklerine, 15 Temmuz gazilerinin ve şehit yakınlarının AKP Genel Merkezinin önünde hak arama noktasına getirilmesinin ve maruz bırakıldıkları muamelenin en büyük ayıp olduğuna, cumhuriyetin ilk Millî Eğitim Bakanlarından Mustafa Necati'nin evine Nuri Pakdil'in isminin verilmesindeki amacı öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

307:308

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, ülkenin güvenliği, milletin huzuru için başlatılan Pençe-Kartal Operasyonu'nun başarıyla tamamlandığına, Bingöl ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine ve devletin ilk andan itibaren bölgede olduğuna, gazilerin siyasi polemiklere konu edilmemesi gerektiğine, 15 Temmuz şehit aileleri ve gazileri için yapılan yardımların şeffaf şekilde toplanılarak vakfın hesabına yatırıldığına, pandemi sürecinde gazilere bu paradan 3 defa ödeme gerçekleştirildiğine ve birçok imkânın sağlandığına, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ülkenin geleceğine büyük ivme katmasına rağmen bir sistem krizi varmış gibi davranılmasını doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

308:311

30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

311:312

31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

312

32.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

313

33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

317:318

34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

318

35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

325

- 36.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ili ve çevresinde 15-16 Haziranda yaşanan yoğun yağış ve fırtına nedeniyle zarar gören çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesini Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması 339:340
- 37.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya ili üreticilerinin ani hava değişiminden kaynaklanan mağduriyetlerinin karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması 340
- 38.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Zini Gediği anma mekânına yapılan saldırının sorumlularından hukuk önünde hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması 340
- 39.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 346:347
- 40.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 347
- 41.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 351
- 42.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 351
- 43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Türkiye'nin 16 Haziran Uluslararası Ev İşçileri Günü vesilesiyle 189 sayılı ILO Sözleşmesi'ni imzalaması gerektiğine ilişkin açıklaması 361
- 44.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 368:369
- 45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş'ın "kayıtlardan çıkarılması" ifadesine ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 372:373
- 46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 376:377

47.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	390
48.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	390:302
49.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	382:383
50.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	383:384
51.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması	384
52.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması	385 301:303
53.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	388
54.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun görüşülmekte olan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	408:409 303:304
55.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	410
56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	410:411
57.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	411:412 304:306
58.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması	412

V.- ÖNERİLER

313,319,326

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

313:317,319:324,
326:334

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 16/6/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, başta 15 Temmuz gazileri olmak üzere ülkenin bölünmez bütünlüğü uğruna canlarını ortaya koyan tüm gazilere 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Beraberlik Günü'ne kadar bir destek ödemesi yapılması, yapılan aylık ödemelerin incelenerek eksikliklerin giderilmesi ve gazilerin tüm yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

313:317,319:320

2.- HDP Grubunun, 16 Haziran 2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, FETÖ yapısına dâhil olan hâkim ve savcılarının vermiş olduğu kararlarla yol açtıkları zararların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

320:324,326

3.- CHP Grubunun, 15/6/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve arkadaşları tarafından, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

327:333

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 217 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

333:334

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

318,378

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, gazilerin milletin haysiyet ve şeref abideleri olduğuna ilişkin konuşması

318

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin milleti bölmek noktasındaki iradeyi yerle bir ettiğine ve millete ihanet eden herkesin hesap verdiği dönemin başladığına ilişkin konuşması

378

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

334

A) ÖNERGELER

334:336

1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, (2/2347) esas numaralı 6/6/2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/80)

334:336

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER337,341,347,352,361,
369,378,386,388,412*A) KANUN TEKLİFLERİ*337:339,341:346,
347:351,352:361,
361:368,369:372,
378:380,386:387,
388:408,412:420

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215)

337:339,341:346,
347:351,352:361,
361:368,369:372,
378:380,386:387,
388:390

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217)

391:408,412:420

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

373,385

1.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

373:374

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

374:375

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

375:376

4.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

385

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

421

- 1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olan bir kişinin idare mahkemesinde açmış olduğu davanın akıbetine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/29204) 421:423
- 2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye'nin 2019-2020 yılları arasındaki patates üretimi, tüketimi ve ithalatına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29293) 424:425
- 3.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 1-2 Mayıs 2020 tarihlerinde Adana ve Mersin illerinde gerçekleşen yağış ve dolu sebebiyle zarar gören tarım arazilerine ve TARSİM eksperlerinin düzenlediği hasar raporuna ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29295) 426:429
- 4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Hatila vadisi Çitimsara mevkisinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29296) 430:431
- 5.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Tarım Kredi Kooperatiflerine yapılan bir atamaya ve Tarım Kredi marketleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29396) 432:433
- 6.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, koronavirüs salgını kapsamında çay tarımının kontrollü olarak devam etmesine yönelik yapılan çalışmalara ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29398) 434:437
- 7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, ÇAYKUR'un Türkiye Varlık Fonuna devredilmeden önceki ve sonraki üç yıllık kâr ve zarar miktarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/29424) 438:439
- 8.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, patates ve soğan üreticilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29472) 440:442
- 9.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Covid-19 salgını süresince mevsimlik tarım işçilerini korumak için alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29473) 443:446
- 10.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, patates ve soğan ihracat ve ithalatına ve tarımsal üretimi desteklemek için yapılacak çalışmalara ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29474) 447:452

- 11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin İmamoğlu ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29475) 453:455
- 12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Karaisalı ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29476) 456:458
- 13.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Karataş ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29477) 459:461
- 14.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Kozan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29478) 462:464
- 15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Pozantı ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29479) 465:467
- 16.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Saimbeyli ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29480) 468:470
- 17.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Yüreğir ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29481) 471:473
- 18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Yumurtalık ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29482) 474:476
- 19.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Tufanbeyli ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29483) 477:479

- 20.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Seyhan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29484) 480:482
- 21.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Sarıçam ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29485) 483:485
- 22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Aladağ ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29486) 486:488
- 23.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Ceyhan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29487) 489:491
- 24.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Çukurova ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29488) 492:494
- 25.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Feke ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29489) 495:497
- 26.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülke genelinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29490) 498:500
- 27.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, atık su arıtma tesislerinin dezenfeksiyon işlemlerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29491) 501:503
- 28.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, bir televizyon programında ölüm listesi söylemlerinde bulunan bir kişi ve program yapımcısı hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/29515) 504:506
- 29.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Covid-19 testi pozitif çıkan sağlık çalışanları için meslek hastalığı bildiriminde bulunulup bulunulmadığına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/30015) 507:511

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açıldı.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, 16 Haziran 2020 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşime 14.02’de son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

No: 161

II.- GELEN KÂĞITLAR

15 Haziran 2020 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.-Hakkari Milletvekili Sait Dede ve Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ile 19 Milletvekilinin; On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2959) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2020)

2.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi’nin; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2960) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2020)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Adalet Bakanlığı**

1.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan’ın, Konya Ereğli Kapalı Cezaevindeki bazı mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29195)

2.-Mardin Milletvekili Pero Dundar’ın, Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundaki bazı çalışanlarda koronavirüs çıktığı iddiasına ve kurumda koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29196)

3.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç’ın, cezaevlerinde koronavirüse karşı alınan önlemlere ve Covid-19 teşhisi alan mahkum bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29197)

4.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun akıl ve ruh sağlığının yerinde olmadığına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29198)

5.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumu ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29199)

6.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kurumla ilgili bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29200)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumu ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29201)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun koronavirüs testinin pozitif olduğu iddiası ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29202)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumu ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29203)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep İslahiye T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumu ile nakil talebine ve kurumda koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29205)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 4 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29206)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun intihar ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29207)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29208)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/29209)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kendisine gazete verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29210)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkuma talep ettiği bir gazetenin verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29211)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29212)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun iddiaları ile kurumda salgın döneminde alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29213)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29214)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun sağlık durumuna ve diyet programının uygulanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29215)

21.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, mahkeme için Gümüşhane E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirilen bir mahkumun cezaevi koşullarıyla ilgili bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29216)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hasta çocuğu bulunan tutuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmasına ve kendisi de hasta olan eşin tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29217)

23.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan kanser hastası bir mahkumun tedavisine ve tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29218)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun psikolojik sorunlarına ve kuruma yaptığı başvurularla ilgili işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29219)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ümraniye E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kapasite yetersizliği ve darp iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29220)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan bir kişinin yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29221)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aydın E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29222)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29223)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29224)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29225)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 6 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29226)

32.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun kötü muameleye uğradığı iddialarına ve sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/29227)

33.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29228)

34.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29229)

35.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkum ile kurumda Covid-19 testi yapılan kişilere ve karantina uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29230)

36.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Konya Seydişehir T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ölüm orucuna başlayan mahkumlara ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29231)

37.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklanan hasta bir mahkumun durumuna ve cezaevlerinde bulunan hasta mahkumlara dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29232)

38.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklanan hasta bir mahkumun durumuna ve cezaevlerinde bulunan hasta mahkumlara dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29233)

39.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, cezaevlerinde bulunan 12 yaş altı ile 12-17 yaş arası çocuklara ve çocuk cezaevlerinde koronavirüse karşı alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29234)

40.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Siverek T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29235)

41.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri Cezaevinde bazı mahkumların koronavirüse yakalandığına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29236)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

42.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Pandemi Sosyal Destek Programından yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29237)

43.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK'nın sözleşme yapmadığı eczanelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29238)

44.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, pandemi sosyal destek başvurusu reddedilen bir kişinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29239)

45.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Covid-19 salgını nedeniyle işsiz kalan kişi sayısına ve konu ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29240)

46.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, Manisa Büyükşehir Belediyesi denetiminde faaliyet gösteren dolmuş ve halk otobüsü esnafının hak ediş ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29241)

47.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye'de işsizlik maaşı alan kişi sayısına ve Covid-19 salgını süresince işsiz kalan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29242)

48.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, KHK'larla ihraç edilen engelli personel sayısına ve bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29243)

49.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, engelli bireylere sunulan hizmetlerin erişilebilirlik düzeyine ve engelli vatandaşlara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29244)

50.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, koronavirüs salgını döneminde engelli vatandaşlar için sağlanan kolaylıklar ve alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29245)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

51.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilinin Sur ilçesinde acele kamulaştırma kararı alınan bazı bölgelere ve arsa sahiplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29246)

52.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, 21 Nisan 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre İstanbul ili Güngören ilçesinde riskli alan ilan edilen bir bölgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/29247)

53.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Tokat iline bağlı Yağmurlu köyü Töngelbel Sırı mevkiinde ÇED raporu olmadan patlatmalı kalker ocağı için işletme izni verildiğine dair iddialara ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29248)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

54.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Muğla ili Fethiye ilçesinde jeotermal kaynak arama için verilen izne ve 2003 yılından bu yana jeotermal kaynak arama sahası ilan edilen yerlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29249)

55.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, koronavirüs salgını nedeniyle karantina bölgeleri için alınan kıyasen fatura uygulaması kararına rağmen Kocaeli'de doğalgaz faturalarının yüksek geldiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29250)

56.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 2019 yılının ilk yarısının sonu itibarıyla Türkiye'deki elektrik ve doğal gaz fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29251)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

57.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, koronavirüs nedeniyle ara verilen Türkiye futbol liglerinin başlama tarihine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29252)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

58.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, koronavirüs salgını nedeniyle ekonomik olarak mağdur olan avukatlara yönelik alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29253)

59.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, muhasebe meslek mensuplarının koronavirüse karşı korunması adına alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29254)

60.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye'de işsizlik maaşı alan kişi sayısına ve Covid-19 salgını süresince işsiz kalan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29255)

61.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, muhasebe meslek mensuplarının koronavirüse karşı korunması adına alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29256)

62.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, esnaf destek paketine başvuran ve kredi notu sebebiyle bu imkandan yararlanamayan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29257)

İçişleri Bakanlığı

63.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, 2017 yılında Tunceli'de hayatını kaybeden bir vatandaşın cenazesinin ailesine uygunsuz bir şekilde teslim edildiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29258)

64.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, belediyelerin ekmek dağıtmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29259)

65.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, 2007 yılından itibaren kolluk güçleri tarafından öldürülen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29260)

66.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilinde kaçırılan bir kişiye dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29261)

67.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevindeki bir vatandaşın birinci adresinin nüfus kayıt sisteminden silindiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29262)

68.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın kendi arazisine yol yaptırmak için Diyarbakır Belediyesine başvurduğu ancak yolun yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29263)

69.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, OHAL Komisyonunca göreve iadesi yapılan Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29264)

70.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin emniyet müdürlüğünde kötü muameleyle maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29265)

71.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Van ilinde kaçırılan bir kişiye dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29266)

72.-İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın, İstanbul Şişli'de arabalara taş atarak trafiği tehlikeye attığı iddia edilen yabancı uyruklu kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29267)

73.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, koronavirüs tedbirleri kapsamında Türkiye genelinde maske takmama sebebi ve diğer sebeplerden dolayı verilen para cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29268)

74.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde hayatını kaybeden bir kişiyle ilgili soruşturma sürecine ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29269)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

75.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya ilinin Serik ilçesinde bulunan bazı kıyı arazilerinin turizm tesis alanına dönüştürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29270)

76.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Belek ve Kadriye sahillerindeki günübirlik tesislerin Bakanlık iştiraki olan bir şirkete devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29271)

77.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Covid-19 salgınından etkilenen sanat atölyelerine yönelik ekonomik destek paketi olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29272)

Milli Eğitim Bakanlığı

78.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, mevsimlik gezici tarım işçilerinin çocuklarının yaşam koşulları ve eğitim olanaklarına yönelik yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29273)

79.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, PIKTES kapsamında çalışan öğretmenlerin kadroya alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29274)

80.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, ataması gerçekleşip göreve başlatılmayan öğretmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29275)

Sağlık Bakanlığı

81.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bir devlet hastanesi müdürünün Biz Bize Yeteriz kampanyasına zorunlu bağış yapılması yönünde personeline mesaj gönderdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29276)

82.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın kızına kimlik çıkarması için DNA testi yapılması konusunda yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29277)

83.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Doğubayazıt Devlet Hastanesinde bir kadının doğum esnasında şiddete maruz kaldığı iddiasına ve bebeğini kaybetmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29278)

84.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Doğubayazıt Devlet Hastanesinde bir kadının doğum esnasında şiddete maruz kaldığı iddiasına ve bebeğini kaybetmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29279)

85.-İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, İstanbul Seyrantepe'ye yapılan hastane inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29280)

86.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, aile sağlık merkezlerinde çalışan personelin özlük haklarına ve pandemi nedeniyle ek ödeme yapılmadığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29281)

87.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezinin yeniden açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29282)

88.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ameliyathane teknikerlerinin görev tanımlarında değişiklik yapılması önerisine ve atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29283)

89.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, psikolog, sosyal çalışmacı ve psikolojik danışman alımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29284)

90.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Covid-19 salgını ile ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29285)

91.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, paramedik uzman sayısı ile özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29286)

Tarım ve Orman Bakanlığı

92.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, turşu ihracatının gelişmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29287)

93.-Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Hazineye ait atıl tarım arazilerinin üretime açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29288)

94.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın 2019-2020 yılları arasındaki karpuz üretimine ve İran'dan ithal edilen karpuz miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29289)

95.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, buğday üretiminin pandemi sürecinden etkilenmemesi için alınması gereken önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/29290)

96.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ziraat Odasının başkan seçimine yönelik düzenleme önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29291)

97.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılı için belirlenen buğday fiyatına ve bu yıl için beklenen rekolte değerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29292)

98.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, başta Adana ili olmak üzere Türkiye'nin 2019-2020 yılları arasındaki soğan üretimi, tüketimi ve ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29294)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

99.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Atatürk Havalimanının arazisine hastane inşa edilmesine ve havaalanının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29297)

100.-İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, İstanbul Havalimanında yaşandığı iddia edilen sorunlara ve Atatürk Havalimanının pistleri üzerinde hastane inşaatı yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29298)

101.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Mithatpaşa I ve II tünellerinin ihale ve inşaat süreçlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29299)

102.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Ereğli-Devrek karayolu projesinin ihale ve inşaat süreçlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/29300)

103.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, koronavirüs salgınından ekonomik olarak kötü etkilenen şoför esnafına ilişkin yazılı soru önergesi (7/29301)

104.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Erzurum karayolu üzerinde Yusufeli su kavuşumu mevkiinde bulunan tünelle ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/29302)

105.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari ilinde meydana gelen heyelanlara karşı yapılan önleyici çalışmalar ile yapımı devam eden karayolu ve tünellere ilişkin yazılı soru önergesi (7/293)

No: 162

16 Haziran 2020 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2961) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.06.2020)

2.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2962) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2020)

3.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2963) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2020)

Rapor

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217) (Dağıtım tarihi: 16.06.2020) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bazı cenazelerin defin işlemleri ile ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30078) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2020)

2.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, bazı belediyelere yapılan kayyum atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30079) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

3.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, bazı belediyelere yapılan kayyum atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30080) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

4.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Biz Bize Yeteriz Kampanyasında toplanan bağışlara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30081) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

5.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, kamu bankalarının reklam ve ilanlarının yayımlandığı medya kuruluşlarının seçim kriterlerine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30082) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

6.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 30 Nisan 2020 tarihinde TBMM'de gerçekleştirilen basın toplantısının Anadolu Ajansı tarafından haberleştirilmemesine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30083) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

7.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, koronavirüs salgını nedeniyle uygulanan sokağa çıkma yasaklarında denetim yapan polislerin bazı vatandaşlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30084) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

8.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, aralarında kadın derneği yöneticilerinin de bulunduğu çeşitli kişilerin tutuklanmasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30085) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

9.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, bazı kişilere polis tarafından kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30086) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

10.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, aralarında kadın derneği yöneticilerinin de bulunduğu çeşitli kişilerin tutuklanmasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30087) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

11.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, TÜİK Başkanlığına yapılan atamaya ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30088) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2020)

12.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiye kampanyası kapsamında toplanan bağış miktarına ve yapılan bağışlara dair resmî kurum çalışanlarından bilgi istendiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/30089) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karaman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ve sorunlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30090) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2020)

14.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, bir haber merkezi yöneticisinin sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamalar sonrası bazı kişilerin tahliyelerinin engellendiği iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30091) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.05.2020)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Seydişehir T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30092) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30093) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elbistan E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30094) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bazı mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30095) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen zehirlenme vakalarına ve bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30096) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30097) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

21.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 salgınına karşı alınan tedbirlere ve yaşandığı iddia edilen bazı sorunlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30098) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

22.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, pandemi yönetiminde kullanılan izleme ve takip uygulamalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30099) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

23.-İğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Kayseri Bünyan Kadın Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı mahkumların iddiaları ve kurumda Covid-19'a karşı alınan önlemlerin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30100) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

24.-Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, okullarda TYP kapsamında çalışan hizmetlilerin sayısına ve görevlerinde sürekliliğin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30101) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

25.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiye kampanyası kapsamında toplanan bağış miktarına ve yapılan harcamaya ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30102) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

26.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Toplum Yararına Programlar kapsamında çalışan kişilerin sorunlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30103) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

27.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30104) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2020)

28.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinde bulunan Yenişehir ve İznik Gölü sınırları çevresinde yürütülen madencilik çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30105) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2020)

29.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye'nin ABD'ye yaptığı tıbbi malzeme desteğine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30106) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2020)

30.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, İsveç Liginde oynayan bir takım ve sponsoru olan şirketle ilgili bazı iddialara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30107) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.05.2020)

31.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı'nın liglerin başlayacağı tarihe dair yaptığı açıklamaya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30108) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.05.2020)

32.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Biz Bize Yeteriz Türkiye kampanyası kapsamında toplanan bağış miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30109) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

33.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da gerçekleşen saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30110) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2020)

34.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, açlık grevi sonrasında yaşamını yitiren bir kişinin cenaze töreni sırasında yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30111) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2020)

35.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, bazı cenazelerin defin işlemleri ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30112) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2020)

36.-Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana ili Yüreğir ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30113) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2020)

37.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Diyarbakır Valisi ve Belediye Başkan Vekili tarafından düzenlenen bir toplantıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30114) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2020)

38.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı belediyelere yapılan kayyum atamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30115) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

39.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakanlık tarafından yapılan yardım kolisi dağıtımı ile ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30116) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

40.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Iğdır, Siirt ve Muş illerinde bulunan bazı belediyelere kayyum atanmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30117) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

41.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, İzmir'de cami minarelerinden müzik çalınmasıyla ilgili yapılan soruşturmaya ve Adana'da cemaatle namaz kılan bir gruba yapılan müdahaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30118) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

42.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile Eyyübiye Belediyesinde görevli işçilerin kısa çalışma ödeneğine tabi tutulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30119) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

43.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ili Bozova ilçesine bağlı bazı mahallelerdeki su ve yol sorunlarının çözülmesi önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30120) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

44.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Çerkezce'nin kullanımına ve dilin korunması amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30121) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2020)

45.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bakanlık tarafından yürütülen sınavların yapılacağı okulların dezenfekte işlemlerine dair bazı iddialara ve EBA üzerinden verilen eğitimin yeterliliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30122) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

46.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, ibadete açılan camilerde kılınacak Cuma namazı için Manisa ilindeki bir ilçe milli eğitim müdürünce öğretmenlere koronavirüs nedeniyle görevlendirme mesajı atılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30123) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2020)

47.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, S-400 hava savunma sisteminin kurulumu ve aktif hale getirilme sürecinin Covid-19 sebebiyle ertelendiği iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30124) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2020)

48.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ili Tomarza ilçesinde Mayıs ayı sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde seyretmesinden dolayı zarara uğrayan çiftçilerin zararlarının giderilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30125) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

49.-Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 2020 yılı Mayıs ayı içerisinde yaşanan aşırı sıcaklıklar nedeniyle zarara uğrayan narenciye üreticilerinin zararlarının giderilmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30126) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

50.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla ilinin Milas ilçesinde bulunan fıstık çamlarında yaşanan verim düşüklüğüne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30127) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

51.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'da poyraz ve çöl sıcakları nedeniyle zarara uğrayan narenciye üreticilerinin zararlarının giderilmesi ve Tarım Sigortaları Havuzunun kapsamının genişletilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30128) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

52.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli ili Çal, Baklan ve Beke ilçelerinde etkili olan şiddetli yağış ve dolu sebebiyle zarara uğrayan çiftçilerin zararlarının giderilmesi ve bu kişilerin zirai kredi borçlarının ertelenmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30129) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

53.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adana'da poyraz ve çöl sıcakları nedeniyle zarara uğrayan narenciye üreticilerinin zararlarının giderilmesi ve Tarım Sigortaları Havuzunun kapsamının genişletilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30130) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

54.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Bakanlık tarafından alınan sermaye şirketlerinin 2019 yılı net kâr dağıtımının sınırlandırılması, geçmiş yıl kârlarının da dağıtılmaması yönündeki kararın kaldırılması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30131) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

55.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul ili Esenyurt ilçesinde paralarını ödedikleri halde konutlarını alamayan vatandaşların sorunları ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un hükümlerinin uygulanmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30132) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

56.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Giresun ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30133) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

57.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Gümüşhane ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30134) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

58.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Çankırı ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30135) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

59.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Erzincan ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30136) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

60.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kayseri ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30137) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

61.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kilis ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30138) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

62.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Denizli ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30139) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

63.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Çorum ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30140) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

64.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kütahya ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30141) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

65.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Elazığ ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30142) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

66.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kahramanmaraş ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30143) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

67.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Edirne ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30144) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

68.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Erzurum ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30145) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

69.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırklareli ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30146) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

70.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Bolu ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30147) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

71.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Isparta ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30148) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

72.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Bartın ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30149) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

73.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırşehir ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30150) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

74.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Bayburt ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30151) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

75.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Çanakkale ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30152) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

76.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kars ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30153) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

77.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Konya ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30154) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

78.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Bursa ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30155) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

79.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Karaman ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30156) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

80.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Bilecik ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30157) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

81.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Burdur ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30158) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

82.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kastamonu ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30159) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

83.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Balıkesir ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30160) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

84.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Karabük ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30161) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

85.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Aydın ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30162) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

86.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Artvin ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30163) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

87.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Kırıkkale ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30164) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

88.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Ardahan ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30165) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

89.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Amasya ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30166) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

90.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Sakarya ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30167) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

91.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Aksaray ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30168) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

92.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Adıyaman ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30169) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

93.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Muğla ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30170) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

94.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Afyonkarahisar ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30171) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

95.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Nevşehir ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30172) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

96.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Osmaniye ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30173) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

97.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Mersin ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30174) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

98.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Ordu ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30175) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

99.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Rize ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30176) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

100.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Samsun ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30177) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

101.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Sivas ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30178) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

102.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Manisa ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30179) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

103.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Malatya ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30180) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

104.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Sinop ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30181) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

105.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Uşak ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30182) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

106.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Tekirdağ ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30183) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

107.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yalova ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30184) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

108.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Yozgat ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30185) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

109.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Trabzon ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30186) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

110.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Tokat ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30187) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

111.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Zonguldak ilinde koronavirüs salgını nedeniyle iflas eden esnaf sayısı ile bu kişilerin yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30188) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

112.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Covid-19 sebebiyle iptal edilen uçuşlardan dolayı ödedikleri bilet ücretlerini geri alamayan vatandaşlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30189) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

113.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, TCDD Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan bazı Birleşik Taşımacılık Sendikası üyelerinin çalışma yerlerinin değiştirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30190) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

114.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, uçak kargo fiyatlarında indirim yapılması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30191) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2020)

115.-İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, şehir içi raylı sistem yatırım ve ihalelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30192) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.05.2020)

116.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ili Bozova ilçesine bağlı bazı mahallelerdeki su ve yol sorunlarının çözülmesi önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/30193) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2020)

16 Haziran 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100’üncü Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Karadeniz Bölgesi’nde yaşayan fındık üreticilerinin sorunları hakkında söz isteyen Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın, Karadeniz Bölgesi’ndeki fındık üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karadeniz Bölgesi’nde yetişen ve ülke ekonomisine katkısı açısından son derece önemli bir ürün olan fındık ve fındık üreticisinin yaşadığı sorunlar hakkında söz almış bulunmaktayım. Sizi, Genel Kurulu ve televizyonları başında bizleri seyreden büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Bingöl’de meydana gelen depremde vefat eden bir vatandaşımıza Allah’tan rahmet, yaralanan vatandaşlarımıza ve tüm Bingöl halkına geçmiş olsun diliyorum.

Bu arada, Pençe-Kartal Operasyonu’na katılan Türk Silahlı Kuvvetleri personeline de başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan seçimlerin akabinde göreve gelen Cumhur İttifakı hükûmeti ve Tarım Bakanlığı fındıkla alakalı çalışmaları başlatmıştır. Ancak 2018 yılı Ekim ayı sonunda TMO’nun piyasaya girmesi ve taban fiyatını geç açıklaması 2018 yılının fındık üreticisi açısından zor geçmesine neden olmuştur. Bunun yanı sıra, ülkemiz yabancı tüccarların belirlediği düşük fiyat dolayısıyla önemli bir ihracat girdisinin gelirinden yeterince faydalanamamıştır. Piyasaya geç giren TMO, 2018 sezonunda 7 bin ton fındık alabilmiştir. 2018 yılında fındık üreticisinin yaşadığı zorlukları gözleyen ve bire bir yaşayan bölgenin milletvekilleri 2019 yılında aynı problemlerin yaşanmaması için devreye girmiş ve Tarım Bakanlığımızla yapılan görüşmeler neticesinde, 2019 yılı Temmuz ayı ortalarında Cumhurbaşkanımız tarafından taban fiyat 16,5 lira açıklanarak fındık

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

üreticisinin yüzü bir nebze olsun gülmüştür. Taban fiyatın 16,5 lira yani yaklaşık 3 dolar seviyesinde ve mahsulün hasadından hemen önce açıklanması doğru bir uygulama olmuş ve TMO devreye sokularak üreticiden 2019 sezonunda 78 bin ton fındık alınmıştır. TMO'nun doğru zamanda devreye girmesi üreticinin birtakım yurt dışı firmalarının inisiyatifinde kalmasının önüne geçmiştir. Bu doğru uygulama neticesinde, geçen yıl fındık ihracatı 2 milyar dolar seviyesinde ülke ekonomisine katkıda bulunmuştur. Ülkemizin bu kazancının yanı sıra, her ne kadar TMO kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olsa da zarar etmek bir tarafa hazineye katkı sağlamıştır. TMO'nun Mart 2020 tarihi itibarıyla piyasaya kademeli fındık sürmesi, hem piyasa dengesini sağlamış hem üreticinin bazı firmalara ezdirilmesinin önüne geçmiştir. 2019 yılında uygulanan fındık politikası doğru bir politika. Bu politikayı ortaya koyan ve Karadenizli fındık üreticisini ezdirmeyen başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere, Sayın Tarım Bakanına, fındık konusunda büyük emek sarf eden bölge milletvekillerine, TMO Genel Müdürüne ve TMO çalışanlarına huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca, yıllardır fındık üreticisinin üzerinde âdeta Demokles'in kılıcı gibi kullanılan yüksek rekolte açıklamaları da geçen yıl Tarım Bakanlığımızın yaptığı açıklamayla engellenmiştir. Her yıl yüksek rekolte açıklanmasının engellenmesiyle üretici tehdidinin önüne geçilmiş, rekolte açıklama yetkisi sadece Tarım Bakanlığı yetkililerine verilmiştir. Ancak 2020 yılının Ocak ayında başlayan coronavirus pandemisi, bütün dünyayı etkilediği gibi ülkemizi de olumsuz yönde etkilemiştir. Dünyada pandeminin sebep olduğu tarım ürünleri fiyatındaki artış ve üretim üzerinde menfi yönde oluşturduğu baskı, tüm tarım kesiminde olduğu gibi fındık tarımında da olumsuz etki yaratmıştır. Özellikle tarım ürünü elde etmede önemli bir maliyet getiren tarım işçi ücretlerindeki ve girdi maliyetlerindeki artışın ürün fiyatlarının yukarı çekilmesine neden olmasına rağmen, çiftçiler bu artıştan hak ettikleri payı alamamışlardır. Hele hele girdi maliyetlerinde yüzde 50'nin üzerinde bir paya sahip olan fındık gibi bir tarım ürünü için bu yükseliş gözden kaçırılmaması gereken önemli bir faktördür.

Değerli milletvekilleri, bazı insanlar fındığı zaruri bir tarım ürünü olarak görmüyor olabilirler ancak unutulmasın ki fındık, çikolata sanayisinde kullanılan vazgeçilmez ürünlerin başında gelmektedir. Dünyada bir çok yerde denenmesine rağmen, Karadeniz'de üretilen fındığın kalitesine ulaşamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yılmaz.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Bu hâliyle ülkemizde yetişen fındık, geçen yıl ülke ekonomisine 302 bin ton iç fındık ihracıyla 2 milyar doların üzerinde gelir sağlamıştır. Belki de nadir ihraç ettiğimiz ve döviz girdisi sağladığımız tarım ürünlerinin başında gelen fındıkta, rekolte olarak bu sene, geçen seneye göre ne yazık ki yüzde 20'lik bir kayıp olacağı Tarım Bakanlığımız tarafından tespit edilerek açıklanmıştır.

Değerli milletvekilleri, fındık üzerinde söylenecek çok söz olmasına rağmen, sözümü daha fazla uzatmadan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Tarım Bakanımıza 2020 sezonu için seslenmek istiyorum. Bu yıl, geçen yıl olduğu gibi Tarım Bakanlığımızdan -tespitleri de göz önünde bulundurularak- fiyatın 3,5 dolar ve temmuz ayının ortalarında açıklanmasını bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, pandemi sonrası ekonomik kayıplar ve işsizlik hakkında söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'a aittir.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, pandemi sonrası ekonomik kayıplara ve işsizlik sorununa ilişkin gündem dışı konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke olarak ağır bir sınavdan geçiyoruz, coronavirüsle âdeta savaşıyoruz. Corona hem sağlığımızı hem de cebimizi etkiliyor. Pandemi ilan edildiğinden bu yana, vatandaş bir taraftan hastalıktan korunmaya çalışırken bir taraftan da tenceresine aş koymaya çalışıyor.

“Esnafa destek kredisi veriyoruz.” diye, milletten, günde 5 sefer mesaj atıp 10 lira dilendiğiniz paraları yine partililerine ve yandaşlarınıza dağıttınız. Salgın döneminde berberinden kahvehanesine, lokantasından düğün salonuna, internet kafesinden kuaförüne, tornacısından tamircisine 252.690 işletme kapanırken ve buralarda çalışan yaklaşık 2,5 milyon yurttaşımız evine ekmek götüremez hâle gelmişken, siz yandaş sanatçılarınıza seyircisiz konserler için 30 milyon lira ödediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yalanlandı kaç defa ya!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – 18 milyon yurttaşımız bir anda işsiz ve gelirsiz kalırken, siz, Hazine garantileriyle garanti ettiğiniz garanti ödemeleri yandaş müteahhitlerinize aktardınız.

15 Martta getirdiğiniz düzenlemeyle işten çıkarmaları yasakladınız yasaklamasına ama ücretsiz izne çıkarılan işçiler için hiçbir şey yapmadınız, ücretsiz izne çıkarılan 878 bin işçiyi ve ailelerini aylık ortalama 502 lirayla geçinmeye zorladınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yalan!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Damat Bakan çıkıyor diyor ki: “Destek paketlerimizin çarpan etkisi 600 milyar lirayı aştı.” Üşenmedim, oturdum hesapladım. Bu 600 milyarı 82 milyona böldüğümüzde kişi başına ortalama 7 bin lira düşüyor. O zaman, kişi başına 7 bin lira verilmişse, Afyonkarahisar'daki Hasan Zengin ağabeyimin 7 bin lirası hangi hırsızın cebinde? Eğer herkese 7 bin lira verilmişse, Sandıklı'daki Yusuf kardeşimin 7 bin lirası hangi yandaş müteahhidin cebinde? Eğer herkese 7 bin lira verildiyse, Emirdağ'daki Gülay teyzemin 7 bin lirasını konserde hangi yandaş sanatçıya ödediniz? Eğer kişi başına 7 bin lira verildiyse, Dinar'daki emekli Mehmet Hocamın 7 bin lirasını Vakıfbank Yönetim Kuruluna atadığınız hangi üyenin cebine aktardınız? Eğer kişi başına 7 bin lira ödediyseniz, Sultandağı'ndaki kiraz işçisi Fatma ablamın 7 bin lirasını saraya dolgun maaşla atadığınız hangi danışmanın yemek ücreti olarak ödediniz?

HACI ÖZKAN (Mersin) – Yalan!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Halktan koptunuz; işçinin, emeklinin, esnafın, emeklilikte yaşa takılanın, çiftçinin, memurun, öğrencinin ve iş insanının gönlünde yoksunuz. Çiftçi “Ölüyorum.” diyor “Destek verdim.” diyorsunuz. Verdiğiniz destek, kredi borcunu üç ay erteleyip ana paraya faizi bindirmek. Bugün toplam borcu 160 milyarı bulan çiftçinin esas ödemeleri yaz sonu, sonbaharda olacak. Coronadan sonra kimi bölgelerdeki ani sıcaklık değişimlerinin, kimi bölgelerde de don ve dolunun vurduğu çiftçi bu borcu nasıl ödeyecek? Elinizi vicdanınıza koyun. Çiftçinin bugüne kadar hak etmiş olduğu destekleme olan 170 milyar liralık desteğini ödeyin. Bu kanunu 2006 yılında siz çıkardınız, “Çiftçiye verilecek destekleme gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden aşağı olamaz.” dediniz. Bu kanuna göre 2006'dan bu yana çiftçinin hak ettiği desteklemelerin yarısını bile ödemediniz. Salgında “Evde kalın.” dediğiniz milletin elektrik ve haberleşme faturaları yüzde 50 oranında artış

göstermiş, millet faturalarda indirim veya fatura dondurma beklerken, millete “Faturanızı ödemezseniz keseceğiz.” diye mesajlar gidiyor. Sizin umurunuzda mı? Değil. Eğer bu mesajlar yandaş müteahhitlere gitmiş olsaydı muhakkak çözüm bulurdunuz.

Ata’mızın emanet ettiği “Benim bütün ümidim gençliktedir.” dediği gençlerimizi, üniversitede KYK borçlarını ödeyemez hâle getirdiniz. Ülkemizdeki işsizlerin yüzde 57,7’sini genç işsizler oluşturuyor. “Ben yaptım oldu.” mantığıyla YKS sınavına girecek milyonlarca gencimizin, hem sağlığıyla hem kaderiyle oynuyorsunuz. Daha hafta sonu, Kocaeli’de Milli Savunma Üniversitesi sınavında fenalaşan bir öğrenciye corona teşhisi konuldu ve sınav salonunda sınava giren öğrenciler, öğretmen karantinaya alındı. Ne için?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hepsini yalan, reddediyoruz.

Ancak bağırırsın.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Bunlar ne için? Alman’ın, İngiliz’in, Fransız’ın tatil yapabilmesi için, ülkemizin çocukları Ali’nin, Veli’nin, Hasan’ın, Ayşe’nin, Fatma’nın sağlığını hiçe sayıyorsunuz. Size tavsiyem, şu sözü asla unutmayın: “Zulüm ile abat olanın akıbeti berbat olur.” AKP’nin akıbeti de sandığa gömülmek olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Buna rağmen yine de kazanamıyorsunuz. Yirmi yıl oldu.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Arapça ezan okuma yasağının kaldırılması hakkında söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın, 16 Haziran 1950 tarihinde Türkçe ezan okunmasına son verilerek yeniden Arapça ezana dönülmesine ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletim; öncelikle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bingöl’deki depremde şehit olan kardeşimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara da tez zamanda şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yetmiş yıl önce, bugün, 16 Haziran 1950’de ezan, bin üç yüz yıldır bu topraklarda aslına uygun şekilde okunurken Türkçeye döndürülmüş ve daha sonra da çıkan kanunla tekrar eski hâline dönmüştü. İşte, bugün o nedenle bir konuşma almış bulunuyorum.

Mescid-i Nebevî yapıldıktan sonra, sahabe-i kiram namazları kılacak camiye geliyor ancak ezan vesaire olmadığı için vakit sorunu yaşamaya başlıyorlar. Bir kısım sahabe çan çalınmasını, bir kısım sahabe boru öttürülmesini, ateş yakılmasını vesaire söylediklerinde, Peygamber Efendimiz hepsini reddediyor ve Hazreti Bilâl’e: “Namaza, namaza diye oku, bu şekilde söyle.” diyor. Daha sonra, sahabelerden yaklaşık 40 kişinin gördüğü rüya üzerine de bir sabah namazında Abdullah Bin Zeyd’in gelip anlatması üzerine “Git bunu Bilâl’e öğret.” diyor ve Hazreti Bilâl’e ezanı öğretiyor. Hazreti Bilâl yüksek bir yerden “Allahuekber, Allahuekber” nidasıyla ezanı okuyor ve vahiyle birlikte de ezan bu şekilde yerleşiyor ve bin üç yüz yıldır bütün dünyada Müslümanlar namaza ezanla çağırıyorlar.

1932 yılının başında, Ocak ve Şubat ayında Ayasofya ve Fatih Camilerinde Diyanet İşleri Başkanlığının belirlediği bir şekilde Türkçe ezan okunma çalışması başlıyor. Daha sonra, bugünkü adı Vakıflar Genel Müdürlüğü olan Evkaf Umum Müdürlüğü'nün -zira camiler oraya bağlandığı için- 14 Kasım 1932'deki bir tamimle birlikte ezan bütün Türkiye'de Türkçe okunmaya başlıyor. 1933'ün başından itibaren Diyanet İşleri Başkanlığının, ezanın Türkçe okunması konusunda hassasiyetle davranılması, aksi hâlde şiddetle tecziye edileceğine dair çok sayıda bilgiler var. Daha sonra, 1933 yılında -dört ay sonra- Başvekil İsmet İnönü'nün bütün il valiliklerine yazdığı bir yazıyla, bir kısım yerlerde Türkçe, bir kısım yerlerde Arapça okunuyor; bunun derhâl sona erdirilmesi, artık tatbikat yeter ve bir an önce herkes aynı şekilde okusun, aksi hâlde sıkı bir şekilde tecziye edilsin bilgisi var ve Türk Ceza Kanunu'nun 526'ncı maddesine göre de ezanı Arapça okuyanlar tecziye ediliyor. 1941 yılına gelindiğinde, Yargıtay, verilen cezaların yanlış olduğunu ve buna göre ceza verilemeyeceğini söyleyince 1941 yılında 4045 sayılı bir Kanun çıkarılıyor. Bu kanunla da Türk Ceza Kanunu'nun 526'ncı maddesi değiştirilerek üç aya kadar hapis cezası ve 10 liradan 200 liraya kadar para cezası verilmesi hüküm altına alınıyor ve ondan sonra ezanı her okuyan bu para cezası ve hapis cezasına muhatap oluyor.

Tabii, bu süreçlerde çok ilginç olaylar da yaşanıyor. Mesela, Konya Vali Yardımcısı Tevfik Uğurlu Konya Müftülüğüne şöyle bir yazı yazıyor: "Konya'nın Köprübaşı mahallesi Yanık Cami mescidinin fahri imamı olduğunu beyan eden Mehmet İyibildiren 27/6/1945 tarihinde akşam ezanını Arapça okuması nedeniyle derdest edilip derhâl adalete tevdi edildi. Bundan sonra kimsenin aksi bir şekilde bir davranışta bulunmaması."

Bu ve benzeri yasaklar ve baskılar üzerine, Cumhuriyet Halk Partisinin kongrelerinde bu konular dile getiriliyor. 1947 yılındaki 7'nci Olağan Kongre'de Sinop Milletvekili Vehbi Dayıbaşı'nın, Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun ve diğer kişilerin "Artık buna bir çözüm bulunmalı, bu Müslüman toplumun dini ya öğretilmeli ya da bir çözüm bulunmalı" iddialarıyla CHP de kendi içinde düşünmeye başlıyor. 14 Mayıs 1950'de büyük bir halk ihtilaliyle Demokrat Parti iktidara geliyor ve 2 Haziranda güvenoyu alıyor. Rahmetli Menderes Başbakan olduktan sonra bu Meclise sevk ettiği ilk kanun, Arapça ezanı yasaklayan Türk Ceza Kanunu'nun 526'ncı maddesinin değiştirilmesidir ve bu kanun 16 Haziran 1950'de kabul ediliyor, o gün camilerde Arapça ezan okunmaya başlıyor. Halk, o kadar çok hüngür hüngür ağlıyor ve tekrar tekrar okutulmasını istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Vekilim.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Birçok camide 7 defa ezan okunuyor ve bu topraklarda, bin yıldır koç yiğitlerin "Ezanlar susmasın, bayrak inmesin." diye şehit olduğu bir şekilde tekrar eski hâline dönüyor ve "Allahuekber, Allahuekber." diye kıyamete kadar devam ediyor. Bu millet ezan için 1 başbakan, 2 bakan şehit verdi, gerektiği zaman yine verecektir. Allah'ın izniyle, inanıyoruz ki ezanlar hiç susmayacak, bayrak hiç inmeyecektir diyorum, şehit Başbakan ve Bakanlar için de buradan, bütün herkesten birer Fatiha diliyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu anda, milleti on sekiz yıldan beri yönetmeye çalışan iktidarın bu milleti yönetemediği, hazineyi tamamen boşalttığı, milletin yoksulluk içerisinde inim inim inlediği bir dönemi yaşıyoruz. Böyle bir dönemde gündemi değiştirmek için çeşitli yollara başvuran iktidar temsilcileri burada ezandan bahsediyorlar, şehitten bahsediyorlar. Eğer birazcık vicdanları varsa ve birazcık ahlakla hareket ediyorlarsa, 15 Temmuzda şehit düşen insanlarımız için toplanan yardımları o şehit ailelerine iade ederler.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Nasıl konuşuyorsun sen ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir üslup yok ya!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Tamam da niye bağırıyorsunuz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer şehit hakkına inanıyorlarsa, ezana inanıyorlarsa, kul hakkına inanıyorlarsa, “İslam’a mensubuz.” diyorlarsa önce şehidin hakkını versinler, sonra kürsüye çıksınlar. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; daha gündeme gelmedik, Meclisi yeni açıyoruz, bu kadar gergin olmaya gerek yok. Aslında bu kadar büyük gerginlik aynı zamanda bir suçluluk psikolojisinin de alameti çünkü konuşmacımızın kürsüde bahsettiği konuyla ilgili tarihî belgelere baktığımızda, en büyük bedelin bize kızan, bağırarak arkadaşlar eski vekillerinden kaynaklı olduğunu biliyorlar.

Diğer konuya gelmek istiyorum Sayın Başkan. Tüm gaziler bizim başımızın tacı, 15 Temmuzda beraber gazi olduk, beraber şehit olduk.

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) – Paralar nerede, paralar?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Birileri kaçarken, birileri “tiyatro” derken, o insanlar meydanda en büyük kahramanlığı yaptı. O gazilerin bütün müdafaalarına, bütün çalışmalarına, tüm emeklerine saygı gösterilmesi gerekirken “Yok efendim, bunlar kafa kesti.” “Yok efendim, niye dışarı çıktın?” tarzı ithamları, işte, bu bağırarak söyledi Sayın Başkan. O yüzden diyorum ki gazilerimizin istihdam hakkı, maaşları, sosyal hakları hepimizin takibinde, gözetiminde. Aile Bakanlığımız başta olmak üzere, tüm kurumlarımız çalışıyorlar.

Dünkü münferit olan, hepimizi üzen hadise ilgili bakanlıklarımızca bugün görüşülmüş, yoluna konulmuş, az sonra zaten o gazilerimiz gerekli açıklamaları yapacaklar. Bir gazimize maaş vermek başka bir şey, istihdam hakkı vermek başka bir şey. Biz, istihdam hakkı vermenin daha kıymetli

olduğunu düşünüyoruz. O yüzden, gazilerimizin tüm taleplerini değerlendirirken eşitliğe, diğer çalışmalara, yasal mevzuata dikkat ederek yapıyoruz. Bunu böyle siyasi bir polemik konusu yapmak büyük yanlış. Gaziler, bu ülkenin gazileri.

AHMET KAYA (Trabzon) – Siz ezanı polemik konusu yapıyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ama bir daha söylüyorum: O gazilerin 15 Temmuz sabahında nasıl itham edildiklerini, yapmadıkları eylemlerden dolayı nasıl suçlandıklarını, biz, Mecliste, o gazilerin yasal olarak sorumluluğu olmasın diye talepte bulunduğumuzda nasıl karşı çıktıldığını da hepimiz hatırlıyoruz. Tüm gaziler bizim gazimiz Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan'ın sözüdür. 3 lider bir araya geldiğinde “Köprüde hukuka karşı aykırı hareket edenleri elbette ki yasalar cezalandıracaktır.” demiştir. Yanında 2 lider daha vardır. O söz bize ait değil, Recep Tayyip Erdoğan'a aittir, bu bir.

İkincisi: “Münferit” dediğiniz olayları... Siz, “Kendi hakkımızı istiyoruz.” diyen gazileri dövdürtecek bir duruma kadar ülkeyi yönetemez bir hâle gelmişsiniz ama biz hatırlıyoruz ki siz işçileri de emekçileri de esnafı da maden kazasında ölen insanların yakınlarını da ayaklar altına alıp döven bir iktidarın temsilcilerisiniz. Sizi tarih asla unutmayacak! (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Başkanın kürsüye çıkmamasından yola çıkarak ben de zaman ekonomisi için çıkmayacağım ama şunu söylemek istiyorum: Az önceki konuşmacı CHP'nin Afyon vekiliydi, bütün konuşması baştan aşağı itham, hakaret ve yalandı, ağzımızı açmadık.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Her zamanki gibi!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama ondan sonra bizim AK PARTİ'nin Afyon vekili çıktı, çok küçük bir eleştiri yaptığında nasıl bir reaksiyon olduğunu gördük. İşte, bu, kendinden başkasına yaşam hakkı tanımayan, demokrasiyi sadece kendisi için fikir hürriyeti sayan insanların en iyi fotoğrafı Sayın Başkan. Biz Afyon'u dinledik, onlar dinlemese de olur Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin. Cumhuriyet Halk Partisini kimse diniyle sınamaz. Cumhuriyet Halk Partisi Allah'ına, vatanına, milletine bağlı, bu ülkenin kurucu siyasi partisidir. Onlar kendi yüzlerine baksınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Parmağını indir!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, böyle bir ithamda bulunmam zaten ancak şu yanlış: Partilerin -haşa- Allah'ı olmaz, partilerin tüzel kişiliği olur, tüzükleri olur, çalışmaları olur ama bu millet daha geçen hafta “Sultan Ahmet Camisi'ni -müezziniyle beraber, imamıyla beraber- müze yapalım.” diyenleri de gördü, “Ayasofya'yı açalım.” diyenleri de gördü. Partilerin dinî inancı değil, tüzel kişilikleri ve hukuk içerisinde çalışmaları olur Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bu millet “Ayasofya’yı açalım.” diyenlerin de reddettiğini bu Genel Kurulda gördü, ikiyüzlülüğü de gördü. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bravo! Bravo!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AYHAN EREL (Aksaray) – Ya, çok erken başladı Sayın Başkanım. Hacivat Karagöz gibi ya! Bu ne ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, inanın...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dik duralım biraz! Dik duralım! Sen çok dik duramıyorsun! Yanlış işlerdesin, dik duramıyorsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bence de dik duralım. Dik durmak iri durmakla olmuyor, kemikle oluyor. İri durmakla olmuyor dik durmak, yürekle ve cesaretle oluyor.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ya, bu millet sizi çok iyi tanıyor, geç bunları.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sonra asansör geliyor, bir yere çakılıyor. Asansör bir yere çakılıyor, dikkat et.

BAŞKAN – Ya, her kelimeye cevap vermek mecburiyetinde miyiz arkadaşlar?

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Engin Bey’in affına sığınarak şunu söyleyeceğim: Mesele şahıslar değil fakat Engin Bey gibi tecrübeli bir Grup Başkan Vekilimizin geçen hafta grup önerisinden yola çıkarak “Ayasofya’ya ‘Hayır.’ derler.” demesini esefle karşılıyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Niye?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Geçen hafta verilen önerge “Ayasofya açılsın, açılmasın” önergesi değildi, geçen hafta verilen önerge bir araştırma önergesiydi. Bu konunun araştırma önergesi gündemiyle olmayacağını herkes çok iyi bilir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Niye? Neden? Kaldırın ellerinizi de araştırma önergesiyle olsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu çok ufak bir yaklaşım, yakıştıramadığınızı ifade ediyorum Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren milletvekillerine yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Buyurun Sayın Şeker.

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah’tan rahmet dilediğine ve depremin zararlarını en aza indirebilmek için tedbirler alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, pazar akşamı Bingöl Karlıova’da yaşanan 5,7 büyüklüğündeki depremin artçıları devam ediyor. 1 güvenlik görevlisi şehit olurken 1’den çok vatandaşımız yaralandı. Ölen vatandaşımıza Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Hükümetimiz derhâl bölgeye giderek, yapılması gereken çalışmaları koordine ederek vatandaşın derdine derman oldu. Bu deprem, korkulu rüyamız olan İstanbul depremini tekrar gündeme getirdi. Covid-19 nedeniyle ülkemizde 4.825 kişi hayatını kaybederken, sadece 1999 Marmara depreminde 17 binin üzerinde insanımız hayatını kaybetti. Covid-19 için özgürlüklerimizi de kısıtlayan tedbirlere gösterdiğimiz hassasiyeti, yaşayacağımız depremlerde can kaybının olmaması için alınması gereken tedbirleri kendi canımız ve canlarımız için uygulamalıyız. Deprem, ülkemizin kaderidir; depremin bizlere vereceği zararı en aza indirmek için tedbirler almak hepimizin görevidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

5.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin eylül, ekim aylarında vadesi gelecek Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi geri ödemelerinin altı ay süreyle ertelenmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanı ile Maliye Bakanına çağrıda bulunduğuyla ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çağrım Tarım Bakanına ve Maliye Bakanınadır: Mayıs ve haziran ayına ait Ziraat Bankası ve Tarım Krediye olan çiftçi borçları altı ay ertelenmiştir. Yalnız, çiftçilerin bir kısmı mayıs, haziran ayına; bir kısmı temmuz, ağustos, eylül, ekim ayına kadar, mahsul sonuna kadar tarımsal kredi kullanmışlardır. Buradan çağrımız: Eylül, ekim ayına kadar olan, mahsul sonuna kadar olan bütün çiftçi borçlarının, hem Ziraat Bankası hem Tarım Krediye olan çiftçi borçlarının altı ay süreyle ertelenmesini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir...

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, İstanbul ilinin bir gün bile hizmetsizliğe, kendi hâline bırakılmışlığa dayanamayacağına, seçimde hayal vaat edenlere var olan yolları, köprüleri, parkları ve işleyen düzeni korumalarını tavsiye ettiklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanımız -belediye başkanlığı döneminde başlayan, yıllarca emek harcanmış- Haliç'i gezilir, yürünebilir, hatta yüzülebilir hâle getirmişti- İşte, o emek ve mücadeleyle kötü koku ve görüntülerden kurtulan Haliç'in, maalesef, son birkaç günkü görüntüleri doğrusu içimizi acıtıyor. İstanbul bırakın bir yılı, bir gün bile hizmetsizliğe ve kendi hâline bırakılmışlığa dayanamaz; her yerinden benzer görüntülerle karşılaşmamız korkarım uzun sürmeyecektir.

Seçimde hayal vadedenlere tavsiyemiz şudur: Var olan yolları, yapılan köprüleri, alt ve üst geçitleri, parkları ve işleyen düzenleri korusunlar yeter. Sizden yeni bir proje, yeni bir eser, yeni bir değer katmanızı zaten beklemiyoruz.

Anladık, güzel olan her şeye Haliç dâhil değilmiş; tüm İstanbul dâhil mi, onu hep beraber yakında göreceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

7.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Zini Gediği anma mekânına yapılan saldırıyı kınadığına ve yetkilileri sorumlularını açıklamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Zini Gediği anma mekânına bir saldırı oldu. 8 Ağustos 1938'de herhangi bir suç istinadına, sorgulama ve yargılamaya muhatap olmadıkları hâlde köylerinden, tarlalarından, evlerinden alınan 100 dolayında suçsuz günahsız insan saatlerce yürütülerek Erzincan, Ovacık-Dersim sınırında 2.700 rakımlı Zini Gediği'nde topluca kurşuna dizildiler.

Erzincan'ın Kılıçkaya, Galolar, Mağaçur, Brastik, Balıbey, Kismikör köylerinden olan bu masumların ortak özellikleri Alevi olmalarıydı. Bu katliamın olduğu dönemlerde Zini Gediği'nin de dâhil olduğu bu alan yasak bölge ilan edildi. Böylece katledilen masumların cesetleri kurda kuşa, yılanlara yem edildi. Kendilerine bir mezar yeri, bir kefen dahi fazla görüldü.

Katledilenlerin çocukları, 8 Temmuz 2014 tarihinde, oradaki taşları toplayarak bir anma mekânı yaptılar. Şimdi, bu mekâna bir saldırı oldu ve burası yıkıldı. Bu saldırıyı kimin yaptığı bilinmiyormuş. Bu saldırıyı kınıyor ve sorumlularını açıklamaya davet ediyorum, yetkilileri bu konuda göreve çağırıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Bingöl ili Karlıova ilçesinde yaşanan depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine, Irak'ın kuzeyine düzenlenen Pençe-Kartal Operasyonu'nu başarıyla gerçekleştiren Türk Silahlı Kuvvetlerini tebrik ettiğine ve terörle mücadelede kararlılıkla devam edileceğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pazar günü Bingöl Karlıova'da meydana gelen, Erzurum, Erzincan, Muş ve Diyarbakır'da da hissedilen depremden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Cenab-ı Hak aziz milletimize bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Öte yandan koronavirüsle mücadele başarılı bir şekilde sürdürülürken, terörle mücadele de duraksamadan devam ettirilmektedir. Bu amaçla Irak'ın kuzeyinde bulunan terör yuvalarına “Pençe-Kartal Operasyonu” adıyla kapsamlı bir hava harekâtı yapılmış ve tespit edilen 81 hedef imha edilmiştir. Harekâtı başarıyla gerçekleştiren kahraman Silahlı Kuvvetlerimizin tüm unsurlarını tebrik ediyorum, Allah yâr ve yardımcısı olsun. Ülkemizin ve milletimizin bekası için yürütülen terörle mücadele en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar kararlılıkla devam ettirilecek diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

9.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, pandemi sürecinde tüm dünyaya örnek olacak başarılı bir mücadele verildiğine, normalleşme süreciyle beraber vaka sayısındaki artışın kurallara uyarak ve toplumsal dayanışma gösterilerek aşılabileceğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pandemi sürecinde tüm dünyaya örnek olacak başarılı bir mücadele verdik. Normalleşme süreciyle beraber son zamanlarda vaka sayısındaki artışın bu hızla devam etmesi, maalesef istenmeyen sonuçlara yol açabilecektir. Buradan tüm vatandaşlarımıza çağrıda bulunuyoruz: Kişisel temizlik kurallarına uyalım. Bu dönemde hastalığın yayılmasına neden olacak toplu bir araya gelişlerimizi erteleyelim. Evinizden çıkmak zorunda kaldığınız her an maskemizi takmayı, ellerimizi sıkça sabunla yıkamayı

ihmal etmeyelim. Toplu taşıma araçlarında, alışveriş merkezleri gibi yerlerde fiziksel mesafe kurallarına titizlikle uyalım. Bu zorlu günleri ancak hep beraber kurallara uyarak, toplumsal dayanışma göstererek aşabileceğimize inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

10.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, bir defaya mahsus ehliyet affı getirilerek ehliyetlerine el konulan vatandaşların mağduriyetlerinin giderilebileceğine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

1 milyondan fazla kişi ehliyet affı beklemektedir. Af bekleyenlerin büyük bir çoğunluğunu mesleği şoförlük olan vatandaşlarımız oluşturmaktadır ve bu vatandaşlarımızın tek geçim kaynakları ehliyetleridir. Meslekleri şoförlük olduğu için iş bulamamaktadırlar. Ehliyetini kaptıran insanların çoğunluğu, ekmek paralarını doğrudan veya dolaylı olarak ehliyetleri sayesinde kazanmaktadırlar. Bu vatandaşlarımız “Hatalarımızın farkındayız, bedelini ağır ödedik, işimizi kaybettik, mağduruz.” şeklinde feryat etmektedirler. İnsan hayatına kastetmedikten sonra, yapmış oldukları hatalar sebebiyle ehliyetlerinin ellerinden alınması onları çaresiz bırakmaktadır. Ehliyetlerine el konulanlara bir kereye mahsus af getirilmesi mağduriyetlerine son verecektir. Yetkililerimizin mağdur olan vatandaşlarımızın serzenişlerine duyarısız kalmayacağını ümit ediyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Koçer...

11.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'in, ülkenin 2003 yılından bu yana hayata geçirilen projelerle güç kazandığına ilişkin açıklaması

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizde 2003 yılından bu yana 585 yeni baraj, 1.382 sulama tesisi, 247 içme suyu tesisi için toplam 245 milyar TL yatırım gerçekleşti. Türk mühendislerinin eseri olan Yusufeli Barajı, tek başına 650 bin kişinin enerji ihtiyacını karşılarken ülke ekonomisine yılda 1,5 milyar TL katkı sağlayacak.

Hayata geçirilen birbirinden değerli akılcı projelerle ülkemiz can buluyor, güç kazanıyor. Bu anlayışla, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde orman varlığımızı 22,7 milyar hektara, ağaçlandırma alanımızı 9 milyon hektara ulaştırdık. Vatandaşlarımız 247 tabiat parkında, 136 şehir ormanında ve yapımı tamamlanan 22 millet bahçesinde doğayla kucaklaşıyor.

Daha temiz ve yeşil bir çevre için durmadan, dinlenmeden çalışan herkesin emeğine sağlık diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

12.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, TİGEM Ceylanpınar Sulama Projesi'nin ülke ekonomisine katkı sağlayarak istihdamı artıracığına ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ceylanpınar TİGEM işletmemizdeki 60 bin dekar nadas uygulamasını kaldırarak, 70 milyon yatırım yaparak geleneksel sulama altyapısı tamamen modernize edilen bu işletmemizde artık iki senede 1 ürün yerine, yılda 2 ürün alacağız. 2009'da işletmede 110 bin dekar sulanıyorken bugün bu alan 673 bin dekar çıkarılmıştır. Bu proje sayesinde ülke ekonomisine 4 kat fazla katkı yapılacak, istihdam artacak.

Ben, Ceylanpınar ve Şanlıurfalı hemşehrilerim adına teşekkür ediyor, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

13.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, 2023 yılına kadar 81 ilin millet bahçeleriyle buluşturulacağına ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılına kadar 81 ilimizi, şehir mobilyaları olan millet bahçelerimizle buluşturacağız. Ülke olarak geldiğimiz noktada, artık şehirlerimizin çok daha büyük, çok daha donanımlı, dinlenme, nefeslenme, vakit geçirme alanlarına ihtiyacı olduğunu gördük. Millet bahçeleri bu anlayışla ortaya çıkmış prestijli projelerdir, Bursa'mız da millet bahçesinden nasibini aldı. Osmangazi ilçemizde eski stadyum yerinde açılan Millet Bahçemizde koşu ve yürüyüş yolları, gezinti yolları, havuz meydanı, oyun ve spor alanları, koku bahçesi, süs havuzu ve Bursaspor Şampiyonluk Anı Duvarı yer almaktadır. Açılan Millet Kiraathanesi ile Millet Bahçesi, Bursa'mızda hemşehrilerimize nefes aldırıp şehrin stresinden uzaklaşmalarına yardımcı olacaktır. AK PARTİ olarak aziz milletimizin, Bursalı hemşehrilerimizin yaşam koşullarının en iyi seviyeye ulaşması için on sekiz yıldır çalışıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

14.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep ili Nurdağı ilçesinin otogar ve uzman doktor ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğine, Bingöl ilinde yaşanan depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep'in Nurdağı ilçesinin sorunları devam ediyor. İlçeye gelen giden yolcuları taşıyan otobüsler otogar olmadığından ilçeye giriş yapmamakta, yolcu indirme bindirme işlemleri trafiğin oldukça yoğun olduğu otoyol köprüsü üzerinde yapılmaya ve vatandaşların can güvenliği tehdit altında olmaya devam etmektedir. Belediyenin otogar inşaatını bir an önce başlatması Nurdağı halkını rahatlatacaktır.

Ayrıca, ilçe devlet hastanesi 2'si dâhiliye uzmanı, 2'si aile hekimi ve 1 de çocuk hastalıkları uzmanı olmak üzere 5 uzman doktorla hizmet verdiğinden ve diğer alanlarda uzman doktor bulunmadığından Gaziantep'e ve Kahramanmaraş'a gitmek durumunda kalan bölge halkı pandemi sürecinde de büyük sıkıntı yaşıyor.

Sağlık Bakanlığının konuyla ilgili destek vererek Nurdağı halkının sağlık sorunlarını çözmesini bekliyor, Bingöl depreminde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor ve diğer vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

15.- Erzincan Milletvekili Burhan Çakır'ın, terörü kaynağında yok etmek, vatanın sınır müdafaasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'nun başarıyla tamamlandığına ilişkin açıklaması

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Teşekkür ederim Başkanım.

Terörü kaynağında yok etmek, vatanımızın sınır müdafaasını sağlamak amacıyla kahraman ordumuzun gerçekleştirdiği Pençe-Kartal Operasyonu başarıyla tamamlanmıştır. Millî Savunma Bakanımız Sayın Hulusi Akar komutasında düzenlenen operasyonla kuzey Irak'taki terör mevzileri yerle bir edildi. Dünyada eşine az rastlanan, eş zamanlı 81 noktaya düzenlenen operasyonla terörü

kaynağında kurutma stratejimizi kararlılıkla uygulamaya devam ediyoruz. Birlik ve beraberliğimize kasteden bu hainler, kahraman ordumuzun pençeleri arasında yok olmaya mahkûmdur. Atılan her bomba Ahmet Aytekin'den, Eren Bülbül'den, Aybüke Öğretmenden, Bedirhan bebekten selamla indi hainlerin tepesine. Bizim için önemli olan, aziz milletimizin ne söylediğidir. Gerek yurt içinde gerekse yurt dışında vatanımızın bütünlüğüne kasteden hainlere karşı mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir. Hiçbir güç aziz milletimizin birliğini, cennet vatanımızın bütünlüğünü bozamayacaktır. Allah, Mehmetçik'imizin yâr ve yardımcısı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

16.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının giderilerek çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Yaşamını idame ettirebilmek için yaz döneminde farklı illeri dolaşarak tarlalarda çalışan mevsimlik işçilerimiz, salgın sürecinde ciddi riskler altında çalışmaktadır. İşçilerimiz, yoğunlukla herhangi bir sağlık taramasından geçirilmemekte, işçilerimize maske ve eldiven verilmemekte, çalışırken ve yemek yerken bir arada, toplu olarak bulunmaktadır. İşçilerimiz, 10-12 kişilik çadırlarda konaklarken su ve temizlik malzemeleri gibi temel ürünlere ulaşmakta da oldukça zorluk çekmektedirler. Mevsimlik tarım işçilerimiz arasında kadın, erkek ve yaşlıların yanı sıra çocuk işçilerin de olduğu bilinmektedir. İşçilerin yaşadığı sorunlar ve olumsuz çalışma koşulları mutlaka giderilmelidir. İlgili Bakanlık bu konudaki çalışmalarını yoğunlaştırmalı, işçi çalıştıran işverenlere yönelik denetimleri sıklaştırmalıdır. Emek kutsaldır. İnsanlarımızın, ekmeğini kazanırken kendilerini güvende hissedecekleri bir ortamın acilen tesis edilmesi gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, terörle mücadele kapsamında gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu'yla 81 hedefin imha edilerek teröristlerin etkisiz hâle getirildiğine ve Milliyetçi Hareket Partisinin teröre karşı düzenlenecek her türlü operasyonun yanında olduğuna ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Devlet ve millet olarak teröre karşı çetin bir mücadele vermekteyiz. Son olarak Pençe-Kartal Operasyonu gerçekleştirilmiş, terör örgütüne ait 81 in imha edilmiştir. Ayrıca, kırmızı listede aranan bazı teröristler de etkisiz hâle getirilmiştir. Teröristlerin inleri başlarına yıkılırken aziz şehitlerin ruhu şad olmuştur. Terörle mücadeledeki kararlılık, Türkiye'ye terörle bir yol çizilemeyeceğini göstermiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak teröre karşı düzenlenecek her türlü operasyonun yanındayız. Biliyoruz ki Türkiye Cumhuriyeti devleti terörün başını ezecek güçtedir. Kahraman Türk askerini kutluyorum. Unutmayalım ki şehitler ölmez, vatan bölünmez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özyavuz...

18.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, Suriyeli mülteciler için kurulan kampların kapanmasıyla kamplarda görevli işçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Suriyeli mülteciler için -Şanlıurfa başta olmak üzere- kurulan kamplara geçici olarak alınan güvenlik ve temizlik işçileri, 2018 yılında asgari ücretli olarak taşeron kadroya geçtiler. Sosyal durumları incelenmeden alınan bu işçiler, kampların kapanmasıyla birlikte ülkemizin muhtelif il göç

idarelerinde geçici olarak görevlendirilmektedir. Hepsinin kendi illerinde evi ve kurulu düzeni olan bu kardeşlerimizin aile bütünlüğü kaybolmakta ve mağduriyet yaşanmaktadır. Göreve gönderildikleri il göç idarelerinin tamamının ihtiyacı 1.500 elemandır. Bu elemanlar alındığı takdirde Genel Müdürlüğün yeni eleman almasına gerek kalmayacak ve bu kardeşlerimizin de görevlendirme mağduriyeti sona erecektir.

Genel Kurula teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

19.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, yeni normalleşme süreciyle birlikte Bilim Kurulunun tavsiyelerinin dikkatle uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Covid-19 pandemisiyle mücadele kapsamında, açık ya da kapalı alan fark etmeksizin maske kullanımı, sosyal mesafe ve kişisel hijyenle birlikte çok önemli bir konumdur. Fakat Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen kullanılmış maskelerin ve plastik eldivenlerin parklara, denizlere, yerlere gelişigüzel şekilde atılmış hâldeki manzaralarıyla son zamanlarda sıklıkla karşılaşmaktayız. Asla görmek istemeyeceğimiz, hem toplumu hem de çevreyi tehlikeye atan bu davranışın önüne geçilmesi her bir bireyin toplum sağlığı ve çevreye karşı sorumluluğudur. Yeni normalleşme süreciyle birlikte Bilim Kurulunun tavsiyelerinin uygulanmasına dikkat edilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

20.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Amasya Tamimi'nin 101'inci yıl dönümü ve 12-22 Haziran Amasya Uluslararası Atatürk Kültür ve Sanat Festivali kutlamalarında pandemi nedeniyle toplu etkinliklerin yapılamadığına, AK PARTİ iktidarları döneminde Amasya iline her alanda yatırım yapıldığına ilişkin açıklaması

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti'nin doğum belgesi Amasya Genelgesi'nin cihana haykırılışının 101'inci yılını bugünlerde idrak ediyoruz. 12-22 Haziran Uluslararası Atatürk Kültür ve Sanat Festivali bu yıl pandemiden dolayı düşük yoğunlukta kutlanmaktadır.

Osmanlı'yı imparatorluğa taşıyan, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran şehzadeler, âlimler, evliyalara şehri Amasya'mız milletimizin ihtiyacı olduğu her zaman diliminde gereğini yapmıştır. AK PARTİ iktidarlarımız döneminde Amasya'mız her alanda büyük yatırımlar almıştır. Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığımızla ilimizin genelinde yapılacak 54 milyon TL bedelli spor tesislerinin protokolü imzalandı. İlimize bu yatırımların kazandırılmasını sağlayan Gençlik ve Spor Bakanımız Mehmet Muharrem Kasapoğlu ve Bakanlık yetkililerine Amasyalı hemşehrilerim adına teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi yatırımlara ara vermeden devam ediyoruz, aziz milletimize hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Nuhoglu...

21.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Van ili Erciş ilçesi Ulupamir köyündeki HES çalışmalarının durdurulmaması hâlinde bölgedeki Kırgız Türklerinin mağduriyet yaşayacağına ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'ın Erciş ilçesine bağlı Ulupamir köyü, 1982 yılında Türkiye'ye göç eden Kırgız Türklerinin yaşadığı bir köydür. Her sene birçok etkinlikle Kırgız kültürünü Türkiye'nin en doğu kesiminde yaşatmakta olan bu köy, kendine has yemekleri, müzikleri, oyunlarıyla görülmeye değer bir yerdir. Ulupamir köyü, sınırları içinde akan ve nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalan birçok endemik bitki ve hayvan türü barındıran Zilan Çayı üzerine kurulacak HES'le yok olma tehdidi altındadır. Ulupamir köyünde tarım ve hayvancılık yapılamaz bir hâle gelecek ve bölge güvenliğinde de önemli rol oynayan Kırgız Türkleri göçe zorlanmış olacaktır. Hükûmetin bu yanıltan derhâl dönmesini, bir kez de ben ikaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

22.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında yapılan düzenlemelerin eğitim hayatını da etkilediğine, yükseköğrenim öğrencilerinin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, Covid-19 salgını sırasında yapılan düzenlemeler eğitim hayatını da etkilemiştir. Yükseköğrenim gençliği etkilenmiş, süreli ve dönemsel çalışmalarını yapamamışlardır; yüksek lisans, doktora çalışmalarını tamamlayamamışlardır. Gençlere, olağan dışı nedenlerle yaşanan bu durumdan dolayı mağdur olmamaları için bir dönem ek süre verilebilir ya da teröre bulaşmış öğrenciler dışında kalan, eğitimi yarım kalan öğrencilere af getirilerek eğitime dönmeleri ve eğitimlerini tamamlamaları sağlanmalıdır.

Yükseköğrenim gençleri bu olağan dışı dönemde kredi borçlarını da ödeyememektedir. Gençlere bu konuda yardım etmek gerekir; kredi borçlarını ödeyemeyen gençlerin borçlarını bu dönemde faiz işletmeyerek yeniden yapılandırmak ve ödeme kolaylığı sağlamak gerekir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

23.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, 30 Ağustosta yerli ve millî elektrikli trenin militle buluşacağına,13 Haziran Cemil Meriç'in ahirete irtihalinin 33'üncü, Dündar Taşer'in 48'inci yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, eser üretme felsefemizin formülünü veriyorum: Söylenme, yap. Biz öyle yaptık. Kimileri millî kavramını duyduğunda kırmızı görmüş boğaya dönse de biz inatla, ısrarla millî kıvam üzere kıyam ettik. İşte buna son örnek: Millî elektrikli tren. On sekiz yıllık iktidar serencamımız, her alanda olduğu gibi demir yolu sahasında da destanlar yazdırdı. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, millî yürüyüşte doruk adımlar attık. Biz aynı zamanda değerli vakitlere özel önem atfedenleriz; 30 Ağustos bunlardan biri. O gün, Millî elektrikli tren militle buluşacak inşallah. Zaferlere doymuyoruz şükür, zira

uzun yıllar acılara katlandık. Millî mütefekkir Cemil Meriç diyor ya: “Zafer, acıya katlananlarındır.” Bu vesileyle onu ve büyük vatanperver Dündar Taşer’i irtihal yıl dönümlerinde rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Türkkan, buyurun.

24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Irak’ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu’ndaki başarılarından dolayı Türk Hava Kuvvetlerini tebrik ettiğine, Bingöl ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah’tan rahmet dilediğine, bir deprem ülkesi olduğu gerçeği unutulmadan her zaman hazırlıklı olunması gerektiğine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sakıncalı bir sistem olduğuna, eylemlerini sürdüren 15 Temmuz gazilerinin AK PARTİ Genel Merkezi önünde polis müdahalesiyle karşılaştığına, Hükümetin Kocaeli ili Kandıra ilçesinde aşırı yağışlar nedeniyle zarara uğrayan üreticilere yardım elini uzatması için çağrıda bulunduğuna, Bartınlıların yeterli ödeneğin ayrılarak yeni devlet hastanesinin tamamlanmasını talep ettiğine, Bartın-Karabük yoluyla ilgili bir çalışmanın yapılıp yapılmadığını Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Pençe-Kartal Harekâtı kapsamında Irak’ın kuzeyindeki terör hedeflerini başarıyla vuran başta kahraman pilotlarımız olmak üzere bütün Türk Hava Kuvvetlerimizi yürekten tebrik ediyorum. Cenab-ı Allah ordumuzu her daim muzaffer eylesin.

Bingöl’de art arda meydana gelen 5,7 ve 5,6 büyüklüğündeki depremlerden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum, hayatını kaybeden 1 korucumuza da Cenab-ı Hak’tan rahmet diliyorum. Depremin ardından incelemelerde bulunmak üzere ve vatandaşlarımızın yanında olmak için Mersin Milletvekilimiz Sayın Behiç Çelik, Genel Başkan Yardımcılarımız Sayın Berna Sukas ve Sayın Yavuz Temizer de şu anda Bingöl’deler.

Sık sık yaşanan depremler de gösteriyor ki Türkiye’nin bir deprem ülkesi olduğu gerçeğini unutmadan depreme karşı her zaman hazırlıklı ve tedbirli olmamız gerekiyor. İstanbul’da beklenen, uzmanların sık sık dile getirdiği büyük bir deprem için de Hükümet ne gibi adımlar attı, aldığı önlemler yeterli mi; bunları da merak ediyoruz. Daha önce söylemiştik, yine de söylemekte fayda görüyoruz: Hükümet, özellikle fay hatlarının hareketli olduğu bölgelerde çok geç olmadan depreme karşı alınacak tedbirleri tespit edip bir an önce faaliyete geçmelidir.

Geçtiğimiz hafta yeni valiler kararnamesi çıktı, 41 valinin görev yeri değişti, bir kısmı da eskiden merkezdeydi, şimdi herhâlde müfettiş kadrosunda görev aldılar. Şimdi, burada daha önce görev yapan milletvekili arkadaşlarımız var. Valiler kararnamesi şöyle çıkardı: İçişleri Bakanı Başbakanı teklifte bulunurdu, Başbakan uygun gördü, Cumhurbaşkanı onaylardı, “üçlü kararname” dediğimiz kararnameyle valilerin görev yeri değiştirilirdi. Geçen hafta ne oldu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Aldım seni, verdim buraya; seni de alıyorum, buraya veriyorum.” Bakın arkadaşlar, bu, pratikte çok kolay ve güzel gözüküyor gibi olsa da o kadar çok yanlışlar içeriyor ki, o kadar çok yanlışlar içeriyor ki... Bir devlet, bir insanın iki

dudağı arasından çıkan sözlere bırakılmaz, doğru değil. Şu anda hoşunuza giden bu sistem, yarın öbür gün Sayın Erdoğan'ın bulunmadığı bir makam tarafından da uygulanır. Çok tehlikeli bir sistem bu, çok sakıncalı bir sistem bu.

Emniyet müdürleri kararnamesi... Dün gece yarısı Sayın Cumhurbaşkanı yine çıktı; İstanbul Emniyet Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı oldu. Bunlar eskiden bir süzgeçten geçirilirdi. İddia ediyorum: Burada illerinde valisi değiştirilen milletvekilleri var, hangisinin haberi var? Hiçbirisinin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bırakın bölge milletvekillerini, o valiler kararnamesinden İçişleri Bakanının haberi olduğundan dahi şüphem var. Bu sistemin ne kadar ucube bir sistem olduğuna örnek teşkil etmesi açısından özellikle anlattım.

Haklarında toplanan bağışların kendilerine ulaşmadığı ve verilen sözlerin tutulmadığı gerekçesiyle bir haftadır eylemlerini sürdüren 15 Temmuz gazileri, son olarak çareyi AK PARTİ Genel Merkezi önünde toplanmakta buldular. Ancak, gaziler, burada ne yazık ki polis müdahalesiyle karşılaştı. Hatta gaziler “para” deyince kendilerine sopa verdiniz; onlar “para” dediler, siz sopayı verdiniz. Orantısız güç kullandıklarını hep söyleriz ama bunu 15 Temmuz gazilerine de uygulanacağı hiç aklımıza gelmemişti hakikaten. Oysa talepleri çok samimi, diyorlar ki: “Dört yıl geçti, bizim için para topladınız. Arkadaş, bu parayı bize verin yahu!”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sizler de “Ya, biz, bu paraları yedik; size veremiyoruz.” demek yerine adamlara sopa verdiniz dün gece; çok hazin bir tabloydu, çok üzücü bir tabloydu. Bakın, siyaset yaptığınız sürece, o dün geceki tablo sizi adım adım takip edecek. Gazilere polisle sopa attıran iktidar olarak tarihe geçtiniz.

Seçim bölgesi Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde dün yağışlar yüzünden üreticilerimizin tarlaları çok ciddi zarar gördü. Birçok mahallemizde aşırı yağış nedeniyle özellikle karpuz, kavun, fasulye, mısır, arpa, buğday, bamya, biber ve ayçiçeği tarlalarını kapsayan 2 bin dekar alan sular altında kaldı dün akşam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Başta fındık üreticilerimiz olmak üzere Kandıralı üreticimiz geçen sene yaşanan sellerin ardından Cumhurbaşkanlığı Afet Fonu'ndan destek alamadılar yani Kandıra sahipsiz kaldı. Dün yaşanan selin ardından da tarlası zarar gören çiftçinin artık gücü kalmadı; ekinini nasıl ekecek, geçimini nasıl sağlayacak, kara kara düşünüyor. Bu konuda Hükümetin Kandıralı çiftçimize, üreticimize bir an önce yardım elini uzatması için buradan çağrıda bulunmak istiyorum. Bir çiftçi beni aradı “Bu Hükümetin parası var, ben olmadığına inanmıyorum.” dedi. Ben de dedim

ki: Bakın, ben milletvekiliyim, takip ediyorum, Hükûmetin parası yok. “Nasıl olmaz? 3 tane ayrı uçakla Trabzon’a gidiyorsa parası vardır, varsa da bize versinler.” dedi, böyle de bir serzenişte bulundu Kandıra’daki köylü. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Son olarak Bartın ilimizin sıkıntılarından kısaca bahsetmek istiyorum. Bartın’da iki yıl önce ihalesi yapılmış, sadece zemin hafriyatı yapıp kapanmış olan devlet hastanesi şantiyesi ödenek yetersizliğinden bekliyor. Plan yeniden revize edilmiş. Bu konuda yeterli ödeneğin ayrılmasını talep ediyor Bartınlılar sizden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitti Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bartın’da mevcut devlet hastanesi yeterli olmadığı için bu konunun acilen çözüme kavuşması gerekiyor.

Bartın’da demir çelik nakliyecileri, özellikle kış aylarında kara yolu yük taşımacılığında kullandıkları güzergâh olan Ahmetusta yokuşunda kazalar yaşıyorlar. Bu nedenle Bartın-Karabük yolunun bir an önce yapılması önem taşıyor. Bu yolun ihalesi ne zaman yapılacak? Bu konuda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bir çalışması var mı? Bunu Bartınlılar merak edip bizlere iletiler, ben de burada Hükûmetin duyması için dile getiriyorum.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusu Cengiz Pullu’ya Allah’tan rahmet dilediğine, devletin Bingöl halkının depremin yıkıcı etkilerinden korunabilmesi için bütün imkânlarıyla seferber olduğuna, Irak’ın kuzeyinde gerçekleştirilen Pençe-Kartal Operasyonu’yla PKK terör örgütüne darbe vurulduğuna ve bu başarılı operasyon için orduyu, Millî İstihbarat Teşkilatını ve güvenlik güçlerini tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bingöl Karlıova’da meydana gelen 5,7 ve 5,6 büyüklüğündeki depremler dolayısıyla hayatını kaybeden güvenlik korucumuz Cengiz Pullu’ya Allah’tan rahmet, yaralanan 18 vatandaşımıza da acil şifalar diliyoruz.

Depremle ilgili olarak devletimiz bütün imkânlarıyla seferber olmuştur, Bingöl halkının, Karlıova halkının depremin yıkıcı etkilerinden korunabilmesi için gereken tedbirleri almaya çalışmaktadır. Bu vesileyle, deprem bölgesinde yaşayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, orada mücadele eden bütün görevlilerimize başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, devletimiz terörle amansız bir mücadele vermektedir. Kapan Operasyonlarıyla yurt içinde, Pençe Operasyonlarıyla sınır ötesinde teröre büyük bir darbe vurulmuş, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Millî İstihbarat Teşkilatının ortak nokta operasyonlarıyla da örgütün sözde üst düzey yöneticisi durumundaki isimler sırasıyla etkisiz hâle getirilmiştir.

Son olarak, ordumuza ait hava unsurlarımız tarafından “Pençe-Kartal” isimli operasyon gerçekleştirilmiştir. Diplomatik, askerî, istihbari olmak üzere son derece başarılı bir operasyon olan Pençe-Kartal Operasyonu’yla PKK terör örgütünün lojistik alt yapısı ve hareket kabiliyetine büyük darbe vurulmuştur. Titiz istihbari çalışmalar neticesinde belirlenmiş olan 81 hedef başarıyla vurulmuştur. Türkiye ve Türk Silahlı Kuvvetleri, Libya’da, Doğu Akdeniz’de, Ege’de, Suriye’de büyük bir güç mücadelesi içerisinde olduğu sırada kabiliyetini ve kapasitesini Irak’ın kuzeyinde yapmış olduğu Pençe-Kartal Operasyonu’yla bir defa daha net bir şekilde ortaya koymuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Libya’da ve Suriye’de devam eden siyasi ve diplomatik süreçlere yönelik etkilerinin de olmasını beklediğimiz bu başarılı operasyon nedeniyle ordumuzu, İstihbarat Teşkilatımızı ve güvenlik güçlerimizi tebrik ediyor, Allah yâr ve yardımcısı olsun diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Bingöl ili Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde ölen yurttaşta Allah’tan rahmet dilediğine, depremin yarattığı tahribatın bir an önce onarılmasını ve yeni depremlerin yaşanmamasını dilediğine, 15 Haziran 1915 tarihinde hayatını kaybeden Süryanileri saygıyla andığına ve tarihle yüzleşmek gerektiğine, demokrasi yürüyüşlerinin pandemi bahane gösterilerek engellenmek istendiğine, meydanların siyaset yapan herkes için hak olduğuna ve siyasi mücadelelerinin karşısına siyasetle çıkılması gerektiğine, medya kuruluşlarının yayın politikasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, ben de Bingöl Karlıova merkezli meydana gelen depremde ölen yurttaşımıza Allah’tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum. Yaralı yurttaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Umarım, depremin yarattığı tahribat bir an önce onarılır ve yeni depremler olmaz dileğinde bulunuyorum.

Sayın Başkan, 15 Haziran 1915 bilinen bir tarihtir, Süryanilere yönelik büyük katliamların en yoğun yaşandığı gün olarak tarihte kabul edilir. 1915 öncesinde 500 binin üzerinde Süryani’nin olduğu ülkemizde en önemli ibadethanelerinin olduğu Tur Abdin, Mardin ve çevresinde şu anda 2 bin civarında Süryani’nin olduğunu da not etmek gerekir.

15 Haziran 1915’te Süryaniler, dünyanın dört bir yanında, dağılmış durumda anma programları yaparlar. Ben de bu vesileyle, 1915 yılında hayatını kaybeden Süryanileri saygıyla anmak istiyorum ve tarihle yüzleşmek lazım; çağrımızı, yüzleşme çağrımızı yineliyoruz. Tarihi inkâr etmek değil, tarihle yüzleşmek gerekiyor.

Sayın Başkan, diğer yandan, biliyorsunuz, demokrasi yürüyüşümüz devam ediyor. 1 Haziranda Eş Genel Başkanlarımız İstanbul’da tutum belgemizi açıkladıktan sonra demokrasi yürüyüşü programımız adım adım devam ediyor ve kamuoyunda iki haftadır HDP olmadan bu yürüyüşümüz tartışılıyor, kriminalize ediliyor ve hedef gösteriliyor. Bir kere, şunu öncelikle ifade etmek isteriz ki Parlamento kapılarını kırısanız da, kapatsanız da, ekranları, medyayı sustursanız da, yargıyı baskı altına alsanız da engelleyemeyeceğiniz bir şey var; o da coşkun akan halkın iradesi ve inancı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İşte, o inancın göstergesidir bizim demokrasi yürüyüşümüz. Hakkâri’den Edirne’ye tüm halkımızla kol kola, omuz omuza, yürek yüreğe bir aradayız. Kolluk güçleri, valiler her yerde, illerde yürüyüşümüzü engellemek için büyük bir çaba sarf ediyor. Bu sefer bahaneleri pandemi. Pandemi döneminde kayyum atanıyor, vekillikler düşürülüyor; AVM’ler açılıyor; halk yok sayılıyor, binlerce kolluk halkın üstüne salınıyor, sosyal mesafe yok; tehlike yok, normalleşme var ama demokrasi yürüyüşü tehlikeli; buna kargalar bile güler. Demokrasi yürüyüşümüzü sosyal mesafe kurallarına uyarak ve riski göze almadan yapma irademiz tamdır. Ama burada tehlike olarak gören bir kesim var, o da bekasından korkan iktidar. Onlar halka hesap vermekten korktukları için halkın yürüyüşünden korkuyor. Unutmayın, kendi gölgesinden korkandan fayda gelmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu topluma umut, özgürlük, barış, kardeşlik ve adalet ancak halklar bir aradayken ve kenetlenmişse gelir.

11 ilin giriş-çıkışı yasaklandı. Pandemiyle mücadelede tedbir almayan iktidar, demokrasi yürüyüşünü engellemek için garip yasaklar koydu, herhâlde en son Zonguldak, Bartın ya da başka illeri de yasaklayacaklar. Herkes bunu görüyor. Demokrasi yürüyüşümüz, Yassıada’ya demokrasi anıtı dikerken ülkenin tamamını Yassıada’ya çevirmek isteyen iktidarın darbe politikasını açığa çıkardı. HDP, bir kez daha “Kral çıplaktır!” dedi. En barışçıl yürüyüşe müdahale, AKP’nin darbeci politikasının bir yansımasıdır, bunu da bütün dünya gördü. Siyasi mücadelemizin karşısına siyasetle çıkılamıyor, karşımıza polis ordusunu yığıyorlar. Bu, siyaset midir? Varsa cesaretiniz, karşımıza polisle, yargıyla değil; siyasetle çıkın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son olarak bu konuda şunu ifade edeyim: Biz “Polisle, yargıyla değil, siyasetle çıkın.” çağrımızı yineliyoruz. Meydanlar sadece AKP’ye hak değil, bu ülkede siyaset yapan herkes için haktır. 15 Temmuzda halkı sokağa çıkaran, darbeye karşı tepki koymaya çağıran AKP iktidarı, bugün halkı çağırmamıza karşı farklı bir dil kuruyor.

Sayın Başkan, diğer bir mesele yayın politikasıyla ilgili. Dün akşam HABERTÜRK’te yayınlanan bir program Türkiye’nin gündemine oturdu. Didem Arslan Yılmaz “Biz özel bir yayın kuruluşuyuz, HDP’yi çıkarmamak bizim tercihimizdir.” şeklinde bir açıklama yaptı. İzin verirsiniz bunu kesintisiz bir iki dakikayla toparlayacağım.

Bir kere beyan yanlış, bizim hedefimiz Didem Arslan Yılmaz ya da başka bir sunucu, başka bir çalışan asla değil ama Anayasa’yı ve yayın ilkelerini hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Anayasa 133 ve 6112 sayılı RTÜK Yasası'nın hiçbir yerinde, yayın ilkelerinde kamu ve özel yayın ayrımı yoktur. Ama burada sorun tabii ki bizim için sunucu değil onun arkasındaki medya kuruluşlarıdır ve holdinglerle olan ilişkileridir. Size 3 holdingin bilgilerini çok kısa vereceğim.

CNN Türk Demirören Holding -bütün halkımız bunu öğrensin- Doğan medya grubunu 2018 yılında kamu bankası olan Ziraat Bankası kredisiyle satın aldı ve Demirören grubunun satışında kullanılan Ziraat Bankası kredisinin miktarının 675 milyon dolar olduğunu, iki yıl geri ödemesiz ve on yıl vadeyle sağlandığını biliyoruz. Yani iktidar yandaşına kamu kaynaklarını kullanarak medya grubu satın aldı. AKP dönemine kadar 8 şirketle iş yapan Demirören Holding 2004-2010 yılları arasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün hoşgörünüzü istiyorum.

BAŞKAN – Bu holdinglerin mazisini, geçmişini filan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Çok ayrıntılı maziye girmeyeceğim.

BAŞKAN- Buyurun toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - 8 şirketle iş yapan Demirören Holdingi söyledim. Gayrimenkul, mermer, liman, inşaat, petrol ve medya sektöründe 8 yatırım yaptı ve bu uzuyor tabii ki. OYAK, Total Oil Türkiye'yi, M Oil'i Demirören Holdingten satın aldı ve tabii ki bu konuda inanılmaz derecede bir zenginleşme hâli var.

HABERTÜRK Ciner grubunun Türkiye medya sektöründe oyuncu olduğu dönemi hatırlatmak isterim. İlk önce 2005'te ülkenin 2'nci büyük medya yapılanması konumundaki Sabah'ın ATV'sini TMSF'den aldı. 2007'de TMSF tarafından iptal edilince Ciner grubunun başında bulunan Turgay Ciner, bu kez hemen 1990'lı yılların sivriilen gazetecisi Ufuk Güldemir'in kurduğu HABERTÜRK televizyonunu, internet sitesini ve radyosunu satın aldı.

Şimdi, bunlar uzun, bunları geçiyorum. Doğuş grubunun yine bu konulardaki özellikle 2000'li yıllarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, bir basın toplantısı yapıp bu meseleyi dillendirderseniz daha iyi yani.

Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özetle şunu söylüyorum Başkan: Karşımızdaki holdinglerin yayın politikası, Anayasa'ya ve RTÜK Yasası'na tamamen aykırıdır. Bizi yok saymaları, çıkar ilişkileriyle ilgilidir. İktidar kendilerine destek veriyor; kendileri de büyük paralar kazanıyorlar ve halkı sömürüyorlar. Yeni bir sermaye grubu olarak piyasadalar, bu yüzden HDP'ye karşı iktidarın taleplerini, siyasetini aynen devam ettiriyorlar ama gün gelecek, devran dönecek. Bu medya holdingleri ve sahipleri kesinlikle yaptıklarının hesabını -iktidar gibi- yargı önünde tabii ki verecekler ama sadece bu değil, bir de ömür boyu büyük bir utançla yaşamak zorunda kalacaklar diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, buraya gelmişsiniz.

Buyurun, Sayın Tanal.

27.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Malatya ilinde meydana gelen tren kazasına ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, Malatya’da 2 tren çarpıştı. Bize gelen bilgilere göre Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının bilgi notunda gizlenen kazanın sebebine ilişkin detaylarını açıklamak istiyorum. Aldığımız bilgilere göre Malatya’dan çıkacak olan tren arızalandı. Hareket memuru, arıza uzun sürer diye Battalgazi’de bekleyen treni sıraya alıyor. Arızasını erken gideren tren, evraklar da hazır olduğu için habersizce yola çıkıyor. Battalgazi yönünden hareket memurunun izin verdiği tren geliyor, her 2 tren birbirinden habersiz kafa kafaya çarpışıyorlar. Normalde karşı taraftaki treni alan hareket memurunun, diğer hareket memuruna haber vermesi lazımdı. Haber vermesiyle “Yola çıkma.” denilerek kaza engellenirdi. Yine insan kaynaklı hata. En güvenilir ulaşım aracı olan Devlet Demiryolları AK PARTİ döneminde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun efendim.

28.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 15 Temmuz şehit ailelerine ve gazilerine verilmek üzere toplanan 309 milyon liranın nerede olduğunu ve neden sahiplerine verilmediğini öğrenmek istediklerine, 15 Temmuz gazilerinin ve şehit yakınlarının AKP Genel Merkezinin önünde hak arama noktasına getirilmesinin ve maruz bırakıldıkları muamelenin en büyük ayıp olduğuna, cumhuriyetin ilk Millî Eğitim Bakanlarından Mustafa Necati’nin evine Nuri Pakdil’in isminin verilmesindeki amacı öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP’nin hiçbir hak talebine tahammülü yok. Hak talebi AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın bir sözüyle tankın önüne çıkan insanlardan bile gelse AKP o insanların boğazına yapıyor. Ne diyor 15 Temmuz gazileri? “Bizim için toplanan paraları bize verin.” diyor. 15 Temmuz darbe girişimine direnen 251 insanımız şehit düştü, 2 binden fazla insanımız yaralandı, gazi oldu. Dönemin Başbakanı bir yardım kampanyası başlattı, tüm Türkiye’den destek yağdı, şehit aileleri ve gazilere verilmek üzere 309 milyon lira para toplandı. Bu para nerede? Üç yıl geçti, neden sahiplerine vermiyoruz? Biz sorduk, cevap yok; savcılara gittik, cevap yok; bizzat gaziler sordu, yine cevap yok. Bu kadar olur mu? Şehit ailelerinin, gazilerin parası bu. Biraz vicdan gerekiyor. Önce “Bakanlıkta.” dediniz, sonra “Vakıf” dediniz; aylar geçti, hâlâ para ortada yok.

Gaziler dün bunun için AKP Genel Merkezinin önüne gittiler. Kendilerine ait olanı talep etmek için oradaydılar. Deniliyor ki: “Münferit bir olay.” İçişleri Bakanlığı sizde, iktidar sizde. Döve döve sıra gazileri mi dövmeye geldi? Genel Başkanınızın çağrısıyla demokrasi için tankın önüne çıkmış bu insanlar; dün polis şiddetine maruz bırakıldı. Hiç mi vicdanınız sızlamadı? Kendilerine ait olanı istiyorlar. Bu insanları, gazileri, şehit yakınlarını böyle bir hak arama noktasına getirmeniz zaten en büyük ayıp.

İkinci ayıbınız da maruz bıraktığınız muameledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aylardır Genel Başkanımız söylüyor, biz söylüyoruz, bugün tekrar yineliyorum: Artık yeter! İnsanları ne noktalara getirdiniz. Verin gazilerin ve şehit ailelerin parasını. Değerlerimize, geçmişimize, bu millet için canını ortaya koymuş insanlarımıza ettiğiniz ayıp yeter.

Kurtuluş Savaşı kahramanımız, cumhuriyetin ilk Millî Eğitim Bakanlarından Mustafa Necati'nin evinden adını sökmek, buraya Nuri Pakdil'in ismini vermek de ne demek? Bu ev, bizzat Mustafa Necati'nin yaşadığı evdir, başkentin merkezinde bir kültür merkezidir. Bu evin tabelasını söküp Nuri Pakdil'in müzesi hâline getirmenin niyeti, amacı nedir?

Gazilerimizin, bu millet için canını ortaya koymuş kahramanlarımızın, Mustafa Necati'nin üzerinden elinizi çekin. Hak ettikleri huzuru ve itibarı onlara verin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, ülkenin güvenliği, milletin huzuru için başlatılan Pençe-Kartal Operasyonu'nun başarıyla tamamlandığına, Bingöl ilinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden güvenlik korucusuna Allah'tan rahmet dilediğine ve devletin ilk andan itibaren bölgede olduğuna, gazilerin siyasi polemiklere konu edilmemesi gerektiğine, 15 Temmuz şehit aileleri ve gazileri için yapılan yardımların şeffaf şekilde toplanılarak vakfın hesabına yatırıldığına, pandemi sürecinde gazilere bu paradan 3 defa ödeme gerçekleştirildiğine ve birçok imkânın sağlandığına, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ülkenin geleceğine büyük ivme katmasına rağmen bir sistem krizi varmış gibi davranılmasını doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum, başarılı bir hafta olmasını temenni ediyorum.

İki gün önce ülkemizin güvenliği, milletimizin huzuru için başlatılan Pençe-Kartal Harekâtı'nı başarıyla tamamlayan kahraman Mehmetçiklerimiz yurda döndüler. Terör yuvaları yerle bir edildi. Ülkemizin, milletimizin güvenliğine kasteden; karakollarımızı, üs bölgelerimizi taciz eden; saldırı planlayan terör yuvaları imha edildi. Bir anlamda ikinci Kandil rüyası görenler bir büyük şokla bu rüyalarının yerle bir olduğunu gördüler. Aziz şehitlerimizin ne ahı yerde kaldı ne kanı yerde kaldı. Allah, kahraman askerlerimizin ayağına taş değdirmesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazar günü ve pazartesi günü Bingöl'de meydana gelen depremlerle sarsıldık. Ne yazık ki 1 korucumuz şehit oldu, 18 vatandaşımız yaralandı; Allah'tan rahmet diliyorum, şifalar diliyorum. Devletimiz ilk andan itibaren bölgede oldular. Cumhurbaşkanı Yardımcımız başta olmak üzere ilgili bakanlarımız, Çevre Bakanımız, İçişleri Bakanımız bölgede oldular. Allah milletimizi bu tarz afetlerden korusun diye dua ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her 2 Grup Başkan Vekilinin de ifade ettiği ve cevap vermek zorunda kaldığım bir hususu ifade etmek isterim: Gazilere sopa atıldığı iddiası çok üzücü bir iddia. Gaziler hepimizin baş tacı, ucuz siyasi polemiklere konu olmaması lazım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dövmeyin o zaman.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gaziler baş tacımız, Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nasıl baş tacı, anlamadım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şehit ve gazilerimiz nasıl ki kanlarıyla bu ülkenin bekasına hizmet etmişlerse bizler de gazilerimiz ve şehit yakınlarımız için bu hizmetle mükellefiz çünkü -bizatihi Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle- şehit ve gazilerimiz ve onların yakınları bizim öz kardeşlerimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir anlamda, ilk gazi de o akşam halkını, milletini sokağa davet eden, demokrasinin yanında yer almaya davet eden Cumhurbaşkanımızdır.

Sayın Başkan, bakınız, daha önce “15 Temmuz gazisi” diye -gazilerimizden ötür dileyerek söylüyorum- tiye alanlar, “Bunlar tiyatro.” diyenler, dolaylı olarak bu tiyatronun oyuncularının da gaziler olduğunu düşünenler, bir anlamda şimdi “Boşa sokağa çıktınız.” diyenler, “Kafa kestiler.” diyenler, gazilere her türlü ithamda bulunanlar, bugün nahoş bir görüntüden yola çıkarak olmadık ithamlarda bulunuyorlar.

Sayın Başkan, bakınız, toplanan paraların her kuruşu şeffaf, açık bir şekilde toplanmış, Vakıf hesabına yatırılmıştır. Sorsalarla öğrenirlerdi; pandemi sürecinde Bakanlığımız tüm gazilerimize o paradan -rakamlara girmeyeceğim- 3 defa yani nisanda, mayısta ve haziranda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biner lira, biner lira.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, pandemi sürecinde, nisanda, mayısta ve haziran başında gazilerimize 3 defa ödeme gerçekleştirildi. Ayrıca, tüm gazilerimize -sayıları 2 binden fazla olan tüm gazilerimize- istihdam hakkı, faizsiz konut hakkı, ücretsiz seyahat hakkı, eğitim ve öğretim yardımı, özel öğretim kurumlarından yararlanma, tazminat ve ek tazminat, elektrik ve su ücret indirimi, ek ödeme, emlak vergisi muafiyeti, tapu harcı muafiyeti, sosyal tesislerden yararlanma, sağlık hizmetlerinden ve birçok sosyal haklardan yararlanma gibi çok sayıda imkân sağlandı.

MURAT EMİR (Ankara) – Onlar gazi değil, yanlış söylüyorsun; yanlış bilgilendirmişler seni.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dün gece, 15 Temmuz gazilerimizden, simgesel anlamı da olan Terörle Mücadele Daire Başkanı Turgut Aslan Komutanımızın Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanlığına getirildiğini onurla, şerefle görmüş olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, bizim gazilere nasıl baktığımızı gazilerimiz başta olmak üzere tüm milletimiz bilir. Ancak şeref aylığı talebi veya benzer farklı taleplerden kaynaklı ufak bir tartışmanın tüm gazilerimize mal edilmesini doğru bulmuyoruz.

Vakıf kuruldu. Vakfın yönetimi yine aynı şekilde şeffaf, demokratik bir yapıyla beraber takip ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gazilerimizin hepsinin hâli toz duman, hepsi şikâyetçi.

BAŞKAN- Toparlayalım Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dün İçişleri Bakanımız, tüm o gazilerimizle sabaha kadar tek tek görüştüler; varsa yasal, haklı talepleri, bunları değerlendirirler. Aile Bakanımız zaten başından beri sürecin sahibi olarak gazilerimizle, şehit yakınlarımızla, tüm dertleriyle ilgileniyorlar ve dolayısıyla -bir daha söylemek istiyorum ki- tüm sorunları bizim sorunlarımız. Gazilerimiz bizim başımızın tacı Sayın Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Pardon, bitti zannettim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Heyecanlanmayın, bir tablo ortaya koydum, ifade ettim...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çok heyecanlandım, çok heyecanlandım!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok heyecanlandım, acayip heyecanlandım!

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) – Para nerede?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O “Para nerede?” diyen hangi arkadaş?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya bırak arkadaş, boş ver sen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yok bileyim, bileyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben söyleyeceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 15 Temmuz akşamı evinde kahve içip 16’ında gazilere de “tiyatro” diyenler, bugün en arkadan artistlik yapıyorlar. Şehitler bizim şehidimiz, gaziler de Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Artistlik” olmadı... “Artistlik” olmadı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bırakın bu artistlikleri! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bırakın bunları.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Artistlik” olmadı.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Şehidin parasını niye vermiyorsunuz? Niye vermiyorsunuz, niye?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O gazilerle beraber biz sabaha kadar meydanlardaydık. Bizim liderimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Verin şehidin parasını.

BAŞKAN- Buyurun, toparlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O gazilerle beraber, bizim Genel Başkanımız, bizim vekillerimiz, demokrasinin yanında yer alan tüm vekillerimiz, sabaha kadar meydanlardaydı. O süreç bittikten sonra gazilere ithamda bulundular, “Köprüde kafa kesti” dediler, “tiyatro” dediler, bugün buradan ufak ve ucuz bir polemik peşindeler. Bu yanlış Sayın Başkan. Gazilerin tüm derdi bizim derdimiz, eksik varsa çözeceğiz.

Sayın Başkan, bir konu daha var izin vererseniz. Bakınız, her imkânda yeni sistemi eleştirmek, Cumhurbaşkanlığı sisteminin bu ülkenin geleceğine büyük bir ivme katmasına rağmen, pandemi sürecinde ne kadar hızlı karar aldığımızı, dünyaya örnek bir yönetim sergilediğimizi herkesin görmesine rağmen, her ufak meselede bir sistem krizi varmış gibi yaklaşılmasını doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Az önce kıymetli bir Grup Başkan Vekili, yok efendim “önceden Valiler Kararnamesi 3’lü imzayla olurmuş da bugün Cumhurbaşkanı atıyormuş” tarzı çok gereksiz polemik açtı.

Bakın Sayın Başkan, önceden yani eski sistemde, başbakanlığın olduğu sistemde valileri, elimdeki şu örnekte olduğu gibi, Bakanlar Kurulu kararıyla hükümet atardı. Haberiniz olmayabilir ama bu millet hükümet etme sistemini değiştirdi, Cumhuriyet İttifakı’yla beraber çalışmamıza “Evet.” dedi ve aynı şekilde, şu an, Valiler Kararnamesi’ni Hükümet atadı Sayın Başkan. O yüzden, bu gereksiz polemiklerin topluma, Meclise hiçbir faydası olmadığı kanaatindeyim. Şu anki Başkanlık sistemi tıkır tıkır işliyor. Eksikleri varsa kanunlarda, yönetmeliklerde bunları revize ederiz ama sistem tartışmaları açmanın hiçbir partiyeye, bu ülkeye hiç faydası yok Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Türkan...

30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Sayın Grup Başkan Vekilinin en son eleştirisinden başlamak istiyorum.

Evet, tekrar ediyorum, bu sistem ucube bir sistem. Bu sistemde tek adamın ağzından çıkan bir lafla bir adam bakan da olabiliyor, vali de olabiliyor, belediyede hizmetli de olabiliyor, böyle bir sistem.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – 24 milyon oy aldık!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu sistemin en çok zararını yarın öbür gün sizler göreceksiniz; bakın, bu sözlerimi bir yere not edin. “Ya, böyle bir sistem mi olur?” diyeceksiniz, “Böyle, bir adama, tek bir adama bırakılır mı bu sistem?” diyeceksiniz. Hiç kimse baki değil, Sayın Erdoğan da bu makam da sonuna kadar baki değil, bizler faniyiz. Devlet ilelebet, ebet müddet daim olacak. Onun başına geçecek herhangi birisinin bir sözüyle bu ülkenin başına neler gelebileceğini bir düşünün isterseniz. O yüzden bu sistemin bir an önce değişmesini ısrarla istiyoruz. Bunda da devam edeceğiz.

Gaziler konusuna geleceğim. Bu kadar çok sevdiğinden bahsediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Allah sizin sevginizden insanları esirgesin! Siz sevdiğinizi dövüyorsunuz, odunla dövüyorsunuz ya. Sopa attınız onlara. Bırakın öyle, yok “Biz kredi verdik.” kredi vermeyin. Ev alacaksa adamlar için topladığınız paraları adamlara verin, gitsin evini alsın. Niye kredi veriyorsunuz? Adam diyor ki: Benim için topladığın paraları bana ver kardeşim. Niye orada ne

olduğu belli olmayan bir vakfa aktarıyorsun. O vakfın yarın o parayı Kızılay üzerinden Amerika'ya göndermeyeceğini ben nereden bileyim “Bana verin o parayı.” diyor. O paraları gazilere verene kadar, bu bozayı sırtınızda pişirmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, lafı hiç evirip çevirmeye gerek yok.

BAŞKAN – Evet, yani, gündeme de geçelim isterseniz.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Binali Yıldırım'ın kendi önerisiyle ve Cumhurbaşkanının emriyle “Gazilere ve şehit yakınlarına para topluyoruz.” dediler, parayı topladılar. Rakam 309 milyon lira, bugünkü değeriyle 600 milyon lira. Aradan üç yıl geçti. “Beşiktaş'ta şehit düşen polislerimizle ilgili yardım parası topluyoruz, aileleri için.” dediler. Rakam 52 milyon, bugünkü değeriyle 94 milyon lira. O gün bugündür pandemide sıkıntı yaşayan ve -sürekli olarak- tankın önüne geçen, şehit düşen bu ailelere kendisi “Rakam veremiyorum.” dedi ya ben söyleyeyim: Biner lira para gönderdiler.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır hayır...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biner lira... Biner lira para gönderdiler. Hayırsa kendisi açıklasın rakamları.

Şimdi, biz diyoruz ki: Niye, siz her şeye el koyuyorsunuz, işçilerle ilgili toplanan paraya el koyuyorsunuz, kıdem tazminatına göz diktiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şehidin parasına mı kaldınız? Gazinin parasına mı kaldınız? Hadi kaldınız da o telefonda “Sokağa çıkın.” dedikten sonra, tankın üstüne mi çıktın? Uçağına bindin, korumalarınla beraber yok oldun gittin. Bu Meclise 15 Temmuz gecesi ilk gelenler Cumhuriyet Halk Partisi ve muhalefet milletvekilleridir. Kemal Kılıçdaroğlu oradan çıkmış, Meclise gelmiştir. Sen aylarca ortalarda gözükmedin ama tankın önünde ölenlerin parasını yemeyi göze aldın, Grup Başkan Vekilin hâlâ onu savunuyor. Yeter artık! Verin onların parasını. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Parayı ver, parayı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Parayı verin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülent Turan'dan sonra gündeme geçeceğiz arkadaşlar.

Buyurun Sayın Turan.

32.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, görmeyene gözünü açarsınız gösterirsiniz, duymayana sesinizi artırırınız duyurursunuz ama görmek istemeyene, duymak istemeyene yapacak bir şey yok. Anlattım, bir daha anlatmayacağım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerçekleri söylemeyi hiç kimse duymaz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin, Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerçekler...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, maskeyi takarsanız... Öznur Hanım'ın sağlığını düşünmek zorundayız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Değerli arkadaşlar, gazilerimize, şehit yakınlarımıza yaptığımız çalışmaların az önce başlıklarını anlattım, tekrar sizin vaktinizi almayacağım.

Vakıf için toplanan paraların da tüm hesabının şeffaf olduğunu, açık olduğunu ifade ettim. Pandemi döneminde bir kısmının dağıtıldığını ifade ettim ama bunun dışında istihdam hakkı gibi birçok hakkın da kendilerine verildiğini ifade ettim.

Ayrıca, yok efendim, “İlk şu parti geldi, son bu parti geldi.” tarzı tartışmayı da Meclisin mehabetine uygun bulmuyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, maske takar mısınız, maske.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tüm millet o akşam kimin nerede olduğunu, kimin nereye geldiğini açık ve şeffaf olarak gördü, kararını verdi Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, maske...

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 16/6/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, başta 15 Temmuz gazileri olmak üzere ülkenin bölünmez bütünlüğü uğruna canlarını ortaya koyan tüm gazilere 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Beraberlik Günü'ne kadar bir destek ödemesi yapılması, yapılan aylık ödemelerin incelenerek eksikliklerin giderilmesi ve gazilerin tüm yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından gazilik haklarından faydalanamadıklarını, toplanan bağışların kendilerine ulaşmadığını dile getiren ve bir süredir seslerini duyurmak için çeşitli eylemlerde bulunan 15 Temmuz gazilerimiz ile polis arasında dün akşam saatlerinde yaşanan gerginlik kameralara yansımış, gazilerimize uygulanan orantısız güç kullanımı ve şiddet görüntüleri kamuoyunu derinden üzmüştür. Vatandaşlarımızın ekonomik zorluklarla başa çıkmaya çalıştığı bugünlerde ve 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümü olan Demokrasi ve Millî Beraberlik Günü'ne bir ay kalmışken gazilerimize yapılacak bir destek ödemesi son derece anlamlı olacaktır. Başta 15 Temmuz gazilerimiz olmak üzere, ülkemizin bölünmez bütünlüğü uğruna canlarını ortaya koyan tüm gazilerimize 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Beraberlik Günü'ne kadar bir destek ödemesi yapılması, yapılan aylık ödemelerin de incelenerek eksikliklerin giderilmesi ve gazilerimizin tüm yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 16/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/6/2020 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubunun, 15 Temmuz gazilerinin hakları ve ödenekleri hakkındaki grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Görülüyor ki bu konuda benim söyleyeceklerimi bütün Grup Başkan Vekillerimiz kendi penceresinden söyledi ama siyasetin üslubunda bir söz var: Et tekraru ahsen, velev kane yüz seksen. Anlamayana, dinlemeyene, vadettiği sözünü yerine getirmeyene ecdadımız çok güzel söylemiş: Tekrar et, tekrar etmek güzeldir; velev ki 180 defa dahi olsa. Ben de onu tekrar edeceğim.

Saygıdeğer milletvekilleri, dün gece AK PARTİ Genel Merkezi önünde yaşanan olay vicdanlarımızı yaralamış, milletimizi derinden üzmüştür.

15 Temmuz gecesi FETÖ'cü hainlere karşı göğüslerini siper etmiş, hayâsızca akını durdurmak için canlarını hiçe saymış ve “Kim var?” denildiğinde düşünmeden “Ben varım.” diyebilmiş ve en önemlisi devletimizin onurunu sokaklardan toplamış olan gazilerimizin eylemine dahi tahammül edemeyen bir iktidarla karşı karşıyayız. Tahammül etmek bir yana gazi kardeşlerimiz orantısız güce maruz kalmış, darbedilmiş, dövülmüş ve yaralanmışlardır; ne kadar acı bir durum. 15 Temmuz gecesi vatan uğruna canlarını hiçe sayan, Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısına uyarak sokaklara inen gaziler haklı ve masum bir talepte bulundukları için darbedilmişlerdir, dövülmüşlerdir, itilmişlerdir, kakılmışlardır.

Değerli iktidar milletvekillerine seslenmek istiyorum: Ellerinizi vicdanınıza koyun, iktidar olmanın sorumluluğunu yerine getirin. Gazilerimiz orada bir saat eylem yapsalardı ne kaybederdiniz? Genel Merkezinize kurşun mu sıktılar, taş mı attılar? Polis müdahalesi yaptınız, onları itelediniz kakaladınız. Bu kadar mı demokrasiden uzaksınız, bu kadar mı gazilerimize karşı tahammülsüzsünüz? Siz, FETÖ'ye bile “Ne istediler de vermedik.” diyebilirken 15 Temmuz gazilerinin isteklerine kulaklarınızı tıkadınız, sağır oldunuz; abesle iştigaldır bu yaptıklarınız. Aşırıya kaçırıyorsunuz, Cenab-ı Allah, Kur'an-ı Kerim'de “Sakın aşırıya gitmeyin çünkü Allah aşırıları sevmez.” buyuruyor. Ben de tekrar ediyorum,

tekrar etmekte fayda var, belki kulaklarınız da duyar. Cenab-ı Allah, Kur'an-ı Kerim'de "Sakin aşırıya gitmeyin çünkü Allah aşırıları sevmez." buyuruyor. 15 Temmuzda gazi olan vatandaşlarımızın şerefini düşünüyorsanız, Allah'ın bu emirlerine uyun; aşırıya gitmeyin, hoşgörülü olun.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz her krize girdiğinde bir IBAN numarası verir olduk. Anayasa'mız ülkemizi "sosyal devlet" olarak nitelerken, maalesef, AK PARTİ iktidarında Türkiye, IBAN devleti hâline gelmiştir. Coronavirüs çıkıyor, IBAN paylaşıyorsunuz; toplanan paralarla ne yapılıyor, tam olarak bilmiyoruz. Beşiktaş'ta yaşanan -Sayın Grup Başkan Vekilinin dile getirdiği- hain terör saldırısı sonrası toplanan 52 milyon Türk lirası meblağındaki yardımlar ne oldu, tam olarak bilemiyoruz. 15 Temmuz gazileri ve şehitleri için toplanan paralar ne oldu, hele onu hiç bilmiyoruz. Toplanan 310 milyon Türk lirasına ise "cüzi miktar" deyip meseleyi soğutmaya bırakıyorsunuz. Görünen o ki ülkemizin ekonomisi o kadar kötüdür ki gaziler için toplanan ve geçmişte "cüzi miktar" olarak nitelendirilen paraya dahi göz koyulur olmuştur. Bunların hesabını demokratik bir eylemle soran, ödeneklerini almak ve gazilik haklarından tam olarak yararlanmak isteyen gazilerimize ise sopa atıyorsunuz, polis müdahalesiyle cevap veriyorsunuz. Bunu asla vicdanımız kabul edemez.

Saygıdeğer milletvekilleri, tam bu çirkin olayın üstüne -Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği gibi- 15 Temmuz gazisi ve Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire Başkanı Turgut Aslan'ın Cumhurbaşkanı Başdanışmanı olarak atandığını öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Turgut Aslan Müdür gerçek bir 15 Temmuz kahramanı, gerçek bir vatanseverdir, atandığı görevi sonuna kadar hak etmiş bir vatan evladıdır. Yalnız, bu atamanın bugün olması bana biraz manidar gelmiştir. Malum, Amerika Birleşik Devletleri'nde siyahi bir vatandaş olan George Floyd'un polis tarafından öldürülmesinin akabinde Başkan Trump tarafından ilk kez bir siyahi, Orgeneral Charles Brown Hava Kuvvetleri Komutanlığına aday gösterilmiş ve hemen akabinde de Senato tarafından atanmıştı; bu atama, bir günah çıkarma olarak nitelendirilmişti. Umarım, Sayın Cumhurbaşkanı, dün 15 Temmuz gazilerine yönelik yaşanan çirkin hadiseyi kapatmak için Turgut Müdürü atamamıştır. Eğer böyle bir durum varsa bu, hem milletimize hem de Turgut Aslan Müdürüm gibi şerefli bir gaziye karşı yapılan bir yanlış olarak anılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Sayın milletvekilleri, bu düşünceler kapsamında, 15 Temmuz gazi ve şehitleri için toplanan paralara ne olduğunun, gazilerin neden böyle bir eylem yaparak hak aradığının tespit edilerek milletimize hesap verilmesi için bir araştırma komisyonu kurulmasını teklif ediyor, teklife olumlu oy vereceğimizi söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, gazilerimize dün akşam Ankara’nın ortasında yapılan muameleyi asla kabul etmeyeceğimizi ve şiddetle kınadığımızı belirtmek isterim. Gazilere uzanan eller kırılır arkadaşlar, vicdanlar ayağa kalkar ve bunu yapanı millet affetmez; bunu böyle bilin ve böyle yanlışları bir daha tekrarlamayın.

Değerli arkadaşlar, Bülent Turan konuşuyor, konuşuyor... Saatlerce konuşabilir, saatlerce demagoji yapabilir ama şu basit sorunun cevabını veremiyor: Bu paraları vermek için neyi bekliyorsunuz? Hâlâ neyi bekliyorsunuz? Bakın, paranın bugünkü değeri -çarpın, bölün; o gün ortalama dolar kuru 3 liraydı, bugün 7 lira- 600-700 milyon lira olmuş, neredeyse 1 milyar. Bunu vereceğiniz 2 bin küsur hak sahibi var; böler verirsiniz. Neyi bekliyorsunuz, elinizi ne tutuyor? Çünkü veremiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, ilk başta paranın üstüne yattınız. “Bu paralar nerede?” dedik, söylemediniz. Yıllarca sorduk, söylemediniz. “Ne yapacaksınız?” dedik, “Vakıf kuracağız.” dediniz. “E, kurun.” dedik, vakfı kurmanız bir buçuk yılınızı aldı. Peki, yetti mi? Yetmedi. Asliye hukuk mahkemesinde tescil ettirmeniz bir buçuk yılınızı daha aldı, gitti üç yıl.

Peki, bitti mi gazilerin çilesi? Yine bitmedi. Ne yaptınız? Bu sefer, sahte bir adreste bu vakfı gösterdiniz, sahte bir adreste; devlet ciddiyetine yakışmayacak bir şekilde. Niye? Çünkü sizin paraları vermekte gözünüz yok, çünkü o sırada Tek Hazine Hesabı’na yani hazineye almış, çatır çatır gazinin parasını kullanıyordunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapmayın, ayıptır!

MURAT EMİR (Devamla) – Biz bunun peşinde koştuğumuz için, sorduğumuz için en sonunda “Ya, biz Tek Hazine Hesabı’na aldık, şu anda orada.” dediniz ama bunu demeniz üç buçuk yılınızı aldı, üç buçuk yıl. Peki, geldiğimiz noktada ne var? Paralar şu anda hazineye mi yoksa vakfın hesabında mı, bilmiyoruz ama vakıf nerede, ne yapar, biliyoruz: Vakıf hiçbir şey yapmıyor arkadaşlar, bunu bilin.

Şimdi bir soru soracağım: Bakın, on binlerce, yüz binlerce vatandaşımız büyük bir yardımlaşma duygusu içerisinde bu vakfa, yardımlaşmaya dönük olarak para yatırdılar. Onlara sorsaydınız, “Paraları vereceksiniz, biz üç yıl sonra bir vakıf kuracağız, vakfın yönetim kurulunu altı ay sonra atayacağız, paraları üç buçuk-dört yıl boyunca hazineye tutacağız ve belli bir prosedüre göre de bu hak sahiplerine dağıtacağız.” deseydiniz bu kişilerden hangisi 1 lira yatırırdı? Dolayısıyla, arkadaşlar, bakın, güneş balçıkla sıvanmaz. Özellikle gaziler -yakın temas hâlindeyiz- diyorlar ki: “Bu siyasi bir konu değil.” Evet, bu siyasi bir konu değil. “Bizim için paralar toplandı.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, bitireceğim izin verirsiniz.

BAŞKAN – Devam edin.

MURAT EMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gaziler “Biz demokrasi için, Meclis için, ülkemizin geleceği için canımızı ortaya koyduk.” diyorlar ve kendileri için toplanan parayı talep ediyorlar. Öyle “Siz şuradaydınız, bunları söylediniz; darbeye böyle yaptınız, biz böyle yaptık...” Bu tartışmaların uzağındalar. Siz de konuyu siyasallaştırmayın, gazileri bölmeyin; vatani kutuplaştırdığınız gibi, halkı bölmeye çalıştığınız gibi, gazileri de bölmeyin.

Basit bir soru, basit bir cevap: Dört yıla yaklaştı, bu paraları vermek için daha neyi bekliyorsunuz? Prosedürden bahsediyor Bülent Turan, hiçbir prosedüre ihtiyaç yok, asla ihtiyaç yok, direkt o paralar hak sahiplerine bölünüp verilebilir.

Bir de şunu belirtmek isterim: Gazilerle ilgili verdiği bilgilerin çoğu yanlıştır. Yalandır demiyorum, kendisini yanlış bilgilendiriyorlar. O çok sevdiğiniz gazilere -ki sevdiğinize de inanıyorum- biraz kulak vermenizi dilerdim Sayın Bülent Turan, diyorlar ki: “2.700 küsur gaziden sadece 279’una maaş bağlandı.” Bakın, bu bizim için çok önemli bir konudur, dikkatle dinleyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreyi uzattım size. Toparlayın.

MURAT EMİR (Devamla) – Toparlıyorum. Cümlemi bitireceğim, çok önemli bir konu.

BAŞKAN – Zapta geçiyor.

MURAT EMİR (Devamla) – “Sadece 279’una maaş bağlandı ama bu da malullük maaşı, gazilik maaşı değil.” Bülent Turan’ın söylediği gazilikle ilgili hakların çoğu bu gazilerden hâlâ esirgenmektedir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, bir ses verseniz de hiç olmazsa biz duysak ne olur yani?

MURAT EMİR (Devamla) – Dolayısıyla bunların bir an evvel gazi sayılması ve maaş bağlanması lazım. 5 milyon kişiye bin lira verdiniz Covid-19 döneminde, onların içinde 200 küsur gaziye de verdiniz, bunu da burada gazilere vermiş gibi söylüyorsunuz, bu açıdan da kınıyorum değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Para nerede?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Ankara Milletvekili Murat Emir’in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Meclis gündemine geçsin diye aslında konuyu ayrıntılı izah ettiğimizi düşünüyordum ancak Murat Bey konuşmasında üç dakikada 6 defa “Bülent Turan” deyince, “AK PARTİ” deyince cevap vermek zorunda hissettim. Bakınız, şeffaf şekilde vakıf hesabında olduğunu söylediğimizi tekrar teyit etmek istiyorum. Onun dışında, tüm haklardan... Yani ulaşımdan eğitime, sağlıktan diğer konulara kadar, ayrıca, maaştan istihdama kadar her konuda bu şehitlerimizin, gazilerimizin dertleriyle dertlendiğimizi ifade etmek istiyorum. Fakat eğer konuşmacı arkadaşlar bizi bu konuda itham edeceklerse önce geçmiş yıllarda gazilerimiz için yaptıkları, bizi de yaralayan, gazilerimizi de yaralayan şu ifadeleri revize etmek durumunda. Açmayacaktım ama ısrarla olayı siyasi polemik konusu yaptığımız için açmak istiyorum. Bakınız, CHP Vekili, geçen dönem, biz gazilerimizin ülkeyi kollamak için yaptığı eylemlerden ceza davası anlamında muaf olması düzenlemesini getirdiğimizde açıklama yapıyor. Bu kanuna karşı çıkabilirsiniz, biz gazilerimiz için kanun çıkardık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz gazilerimiz için kanun çıkardık, buna karşı çıkabilirsiniz ancak bu karşı çıkmayı şu ifadelerle asla yapmamalıydınız... Önce kendi yanlışlarınızla yüzleşmeniz gerekir. Gazilerin eylemlerinin ceza davasına konu olmaması kararı için diyor ki CHP Vekili: “Benim bir sürü -çok özür diliyorum- itim var, bunları salarım sokağa ve onlara af bile getirebilirim demektir; buna karşıyız.” Bu üsluptan gazileri kollayan bir üsluba gelen CHP’yi ben alkışlıyorum Sayın Başkan (!) (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

34.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, Grup Başkan Vekilleri kendi aralarında konuşurlar. Az önce buraya geldi “Bu konuyu açmayacağım.” dedi. Ben de kendisine az önce, bir dakika önce dedim ki: Bu söylediği sözün sebebi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 3 liderle yaptığı konuşma içerisinde “Gazilerin arasına karışıp da hukuka ve yasalara aykırı davranan insanlar varsa o insanları cezalandırırım.” mantığıyla ilgilidir dedim; açık ve net. 2 Grup Başkan Vekili burada konuştuk. Şimdi, bunun hiçbir alakası yokken bunu uzatmanın hiçbir gereği yok. Açık ve yalın, bir kez daha söylüyoruz: Şehitler için para topladınız, vermiyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Para nerede?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Vakıf kurdunuz, vakıf yönetim kuruluna -ATV, Show TV bilmem ne- nereden hangi insanlar varsa rant sağlamak için atadınız, o adamlar da bu paraları vermiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şehit ve gaziler, kendileri için toplanan paraları istiyorlar. Niye buna cevap vermiyorsunuz? Neden bu adamları dövüyorsunuz? İçişleri Bakanlığı olarak bu adamlara neden cop vurduruyorsunuz? Bunlar gazi değil mi? Bunlar şehit yakınları değil mi? Siz bunu onlara neden reva görüyorsunuz, bunu açıklayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, gazilerin milletin haysiyet ve şeref abideleri olduğuna ilişkin konuşması*

BAŞKAN - Gazilerimiz milletimizin haysiyet abideleridir, şeref abideleridir. Biz de gazilerimizden yanayız. Allah gazilerimize yardımcı olsun.

Bu tartışmayı bitiriyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Paraları da verin.” diye söyleyin bari. Hazır başlamışken “Paralarını da verin.” diye bitirin Sayın Başkanım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Nasıl bir üslup bu ya!

V.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 16/6/2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lutfü Türkkan tarafından, başta 15 Temmuz gazileri olmak üzere ülkenin bölünmez bütünlüğü uğruna canlarını ortaya koyan tüm gazilere 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Beraberlik Günü'ne kadar bir destek ödemesi yapılması, yapılan aylık ödemelerin incelenerek eksikliklerin giderilmesi ve gazilerin tüm yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum ve öncelikle, söz konusu önergeden de bahisle, bu aziz millete Anadolu kapılarını açan, 3 kıtada 7 iklimde hâkimiyet kurduran, Çanakkale’de ve İstiklal Savaşı’nda tüm yokluk ve imkânsızlıklara rağmen vatanına, bayrağına ve istiklaline sahip çıkmasını sağlayan o aziz ruha, şehitlerimize ve gazilerimize grubumuz adına şükranlarımızı arz ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemiz gerek tarihsel geri planı gerek stratejik konumu ve gerekse son on yedi yılda ortaya koyduğu duruşla hem içerideki hem dışarıdaki hain ve bozguncuların sürekli hedefi hâline gelmiş bir ülkedir. Bundan dört yıl önce de, bir 15 Temmuz gecesi tarihin en alçak ihanetlerinden birisini hep beraber yaşadık. O günün gecesinde FETÖ mensubu hainler tarafından gerçekleştirilen darbe girişimi milletimizin inancı ve iradesiyle hamdolsun bertaraf edildi. Milletimiz o gece iradesine, demokrasisine, istiklal ve istikbaline canı pahasına sahip çıktı. Dün Çanakkale’de, Sakarya’da, Dumlupınar’da ve daha onlarca benzerinde olduğu gibi, bu vatan için toprağa düşenlerin aziz hatıraları ve millî mücadele ruhu o gece bir kere daha dirildi. Tankın, topun, uçağın, helikopterin, tüfeğin karşısına imanıyla, inancıyla ve yüreğiyle dikilen milletimiz, tıpkı Kurtuluş Savaşı’nda olduğu gibi, tüm fertleriyle tek yürek olarak sokaklara döküldü ve bir kez daha, yeri geldiğinde gazi ve şehit olmayı göze aldığını gösterdi ve oldu. Bizler, aziz şehitlerimiz ve gazilerimiz sayesinde tarih sahnesinde millet olarak varlığımızı sürdürüyor ve bu vatan toprakları üzerinde onlardan aldığımız güç ve ilhamla büyük ve güçlü Türkiye’yi hep beraber imar ediyoruz.

Var olduğu günden bu yana vatanını ve değerlerini canından aziz bilmiş, varlığına yönelen tehditlere karşı her türlü güçlülüğe göğüs gererek omuz omuza mücadele etmeyi ilke edinmiş bir milletin mensupları olarak, şehit aileleri ve gazilerimiz için her zaman daha iyisini yapabilmenin gayreti içerisindeyiz ve on yedi yıldır ortaya koyduğumuz çaba bunun çok net bir göstergesidir.

Sayın Vekilimiz az önce tekrarın öneminden bahsetti. Aslında milletimiz ve gazilerimiz, şehit yakınlarımız bu son süreçte neler yapıldığını çok iyi biliyor ama belki sizler için bazı şeyleri tekrar etmenin faydası olabilir diyerek bazı notlar aldım ama hepsine değinmeyeceğim. Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun’da yapılan düzenlemelerden terör olaylarında hayatını kaybeden sivil vatandaşlarımızın yakınlarına bağlanan maaşlara kadar, istihdam hakkından tatalım da eğitim öğretim için yapılan ödemelere ve ek ödemelere kadar, yurtlardan ücretsiz faydalanma hakkından

tutalım da ağır malul olanlara asgari ücretin net tutarının 2 katından daha fazla bir ödemeyi sağlamaya kadar, faizsiz konut kredisinden tutun da ücretsiz seyahat hakkına, kamu görevlisi olanlara kademe ilerlemesine kadar onlarca düzenlemeyi hayata geçirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Bütün bunları yapmış bir Hükûmete, pandemi sürecinde 6 milyara yakın bir parayı kapı kapı gezerek dağıtmış bir Hükûmete “300-400 milyonun nemasını almak için onu tutuyorsunuz.” demek, bunu demek gerçekten insaf ölçüleri açısından baktığımızda pek insafa sığmayan bir şey olur Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O zaman parayı vereceksin. O zaman verin.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Eyvallah.

İçişleri Bakanımız dün gece ve bugün, Aile Bakanımız yine hakeza bugün, dün eylem yapan gazilerimizle görüştüler, onların taleplerini, sorunlarını dinlediler ve bu sorun ve taleplerle ilgili mevzuat, hukuk çerçevesinde, gerekirse Meclisimizde de istişare edilerek “Yapılması gerekenler nedir?” çerçevesinde toplantılarını yaptılar. Allah’ın izniyle bu devlet, şehidine, şehit yakınlarına, gazisine -grup ayrımı yapmaksızın hepimiz- hep beraber milletimiz, devletimiz sahip çıkar, çıkacaktır. Eksikler varsa yahut da yeni talepler varsa bunlar mutlaka değerlendirilecek ve imkânlar çerçevesinde Başkanım, yapılacaktır. Rahat olalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Orhancığım, adamları dövmeyin, paralarını verin.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 16 Haziran 2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, FETÖ yapısına dâhil olan hâkim ve savcılarının vermiş olduğu kararlarla yol açtıkları zararların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Haziran 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (7700 grup numaralı) FETÖ yapısına dâhil olan hâkim ve savcıların vermiş olduğu kararlarla yol açtıkları zararların araştırılması amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 16/6/2020 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, tam da darbe tartışmalarının bir şekilde devam ettirildiği ancak darbe yöntemlerinin HDP nezdinde devamlılaştığı bugünlerde, darbe dönemleri hukukuna dair geçmişe bir gezinti yapmayı uygun gördük. Neden? Çünkü bizim, bu darbe dönemlerine dair bir yüzleşme sorunumuz var ve aksi hâlde, yaşanan hukuksuzluklar tüm ülkeyle birlikte hepimizi mahvedecek.

Hatırlarsınız -hiç unutmadık- 15 Temmuz 2016 darbe girişimi yaşandı ve tarihte görülmedik bir şekilde, binlerce hâkim, savcı ihraç edildi, gözaltına alındı, kimisi de firari sanık oldu ve bu hâkim, savcılarının dâhil olduğu davaların kurmaca olduğu bu süreçte ortaya çıkmıştı.

2009 yılında başlatılan, “KCK” adı altında yürütülen yargılamaların da tamamen düzmece davalar olduğu bizzat Cumhurbaşkanının yayınladığı kitapçıkta “kumpas davaları” olarak yerini almıştı ve bunu, bütün herkesle birlikte FETÖ davalarını tüm kamuoyu da öğrendi. Öğrendi öğrenmesine ama her nedense Balyoz, Ergenekon davaları, Şike davası ve daha birçok davanın kurmaca ve kumpas davaları olduğu anlaşıldı ve daha sonraki mahkeme heyetlerince beraat kararları verildi. Bunların hepsi vaka. Davalar tek tek düştü, tek bir dava hariç; KCK davaları. KCK davaları düşmedi. Onlarca KCK davası, binlerce yargılanan insanın davaları düşmedi ve ceza aldı. Bu davalardan ceza alan 2 kişinin de geçen hafta vekillikleri düşürüldü; Leyla Güven ve Musa Farisoğulları. Bunu da Meclise daha önce söylemiştik. Neden? Çünkü hedefte Kürtler vardı. Olumlu bir gelişmede “Kürtler hariç” diye aslında her seferinde bir not düşüldüğünü, bu davalarda da kumpas davalarında da öğrenmiş olduk.

Şimdi, KCK davalarını düzenleyen hâkim ve savcılar, mahkeme heyetleri, iddianameleri kabul eden, yargılamaya devam eden hâkim ve savcılarının tümü, ama tümü ihraç edildi. Bunu önemle belirtmek istiyorum. Bunu nereden biliyorum? Ben o davanın avukatlığını yaptım beş yıl, şimdi size hangi hâkim, savcılarının ihraç edildiğini tek tek sayacağım. Şimdi, bunlar ortada. Hani iktidar mensupları hep şunu diyorlar ya; FETÖ’cü diye hakaretler savuruyorlar, darbe girişimine karşı mücadelelerini övüyorlar ama FETÖ’cü hâkim, savcı dedikleri yargı üyelerinin hazırladıkları yemeği afiyetle yiyorlar. Davayı bir yemek olarak düşünün, son aşamaya kadar getirilmiş davalarda, mutfakta yemek pişirilmiş ve iktidar bu yemeği yiyor. “Bu cezaları ben kabul ediyorum.” diyor; tüm hukuk kurallarını, tüm anayasal ilkeleri ve tüm siyasi söylemlerini bir tarafa bırakarak hem de kabul ediyor.

Şimdi, o arada bir dönem var, 17-25 Aralık ile 15 Temmuz arasında, bilirsiniz, bir bağ vardır. Hani o Bakanların yargılanması engellendi ya; hatırlarsınız, gerilimin en yoğun yaşandığı dönemde Hükümet “Özel yetkili mahkemeleri kaldırdım.” diye bir yasa çıkardı, görüntü oydu ama Bakanları ve

kendi üyelerini -hani o dolarların hesaplandığı bavulları- aklamak için o delillerin imha edileceğine dair bir yasa maddesi koydu ve kendisi için yasa çıkardı, Bakanları akladı, beraat kararı verildi ama KCK davalarında bunun tam aksini yaptı.

Şimdi size Vekillerimiz Leyla Güven ve Musa Farisoğulları'nın yargılandığı KCK ana davasındaki hâkim, savcı isimlerini tek tek söylüyorum: Hâkim Ömer Sevgiliocak, 6. Ağır Ceza Mahkemesi üyesi olarak 18 celse boyunca mahkeme üyeliği yaptı ve Musa Farisoğulları'nın tutuklanmasına karar veren hâkim; şu anda tutuklu. Yargıç Bekir Soytürk, 6. Ağır Ceza Mahkemesi üyesi Menderes Yılmaz'ın başka yere tayin edilmesinden sonra Mahkeme Başkanı oldu, 78 celsede Mahkeme Başkanlığı yaptı ve hatta şu sözü kamuoyuna yansıdı: “Ben bu geminin kaptanıysam bu geminin yürütmesi gerekiyor; batarsa batsın, gittiği yere kadar!” sözleriyle gündeme gelmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çok önemli...

BAŞKAN – Son bir dakika, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şimdi, bu, yedi yıl altı ay hapis cezasına çarptırıldı. Şimdi, Ahmet Karaca, Cumhuriyet Başsavcısı Vekiliydi, ne kadar ceza aldı? On sekiz yıl dokuz ay ceza aldı. Bu davanın yapımında yer aldı. Ergün Tokgöz, Yakup Yar, Adem Özcan, Levent Kaya, İbrahim Baytekin, Mehmet Şahin ve iddianamenin altında imzası bulunan İsmail Aksoy, Zeynal Abidin Ulu -mütalaayı da onlar verdi- 15 Temmuzdan sonra irtibat ve iltisak sebebiyle ihraç edildiler ve şimdi, bu davada milletvekillerimiz ve diğer bütün ceza verilenler hakkında karar verildi. Bu karara AKP sahip çıkıyor. FETÖ'cüler yargılamayı yapmış, tutuklamış, ceza vermiş ama “Ben hukuk tanımıyorum.” diyor çünkü yargılanan Kürtler çünkü HDP'liler çünkü muhalefet. Sakın bize “FETÖ'yle mücadele ediyoruz.” demeyin. Gelin, bu davalarda baştan sona iadeimuhakemeyi kabul edin, vekillerimizin vekilliklerini iade edin ve ceza alanların beraat etmesine dönük yasal düzenlemeyi yapın. Hiç kimse size inanmıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Prensip olarak ilave süre vermiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tamam, vermiyorsanız ben böyle devam edeyim; son cümlelerim.

Ben ilk gün de burada söyledim: Leyla Güven ve Musa Farisoğulları'yla birlikte sanık olarak yargılanan herkes -binlerce- kumpas davasından ceza almıştır ve AKP'nin talimatlarıyla, yargıda, bu davalarda iadeimuhakeme talebi kabul edilmiyor. Benim buradaki konuşmamdan sonra yandaş medya dedi ki televizyonlarda: “HDP'li Beştaş'ın iddiası yalanlandı.” HDP'li Beştaş burada! Ben, bunlar kumpas davasıdır dedim, hâkimlerin isimlerini saydım ve en son mahkemede ceza veren hâkimleri siz atadınız ama o hâkimlere talimat verdiniz “Ceza verin.” diye. Gelin, sizin yalanlarınızı beraber tartışalım. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunları reddediyoruz. Arkadaş cevap verecek şimdi, milletvekilimiz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, yargı mensubu olan hâkim ve savcılardan yaklaşık 4 bin kişi -3.926 kişi- FETÖ'yle bir şekilde bağlantısı olduğu gerekçesiyle meslekten ihraç edildi. O zamanki yargı mensubu sayısının neredeyse üçte 1'i yani yargıya üçte 1 oranında FETÖ sirayet etmiş. Nasıl gelmiş? Nereden gelmiş? Kim atamış bunları? Elbette o dönemki iktidar mensupları, iktidar sahipleri bunların atamalarını yaptı. Peki, FETÖ yargıda darbeye kadar mevcut iktidarını korurken... Şimdi, üçte 1 diyoruz ama nerede olduğu, hangi sıfatta olduğu çok önemli; mesela FETÖ mensubu bir hâkim, savcının bir özel yetkili mahkemede görev alması çok başka ya da herhangi bir sulh hukuk mahkemesinde görev alması çok başka. Bu FETÖ'cü olarak ihraç edilen hâkim, savcılarının neredeyse tamamı özel yetkiliydi, operasyonlar yapıyorlardı. Ne yapıyorlardı mesela? Ergenekon ve Balyoz kumpasını kurmuşlardı. Ne olmuştu o zaman? Ergenekon ve Balyoz'a karşı biz Silivri'de cezaevinin dışında, mahkemede direnirken ne olmuştu? Erdoğan çıkıp "Ben bu dosyanın savcısıyım." demişti. Ben de o dosyanın avukatıydım orada. Sonra ne oldu? Sorular çalındı o dönem, FETÖ döneminde. Sorular çalınırken öğrenciler burada yürüdü, dediler ki: "Geleceğimiz karartıldı." Erdoğan çıktı dedi ki: "ÖSYM Başkanının -o zamanki- açıklamaları beni tatmin etti." Daha sonra ne oldu? "Bülent Arıncı'a bir operasyon yapılacak, suikast yapılacak." denildi ve kozmik odaya girildi. Erdoğan ne demişti bu sefer ona? "Bizden saklayacak -bizden saklayacak- neyiniz var?" demişti.

Şimdi, geldiğimiz bu noktada bir gecede o kadar hâkim, savcı FETÖ'cü ilan edildi, yargılandı, karar verildi, terörist ilan edildi, hüküm kuruldu, beraat ettirdi. Hiç orali değilim ama bu insanların o kürsülere çıkartılması, o kürsülerde... Hâkim, millet adına vicdanıyla karar verendir. FETÖ'cü hâkim, savcılar o kürsülere kimler çıkardı ve kimler millet adına karar verme yetkisi verdi, gelin bunları araştıralım. Madem "terörist" diyorsunuz onlara, onlar terörist ise o zamanki teröristlere o kürsülerden verdikleri o kararlar bugün geçerli mi, bugün hukuki mi? Ergenekon'dan, Balyoz'dan operasyonlar yiyenler geri gelmeyecek, Yarbay Ali Tatar geri gelmeyecek ama onların hakları teslim edilmeli. Bugün bir soruşturma, bir araştırma yapılmalı, bu hâkim ve savcılarının verdiği kararlar, arkasındakiler mutlaka açığa çıkarılmalıdır; adalet bunu gerektirir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Emrah Karayel.

Buyurun Sayın Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İlk olarak 14 Haziran Pazar günü Bingöl ilimizin Karlıova ilçesinde meydana gelen depremde hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine göre, yargı tarafından kesinleşmiş kararın Genel Kurulda okunması sonucunda 3 milletvekilinin milletvekillikleri sona ermiştir. Anayasa'nın 84'üncü maddesi "Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma hâlinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur." şeklindedir. İlgili milletvekilleri hakkındaki hüküm Yargıtayda kesinleşmiş olduğu için milletvekillikleri sona ermiştir.

Öneriye konu 2 milletvekilinden birisinin dosyası Türkiye Büyük Millet Meclisine Ocak 2019’da, diğeri Haziran 2019’da gelmiştir. Yargı paketindeki ilgili düzenlemeler sebebiyle istinafta kesinleşen cezaları için Yargıtaya itiraz hakkı imkânı veren bir düzenleme olmuş, Yargıtay süreci tamamlanmış ve hüküm kesinleşmiştir.

Milletvekilliğinin düşmesine neden olan yargı kararlarının dayandığı maddi delil ve belgelerin yok sayılması talebi hukukun evrensel kurallarına aykırıdır. Kesinleşmiş yargı kararlarının göz ardı edilerek veya yok sayılarak mevcut durumun devam ettirilmesi tarzında talepler ve olmayan usuller varmış gibi davranılması hukuk açısından kabul edilemez.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – FETÖ’cüydü onlar!

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) – Biz, hukukun üstünlüğünü her zaman önemsiyor ve hayata geçiriyoruz. Reform paketleriyle yargı ve adalet alanında gelişme sağlıyor ve birçok imkân getiriyoruz. Bu kapsamda, en son yargı paketiyle hâkim, savcı ve avukatlık için meslekte yeterlilik sınavı getirilmiş, on beş yıl avukatlık yapanlara yeşil pasaport verilmesi düzenlenmiş, FETÖ soruşturması geçirerek suçlu bulunmayan kişilere pasaport verilmesi düzenlenmiş, idare mahkemeleri arasında çıkan uyuşmazlıkların çözümünde yetkili olan Danıştayın bu davaları üç ay içerisinde sonuçlandırması düzenlenmiş, hukuk yargılamalarında uygulanan ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşmaların yapılması idari yargıda görülecek davalarda da kullanılacak şekilde düzenlenmiş, ceza ödemelerinde taksitlendirme imkânı sağlanmış, özellikle çocukların ve mağdurların ifadesi alınırken kendilerini psikolojik olarak rahat hissetmeleri için belirli düzenlemeler yapılmış, cezası hafif olan suçlular için basit yargılama usulü getirilerek bunlarla ilgili düzenlemeler yapılmış, bölge adliye mahkemelerinde temyiz edilecek kararların kapsamı genişletilmiş, çocuklar açısından beş yılı geçmeyen suçlar için kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmesinin önü açılmıştır.

Ülkemizde adaletin tesisi ve adalete erişimin kolaylaştırılması için çalıştığımızı bir kez daha ifade ediyor, grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani sataşma kabul ederseniz sataşmadan söz isteyeceğim çünkü “Olmayan usuller varmış gibi söylenmesi kabul edilemez.” dedi. Ben sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Anlayamadım ben.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan söz istiyorum kürsüde.

BAŞKAN – Oradan konuşabilirsiniz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne sataştı efendim? Sataşmadı ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma kabul etmezseniz buradan yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip, doğrusu dostlar alışverişte görsün yani garip bir... Tenzih ederek, kişisel hakaret etmiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp bir şey ama Sayın Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sataşma yok ki! Hem ne demek “Dostlar alışverişte görsün.” demek ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatip son iki dakikasında pasaport, bölge adliye mahkemeleri vesaire dedi, ilk bir dakikası benim konuşmamla ilgiliydi ve şunu söyledi: Mahkeme kararı...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Hanımefendi, milletvekilinin ne konuşacağına milletvekili karar verir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben ne diyorum, niye bağırıyorsunuz arkadaşlar? Bir dakika, bir dakika...

Önergeyle ilgisiz bir konuşma yaptı. İlk bir dakikası...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Benden bahsediyorsunuz, benden.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Bir dinleyin ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dinleyin isterseniz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sizin daha önce yaptığınız konuşmalar gibi bir konuşmaydı o zaman.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, mahkeme kararının bir kumpas davası sonucu olduğunu maddi delilleriyle anlattım; tek tek hâkim, savcı isimleri verdim; benzer davalarda hepsi hakkında beraat kararı söylendiğini belirttim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, Ceza Muhakemesi Kanunu’nu ve Anayasa’nın yenilemeyle ilgili yeni düzenlemesini bir daha okumanızı önemle hatırlatırım. Bu bir iadeyimuhakeme sebebidir. Bu yargıçların suçlu olduğu sabit, bunların yaptıkları yargılamaların sonucu kabul edilemez ve bu sonuçtan siz vekillik düşürdünüz. Erdoğan’ın, daha önceki dönemlerde “Biz vekilleri, siyaseti, yargı elinde oyuncak etmeyiz.” lafını hatırlatırım. Siz sadece oyuncak etmekle yetinmeyip yargıyı bir silah, bir sopa olarak kullanıyorsunuz.

Konuşmanızın son bölümü ne kadar iyi yasalar çıkardığınıza dair. Yasalarınızın ne kadar kötü çıktığını, yapboz tahtasına dönüştüğünü, kendi lehinize, 17-25 Aralıkta bakanları aklamak için özel kanun çıkardığınızı kürsüden söyledim. Daha fazla ne anlatayım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu bir kumpas davasıdır. Kumpas davasından Türkiye’de vekillik düşürülmüştür. Bu da AKP’nin siyasi tarihine -çokça kara lekesi var- yeni bir kara leke olarak geçmiştir.

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 16 Haziran 2020 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştas ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, FETÖ yapısına dâhil olan hâkim ve savcılarının vermiş olduğu kararlarla yol açtıkları zararların araştırılması amacıyla olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Karar yeter sayısı...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Geçti, geçti...

BAŞKAN – Oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Karar yeter sayısı yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Var efendim... Sayalım, sayalım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayalım Başkan.

BAŞKAN – Kâtip Üyeler yeterli olduğunu ifade ediyorlar.

Dolayısıyla öneri kabul edilmemiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirseniz zapta geçsin diye söylemek istiyorum.

Bir parti ne konuşacağını, hangi vekil ne konuşacağını kendisi belirler. Bir başka partinin Grup Başkan Vekilinin çıkıp da “Dostlar alışverişte görsün tarzı konuşma yaptı.” demesinin çok ayıp olduğunu ifade etmek istiyorum. Yakışmadı Sayın Başkan. Bu şık bir ifade değil.

Biz de kavgaya etmeyi biliriz, biz de ağır konuşmayı biliriz ama Meclisin mehabeti için sakın konuşunca neden...

BAŞKAN – Kavgadan uzak... Kavgadan uzak...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Beştas...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, biz bir önerge verdik ve çok çok çok hayati bir önerge. Çünkü biz, binlerce insanın ceza aldığı davaların “kumpas davaları” olduğunu söylüyoruz. Ama hatip üç dakikanın üç dakikasını bu kumpas davalarına ayırmadan “Pasaport verdik.” diyerek bölge idare mahkemelerini anlatarak...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya bu bizim işimiz, onun işi değil ki Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...icra takiplerini anlatarak garip bir konuşma yaptı dedim. Yani önergeyle ilgisi yok dedim. Keşke bize cevap verseniz dedim. Ben bunu anlattım ve aynı noktadayım.

BAŞKAN – Evet, peki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 15/6/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve arkadaşları tarafından, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2020 Salı günü(bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve arkadaşları tarafından Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması amacıyla, 15/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1836 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2020 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.(CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çaycılığın sorunlarını konuşmak üzere söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çay, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde 830 bin dekar alanda, 220 bin ailenin yaptığı bir tarım, ülke ekonomisine 2 milyar dolarlık katkısı var, aile fertleriyle beraber 1 milyona yakın çay üreticisinin doğrudan geçim kaynağı, 83 milyon insanın da her gün içtiği bir besin maddesi.

Değerli arkadaşlarım, ben defalarca çayla ilgili burada araştırma önergeleri verdim, tartıştım, iktidar partileri sürekli olarak reddettiler.

Değerli arkadaşlarım, çayla ilgili çok ciddi problemler var, beş dakikada bunları anlatmam mümkün değil ama başlıklar hâlinde geçeceğim. En temel problemden söz ediyorum: En temel problem, çay fiyatları. Çay, geçen sene 3 lira 3 kuruştı, bu sene 3 lira 40 kuruş oldu. Geçen sene olduğu gibi bu sene de üretici, çayının yarısını 270-275 kuruş dolayında satmak zorunda kaldı. Niye böyle oldu? Çünkü ÇAYKUR kapasitesini kullanmıyor, “kontenjan” ve “kota” diye uydurulan kavramlarla üreticiyi fırsatçı özel sektörün kucağına itiyor değerli arkadaşlarım. Bakın, bununla insanlar geçiniyor, bu çayla insanlar geçiniyor. Bölgede aile başına 5 dekar civarında çay var, senede 10-15 bin lira geliri var, aylara böldüğünüz zaman bin lira bile etmiyor değerli arkadaşlarım. Bu insanlar geçiniyor, geçiniyor, ekmek yiyor, ekmek; bin liraya, bunu anlatmaya çalışıyorum.

Bakın, önemli problemlerden bir tanesi, Türkiye'deki çaycılık geriletirilirken dışarıdan çay gelmesi değerli arkadaşlar. Daha geçen gün, İkizdere'de bir tır kazası oldu, Susurluk kazası gibi; orada çay vardı, kaçaktı, değildi, ithal di falan. Değerli arkadaşlarım, bu ülkeye kaçak çay geliyor ve tedbir

alınmıyor, 70 bin ton civarında kaçak çay kullanılıyor bu ülkede. Yetmiyormuş gibi doğal yollarla yani ithalat yoluyla 30-40 bin ton çay geliyor. Bu çayların büyük bir kısmı yerli, kalitesiz, neredeyse çöple karıştırılmış, ucuz ve kenar, köşe mahallelerde kilogramı 15 liraya satılan çaylar değerli arkadaşlarım. Bakın, bütün bunlar olurken ÇAYKUR'un ne yaptığını kimse bilmiyor. ÇAYKUR, Varlık Fonuna devredildikten sonra 1,5 milyar TL zarar etti değerli arkadaşlarım, böyle değildi.

Elbette ÇAYKUR'suz çay olmaz çünkü ÇAYKUR, bölgede aynı zamanda sosyal devlet görevini görüyor. Ama ÇAYKUR hiçbir dönem bu kadar büyük zarar etmemişti değerli arkadaşlarım. Bu şekilde zarar eden ÇAYKUR, bir süre sonra ikiye bölünüp -milletin endişesini aktarıyorum size- üretim ayrı bir alana, pazarlama ayrı bir alana alınacak ve pazarlama satılacak endişesi var, ÇAYKUR ortadan kalkacak endişesi var. Eğer ÇAYKUR ortadan kalkarsa değerli arkadaşlarım, bölgede çay olmaz ve bölgede hayat da olmaz. Bakın, ÇAYKUR yöneticileri çok büyük yanlışlar yapıyorlar. ÇAYKUR, bir kamu kuruluşu olmasına rağmen, çay pazarlamasını Çaytaş diye bir şirkete devretti. Kim burada görevli, ne yapılıyor belli değil; çok büyük sıkıntılar var.

Özel sektör sadece fiyat konusunda fırsatçılık yapmıyor, ÇAYKUR'un yıllardan beri oluşturmuş olduğu markaları taklit ediyor değerli arkadaşlarım ve devlet yani siz, biz, kamu milyarlarca lira zarar ettiriliyor; onlar da haksız kazanç sağlıyorlar, bu konuyla ilgili de hiçbir şey yapılmıyor; sonra, yıllardan beri denildiği gibi, deniliyor ki: "Türkiye'de çay pahalı üretiliyor, dolayısıyla çayı bırakalım biz, dışarıdan alalım." Bunlar kabul edilemez değerli arkadaşlarım.

ÇAYKUR yöneticilerini buradan uyarıyorum: Çay fabrikalarının kapasitelerini tam kullanın, milleti perişan etmeyin. Bakın, yıllar önce sözleşme yaptınız bu milletle. İnsanlar fındık tarlalarını, mısır tarlalarını ortadan kaldırarak çay ektiler; siz de sözleşme yaptınız "Şu kadar dönüm arazide ektiğiniz çayın tamamını sizden alacağım." diye, şimdi almıyorsunuz. Bakın, biz özel sektöre falan karşı değiliz, serbest piyasa falan, onları eleştirmiyoruz; buradaki sahteciliği eleştiriyoruz değerli arkadaşlarım. ÇAYKUR'un günde 10 bin ton çay kullanma kapasitesi var, maalesef bu kapasiteyi kullanmıyor, 7 bin ton kullanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Öyle olduğunda da 340 kuruşa olan çayı 270 kuruşa satmak zorunda kalıyor insanlar. Yağmurun içinde çay topluyor. O çay belli bir olgunluğa geldikten sonra o gün ya da ondan sonraki gün toplanmak zorundadır, toplandıktan sonra da hemen o gün satılmak zorundadır değerli arkadaşlarım. İnsanlar büyük bir çile çekiyor. Şu anda Doğu Karadeniz Bölgesi'nde insanlar bizi bekliyor, bizi dinliyor; Meclisten bir derman, bir çare arıyorlar.

Bakın, değerli arkadaşlarım, çay taban fiyatı olması gerekiyor. Bunun için bizim grubumuzun vermiş olduğu kanun teklifleri var, siz de verin. ÇAYKUR'un ilan etmiş olduğu, Bakanlığın ilan etmiş olduğu çay fiyatı taban fiyatı olsun, bu fiyatın altında hiç kimse çay alamasın. Bakın, yılda 10 bin liradan söz ettim değerli arkadaşlarım, ayda bin lira bile etmiyor, 200 bin aile bununla geçiniyor. Hele bir de yarıcı aileler var, yarıcı aileler arkadaşlar. Bu sene, 1 ton çay 1.500 liraya toplandı değerli arkadaşlarım. Dolayısıyla insanların elinde 1 kilo çayda 150 kuruş bile kalmıyor. Bu önergemizi destekleyin, çaycılığın ve çaycının sorunlarını araştıralım, bir çare bulalım.

Teşekkür ederim, saygılar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Artvin, Rize, Trabzon, Giresun gibi Doğu Karadeniz’deki vilayetlerimizde 200 bin aileyi -yaklaşık 1 milyon insanı- ilgilendiren bir üründen ve onun üreticilerinin sorunlarından konuşacağız.

Çay mevsimi, her yıl mayıs ayının sonu, haziran ayının başında açılır. Maalesef, bu yıl bu sezon, Covid-19 sürecine yani pandemiyle mücadele ettiğimiz döneme rastladı. Öncesinde birtakım sorunlar yaşandı, nihayetinde bir çay taban fiyatı açıklandı: 3 lira 27 kuruş, artı 13 kuruş desteklemeyle 3 lira 40 kuruşluk bir taban fiyatla karşı karşıya kaldık.

Şimdi, baktığımız zaman, bu 13 kuruşluk desteklemeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu 13 kuruşluk destekleme, 2019’da da 13 kuruş, 2018’de de 13 kuruş, 2017’de de 13 kuruş, 2016’da da 13 kuruş. Oysaki bu yıl baktığımızda, pandemiden dolayı üreticimiz büyük bir sıkıntı içerisinde. Bunun ismi de destekleme fiyatı. Ya, en azından bu pandemi sürecinde üreticimizin, vatandaşımızın çektiği sıkıntıyı dikkate alarak bu 13 kuruşluk desteklemede ısrar etmekten vazgeçip daha büyük bir destekleme miktarı uygulayabilirdiniz. Şimdi ben soruyorum AK PARTİ’li arkadaşlara: Ya, bu 13 kuruş sizin uğurlu rakamınız mıdır? Öyle bir fiyat verdiniz ki sanki pandemi süreci Doğu Karadeniz’e uğramamış, Covid-19 bizim çay üreticisini pas geçmiş gibi bir fiyat verdiniz. Verilmiş olan bu fiyat, el ele baş başa fiyatıdır; üretici şu anda maliyetini kurtarma derindedir.

O nedenle, özellikle ÇAYKUR konusunda da bir iki söz etmek istiyorum. ÇAYKUR, bu pandemi sürecini iyi idare edememiştir; üreticilerin çay toplama bölgesine ulaşımında alınacak olan tedbirlerde geç kalmıştır. ÇAYKUR, elini taşın altına sokmamıştır. Üreticinin yanında olması gereken ÇAYKUR nerededir, bilen yok. Siyasetçiler de maalesef, AK PARTİ’li siyasetçiler de ÇAYKUR’un avukatlığına soyunmuş, çay üreticisinin sesine kulak vermemiştir. Bugün bölgeye gelip baktığınızda, taban fiyatın altında, 2 lira 60 kuruştan, 2 lira 70 kuruştan üreticinin çay teslim etmek zorunda kaldığını göreceksiniz. Niçin? Çünkü ÇAYKUR, kontenjan uygulamasına başlamıştır. Lütfen, siyaset ÇAYKUR’dan elini çeksin, rica ediyoruz. 2002’de iktidara geldiniz, o günden bugüne kadar ÇAYKUR’u idare edenler, hep AK PARTİ’li siyasetçiler olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Artık ÇAYKUR’u, AK PARTİ’nin depo makamı olarak kullanmaktan vazgeçin. ÇAYKUR’u liyakatli, işini bilen insanlara teslim edin. ÇAYKUR, üreticinin yanında olsun; ÇAYKUR, üreticinin derdine derman olsun.

Buradan, AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarıma, bölgedeki bütün milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Çay üreticisinin derdine son vermek için, çaydaki taban fiyatın altında çay alımının önüne geçilmesi için, üreticinin mağduriyetini gidermek için, çaydaki kaosa son vermek için gelin, bir çay kanunu çıkartalım. Biz, muhalefet olarak “İki kere iki dört.” desek itiraz ediyorsunuz; siz hazırlayın, paydaşlara danışalım, ziraat odalarına danışalım, tarımla ilgili birliklere danışalım hep beraber bir çay kanunu hazırlayalım, çay üreticimizin derdine son verelim diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu. Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması konusunda verilen önerge üzerine grubumuz adına söz aldım.

Geçen hafta “çayda Susurluk vakası” yaşandı -yani oradaki tabir ve ifade buydu- bir tır devrildi ve kasasındaki İran'dan getirilen tonlarca çay ortalığa serildi. Böylelikle, Rize'de, Rizelilerin beyanlarına göre o bölgede çok konuşulan ve Rize'ye sürekli dışarıdan çay getirilip orada satıldığı iddiası aslında bu tır kazasıyla birlikte ispatlanmış oldu. Rize'de meydana gelen tır kazasında İran çayının ortaya saçılmasıyla çıkan tablo şu: Çay üreticisinin düşük fiyat, kota ve kontenjan altında ezildiği bir dönemde İran'dan çay getirilip satıldığının ispatlanmasıydı bu. Bu durum karşısında -tabii, kamuoyunda çokça tartışılıyor konu ama diğer taraftan çayın ve çay üreticisinin sorunları sadece bundan ibaret değil- şimdi, bu bölgede faaliyet yürüten 7 tane kurum, çay üreticileri temsilcileri, Çay Üreticileri Dayanışma Platformu gibi, Çay Üreticileri Dayanışma Derneği gibi, DİSK bölge temsilciliği, TEKGIDA-İŞ temsilciliği ve TÜM KÖY Sendikası gibi kurumlar yani Doğu Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet yürüten kurumlar bir imza kampanyası başlattılar ve bu imza kampanyasıyla çay üreticileri şöyle diyor:

“Bizler, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin dik yamaç ve engebeli arazilerinde yağmur, çamur, güneş demeden yaş çay üretiyor, işliyor, üretimin her aşamasında yer alıyoruz. Yıllarca bizim istek ve taleplerimiz dikkate alınmadan, işçilik, maliyet dikkate alınmadan belirlenen düşük fiyat ile kota, kontenjan gibi baskıcı alım politikaları altında sıkıntılar yaşamaktayız.

Tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de bütün yaşamsal yönleriyle olumsuz olarak etkileyen Covid-19 salgını sonucu bütün üreticilerden daha çok çay üreticisinin sıkıntı yaşadığı bir döneme girmiş bulunuyoruz.

Doğu Karadeniz'de yaş çay üretimi yapılan 4 ildeki üreticiler, 15 Nisanda İl Hıfzıssıhha Kurullarının kararları sonrası kısmen de olsa rahatlamıştı. İl dışındaki üreticiler, 30 Nisan'a kadar izinli olarak illere seyahat edebilecekleri ancak daha sonra bu karar, bakanlıkların uyarısıyla, Rize, Trabzon, Artvin ve Giresun Valilerinin 22 Nisanda aldığı son kararlar ile yok sayıldığı ve seyahatlerin yasaklandığı, alınan izinlerin de iptal edildiği bildirildi.

Bu iller dışındaki çay üreticilerinin iş gücüne katılımı düşünülürse bu durum, tüm üreticiyi zor durumda bırakacak ve çayın tarlada kalmasına neden olacaktır ki bu kimseye yarar sağlamaz.

Çay, tarladan zamanında hasat edilmesi gerekirken hasat edilmezse ikinci sürgün hasadı olmayacak hassas bir tarım ürünüdür. Tarlanın zamanında hasada hazırlanmayışı, kalite ve rekolteyi de olumsuz etkileyecektir.

Bu gelişmelerle, yaş çay üreticileri ve bölgedeki yaş çay tarımı ve sektöründe yaşanan ortak sorunların tarafı olarak, bu yöndeki talep ve önerilerimizi kamuoyuyla paylaşmak, çözüme birlikte ulaştırmak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Aslında, üreticiler bir bütün olarak şu talepleri sıralıyorlar: “1) Bu yılın özelliğinden kaynaklı olarak ÇAYKUR’un uyguladığı kota ve kontenjan kaldırılmalıdır.

2) ÇAYKUR, bu yıla mahsus yaşanan sıkıntılar nedeniyle budama yapamayan üreticinin de çayını almalıdır.

3) ÇAYKUR ve özel sektör, yaş çayı belirlenen resmî fiyattan alma garantisi vermelidir.

4) Yaş çayın alım fiyatı desteklemeyle birlikte en az 4 lira 50 kuruş olmalı ve bir an önce açıklanmalıdır.

5) Salgın nedeniyle, çay alımevleri sürekli açık tutulmalı ve her müstahsilin günlük topladığı çay mübayaâ edilmelidir.

6) Bunu yapmak için, kurumlar yeni ve yeteri kadar işçi istihdam etmelidir.”

Biz, dedik ki “Bu kürsüyü, halkımızın kürsüsü hâline getireceğiz.” Bu kurumların taleplerini de bu amaçla buradan sizlere ve tüm Türkiye kamuoyuna duyurmuş oluyoruz. Bu taleplerin kabul edilmesi, üreticileri de rahatlatacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Sayın Osman Aşkın Bak.

Buyurun Sayın Bak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması için vermiş olduğu Meclis araştırması önergesinin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım.

Tabii, çay, bölgemiz için, Doğu Karadeniz Bölgesi için, başta Rize, Artvin, Trabzon ve Giresun’da her şeyin odak noktası. Tabii, ÇAYKUR buranın da amiral gemisi. ÇAYKUR, bölgemizde üretimin dengelenmesi için büyük görev üstleniyor. AK PARTİ iktidarı döneminde ÇAYKUR’a yapılanlar ortada, vatandaşımızın memnuniyeti ortada, biz de bölgemizin sorunlarını takip ederek bakanlıklarımızla, Hükümetimizle çözüyoruz. Öncelikle ifade edeyim: Daha önce, çay, biliyorsunuz, 75-80 arası denize dökülüyordu; o zamanlar kim iktidardı, belli. Şimdi, neler yapıldı? Yatırımlar yapıldı; önceden, ÇAYKUR’un kapasitesi 2002 yılında 6.600 ton iken bugün 9.200 ton, özel sektörün kapasitesi de 10 bin ton.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Para nerede?

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) - Tabii, bu arada neler yapıldı? Önceden, çayın parasını vatandaş bir yıl sonra ancak alabiliyordu. Şimdi ne yapıyor? Çayını veriyor, bir ay içerisinde hesabına yatıyor para. 220 bin üretici var, aileleriyle beraber yaklaşık 1 milyon kişi, 820 bin hektar alanda yapıyor bu. Dolayısıyla vatandaşımızın taleplerini takip ediyoruz, ÇAYKUR’umuz yatırımlara devam ediyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Batırdınız ÇAYKUR’u!

ERKAN AYDIN (Bursa) – ÇAYKUR battı, ÇAYKUR!

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) - Bakın, ne yaptı? Çay paketleme fabrikası yapıldı İyidere’de, bugünkü değeri 650 milyon TL. Sonra, Fındıklı’ya çay fabrikası yapıldı, geçen sene tamamlandı, bu sene hizmete girdi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Osman Bey, batırdınız ÇAYKUR’u, ÇAYKUR’u batırdınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) - Fındıklı’nın Sümer köyünde. Dolayısıyla ne oldu? Kapasite artırmaya devam ediyoruz.

Bakın, arkadaşlar, ÇAYKUR, bölgede hem özel sektörle hem de vatandaşla uyumlu bir şekilde yönetiyor. Tabii, bizim bölgenin çocuğu, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan Rizeli, vatandaşlarımızın ona nasıl destek verdiğini hepimiz biliyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ne alakası var?

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) - Onlara biraz sonra geleceğim, siz laf atmaya devam edin. Dolayısıyla bakın, biraz evvel ifade edilen gibi, AK PARTİ döneminde kaçak çayla mücadele devam etti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çayın korunması için çalışmalar devam ediyor, organik için çalışmalar devam ediyor. (CHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AYDEMİR (Bursa) – İran’dan çay getir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hep laf atıyor ya, laf atmak nasıl oluyormuş, bak, gördün mü Osman Bey! Hep laf atıyorsun bize, bak, nasıl oluyormuş!

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Seçim sonuçlarına bakalım, ne hazindir ki: 2002 3-0 AK PARTİ; 2007 2 AK PARTİ, 1 bağımsız; 2011 3-0; 2015 3-0; 2018 3-0. E sonuç ortada, vatandaş memnun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Geç o işi, geç! Yok öyle bir şey Osman Bey. Mahvettiniz, bitirdiniz çay üreticisini!

BAŞKAN – Bir dakika Osman Bey...

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Biz, özel sektörle toplantılar yapıyoruz. Özel sektörle toplantılar yaparak vatandaşın sorunlarını paylaşıyoruz, çözüm getiriyoruz ama şunu da ifade edeyim: Hem özel sektör hem ÇAYKUR’un kapasitesi toplam, aşağı yukarı 19.200 ton civarında.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ağlıyor, ağlıyor, kan ağlıyor! Rize kan ağlıyor!

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Çok çay toplandığı zaman da yığılma olabiliyor ama biz ne yapıyoruz? Gene fazla alıyoruz. Şunu ifade ettiler: “ÇAYKUR kapasitesinin altında çay alıyor.” Bakın, sadece 25 Mayıs’ta alınan çay miktarı 12 bin ton; kapasitesinin üzerinde, ertesi gün 11 bin ton, 11.500 ton.

ERKAN AYDIN (Bursa) – İran çayları dâhil mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – Dolayısıyla biz vatandaşımızın hizmetindeyiz. AK PARTİ olarak bölgemizin gelişmesi için çalışıyoruz, hizmetlere devam ediyoruz. Sadece Rize’ye AK PARTİ döneminde 22 milyar TL’lik yatırım yapıldı, havalimanı yapılıyor, yatırımlar devam ediyor...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yok, yok öyle bir şey, öyle bir yatırım yok! Hayal görüyorsun, hayal!

OSMAN AŞKIN BAK (Devamla) – ... bölge insanı AK PARTİ’ye destek veriyor, Recep Tayyip Erdoğan’a destek veriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Size milletvekili düşmüyor Rize’den, kusura bakmayın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Artvin ne oldu? Hiç Artvin’den bahsetmiyorsun.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden Gündem’in “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2’nci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 217 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2’nci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16 Haziran 2020 Salı günü (bugün) birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Haziran 2020 Çarşamba günü birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

18 Haziran 2020 Perşembe günü birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin 18 Haziran 2020 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde 19 Haziran 2020 Cuma günü birleşiminde 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin 18 Haziran 2020 Perşembe günü birleşiminde tamamlanması hâlinde ise daha önce toplanması kararlaştırılan 19 Haziran 2020 Cuma günü toplanmaması,

217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

217 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 11'inci maddeler	11
2. Bölüm	12 ila 27'nci maddeler	16
Toplam Madde Sayısı		27

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Hişyar Özsoy.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çekiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, (2/2347) esas numaralı 6/6/2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/80)

7/1/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2347) esas numaralı 6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min, ilgili Komisyonda kırk beş gün içinde görüşülmediğinden, İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasını arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Gülizar Biçer Karaca

Denizli

BAŞKAN – Önerge üzerinde, teklif sahibi Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca konuşacaktır.

Buyurun Sayın Biçer Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Bingöl Karlıova'da meydana gelen depremde yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, başta Bingöl olmak üzere depremden etkilenen tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün söz aldığım, doğrudan Meclis Genel Kurulunun gündemine alınmasını talep ettiğim kanun teklifi, tarım üretiminde, tarımsal ürünlerde ve hayvancılıkta ÖTV indirimine ya da ÖTV'nin kaldırılmasına ilişkin bir teklif. Peki, bu teklifi neden verdim? Bu teklifi

verdiğimde coronavirus henüz dünyayı kasıp kavurmuyordu. Bu teklifi Meclis Genel Kuruluna sunduğumuzda çiftçilerimiz henüz iklim krizinden kaynaklı don, aşırı sıcak ya da dolu felaketinden perişan olmamışlardı. Peki, neden vermiştik bu kanun teklifini? Son on yılda çiftçimizin kullandığı mazota yüzde 216 zam yapılmıştı, gübrede yüzde 292 fiyat artışı vardı ve 2019 yılı sonuna kadar 682.365 çiftçimiz üretimden vazgeçmişti; 41 milyon hektar civarında olan üretim alanları on sekiz yılda yarıya düşmüş, 23 milyon hektar civarına gerilemişti. Peki, çiftçi ne yapmalıydı? Çiftçi üretmeli, çiftçi ekmeli ki ülkemiz coronavirus döneminde güvenli gıdaya erişimde yaşadığımız sıkıntıları yaşamasın. Peki, çiftçimiz nasıl üretecek? Çiftçimize, bu Parlamentodan geçen bir kanunla “Gayrisafi millî hasılanın yüzde 1’ini destek olarak vereceğiz.” dedik. Bu Mecliste bulunan birçok milletvekili bu Parlamentoda bu kanun teklifine “evet” oyu verdi. Peki, bunu verdik mi çiftçiye? Hayır. Çiftçimize 2019 yılı sonuna kadar ödenmesi gereken 175 milyar lira alacağı henüz ödenmedi. Peki, niye ödenmedi? Çünkü yandaşlara, ranta aktarılacak kaynaklar vardı; çiftçimiz, bu aktarımın en sonunda, henüz düşünülmedi.

Değerli milletvekilleri, biz ne istiyoruz? Mazotta, gübrede, elektrikte ve çiftçinin kullandığı girdilerin tamamında ÖTV kaldırılınsın. Çünkü, ÖTV neydi? Lüks tüketim mallarından alınan, insan sağlığına zararlı olan ya da çevreye zararlı olan ürünlerden alınan bir vergi türüydü. Lüks tüketim malları arasında şu sayılıyor: Mücevher. Pırlantada ÖTV yok ise çiftçinin kullandığı gübrede neden ÖTV var? Yatta kullanılan mazotta ÖTV yoksa çiftçinin kullandığı traktöre koyduğu mazotta neden ÖTV var? İşte bu bağlamda, biz de çiftçi üretsin, ülkemizde ekilmeyen topraklar ekilsin; ülkemizin üreticileri, çiftçileri, bu köylü yine yeniden bu milletin efendisi olsun istedik. Peki, kaynak diye karşımıza çıkabilirsiniz. Kaynak mı yok? Bizim ülkemizin gerçekten kaynakları oldukça güçlü. Önemli olan kaynağı nereye, kime aktaracağınız, yani adaletli bir dağıtım yapılacak mı bunu görmek lazım, bunu düzenleyebilmek lazım.

Değerli milletvekilleri, haziran ayındayız; 2020’nin ilk 5 ayında bir avuç faiz lobisine, tefeciye 65 milyar lira para ödeyebiliyorsak çiftçimizin mazotundan, gübresinden, ilacından ÖTV kaldırılabilir.

Değerli milletvekilleri, yandaşlara 80 milyar lirayı geçen bir garanti ödemesi bu bütçeden ödenebiliyorsa o zaman çiftçimizin de mazotundan, gübresinden ÖTV kaldırılabilir.

Kaynak mı nerede? Size bir başka kaynak daha göstereyim: On sekiz yıl önce kurduğunuz arpalık aile şirketine son iki günde 2 ortak daha ekleyip gün geçtikçe ortaklarını büyüttüğünüz arpalık aile şirketinden 3 tane, 5 tane maaş alanların 3 maaşından 2’sini, 4 maaşından 3’ünü keserseniz işte, arpalık AŞ’den, aile şirketinden ödenecek, kesilecek, tasarruf edilecek paralarla çiftçimize hem alacağı olan 175 milyar lira destek ödenir, kanuni hakları ödenir hem de çiftçimizin kullandığı mazottan, elektrikten, gübreden, tohumdan ve çiftçimizin ana ham madde olarak kullandığı bütün değerlerden ÖTV’yi kaldırırsanız çiftçimiz üretir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Çiftçimiz üretirse ne olur? Çiftçimiz kazanır, çiftçimiz kazanırsa özellikle coronavirus döneminde güvenli gıdaya erişimde yaşadığımız sıkıntıları hiçbirimiz yaşamayız. Dünyayı kasıp kavuran coronavirus nedeniyle sınırlar kapatıldığında, kendi ektiklerimiz, diktiklerimizle biz bu milletimizi besleriz ve hem de güvenli besleriz.

Sayın Tarım Bakanı dedi ki: “Çiftçimiz merak etmesin, Nisan 2020’de tarlalarında ürün kalmayacak; eğer satılmazsa ürünleri biz alacağız, hayvanlar elinde kalmayacak.” Geçtiğimiz günlerde Isparta’daydım. Isparta Eğirdir’de bir çiftçimiz dedi ki: “Ben bu devlete kırk yıldır vergi ödüyorum ama saray iktidarı bana kırk gün bakamadı.”

Değerli milletvekilleri, işte, bu kanun teklifine bugün “evet” derseniz ne mi olacak? Belki kırk gün bakamadığınız vatandaşın sandıkta soracağı hesabı engelleyemeyeceksiniz, 3 maske dağıtamamanın ayıbını örtemeyeceksiniz ama çiftçimizden bir “Allah razı olsun” lafını duyacaksınız diyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 Milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

11 Haziran 2020 tarihli 98’inci Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 11’inci madde üzerindeki ilk önerge olan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve arkadaşlarının önergesinin oylanması işleminde kalmıştı.

Şimdi önergeyi hatırlatmak için tekrar okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Semra Güzel

Necdet İpekyüz

Ankara

Diyarbakır

Batman

Ali Kenanoğlu

Erol Katırcıoğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

İstanbul

Bitlis

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11’inci madde üzerinde diğer önergeyi okutuyorum:

(x) 215 S. Sayılı Basmayazı 11/6/2020 tarihli 98’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesinde yer alan "19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi kıyasen uygulanır." ibaresinin "657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki hükümler uygulanır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Akın	Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Kocaeli	Balıkesir	Manisa
Ali Fazıl Kasap	Müzeyyen Şevkin	Haydar Akar
Kütahya	Adana	Kocaeli
	Tacettin Bayır	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap.

Buyurun Sayın Kasap.(CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandemi süresince cansiparane çalışan tüm sağlık çalışanlarına; aile hekimleri, yoğun bakım personeli, tıp fakültesi asistan hekimleri, radyoloji çalışanları, teknikerler, laboratuvar çalışanları, temizlik ve güvenlik personeli dâhil tüm sağlık çalışanlarına öncelikle şükranlarımızı sunmak istiyorum.

Bu arada eczacıları da unutmamak gerekiyor, 112 sağlık çalışanlarını unutmamak gerekiyor, paramedikleri unutmamak gerekiyor ama biz onları unuttuk; bu arkadaşlardan, sağlık personelinin doksan gündür evine gidemeyen, çocuk çocuğunu göremeyen, günün nıbet tutan, on altı saat hastanede kalan, misafirhanelerde aç biilaç konaklamaya çalışan arkadaşlarımız var, sağlık personeli var ama biz onları unuttuk. Onlara Sayın Sağlık Bakanımız müjde verdi, dedi ki "Tavan ve ek ödemelerinizi en üst düzeyden yapacağız." Şöyle söyleyeyim: Saymış olduğum bu meslek gruplarında, yoğun bakım çalışanlarında, doktor dışı çalışanlarda verilen en fazla ücret bin lira, en kıdemlisine verilen bin lira. Bunlar evlerine gidemedikleri ve sefil bir vaziyette bu misafirhanelerde kaldıkları için, günde 3 öğün yemeklerini dışarıda yemek zorunda kaldıkları zaman, emin olun, bin lira dahi yetmiyor. Bu arkadaşlar unutuldular, mağdur edildiler; ulufe dağıtılır gibi sadece 500-600 lira bir para verildi. Ha, onu söyleyeyim, bu arkadaşların hiçbirinin beklentisi para değil. Parayla bu işi yapmadılar, gönül işiydi; sağlık çalışanları bunu bir gönül bağı olarak yaptılar. Misafirhanelerde yemek yediler ve ücretleri karşılanmadı. Vefakâr ve fedakâr sağlık personeli asla ve asla parayı ön plana getirmede. Aile hekimlerini ve tüm sağlık çalışanlarını lütfen mağdur etmeyelim. Onların istedikleri tek şey, gerçek özlük haklarına kavuşmak. Aç kaldılar, evlerinden uzak kaldılar, hastalandılar, ölen yüzlerce sağlık personelimiz oldu. Onları unuttuk, onlara bir şey yapmadık, sadece 500 lira ile bin lira arası bir para verdik, onu da kendilerine harcadılar. Açıkça söyleyeyim, ceplerinden harcadılar.

Atanamayan sağlık personeli bekliyor. Atama bekleyen sağlık personellerine yol açalım. Bunların tek istediği şey, almış oldukları ek ödeneklerin emekliliklerine yansıtılması, 3600 göstergenin yerine getirilmesi. Bizden asla para istemiyorlar, pazar günü de kendilerini ziyaret ettim, hiçbir sağlık personeli parayı gündeme getirmedi ama yarın güvencesi istiyorlar.

Kütahya'yla ilgili de bir sıkıntı var, onu anlatmadan geçemeyeceğim. Üç gün önce Domaniç yolunda 6 kişilik bir aile yok oldu. Hisarcık, Emet, Tavşanlı ve Balıkesir hattı sürekli olarak bor madeninin taşındığı bir güzergâh ve yaklaşık yirmi otuz yıldır bu yol ha bire göüyor, ha bire yapılmadı, yapılmadı, yapılmadı; neredeyse benim yaşıma ulaşacak. Bu yol 6 kişinin daha canını aldı. Hepsine Allah'tan rahmet diliyorum. Yıllardır söyleye söyleye dilimizde tük bitti ama bu yol yapılmadı.

Kütahya'nın bu konuda bir başka mağduriyeti daha var. Kullandığımız Borel antiseptik solüsyon ve Boron deterjan, borun her türlü eziyetini, cefasını çeken, dünya bor rezervinin yüzde 70'ine sahip olan bir yerde, Kütahya'da üretilmiyor maalesef.

Köyden mahalleye dönüşen yerlerde hayvancılığı engelliyoruz. Köylerde, köyün ana yerleşim bölgesine 20-30 metre, 40 metre olan yerlerde insanlarımıza elektrik verilmiyor. Bütün gücünüz buna yetiyor, her yer arpalık yapıldı; TEDAŞ da dâhil hiçbir yer gerekeni yapmıyor.

Paraları buralara dağıttığımız yerde, keşke sağlık çalışanlarının özlük haklarını iyileştirmek için bir şeyler yapsaydınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu paralarla neler olurdu? Sağlık çalışanları -tekrar söylüyorum, arkadaşlar da özellikle istirham ettiler- ön cephede çalışan bu arkadaşlar her türlü tehdit altında.

Biz, aile hekimlerine hiçbir şey... Şöyle söyleyeyim: Özlük haklarında yapılan hiçbir şey yok aile hekimlerinin. Hâlâ kamuya ait binalardan kiralarını almaya devam ediyoruz. Çalışan sağlık personeli, kendi paralarını kendileri veriyorlar; elektriklerini, sularını, internet, telefon da dâhil bütün giderlerini kendileri karşılıyorlar. Ama ön planda, ilk planda çalışan, hastayı gören bunlar.

Güvenlik görevlileri var, temizlik personeli var; unuttuğum, o arada, sekreterler var, tıbbi sekreterler; hepsini buradan tekrar milletim adına kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Vecdi Gündoğdu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ili ve çevresinde 15-16 Haziranda yaşanan yoğun yağış ve fırtına nedeniyle zarar gören çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesini Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, çağırım Sayın Tarım Bakanına: 15-16 Haziran tarihlerinde Kırklareli ve çevresinde etkili olan yoğun yağış ve fırtına sonucu bölgemizde, özellikle köylerde evlerin çatıları uçtu; on binlerce dönüm ekili, hasada hazır tarım arazimiz, maalesef -karpuz, buğday, ayçiçeği, sebze, kabak- sular altında kaldı.

Salgın ve ekonomik zorluklarla mücadele ederek cansiparane bir şekilde üretmeye çalışan üreticilerimiz yaşadıkları afetle bir darbe daha almışlardır. Özellikle fırtınanın, yoğun yağışların ve selin en çok etkilediği merkeze bağlı Kızılcıkdere, Deveçatağı, Gündoğan, Üsküpdere, Bayramdere, Kavakdere, Karıncak ve Babaeski’imizde Eriklyurdu köylerimizde, Üsküp beldemizde zarar gören çiftçilerimizin acil destek ve yardıma ihtiyacı bulunmaktadır.

Kırklareli’imizde afetten zarar gören üreticilerimizin süratle tespit edilerek en kısa sürede de zararlarının karşılanmasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özer, buyurun.

37.- Antalya Milletvekili Aydın Özer’in, Antalya ili üreticilerinin ani hava değişiminden kaynaklanan mağduriyetlerinin karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Antalyalı üreticimiz büyük bir belirsizlik ve korku yaşıyor. Geçtiğimiz haftalardaki ani hava değişimleri başta narenciye ve zeytin olmak üzere tarımsal üretimi olumsuz etkiledi, üretici bir yıllık mahsulünden oldu.

Bize ilettikleri talepler şunlar: Zararlarının bir an önce karşılanmasını, aşırı sıcakların bu yıldan itibaren TARSİM kapsamına alınmasını istiyorlar.

Ürün ve kazanç kaybı olduğundan, yeniden güç kazanmak ve bahçeleri ekime hazırlamak için kredi borçlarının en az iki yıl süreyle, faizsiz ertelenmesini istiyorlar.

“Sanayiciden bile daha fazla elektrik faturası ödemekten bıktık. Barajlardan yeterince sulama suyu bırakılmıyor. Elektrik tüketim oranları çok arttı.” diyorlar. “Borcu borçla çevirmekten yorulduk, güven verici önlemler alınsın.” diyorlar.

Buradan “Ekilmedik bir karış tarım arazisi bile bırakmayacağız.” diyenlere duyurulur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özen...

38.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen’in, Zini Gediği anma mekânına yapılan saldırının sorumlularından hukuk önünde hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Dersim katliamı sürecinde, 8 Ağustos 1938’de, herhangi bir sorgulama ve yargılama olmadan, köylerinden, tarlalarından, evlerinden toplanan 100 civarında Alevi can Zini Gediği’nde topluca kurşuna dizildi. 8 Temmuz 2014’te, Zini Gediği’nde kemikler toplanılıp sadece bir anma mekânı yapıldı. Fakat geçtiğimiz günlerde Zini Gediği’ndeki anma mekânı bilinmeyen kişilerce yıkılıp yerle bir edilerek içindeki kemikler yeniden ortalığa dağıtıldı. Bu saldırı son günlerde cemevlerine, Alevilere, Ermenilere ve Kürtlerin mezarlarına yapılan saldırılardan bağımsız düşünülemez. Burada saldırganların dayandığı ırkçı ve şoven Vandalizm gelecek kuşakların barış arayışına da ciddi bir tehdittir. Bu nedenle, Zini Gediği anma mekânımıza yapılan vahşetin sorumluları derhâl bulunup hukuk önünde hesap sorulmalı.

Teşekkürler.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 12’nci maddesiyle düzenlenen “Geçici 6’ncı” maddenin metninden aşağıdaki cümlelerin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“Araştırmacı kadrosuna atananlar kurumca ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilir.”

Tahsin Tarhan	Ahmet Akın	Ahmet Vehbi Bakırhoğlu
Kocaeli	Balıkesir	Manisa
Burhanettin Bulut	Haydar Akar	Tacetin Bayır
Adana	Kocaeli	İzmir
	Müzeyyen Şevkin	
	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) -Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Adana Milletvekili Burhanettin Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (CHP sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; rekabetin korunması hakkında bir kanun teklifi, her ne kadar pandemi dönemi bile olsa Avrupa Birliği mevzuatına ilişkin tartışmaların yeniden gündeme gelmesi açısından kıymetli, önemli ancak bu Kurulda dahi atamalar bir kişi tarafından yapılıyor. Yine endişemiz, liyakati esas almadan atamaların yapılması. Çünkü bugüne kadar hep söylenenler ile yapılanlar birbirinden farklı oldu. Örneğin, Avrupa Birliğiyle ilgili 2003 yılında dönemin Başbakanı şunu ifade etmiş: “Demokrasi, hukukun üstünlüğü, vicdan ve teşebbüs özgürlüğü, ekonomik refah için AB üyeliği bir amaç olarak değil, Türk halkının hak ettiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmaktır bizim açımızdan.” demiş yani, amaç değil, araç olarak görüyoruz demiş. Peki, geçen on yedi yıl içerisinde Türkiye’de nasıl bir panorama var ona bakalım.

Demokrasiye bakalım öncelikle: O on yedi yıl boyunca demokrasi dünya sıralamasında sürekli aşağıya inmiş, hatta bir tabir vardır “kendine demokrat” diye, maalesef bu iktidar kendine bile demokrat olamamış, kendi Başbakanını görevden almış, kendi belediye başkanlarını ağlaya ağlaya görevden almıştır. Yine aynı iktidar, bu on yedi yıl boyunca kendine ait bir kartel oluşturmuştur, medya karteli. Tek seslilik yaratmak adına bir havuz medyası oluşturmuştur ve kamu kaynaklarıyla bu havuz

medyasını oluşturmuştur. Oluşturduğu medya yüzde 90'a hitap ettiği hâlde, yüzde 10'luk bir kısma tahammül edememiştir. Yazı yazanı da yazmayanı da haber yapmayanı dahi gözaltına almaktan hiçbir şekilde çekinmemiştir. Yargıyı tümüyle kendi etkisi altına almış ve dikensiz bir gül bahçesi oluşturmak istemiştir. Örneğin Adana'da genç bir kardeşimiz, sadece itişme kakışmadan dolayı on yedi gün hapis cezasına çarptırılmıştır, on yedi gün hapis cezası almıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazıklar olsun!

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Yine “devlet gelenekleri” diye bir kavram var, maalesef Türkiye’de bu, on yedi yılda parti devletine evrildi. Şehrin mülki amiri AKP il başkanı oldu. Yine Adana’dan örnek vereyim, en son, Devlet Bakanı, ilin valisi ve ilin oda başkanlarıyla bir toplantı yapılıyor; o toplantıda AKP il başkanı var. Bu da yetmiyor, AKP’nin gençlik kolları başkanı, valinin, bakanın, oda başkanlarının olduğu yerde telekonferans yapıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devleti çekemiyor, devleti!

BURHANETTİN BULUT (Devamla) - İktidar maalesef kendi bakanına da artık sahip çıkmaz hâlde, onun da yerine yeni kurullar oluşturmuş durumda. Mecliste de aynı şeyi yapıyor, kurul ve ofislerle Meclisin etkisini muvazaalı bir hâle getirmiş durumda. Bakanları eski bakanlar değil, eski yetkide değil çünkü sarayda oluşturulan ofisler, kurullar bunların yerini tutuyor durumda.

Peki, bu on yedi yıl içerisinde ekonomi ne hâle geldi? Ekonomide 16 milyon yoksul oluşturuldu, yardıma muhtaç 16 milyon insan. Pandemi döneminde dahi bu 16 milyon insana yardım yapılmadı. Ne zaman yapıyor bu insanlara yardım? Seçim zamanında. Seçim zamanında yapılan yardımdan daha azı pandemi döneminde yapıldı. Pandemi döneminde kaç kişiye yardım yapıldı? 5,5 milyon insana. Bu arada telefon mesajlarıyla 10 TL para toplandı “Biz Bize Yeteriz” kampanyasıyla ancak aynı iktidar, Yeditepe Konserleriyle kendi sanatçılarına da böyle bir pandemi döneminde para aktarmaktan da çekinmedi. İsterdik ki iktidar çıkıp şunu söylesin: “Bu arkadaşlarımız bu konserleri yaparken 1 lira para almamıştır.” desin ama bunu da maalesef diemediler.

Peki, bu dönemde kurumlar ne hâlde? Bakın, size Vakıfbankın Yönetim Kurulunu göstereyim; Yönetim Kuruluna bakın, hepsi AKP’yle bağlantılı, ya eski milletvekili ya danışman. En son kim atandı? Hamza Yerlikaya, Cumhurbaşkanı danışmanı olarak. Atanabilir ancak söylediğimiz şey şu: Bunu liyakat esasıyla yapın, bunu sadece kendi yandaşlarınız 3 maaş, 4 maaş alsın diye yapmayın. Niye? Türkiye’nin bir birliğe ihtiyacı var; Türkiye’de, ekonomik olarak düştüğü durum itibarıyla korkunç bir yoksulluk var. Nüfusun dörtte 1’i temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumda ama siz ne yapıyorsunuz? “Salgında mücadele eden sağlık çalışanlarının hakkı ödenmez.” diyorsunuz ama hakkını da gerçekten ödemiyorsunuz. Yine, siz, canı pahasına çalışan hekimler arasında, çalışanlar arasında ayrımcılık yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Siz, Hamza Yerlikaya’yı Vakıfbank Yönetim Kuruluna daha fazla maaş alsın diye atarken Gaziantep’te 5 çocuk babası bir marangoz kredisini alamadığı için kendini astı. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, RTÜK Başkanı bir maaş daha alsın diye yine bir bankaya atarken bir kadın İstanbul’da sokak sokak “Artık yemek alınır.” diye feryat edebiliyor; siz, Ahi Evran esnafını, Türkiye’nin en güçlü yapısını, esnaf topluluğunu bu pandemi döneminde yardım paketlerine

muhtaç ettiniz; yine, siz, sokak ekonomisinde çalışanları göz ardı ettiniz, boyacıyı göz ardı ettiniz. Ama şunu hiç göz ardı etmediniz: Eski Başbakan Yardımcısı Veysi Kaynak'ı Ziraat Bankası yönetimine atadınız. Tüm bunları yaparken elbette sizlerin bu işte sorumluluğu var. Siz eğer bu iktidarı bu konuda sorgulayamazsanız, biz sizin vicdanlarınızı sorgular hâle geliriz. (CHP sıralarından alkışlar) Burada, bu yapılan atamaların, sadece daha fazla maaş almak adına yapılan atamaların hangi vicdana sığdığını tekrar Meclisimize sunuyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifinin 12'nci maddesinde geçen "kalmaksızın" ibaresinin "duyulmaksızın" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Semra Güzel

Erol Katırcıoğlu

Ankara

Diyarbakır

İstanbul

Necdet İpekyüz

Mahmut Celadet Gaydalı

Ali Kenanoğlu

Batman

Bitlis

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu 12'nci maddeyle ilgili birkaç şey söyleyeceğim, ondan sonra da bir başka konuya geçmek istiyorum. Esasında 2013 yılında yanlış hatırlamıyorsam Anayasa Mahkemesi, Rekabet Kurumunun personel alımıyla ilgili olarak, kadro statüleriyle ilgili olarak sahip olduğu yetkiyi iptal etti; Anayasa'ya aykırı buldu ve iptal etti. Dolayısıyla da, Sayın Kurul bu maddeyle sanıyorum bu düzenlemeyi yapmak istiyor, yani kadrolarında bir kayma yapacak, uzman, uzman yardımcılığı vesaire böyle bir değişim gerçekleştirmek istiyor. Şimdi, bunun bir başka sebebi en azından benim gördüğüm kadarıyla: Ben, personelin hizmet sürelerine baktım, aşağı yukarı yirmi yıl ve fazlası hizmet süreleri olan personel toplamda yüzde 40 civarında. Yani esasında, Rekabet Kurumunun personelinde bir yaşlanma var dolayısıyla da bir kan değişimi gibi düşünülebilecek olan bir değişimi öneriyorlar ve dolayısıyla da makul gibi gözükten bir yanı var. Fakat öte yandan bir başka bilgi vereyim size: Biraz eski olabilir ama Sayın Komisyon burada, ben yanlış bir bilgi vermişsem düzeltir. Şimdi, bizim Rekabet Kurumumuzda 372 kişi çalışıyor benim tespitime göre. Fakat diğer ülkelerin rekabet kurumlarına baktım; mesela, İngiltere'de 237 kişi çalışıyor, Tayvan'da 217 kişi çalışıyor, Güney Afrika'da 98 kişi çalışıyor, Polonya'da 284 kişi çalışıyor, Çek Cumhuriyeti'nde 119, Avustralya'da 295 kişi çalışıyor. Gördüğünüz

gibi, bu ülkelerin içinde en fazla personeli olan kurum bizim Rekabet Kurumumuz. Dolayısıyla da kadro tahsis, statüler vesaire konuşulurken –esas, geçen konuşmalarımızda söylediğim gibi- zaten özerkliğini yitirmiş veya tersten söylersek, bir Hükümet kurumu hâline gelmiş olan bu Kurumun kadro tahsis edilen bir kurum olma ihtimalini de güçlendiriyor diye düşünüyorum.

Şimdi, efendim, ben geçenlerde konuşmamda, 2012’den sonra Türk ekonomisinde aşırı bir tekelleşme olduğundan söz ettim ve üstelik de bu iddiayı kendi çalışmalarımızın dışında yani kendi çalışmalarımızın size güven vermeyeceğini varsayarak Merkez Bankasının yayınlarından yayınlanmış uluslararası özellikte olan bir yayınına referansla anlatmaya çalıştım. Türk imalat sanayisinde özellikle 2011’den sonra -yani bu, bir anlamda, özerkliğini yitirdiği tarih olarak görülebilir- bence etkili bir rekabeti koruma fonksiyonunu yerine getirememiştir ve sonuçta, tekelleşmeler çok yüksek derecede gerçekleşmiştir demiştim. Bir arkadaş kalktı -yanılmıyorsa Komisyon’dan arkadaş, Düzce Milletvekiliniz yanılmıyorsa- bu konuda bir cevap verecek diye beklerken birdenbire PKK, FETÖ, CHP, MHP, bir sürü şey saymaya başladı dolayısıyla bir gerginlik oldu ve konu da öyle kapandı gitti. Şimdi, arkadaşlar, ben de şöyle bir teklifte bulunuyorum: Bizim söylediğimiz yanlış ise veya size göre yalansa o zaman doğruyu siz söyleyin; doğruyu siz biliyorsanız siz söyleyin, biz de duyalım. “Hayır, tekelleşme yok. Şundan şundan dolayı yok.” deyin diye bekleriz. (HDP sıralarından alkışlar)

Çok az zaman kaldı tabii yine. Geçenlerde, Mayıs başında Rekabet Kurumunun resen aldığı bir kararla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Rekabet Kurumu şöyle bir karar veriyor, diyor ki: Bu Covid-19 salgını sırasında bazı firmalar ve bazı zincirler aşırı fiyatlar koydular ve tüketiciyi bir anlamda sömürmüş oldular. Ve 33 tane üründe aşırı fiyatlama olduğundan dolayı -bir anlamda- ön araştırma başlatıldı veya soruşturma bilemiyorum tam hangi seviyede.

Şimdi, değerli vekiller, bu konular bir tarafla çok hassas konulardır çünkü Allah aşkına siz neyin acil olduğunu nereden bileceksiniz? Bir firma fiyatını yükseltmişse bu pekâlâ arzdan kaynaklanan yani maliyetlerden gelen bir nedenle artmış olabilir ki meşrudur, talepten kaynaklanan bir nedenle artmış olabilir, bu da meşrudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla da sizin neyin gayrimeşru olduğunu bilebilmeniz için şu anda benim görebildiğim kadarıyla bugüne kadar böyle bir çalışma yapmış değilsiniz; bu bir. İkincisi, bütün dünyada rekabet otoriteleri esas, fiyat kontrolü işlevini üstlenmek istemezler ama burada görebildiğim kadarıyla bizim kurumumuz bir anlamda sanki -geçen dönemi hatırlayın, geçen seneyi, patates, soğan fiyatlarıyla ilgili yapılanları düşünürsek- enflasyonla mücadelede Rekabet Kurumu bir şey üstleniyor gibi gözüküyor. Bu doğru bir yaklaşım değildir, yanlıştır ve dolayısıyla da aslında yapılması ihtimali olan -önümüzdeki dönemlerle ilgili- yatırımların engellenmesi anlamını taşıyan bir soruşturma da olabilir bu soruşturmalar. Dolayısıyla da dikkatli olmakta yarar olduğunu düşünüyorum. Daha çok anlatacaklarımız vardı ama süre bitti.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Dursun Ataş

Zeki Hakan Sıdali

İzmir

Kayseri

Mersin

Feridun Bahşi

Fahrettin Yokuş

Antalya

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rekabet Kurumuyla ilgili kanun teklifinin 12'nci maddesiyle ilgili İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu teklifin, bu maddesiyle, kamu görevlilerinin statüleri değişiyor. Burada, özellikle Komisyonunda yapılan görüşmelerde, her ne kadar Kurum Başkanımız "Hiç kimse mağdur olmuyor, memurların hiçbirinin mağduriyeti olmuyor." şeklinde ifadelerde bulunsada maalesef, özellikle araştırmacı kadrosuna atanan, atanacak olan memurlarımız mağdur oluyorlar. Bu mağduriyetin giderilmesi için Komisyonunda yapılan çabalara maalesef cevap verilmemiş. Aslında, araştırmacı yapılmak yerine, mevcut diğer bazı unvanlardaki memurlar gibi "araştırmacı" yerine "şahsa bağlı kadrolar" ibaresi kullanılsaydı burada hiçbir kamu görevlisinin mağduriyeti söz konusu olmazdı. Keşke bunu da düzeltseydiniz de bu yasa hiç olmazsa memurlar açısından, çalışanlar açısından hakkaniyet ve adalet ölçüsünde düzenlenmiş olsaydı.

Buradan hareketle, şunları ifade etmek isterim: Son günlerde bazı bankalara atamalar yapıldı, hepimizin malumu. Şimdi, çok kıymetli bir güreşçimiz; dünya şampiyonu, olimpiyat şampiyonu, gururumuz. Bir dönem milletvekilliği de yapmış ve şu anda Gençlik ve Spor Bakan Yardımcımız, Cumhurbaşkanımızın danışmanı. Ve zaten kırk yaşını aştığı için, mevcut yasa gereği, yani 2008'de çıkarılan 5774 sayılı Yasa'ya istinaden sporcu şeref aylığı alıyor. Yani Vakıfbank Yönetim Kurulu üyesi olmasına ihtiyacı yok. 4 tane maaş, 4 tane ücret. Ya, Allah'tan korkun ya! Hadi siz bunu atıyorsunuz, hadi hiç vicdanınız sızlamıyor. Kardeşim, Sayın Cumhurbaşkanımız zaten Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı bu arkadaş neyi danışacak sporla ilgili? Danışmanlık fazladan... Bankacı değil. Yani Vakıflar Bankasında ne yapacak bu arkadaş, neyin altına imza atacak? Yani "Bir maaş daha bağlayalım." diye bu yapılır mı ya? Şimdi bunları eleştirdiğimiz zaman öfkeleniyorsunuz, bu yanlışlarda da ısrar ediyorsunuz, anladık. Ne kadar eskimişiniz varsa, yani il başkanınız, ilçe başkanınız, eski vekiliniz, eski bakanınız, maşallah hepsini kamuda ulufe şeklinde kadrolara dolduruyorsunuz. Bari azıcık liyakat yahu! Azıcık Allah'tan korkun. Niye biliyor musunuz? Nisa suresini size bir kere daha okuyayım. Belki bir vicdana, insafa gelirsiniz, Allah size diyor: "Emanetleri, devlet yönetiminde, millet idaresinde mutlaka ehil ve emin kimselere vermeniz ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adalet

ve hakkaniyetle hükmetmenizi emretmektedir. Bununla Allah size ne güzel öğüt veriyor. Doğrusu Allah işitendir, görendir.” Yine, Yüce Peygamber diyor ki: “İşi ehline veriniz.” “Ehline verilmezse ne olur Ya Resulullah?” deyince, sorulunca, “Kıyameti bekle.” diyor. Allah aşkına ya! Siz bu milleti kıyamete mi götüreceksiniz? 83 milyona zaten küçük kıyameti adaletsizlikte, hukuksuzlukta yaşıyorsunuz, bir de bu ulufe dağıtmakta niye bu kadar ısrarcısınız? 75 yaşında bir bakanı hiç alakası olmayan bir bankanın yönetim kurulu başkanı yapıyorsunuz ama aynı banka 65 yaşındaki adama kredi vermiyor, Allah Allah! Yahu niye bunları yapıyorsunuz ya! Niye bunları yapıyorsunuz!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sokağa çıkamıyorlar.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Onun için diyoruz ki: El vicdan, el insaf! Şu millete azıcık bir dönün; haktan, hukuktan azıcık nasiplenin. Şurada söylediklerimizin onda 1’ini, yüzde 1’ini bari dinleyin de bir kere adaletinizi görelim ama nerede?

Şimdi, bakın, Mahmut Kaçar çevre mühendisi. Ne işi var bankada? Ebubekir Şahin RTÜK Başkanı. Ne işi var bankada? “Ama biz böyle istiyoruz.” Ehliyet, liyakat, Hak getire; yandaş olsun yeter!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Söyleyecek sözüm yok, ek süre de istemiyorum efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Güzel finaldi.

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş’un görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki sayın hatiplerin eleştirmek de en tabii hakları. Pek çok şey söylediler. Her birine tek tek cevap vermeyi tercih etmiyorum ama şu: “Sizin eskimişleriniz...” sözünü fevkalade rahatsız edici buluyorum. Başlangıçta sayın hatip kendi konuşmasında, aslında, zaten bir hak arayışından bahsediyor yani önergenin konusu olan şey... Burada daha evvel görev yapanlar var, görev yapanların hakkını, hukukunu korumak üzerine bir konuşma. Şimdi, bir tutarlılık içerisinde olması gerektiğine inanıyorum yani insanlara bunu söylemeye hakkımız olmadığı kanaatindeyim. Bir gün biz de eski milletvekili olacağız; eski bakan, eski vekil, eski başkan, bunlar tabii şeylerdir. Bu ifadeler birbirimizi değersizleştirmek için kullanılamaz. Bunlar bir tanımlamadır nihayetinde. O yüzden bu ifadedeyi kullanırken amacı aşarak, muhataplarınızı değersizleştirerek eleştiri yapmanızı reddediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ve nihayetinde de şu: “Üst üste koyuyorsunuz, şu kadar, şu kadar, şu kadar...” Ya, bir kişi Cumhurbaşkanı başdanışmanı olarak bakan yardımcısı olamaz zaten, mümkün değil yani bakan yardımcılığı olduktan sonra o tek bir görevdir. Bu sebeple, bunları ifade ederken de hani en son bize hatırlatıyorsunuz: “El insaf, el insaf!” Ben de eleştirilerinizle ilgili olarak bu hatırlatmayı size yapmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

40.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın konuşmacımız şu anda Türkiye’de her yerde çokça, fazla konuşulan ve tartışılan, hatta tepki gösterilen bir konuya değindi.

Orada alınmanız gereken o kadar çok şey vardı ki, gerçekten, siz bula bula sadece “eskimiş” lafını bulmuşsunuz. Eskimiş olmak ne bir hakaret ne de başka bir şey; eskimiş olmak bir sıfat. Bizler de eskiyeceğiz, şu anda eskimiş olanlar gibi. Eskimiş olmanın çekinilecek herhangi bir tarafı yok. Ama orada adaletsizlikten, liyakatsizlikten o kadar bahsetti ki keşke onlarla ilgili sizden bir iki kelam duyabilseydik fakat bir tek orada eskimiş olmaya takılmanız da hayret vericiydi.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 13’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Ahmet Akın

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Kocaeli

Balıkesir

Manisa

Özgür Karabat

Haydar Akar

Tacettin Bayır

İstanbul

Kocaeli

İzmir

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Özgür Karabat.

Buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi TÜİK her ay işsizlik rakamlarını açıklıyor, bu ay da açıkladı. Gördük ki Türkiye’de işsizlik rakamları düşmüş TÜİK’e göre. Gördük ki her şey yolunda. Şimdi, rakamlara baktığımızda, TÜİK’in rakamlarına göre şubat ayından mart ayına kadar işsizlik, nereden bakarsanız bakın 600 bin civarında azalmış. Oysa çalışan sayısına bakıyoruz. Çalışan sayısı 27 milyon 355 binden 26 milyon 753 bine inmiş.

Değerli arkadaşlar, çalışan sayısının azaldığı bir ortamda işsizlik nasıl azalır? Hani deyim var ya, kedi buysa ciğer nerede, ciğer buysa kedi nerede? Veysel diyor ya değerli arkadaşlar: “Şaşar Veysel işbu hâle / Gâhi ağlaya gâhi güle.” Gerçekten ağlanacak hâlimize gülüyoruz. Vatandaş diyor ki: “Açız.” Biz diyoruz ki: “Hayır, aç değilsin.” Vatandaş diyor ki: “İşsizim.” “Hayır, işsiz değilsin.” Muhalefet diyor ki: “Vatandaş harap, bitap, fakruzaruret içerisinde.” Siz diyorsunuz ki: “Her şey iyi.” Böyle diyerek bu sorunu çözemeyiz değerli kardeşlerim. Sorunu çözmenin en temel yolu bu sorunu kabul etmektir.

Peki, bu rakamlar niye böyle çıkıyor? Orada daha kötü bir tablo var, o da şu: Biz bu rakamları hesaplarken çalışma talebinde bulunanlar üzerinden giderek hesaplıyoruz ama oysa en büyük sıkıntı şu değerli arkadaşlar: İnsanlar bu ülkede çalışma umudunu kaybetmiş. Baba, oğulun yanında; oğul, babanın yanında; kadın iş, çalışma talebinden daha çok vazgeçmiş ve Türkiye’de iş bulma umudunu kaybeden 1 milyonu aşkın kişi var. Söyleyince inanmıyorsunuz ama tablo bu değerli arkadaşlar. Şu anda Türkiye’de 1 milyon 174 bin insan iş bulma umudunu kaybetmiş. İnsanların umudunu yok etmişiz. Dolayısıyla hepimize düşen görevler var. Bu rakam, değerli kardeşlerim -göstererek anlatıyorum- ne kadar biliyor musunuz? Tekirdağ kadar. Tekirdağ kadar insan iş bulma umudunu kaybetmiş ve son bir yılda -onu da göstereyim- Giresun kadar insan -Giresun’u biliyorsunuz değil mi? Gösterince daha iyi anlaşılıyor- iş bulma umudunu kaybetmiş değerli kardeşlerim. Türkiye’de 31 milyon insan çalışabilecek yaşta iken yani 15 yaşın üzerinde iken çalışmıyor şu anda. Peki, biz hep söylemiyor muyuz genç nüfus bizim avantajımız diye? Peki, bu 31 milyon insan ne kadar biliyor musunuz, ne kadar değerli arkadaşlar? Onu da ben sizlere göstereyim -hani, çok kavga ediyoruz ya- Hollanda kadar. 2 Hollanda kadar insanımız çalışabileceği hâlde çalışmıyor değerli arkadaşlar. İşte, bu, Türkiye’nin zenginliğini, avantajını dezavantaja çevirmektir.

Türkiye’nin genç bir nüfusu var, övünüyoruz ama Türkiye’de 3 gençten 1’i bugün işsiz. Başka bir gerçeğimiz daha var değerli arkadaşlar, o gençler, coronavirüsten sonra daha fazla işsiz olacaklar -daha çok işsiz olacaklar- ve kadınlar, kadınlarımız; her zaman yere göğe sığdıramadıklarımız, hak ettiği değeri bulduramadıklarımız; işte, onlar da 455 bin kişiyle iş bulma umudunu kaybedenler arasında. Dolayısıyla şunu söylemek isterim ki işsizlik rakamları gerçekten bir vahamet tablosudur ama daha büyük kriz, iş bulma umudunu kaybedenlerdir.

Hükümetimiz, ne yazık ki insanların umudunu kaybettirmiştir. İnsanlara iş bulma konusunda yerel seçimlerde vaat verenlerin bugün büyük bir beceriksizliği ortaya çıkmıştır. İnsanlara bugün vaadiniz ancak geleceksizliktir. Toplumu, bu ülkeyi bir geleceksizlik tablosuyla, bir belirsizlik tablosuyla karşı karşıya bıraktığınızı söylemek isterim değerli kardeşlerim. Genç nüfus bizim hazinemiz, büyük bir hazineyi çürütme konusunda mahir olduğunuzu söylemek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan istihdam paketleri açıklıyor ve bir buçuk aya 1 istihdam paketi düşüyor biliyor musunuz? Bir buçuk aya 1 istihdam paketi... Hiçbir inandırıcılığı kalmamış paketlerin, insanlara umut olmaktan çıkmış. Eğer Sayın Başkanım da bir dakika izin verirse, ben size bir kıssadan hisse anlatarak Sayın Bakanın açıkladığı paketlerin ciddiyetini vurgulamak isterim.

Bakın, kral, dondurucu bir kış gününde muhafızın yanına gider: “Gecenin ayazında, soğukta üşümedin mi?” diye sorar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - “Gecenin soğukta üşümedin mi?” diye soran krala “Alışığım kralım.” der. “Olsun, sana sıcak elbise getirmelerini emrediyorum.” der kral ve gider. Ancak kral o kadar yoğundur ki, bizim hükümetimiz gibi, bir ülke yönetiyor, sonra oradaki erini unutur. Ertesi gün duvarın kenarında muhafızın cenazesi görülür. Muhafız bir not bırakmıştır, not şöyledir: “Beni soğuk öldürmedi de senin sıcak elbise vadin öldürdü.” İşte sizin insanlara iş vaadiniz bu kadar ciddidir değerli arkadaşlar. Ne yazık ki şunu söylemeliyim ki insanlara, bugün için söylemeliyim ki insanlara umut olamıyorsunuz.

Az önce değerli konuşmacı bahsetti, bir eski millî güreşçiyi bir bankanın yönetim kuruluna atıyorsunuz, deyim yerindeyse milleti künde mi getiriyorsunuz, tuşa mı getiriyorsunuz ona da siz karar verin değerli arkadaşlar.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinde geçen “yararlandırılır” ibaresinin “faydalandırılır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Semra Güzel	Erol Katırcıoğlu	Necdet İpekyüz
Diyarbakır	İstanbul	Batman
Ali Kenanoğlu	Tuma Çelik	Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul	Mardin	Ankara
Mahmut Celadet Gaydalı	Tulay Hatımoğulları Oruç	
Bitlis	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mardin Milletvekili Tuma Çelik.

Buyurun Sayın Çelik.(HDP sıralarından alkışlar)

TUMA ÇELİK (Mardin) – Sayın Divan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, bu ülkede darbeci uygulamalarınızı ortaya koymak için dün bir demokrasi yürüyüşü başlattık. Sizin izlediğiniz televizyon kanalları pek göstermedi ama bütün dünya aslında darbeci yönetiminizin yüzünü bir kez daha gösterdi. Kenan Evren’in yaptığı ilk şey Parlamentoyu kapatmak ve seçilmişlerin idaresini elinden almaktı. Sizler de tam olarak bunu yapıyorsunuz, belediyelerimize kayyum atıyorsunuz. Sayın Leyla Güven’in, Musa Farisoğulları’nın, Enis Berberoğlu’nun milletvekilliğini düşürerek seçilmişlerin iradesini ellerinden alıyorsunuz. Bu irade gasbına karşı anayasal bir hak olan yürüyüş yapma hakkını engellemek için elinizden gelen her şeyi yapıyor, bütün kentlerin girişi çıkışlarını kapatıyorsunuz aynen 12 Eylülde yapıldığı gibi ama şunu unutmayın: Ne kadar hukuksuz da davransanız, birçok yerde önümüze engeller de koysanız biz yürüyüşümüzü yapmaya devam edeceğiz, yürüyüşümüzü engelleyemeyeceksiniz. Bizler yaptığınız bu antidemokratik, baskıcı, darbeci rejime “Dur.” demek için hep birlikte yürüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’deki Hristiyan toplumları cumhuriyet tarihi boyunca hak gasplarıyla karşı karşıya kaldılar. Yine her dönemde, bu halklar, bu hak gasplarıyla, nefret söylemiyle birlikte karşılaştı. Biz Süryaniler de yüz yıllardır devam eden bu hak gasplarına, bu nefret söylemine muhatap oluyoruz. Düşünün, bu ülke yüz yıldır Süryanilerin hiçbir problemine el atmamıştır, hiçbir sorununa çözüm getirmeye çaba sarf etmemiştir. Bu ülkenin en eski halklarından biri olan Süryanilerin adı dile getirilmemiştir ve bu yaklaşım yüzünden de insanlarımız birçok noktada sorun yaşıyorlar.

Değerli arkadaşlar, altı ay önce Şırnak’ın Beytüşşebap ilçesinde “Mehri” dediğimiz Kovankaya köyünde bir aile kayboldu ve aradan altı ay geçmesine rağmen bu aileden hiçbir bilgi alınamadı. Kayboluşlarından üç ay sonra ailenin annesinin bedeni cansız bir şekilde oğlu tarafından bir dere kenarında bulundu, babadan ise hâlâ bir ses yok, hâlâ bir bilgi yok. Kaçırıldılar mı, öldürüldüler mi, kaybettirildiler mi hiç kimse bilmiyor. Devlet, hiçbir şekilde bu konuda bilgi aktarmıyor. Kim kaçırdı, kim kaybettirdi, kim öldürdü hiçbir bilgi yok; arama tarama çalışmaları hiçbir şekilde yapılmıyor. İşte, dün başlattığımız yürüyüşün bir sebebi de bu ailenin bulunmasıdır yani Türkiye’de yaşanan bütün sorunlara bir çözüm bulma umudunun büyüülmesidir.

Değerli milletvekilleri; bizler yaşadığımız tarihi iyi biliyoruz. Şu anda yürütülen politikaların aslında otuz kırk yıl önce yürütülen politikalarından pek farklı olmadığını da biliyoruz. Nasıl ki bu bahsettiğimiz ailenin kaybedilmiş olması gibi; yok olduğunun, bulunamadığının bilinmesi gibi bundan yirmi altı yıl önce Şırnak’ın diğer bir ilçesi olan İdil’de seçilmiş Belediye Başkanı Şükrü Tutuş katledildi; faili meçhul bir cinayete kurban gitti. İşte, bu başlattığımız yürüyüşler, bu faili meçhullerin sonlandırılması, faillerin bulunması içindir de.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Ben dün Edirne’de başlayan yürüyüşe katıldım çünkü biliyorum ki bu ülkede eşit yurttaşlığa, adalete, demokrasiye en çok muhtaç olanlardan biri de bizim gibi bugüne kadar hiçbir şekilde dikkate alınmayan, yok sayılan, inkâr edilen, faili meçhullere kurban edilen ve kaybettirilen insanlardır. Bu demokratik yürüyüşümüzü diğer aydınlarla, demokratlarla, ilericilerle birlikte, hep birlikte devam ettireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, söz rica etmiştim...

BAŞKAN – Oylamayı başlattım. Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutmadan önce Özlem Hanım’a söz veriyorum.

Buyurun Özlem Hanım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Mardin Milletvekili Tuma Çelik’in görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Doğrusu, kamuoyunun tekrar bilgisine sunmak istiyorum: Son dönemde Süryani vatandaşlarımız için Türkiye’de fevkalade iki önemli gelişme oldu. Bunlardan bir tanesi çok yakın dönemde, biliyorsunuz, pandemi sürecinde Profesör Murat Dilmener hayatını kaybetti. Kendisi bir Süryani vatandaşımızdı, tekrar rahmetle yâd ediyorum. Devamında da pandemi sürecinde 2 tane hastane yapıldı çok süratle. Bunlardan bir tanesi Atatürk Havalimanı’nın, eski havalimanının alanında yapılan hastanedir ve bu hastaneye kendisinin adı verildi. Bu törende ailesinin, özellikle oğlunun yaptığı konuşmalar fevkalade etkili konuşmalardı, bunu bir hatırlatmak istiyorum.

Bir diğer önemli nokta da cumhuriyet tarihinde ilk defa sıfırdan bir Süryani kilisesinin temeli atıldı Yeşilköy’de. 3 Ağustos 2019’da İstanbul Süryani Kadim Vakfı Mor Efrem Süryani Kadim Ortodoks Kilisesi’nin temeli atıldı. Ben bunları da kamuoyunun tekrar bilgisine sunmak istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, açıklama için vekilimiz söz alacak.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sataşmada bulunmadım Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, “açıklama” dedim zaten.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çelik.

42.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik’in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TUMA ÇELİK (Mardin) – Birincisi: Bu kaybettirilen, kaybolan ya da ne olduğu bilinmeyen ailenin isimlerini ben söylemekte yetersiz kaldım, unuttum o isimleri söylemeyi: Hurmuz Diril, Şimoni Diril. Beytüşşebap ilçesinin Kovankaya köyünde altı aydır bu aileden bir haber alınamıyor, yetkililer hiçbir şekilde bu konuya ilişkin bir bilgi vermiyor. Daha da kötüsü, cansız bedenine ulaşılan annenin üç aydır otopsi raporu verilmiyor, bunları bir aktarayım.

İkincisi: Bahsedilen kilise cumhuriyet tarihinde kurulan ilk kilise değil. 1950’lerde Midyat’ta gasbedilen bir manastırın taşlarından başka bir kilise yapıldı, kaçak bir şekilde, bunu da tarihimizin bilinmesi açısından söylüyorum.

Evet, Murat Dilmener isminin hastaneye verilmesi doğrudur ama burada da benim dile getirmeyeceğim siyasi yaklaşımlar vardır.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Dursun Ataş

Zeki Hakan Sıdalı

İzmir

Kayseri

Mersin

Feridun Bahşi

Aylin Cesur

Antalya

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın 17 Haziran, Türkiye Cumhuriyeti’nin 9’uncu Cumhurbaşkanı, namıdiğer Türkiye’nin babası, büyük siyaset ve devlet adamı Süleyman Demirel’in ebediyete intikalinin 5’inci yıl dönümü.

Süleyman Demirel demokrasi ve kalkınmanın kahramanıdır ve siyaset yaptığı her dönemde de tartışmasız lider ve duayendir. Bir ömre değil, bin ömre sığacak kadar çok hizmetle ve eserle dolu ömrünü neye adadığının bilinmesi tarihe karşı büyük bir sorumluluktur.

1 Kasım 1924’te İslamköy’de doğdu, cumhuriyetin ilanından bir yıl sonra; 13 milyondan oluşan ve bütün sanayi ihtiyaçlarını ithal eden, tarıma dayalı bir toplum ve kişi başına düşen geliri yıllık 50 dolar olan bir Türkiye bu. Demirel’in hikâyesi sadece İslamköy’den Çankaya’ya giden uzun ince bir yolun hikâyesi değildir, bu hikâye aynı zamanda cumhuriyetin kalkınma, medenileşme mücadelesinin ve Türk milletinin benlik arayışının hikâyesidir.

Sayın Cumhurbaşkanımız bir gün İslamköy’deki babaevini gezdirirken bir kerpiç odada dedi ki: “Ben bu odada kardeşlerimle yaşadım. Elektrik yoktu, gaz lambasıyla okur, yazardık. Köy okulunu bitirdim, ortaokula gitmek için her sabah kilometrelerce yürür, kasabaya giderdik. Eğer bana ‘Cumhuriyet nedir?’ diye sorarsanız ‘O, benim işte.’” İslamköy’den çıkmış bir köylü çocuğunu Cumhurbaşkanı yapan cumhuriyettir; her fırsatta bunun altını çizmiştir ve büyük Atatürk’e bağlılığını ifade etmiştir.

Kendisini siyasete iten Türk köylüsünün ve halkının o dönemdeki yoksulluğu ve çaresizliği idi. Memleketin büyük bölümünde içecek su yoktu, yakacak ışık yoktu. Meslek seçimi de milyonları çatlamış toprak ile mavi gökyüzü arasına sıkışmış kaderinden kurtarma kavgasına katkıda bulunma

amacıyla oldu ve bugün dünyaya nam salan eserlere imza attı. Göreve başladığı yıllarda Türkiye'nin 35 bin köyünün sadece 13'ünde elektrik vardı; bir yerden bir yere gidilemeyen, aslında gidilmesine ihtiyaç da olmayan bir Türkiye. Demirel'in rüyası büyük Türkiye'ydi. Köyden gelen ve ızdırabını iyi bilen biri olarak 1965 seçimlerinde "Vatan için el ele." diye çıktı halkın karşısına "Kavgada, dövüşte fayda yoktur; gelin, Türkiye'yi iyi günlere götürelim; aş bulalım, ekmek bırakalım, Türkiye'yi imar ve inşa edelim, Türkiye'yi kalkındıralım, çağdaş ülkeler seviyesine getirelim. Ne mi yapalım? Avrupa ile Asya'yı birbirine bağlayalım, boğaz köprüsünü yapalım. Ne mi yapalım? Dicle ile Fırat'ın üzerine Kebanlar yapalım ve Türkiye'ye elektrik bulalım, elektrikle fabrikalar kuralım, fabrikalarda çocuklarımıza iş bulalım, okul yapalım, okumamış insan kalmasın ülkede ve geleceğe yürüyelim." diye çıktı. Büyük Türkiye hamlesinin gayreti yurt topraklarında verilecekti; bilgi konacak, demir konacak, çimento konacak ve en önemlisi "Şu güzel topraklara sevdâ konacak." dediği topraklara hepsini koydu ve ne yapmaya kalkışa bir karşı çıkan oldu. Para yok, bulacaksınız, buldu; proje yok, bulacaksınız, buldu; mühendis yok, bulacaksınız, buldu. Barajlar geldi art arda; Seyhan Barajı, "Bir ömrüm daha olsa bir daha veririm." dediği büyük eseri GAP "dünyanın incisi" dediği Atatürk Barajı, Birecik Barajı ve Karkamış Barajı; dağları değil, çağları deldiği Urfa Tüneli.

Ve sanayileşme... Kendisinin deyişiyle "İğneden ipliğe satın alan bir Türkiye'den kendine yetecek inşa gücü ve sanayi tesisi olan, eğitim kurumu olan bir Türkiye." 2000 yılına gelindiğinde Türkiye 80 milyona varan nüfusuyla tüm sanayi ürünlerini ithal eden bir ülkeden bir sanayi toplumuna dönüşmüştür ve her alanda dev atılımlar gerçekleştirmiş bir dünya devletidir.

Cumhuriyetin en büyük işinin eğitim olduğuna inandı. Okulsuz köy, ortaokulsuz kasaba ve ilçe kalmasın; ilk hedef buydu. Cumhuriyetin en güzel eseri saydığı üniversiteyi her yere götürelim, asıl hedefi de buydu ve 104 üniversitenin kurulmasına, gelişmesine öncülük etti.

Ülkenin hür olması lazımdı; hür devlet hür toplumla mümkündü, insanların hür olması ise eğitimle mümkündü. Eğitim hizmetlerini her şeyin başında tuttu. Hür üniversite, demokrasinin en önemli kurumlarındandı.

Demirel'e göre adaletin işlemesi lazımdı, kurumların işlemesi lazımdı ve Anayasa'nın işlemesi lazımdı. Pozitif hukuka dayanan ve Batı'nın kanunlarını esas alan bir devlet... Cebinde taşıdığı Anayasası'nı yine hep yanında taşıdığı Kur'an-ı Kerim gibi muhafaza etti, hukukun üstünlüğüne inandı ve her daim bunu dile getirdi.

"Devlet" kavramını ve onun zedelenmemesini çok önemsemi. Ona göre devlet, halkın devletidir. Üstün irade ve her türlü yönetim yetkisinin kaynağı millet iradesidir. Derdi ki: "Hükûmetler şapka gibidir, devlet baş gibidir. Eğer şapka eskirse değiştirir, atarsınız ama başı eskitmeyin, başı bulamazsınız. Devleti zedelemeyin."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamlı) – Kıbrıs'a, Türk dünyasına, Balkanlara, Amerika'ya, Orta Doğu'ya ve Rusya'ya kadar uzanan iyi ve artan ilişkiler ve bir ömür inandığı davalardan birisi Avrupa Birliği üyeliği.

Ülkenin her köşesini ve her kişisini kucaklayan bir Cumhurbaşkanlığı ve son nefesine kadar kalkınmış, demokrat, büyük Türkiye'yi hedefledi.

Başarılarla ve mücadeleyle dolu öyküsünde bugün çok önemsedığım ve umudunu yitiren pırıl pırıl gençlerle paylaşmak istediğim, çizdiği yol şudur: Pek çok ülke gibi Türkiye'nin sorunları vardır. Hiçbir zaman sorunlarımızı küçümsemiyoruz. Yorgunluğa, bıkkınlığa, karamsarlığa gerek yoktur. Şevkimiz, kararlılığımız, kendimize güvenimiz bize yetecektir. Türkiye neye sahip olduğunun değerini bilmeli ve sorunlar ne kadar büyük ve ciddi de olsa devletten, rejimden, kendisinden güvensizliğe düşmeden sorunları demokratik zeminlerde çözmenin yollarını aramalıdır.

Türkiye, demokrasi ve insan hakları idealine ve prensiplerine içtenlikle bağlıdır. Bu, kimseyi memnun etmek için değildir, kendi vatandaşlarını memnun etmek içindir. Bu ülkenin doğulusu batıısı, kuzeylisi güneylisi, herkes kardeşir ve bu kardeşlik bozulmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bağlayacağım Sayın Başkan. Elli yılı sığdıramadım beş dakikaya.

Türkiye dünyayla kucaklaşabilecek şekilde ekonomisini geliştirmeli ve teknolojinin gerisinde kalmamalıdır. Türkiye kalkınmasını sürdürebilmeli, demokrasi ve kalkınma bayrağını hiçbir zaman elinden bırakmamalıdır.

Bu duygularla, ismini tarihe altın harflerle yazdıran Türkiye Cumhuriyeti'nin 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in aziz hatırası önünde ihtiramla eğiliyor, kendisini rahmetle ve minnetle anıyorum ve özlüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesiyle düzenlenen 4054 sayılı Kanun'a eklenen geçici madde 7'de yer alan "başkaca" ibaresinin "farklı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ümit Yılmaz

Ramazan Kaşlı

Ayşe Sibel Ersoy

Düzce

Aksaray

Adana

Ali Muhittin Taşdoğan

Tamer Osmanağaoğlu

Gaziantep

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Gaziantep dünyada adı bir ürün ile anılan nadir kentlerden biridir. İsmi eşsiz şehrimiz Gaziantep'imizden alan Antep fıstığı binlerce yıldır bu topraklarda yetişen, ülkemizin dünyada daha iyi tanınmasını sağlayan, hem marka değeri hem de katma değeri yüksek bir üründür.

Antep fıstığı tarımı Gaziantep’te yaşayanlar başta olmak üzere, yaklaşık 200 bin kişiye ekmek kapısı olmaktadır. Antep fıstığının önemli bir ihracat kalemi ve kültürel mirasımızın eşsiz bir parçası olduğu düşünüldüğünde, bu ürünün hâlâ tarımsal ürün destekleme programının dışında kalması açıklanması güç bir sorundur. Bu nedenle, Antep fıstığı üreticileri bugüne kadar uygulanan tarım politikaları sebebiyle zor günler yaşamaktadır.

Tarım sektöründe de çalışma hayatında olduğu gibi emeğe saygı olmalıdır, karşılıklı anlayış ve iş birliği olmalıdır. Özellikle, Covid-19 küresel salgın günlerinden geçtiğimiz bu kritik dönemde, Antep fıstığı üreticisinin ekonomik olarak belirsizlik yaşamasını önlemek, çiftçilerimizin yanında çalıştırdığı tarım işçisine imkânları ölçüsünde bir ücret vermesini sağlamak ülkemize katma değer oluşturup, alın terini toprağa akıtan çiftçilerimiz için devletimizin alacağı tedbirlerle ve desteklerle mümkün olacaktır.

Değerli milletvekilleri, emek yoğunluklu üretim yapılan tarım sektöründe işçiliğin pahalı olması sebebiyle Antep fıstığı üretiminde devletin mazot ve gübre desteğinin ürün girdi maliyetlerine göre çok düşük olması, ürün rekoltesinin bilinmemesinden dolayı spekülâtif söylemlerin artması, ürüne destek verilmediğinden ürünlerin kayıt altına alınamaması ve fiyat istikrarsızlığının artması, çiftçi kooperatifi ve üretici birliklerinin zayıf olması, çiftçilerin araçlar karşısında pazarlık gücünün azalması, üretimin profesyonel planlanamayan tarım alanlarında yapılması, modern tarım aletlerinin üretimde kullanılamaması sonucu istenilen verime ulaşılamaması üretim sürecindeki problemlerden sadece birkaç tanesidir.

Bu anlamda, Antep fıstığının sürdürülebilirliği, Antep fıstığı tarımının özendirilmesi, ürün rekoltesinin artırılması Tarım ve Orman Bakanlığımızın çiftçilerimize vereceği desteklerle sağlanabilecektir.

Sayın milletvekilleri, Antep fıstığı, üretim sonrasında ürünün muhafazası ve depo edilmesi açısından da önemli ve nazik bir süreç gerektirir. Sonrasında işleme safhasına geçileceğinden dolayı Antep fıstığının ekonomik değeri bu aşamadan sonra daha belirgin hâle gelmektedir. Antep fıstığının üretim zincirinde depolama maliyetlerinin yüksek oluşu ve pazarlamada yaşanan çeşitli sorunlar Antep fıstığı üreticilerinin ve sektörde çalışan işletmelerin karşılaştığı önemli sorunlardır.

Bu nedenle, ticaret borsamızın öncülüğünde yürütülen Gaziantep ilinde lisanslı depoculuk faaliyetlerini önemsiyoruz. Antep fıstığı üreticileri açısından, hasat dönemlerinde Antep fıstığında arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat düşüşlerinin önlenmesinin, tarım ürünlerinin ticaretinin kayıt altına alınmasının istikrarlı ve daha yüksek bir gelir seviyesinin elde edilmesini sağlayabileceğine inanmaktayız.

Antep fıstığına destekleme talebimizi bir kez daha yinelemek istiyorum. Ürün bazlı destekleme hayati önem taşımaktadır. Bölge üretiminin yüzde 95’inin Gaziantep ilinde işlenmesi, halkın ana gelir kaynağının olması, çiftçi gelirinin artacak olması nedeniyle Antep fıstığının kayıt altına alınması millî ekonomiye ciddi bir katkı sağlayacaktır. İhracatımız açısından da yeni pazarların oluşmasının sağlanması, stratejik önemi haiz, bölgesel önem arz eden bir ürün olması sebebiyle, Antep fıstığı tıpkı fındık gibi ürün bazlı destekleme kapsamına alınmalıdır. Ayrıca, bir yıldır sürekli talepte bulunduğumuz, Antep fıstığı üreticileri dekar başına en az 170 TL alan bazlı gelir desteğini veya kilo başına 2 TL ürün desteğini hak etmektedir. Antep fıstığı tarımının sürdürülebilirliği açısından bu konu önemlidir.

Temmuz ayında başlayacak hasadın hayırlı ve bereketli olmasını dilerim, Gaziantep’in adaşı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 14'üncü maddesinde yer alan “ibaresi” kelimelerinin “ifadesi” kelimeleriyle yer değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Akın	Haydar Akar
Kocaeli	Balıkesir	Kocaeli
Müzeyyen Şevkin	Kamil Okyay Sındır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Adana	İzmir	Manisa
Tacettin Bayır	Mehmet Ali Çelebi	
İzmir	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, bu, Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde, 14'üncü madde üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, kulağa çok hoş bir kelime olarak gelen küreselleşme yani diğer adıyla yeni liberal politikaların tüm dünyada uygulanıyor olması, özellikle ve özellikle tarım sektöründeki üreticinin belini büken, üreticiyi ulus aşırı şirketlere ve küresel sermayeye teslim eden ve siyasal yaşamda, ekonomik yaşamda, kültürel yaşamda, sosyal yaşamda rekabeti ve rekabete dayalı yeni bir dünya düzenini beraberinde getirdi. Tabii, bugüne kadarki uygulamalarla, özellikle sosyal anlamda küreselleşme değil, ekonomik anlamda Dünya Ticaret Örgütü'nün, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın üç sacayağı olarak dayattığı politikalarla bütün dünyada vahşi rekabet kendini gösterdi. Tabii, biz de bunu kendi ülkemizde uzun zamandır yaşıyoruz. Bu yeni liberal politikaların en büyük mağduru da ne yazık ki çiftçilerimiz, üreticilerimiz, esnafımız, ücretliler ve temel hak ve özgürlükleri kısıtlanan, doğası ve çevresi bu sermayenin egemenliği altında yok edilmeye çalışılan insanlar. Böyle bir süreçle karşı karşıyayız. Bu sürecin tarımsal üretime ve tarım sektörüne getirdiği en önemli başlıklar şöyle: Pazara giriş serbestliğinin gelmesi, gümrük vergilerinde indirim dayatması, ihracatı teşvik desteklerinde

indirim dayatması, üretimi teşvik uygulamalarında ve üreticiye yapılan desteklemelerde sınırlamalar, kısıtlamalar getirilmesi. Dolayısıyla -az önce de söylediğim gibi- çiftçimiz, üreticimiz küresel piyasalara teslim edilmiş. Bakın, bu konuda, 2014 yılında 2014/20 sayılı Başbakanlık Genelgesi'yle kurulmuş Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi var. Bu Komite, bugüne kadar ne gıda ne tarımsal ürün piyasalarını... İlk kurulduğunda Tarım Bakanlığının uhdesindeyken sonra Merkez Bankasının uhdesine teslim edilmiş ve sektörü yani gıda ve tarım ürünleri piyasalarını salt finansal, ekonomik ve maddi mekanik bir denetime tabi tutan bu komitenin, bırakın amaçlarında yer alan, örneğin gıda ürünleri piyasalarına ait tedarik zincirinde karşılaşılan aksak rekabetin nihai tüketici fiyatlarını yukarı çekmemesi falan için denetimler yapmak gibi, tedarik zincirindeki pazarlamaya ilişkin fonksiyonların birçoğunun araçlar tarafından yerine getirilmesine bağlı olarak, üretici birliklerinin tedarik zincirindeki payının sınırlanmasının önüne geçmek için bir eylem planı hazırlamak gibi, hiçbiriyse henüz daha biz tanışmadık 2014'ten beri.

Şimdi, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde yapılan değişiklik üzerine sizin dikkatinizi çekmek istiyorum. Bakın, örneğin İzmir Kemalpaşa'nın kiraz üreticisi. Çiftçi ürününü üretiyor, bütün bir yıl çalışıyor, bakımını yapıyor, budamasını yapıyor, ilacını atıyor, gübresini veriyor, bir afetle karşılaşmamak için dua ediyor çünkü karşılaşırse karşılığını alamayacağını düşünerek. Sonuçta, o kadar emek verip, o kadar yüksek girdi maliyetleri altında da kalsa ürününden eder fiyat almak istiyor; karşısında bir alıcı karteli, belirlenen piyasa, fiyatları belirleyen bir kartel ve buna karşı çaresizlik içerisinde ürününü ederinin çok altında satmak zorunda kalıyor. Kanunun ilgili 5'inci maddesi de bu konuda "tüketicinin bundan yarar sağlaması" diyor örneğin. Yani, alıcı, bunu üreticiden düşük fiyattan alacak, üreticinin burada canı yanacak, zarar edecek, ondan sonra "Daha düşük fiyattan tüketiciye satacağım, fiyatı düşürüyorum." diyerek Rekabetin Korunması Hakkında Kanun gereğince bundan sıyrılacak. Ve sıyrılmış değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bakın, ben, Rekabet Kurulunun aldığı kararların içerisinden üretimle, çiftçiyle ilgili maddelerin detayını çıkardım. Örneğin, kirazda kartel konusunda 3 kez gidilmiş, şikâyetle bulunulmuş veya resen yapılmış, 2'sinde reddedilmiş, "Yok." denilmiş; sofralık şaraplık üzüm alımında kartel reddedilmiş; çiğ süt fiyatlarında kartel 4 kez reddedilmiş; piliç etinde kartel 1 kez ret, 1 kez kabul edilmiş; nişasta üreticilerinin mısır alımında 2 kez reddedilmiş; et ithalatına dayalı rekabet kısıtlaması, ret; vişnede kartel, Kurulun görüşünden... Yani çok ilginç bu sadece bir bölgeyi ilgilendiriyor, bütün Türkiye genelinde olmadığı için rekabete yönelik reddedilmiş. Anasonda, fındık yağında... Mesela, fındık alımında 5 kez kartel şikâyeti var, 5'i de reddedilmiş.

Değerli arkadaşlar, biz Rekabetin Korunması Kanunu ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Son cümlem, bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiline de söz vermedim.

KAMİL OKYAY SINDİR (Devamla) – ...kanun çerçevesinde, maalesef, rekabeti koruyoruz derken üreticiyi alıcılara, aracılar ve piyasaya teslim ediyoruz ve tarımsal üretimin ki, bugün en çok konuştuğumuz, özellikle pandemi sürecinde üzerinde çok konuştuğumuz gıdada arz sorununu daha da içinden çıkılmaz bir hâle getiriyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde geçen “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Semra Güzel	Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul	Diyarbakır	Ankara
Erol Katırcıoğlu	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	İstanbul	Bitlis
Kemal Peköz	Necdet İpekyüz	
Adana	Batman	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yedi yıl geçti 16 Haziran 2013 üzerinden ve hep “Çocuklar ölmesin.” dediğimiz hâlde, yedi yıl önce bir gaz kapsülünün başına isabet etmesi sonucu aylarca yoğun bakımda kalıp yaşamını yitiren Berkin Elvan'ın ölüm yıl dönümü bugün. Uğur Kaymazlar, Ceylan Önkollar... Tekrar buradan “Çocuklar ölmesin.” diyelim, çocukları anımsayalım ve adaletin mutlaka ve mutlaka yerine getirilmesi gerekir. Her cezasızlık, her görmemezlik Türkiye'yi daha fazla kâbusa, daha fazla karanlığa sürüklemekte ve geldiğimiz aşamada bu karanlık sürece hep birlikte “Dur!” dememiz lazım. Hak için, hukuk için, adalet için, kadınlar için, gençler için, iş için, aş için, Kürt meselesinin çözümü için, savaşırsız bir dünya için, her şeyin konuşularak barış içinde çözülmesi için hep birlikte çaba harcamamız lazım. “Hep birlikte.” dediğimizde, işte, HDP bunun için yürüyor. Niçin bunu dile getiriyoruz biz? Çünkü bu karanlık sürece hepimizin “Dur!” demesi lazım.

Peki, ne oluyor? Bakın, rekabet yasasıyla ilgili konuşuyoruz, rekabet yasası çıktığında, bize tanıtıldığında şu denmişti: “Avrupa Birliğine uyum için, Avrupa Birliği müktesebatı için bunun getirilmesi lazım.” Ya, peki, demezler mi HDP Edirne'ye gittiğinde “provokasyon” diyenlere: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine rağmen Selahattin Demirtaş'ın Edirne'de bırakılmasına niçin ‘provokasyon’ demiyorsunuz?” Figen Yüksekdağ, Gültan Kışanak, Sebahat Tuncel, Kandıra'da yatan ve İdris Baluken,

Sincan’da, ondan sonra Silivri’de yatan birçok kişi kendi memleketlerinden çok uzaklardayken ailelerin gidiş gelişi -Selçuk Mızraklı Diyarbakır Belediye Başkanı, Kayseri’de- bu gidiş gelişlere provokasyon demiyorsunuz da ne diyorsunuz? HDP oraya gittiğinde, kendi Cumhurbaşkanının olduğu yerde, cezaevinde ve eski Hakkâri Milletvekili Abdullah Zeydan’ın olduğu yerde bir açıklama yaptığında, bu provokasyon mu oluyor? Gece gündüz HDP’yle ilgili konuşulsun, HDP’ye hakaret edilsin, HDP’yle ilgili ileri geri konuşulsun, onlara her şey azat, HDP ... (x) dediğinde yasak, HDP “eşitlik” dediğinde yasak. HDP, bu dönemde hiçbir provokasyona izin vermemek için bütün çabasıyla yürümeye devam ediyor. Bu yürüyüş yollarda değil, az önce adını saydığım cezaevlerindeki arkadaşlarla yürümelerine devam ediyor, tarlada köylüsüyle yürüyor, mahallede çalışanla yürüyor, pazarda satıcısıyla yürüyor, göç edenlerle yürüyor, mevsimlik işçisiyle yürüyor, kadınıyla yürüyor, genciyle yürüyor, işçisiyle yürüyor, fabrikada yürüyor, her yerde yürüyor çünkü nefes alması gerekir, Türkiye’nin geleceğiyle ilgili hep birlikte daha iyi bir hesap kurmak için yürüyor. Bunları görmeyip bir de çeşitli bahanelerle bunu kamufle etmeye, provoke etmeye, maskelemeye hiç kimsenin hakkı yok.

Bakın, Edirne’de valilik açıklama yapıyor: “Bu yürüyüş provokasyona neden olacak, gerginliklere neden olacak, olaylara neden olacak, kışkırtmaya neden olacak.” Birçok madde sıraladıktan sonra, corona virüsü nedeniyle, Covid-19 nedeniyle, pandeminin, salgın hastalığın artmasına neden olacak. Ya demezler mi, siz hesabınıza gelince bu salgın hastalığı bile fırsata dönüştürüyorsunuz, kayyum atamak için fırsata dönüştürüyorsunuz, vekilliği düşürmek için fırsata dönüştürüyorsunuz, her şey için fırsata dönüştürüyorsunuz. HDP’nin yürüyüş güzergâhı boyunca bütün valiler salgının artacağını söylüyor. Ya, neymiş ya! Türkiye’deki Bilim Kurulu duruyor, İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulları konuşuyor.

Ben başka bir şey söyleyeyim: “HDP halktır.” dediğimizde, Cizre’de hastalık arttı, Cizre eski Belediye Başkanı Sabri Vesek yaşamını yitirdi, Cizre’de halk kendi isteğiyle on gün boyunca kepenkleri indirdi, esnaf kapattı. Kaymakam ses çıkartmıyor, vali ses çıkartmıyor, esnaf kendi kendine hastalığın önlemini alıyor. HDP budur, HDP bu yüzden yürüyor. Bu valiler bu yolu, bu yürüyüşü tıkamak için, maskelemek için, önlemek için covidı öne sürmesinler.

Bir diğeri, arkadaşlar, şimdi geldiğimiz aşamada her şeyi yapın, her şeyi söyleyin fakat insanlar zaten sokakta. Bakın, Bursa Kirazlıyayla’da, Artvin’de, Kaz Dağları’nda, Hasankeyf’te baraj suyu geliyor, Batman’ın Segirka Köyü, Zorava Köyü, Diyarbakır’ın Salat Köyü, Köprüköy Köyü, İncolin Köyü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayın.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bir yığın hasat ekilmiş, sular altında kaldı. İnsanlar ağlıyor, bağırıyor, çağırıyor, herkes sokaklarda bu sorunu dile getiriyor.

Bakın, siz her şeye bir bahane buluyorsunuz. Dün parti önünde, gaziler bile yürüyüşe geldiğinde onlara saldırıyorsunuz, onlara saldıranları da cezalandırmayarak teşvik ediyorsunuz. Bunun için, “Dur!” demek için hep beraber yürümemiz lazım; barış için, daha iyi bir yaşam için, hep beraber el ele durmamız lazım.

Saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Dursun Ataş

Zeki Hakan Sıdalcı

İzmir

Kayseri

Mersin

Feridun Bahşi

İsmail Koncuk

Behiç Çelik

Antalya

Adana

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ PARTİ Grubu adına 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle ilgili görüşlerimizi ifade edeceğim.

14'üncü madde bir uyum maddesi, bir problem madde değil.

Değerli milletvekilleri, az önce Konya Milletvekilimiz Fahrettin Yokuş da buradan ifade etti, rahmetlik Necip Fazıl Kısakürek'i çok severim -Allah mekânını cennet eylesin- siz de seversiniz, şiirlerini çok okursunuz. Tabii, böyle, yöneticiler konuşurken masanın bu tarafında başka konuşur ama bu tarafına geçince başka konuşur. Şimdi, Necip Fazıl'ın o meşhur şiirini hepiniz hatırlarsınız, diyor ki üstat:

“Allah'ın on pulunu bekleyedursun on kul,

Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul.

Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa,

Yaşasın kefenimin kefilî karaborsa!”

Şimdi, problem burada zaten. Yoksa Hamza Yerlikaya'ya Vakıfbank Yönetim Kurulu üyeliği verilsin, bizi temsil etmiş, millî gururumuz olmuş bir güreşçi. Orada bir problem yok, zaten bu Mecliste kimsenin orada problemi yok ama 9 kişiye 1 pul, 1 kişiye 9 pul verilirse burada problem vardır. Yani memlekette milyonlarca işsiz gencimizin olduğu, adil gelir dağılımının sağlanmadığı düşünüldüğünde, bu pandemi sürecinde 10 bin TL destek kredisi bile verilmeyen binlerce vatandaşımızı göz önüne aldığımızda, siz bir kişiye 4 maaş verme hakkına sahip değilsiniz; ister Cumhurbaşkanı olun ister bakan olun. Kanunlar bu hakkı size verebilir ama vicdan bu hakkı size vermez. Bu, yanlış. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, bu anlayışı kınadığımı, milletimiz adına, umutsuz bırakılan, çaresiz bırakılan, geçim aczi içerisinde bırakılan milletimiz adına bu yanlış anlayışı kınadığımı ifade ediyorum partimiz adına. Demek ki masanın bu tarafına geçince üstat Necip Fazıl'ın şiirlerini okumak öyle kolay değil, yürek ister. Çıkmı okuyun bakayım şimdi bunu, çıkmı okuyun, görelim.

Değerli milletvekilleri, kısa çalışma ödeneği kaldırıldı yani üç aylık süre uygulandı, kaldırıldı. Peki, bu üç aylık sürede bu sistem çok doğru işledi mi? Dün, İzmir'den öğretmenevinde çalışan bir işçi beni aradı -ben de yeni duydum bunu, muhtemelen siz de bilmiyorsunuzdur- dedi ki: “Efendim, kurum olarak, kısa çalışma ödeneğiyle ilgili işveren tarafından İŞKUR'a başvuru yapıldı, İŞKUR ödeme planı

da yaptı hatta bazı öğretmenlerinde, Uşak'ta ödeme de yapılmış fakat ödeme planına rağmen üç aydır ödeme yapılmıyor.” Uşak'ta ödeme yapılan öğretmenlerinde çalışan o personel... Kadrosuz işçi bunlar, sayıları 3.500. Muhtemelen polisevlerinde de aynı problem var ama polisevlerinde ses çıkarmak biraz zor olduğu için, benim de kulağıma gelmedi ama bu konuşuluyor, polisevlerinde çalışan personel için de aynı problem var. Çalışma Bakanlığını aradım “Çalışıyoruz.” dedi ama neye çalışıldığını anlayamadım. Şimdi bu insanlara maaş ödenmedi, denildi ki “Kısa çalışma ödeneği alacaksınız.” Maaş ödenmedi, kısa çalışma ödeneği de verilmedi, ücretsiz izne ayrılanlara ödenen 39 TL de bunlara verilmedi. Yani üç ayı geçkin süredir bu insanların evine 1 kuruş girmiyor. Bazen televizyonlarda görüyorum “Şunu yaptık, bunu yaptık.” Ya, Allah'tan korkun, yaptığınız nedir ya? 3.500 insan. Bırakınız 3.500'ü, bir kişi olması dahi hepimizin yürek telini sıplatmalı, titretmeli ama maalesef, böyle bir umursamazlık var. Bu problemin de Çalışma Bakanlığı tarafından bir an önce çözülmesi, gerek öğretmenlerinde gerek diğer misafirhanelerde çalışan bu geçici işçilerin -ki on beş, yirmi senedir çalışan geçici işçiler var- kısa çalışma ödeneğinin mutlaka ödenmesi gerekir diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Türkiye'nin 16 Haziran Uluslararası Ev İşçileri Günü vesilesiyle 189 sayılı ILO Sözleşmesi'ni imzalaması gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir meseleyi ifade etmek için söz aldım. Bugün Dünya Ev İşçileri Günü. 2011 yılında ILO'nun 100'üncü yılında ilan edildi. Bu yıl ilanın 9'uncu yılı ve ILO, 189 sayılı Sözleşmesi'nin ilanından sonra tüm ülkeleri bu sözleşmeye davet etmişti. Türkiye hâlâ bu sözleşmeyi imzalamadı. Biz imzalaması gerektiğini düşünüyoruz.

Evet, hepimizin hayatında ev işçileri var. Merdiven silen, gündelikçi, aylıkçı, yatılı, evlere temizliğe giden, çocuk, hasta, yaşlı bakan ev işçileri; çoğunlukla kadın ve son dönemlerde özellikle göçmenlerden oluşuyor. Ev işçileri ne istiyor? Saygı istiyor, insana yakışır iş ve güvenceli bir yaşam istiyor. Ben, ev işçileri adına, bu taleplerinin karşılanması gerektiği adına bu sözleşmenin imzalanması gerektiği çağrısını yapmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 15- “Bu Kanun yayımı tarihinden on gün sonra yürürlüğe girer.”

İmam Hüseyin Filiz

İbrahim Halil Oral

İsmail Koncuk

Gaziantep

Ankara

Adana

Ayhan Erel

Hayrettin Nuhoğlu

Aksaray

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 15'inci maddesi üzerine söz aldım. Selamlarımı sunuyorum.

Yayınlandığı tarihte yürürlüğe gireceğini belirten bu madde için söylenecek bir şey yoktur. Teklifin geneli üzerine söylenecek her şey de söylendi. Ben, söz almışken gündem dışı söz alma imkânı bulamadığım bir konu için, Karabağ'daki skandal seçimler hakkında konuşmak istiyorum.

Bilindiği gibi sözde seçimlerde seçildiğini zanneden sözde Cumhurbaşkanının 21 Mayıs'ta yemin ederek göreve başladığı duyuruldu.

Değerli milletvekilleri, öncelikle Dağlık Karabağ'daki sorunun anlaşılabilmesi için, bölgenin sosyokültürel ve demografik yapısı hakkında kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum. Tarihî süreç içerisinde bölgeye ilk yerleşenlerin Saka Türkleri olduğu bilinmektedir. Çok defa el değiştiren ama her defasında Türk devletlerinin sınırları içinde kalan Dağlık Karabağ 1501'de Safevi, 1514'te Osmanlı, 1736'da İran hâkimiyetine girmiştir. 1805'te Karabağ Hanlığı üzerinde hâkimiyet kuran Rusya, zaman içinde bölgenin demografik yapısını bozacak şekilde bir iskân politikası uygulamıştır.

1905'te Bakü'de patlak veren ilk Azeri-Ermeni kıvılcımının Dağlık Karabağ'a sirayet etmesiyle yayılan çatışmalar sonucunda yaklaşık 10 bin Türk hayatını kaybetmiştir. 1917 yılında gerçekleşen Bolşevik İhtilali'nin ardından Bolşevizm bayrağı altında toplanan Ermeniler, Rusların desteğiyle 1918 yılı içerisinde Azerbaycan Türklerine karşı kitlesel katliam uygulamaya başlamışlardı. Bunun üzerine, 28 Mayıs 1918'de Mehmet Emin Resulzade Başkanlığında toplanan Azerbaycan Millî Şûrası, içerisinde Karabağ'ın da bulunduğu Azerbaycan Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etmiştir. Bu cumhuriyet, 28 Nisan 1920'de Kızıl Ordu'nun müdahalesiyle Azerbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ne dönüştürülmüştür. Bu dönemde Dağlık Karabağ, sosyalist cumhuriyet içerisinde “Dağlık Karabağ Özerk Bölgesi” olarak yer almıştır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılma sürecine girmesiyle birlikte Ermenistan ve Azerbaycan, diğer ülkeler gibi 1991'de bağımsızlık ilan ederken, Karabağ sorununun en trajik hadisesi olarak görülen Hocalı katliamı tam da bu siyasi atmosfer içerisinde, 25-26 Şubat 1992'de Rus destekli Ermeniler tarafından gerçekleştirilmiştir. 613 sivilin öldürüldüğü, 1.275 kişinin rehin alındığı, 487

kişinin ağır yaralandığı bu katliamda 150 kişiden ise bir daha haber alınamamıştır. 1991-1993 yılları arasında birçok vilayetin işgal edilmesiyle 1 milyondan fazla soydaşımız ana yurtlarını terk etmek zorunda kalmıştır. Dünya kamuoyunun da tepkisini çeken bu gelişmeler üzerine sorun uluslararası boyut kazanmış, AGİT ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararlarla Dağlık Karabağ bölgesi Azerbaycan toprağı ilan edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, geçmişten günümüze sözde Ermeni soykırımı yalanlarıyla Ermeni diasporasının yürüttüğü Türk düşmanlığının yanı sıra Azerbaycan topraklarını işgal eden Ermenistan, yapay bir Karabağ devletiyle yeni kışkırtmalara neden olacak girişimlerde bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarını, AGİT ilkelerini ve uluslararası hukuku açıkça ihlal eden sözde yönetimin kendisini devlet olarak ilan etmesinin yanı sıra, sözde Cumhurbaşkanı seçimi yaparak 21 Mayıs 2020 tarihinde yemin töreni gerçekleştirmesine tüm dünyanın sessiz kalması, AKP Hükümetinin dış politikada tutarlı ve dik bir duruşunun olmadığına göstergesidir. Gerek Bakü'nün gerekse Ankara'nın bu oldubittiye en sert tepkiyi göstermelerini beklerdik, ne yazık ki bu tepki hâlâ yok. Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki sorunları daha da tırmandıracak olan bu girişim, uluslararası kuruluşların almış olduğu kararları hiçe saymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Bu nedenle, başta Rusya, ABD ve Fransa olmak üzere Ermeni politikalarına destek verenleri şiddetle kınıyor, bu uyduruk seçim sonrasında görevli olduğunu zanneden sözde yönetime buradan hatırlatmak istiyorum ki Karabağ, Türk yurdu ve ilelebet Türk yurdu olarak kalacaktır. Bilinmelidir ki Ermeniler bölgede rahat yaşamak istiyorlarsa Ermenistan, işgal etmiş olduğu Azerbaycan topraklarını kayıtsız şartsız terk etmek zorundadır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesinde yer alan “yayımlı tarihinde” ifadesinin “yayımlandığı tarihte” ifadesiyle yer değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Ahmet Akın

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kocaeli

Balıkesir

Manisa

Haydar Akar

Tacettin Bayır

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

İzmir

Adana

Servet Ünsal

Suzan Şahin

Mehmet Ali Çelebi

Ankara

Hatay

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Hatay Milletvekili Suzan Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, dünyanın en fazla narenciye ihraç eden 3’üncü ülkesidir ancak ne yazık ki üreticisinden ihracatçısına kadar herkes, doğru ve etkin politikalar yürütülmemesi nedeniyle çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.

Türkiye’de tarımın ithalata bağımlı hâle getirilmesinden ve dövizle bağlı sürekli zamlanan ilaç, gübre, mazot fiyatlarıyla kırılan üretici, özellikle narenciyede bir taban fiyatı olmamasıyla hayallerini, beklentilerini, borçlarını belirsiz bir geleceğe ertelemektedir çünkü birçok üründe uygulanan taban fiyat narenciyede yoktur. Zaten borç ekip haciz biçen üreticiler borçlarını ödeyemiyor, kısacası önünü göremiyor.

Sayın üyeler, Hatay Türkiye’nin turuncgiller üretiminin yüzde 21’ini Erzin, Dörtöl, Samandağ, Payas, Arsuz ve Defne ilçeleriyle sağlamaktadır. Son iki yıldır yağın şiddetli dolu nedeniyle Erzin’de 40 bin dönümlük, Dörtöl’de 10 bin dönümlük alandaki narenciye zarar gördü. Narenciye’nin yüzde 100 hasar gördüğü alan ise 20 bin dönüm.

Son haftalarda ise Afrika’dan gelen çöl sıcaklarıyla hava sıcaklığının mayıs ayı ortalamasının çok üzerine çıkması sonrası, aralarında Hatay’ın da bulunduğu 46 ilimizde narenciye başta olmak üzere birçok ürün zarar görmüştür. Zarar gören narenciye üreticisi yüzde 60 ile 90 arasında rekolte kaybı yaşamıştır. Tek geçim kaynağı narenciye olan Erzin’de genç ağaçların neredeyse tamamı, Dörtöl’de ise ağaçların yarısı çöl sıcaklarıyla çok büyük hasara uğramıştır. İlk belirlemeye göre erkenci narenciye gruplarından ortalama yüzde 80, geççilerde yüzde 50 hasar meydana gelmiştir. Borç batağında olan ve başka hiçbir geçim kaynağı olmayan Erzin çiftçisi, en az bir yıl üretim yapamayacak durumdadır. Turizm yok, sanayi yok; tek geçim kaynağı narenciye olan Erzinli ne yiyecek ne içecek?

Girdi maliyetlerinin her geçen gün arttığı bir dönemde doğal afetler yerli tarımı iflasa sürüklemektedir. Kışın sel ve don, yazın da aşırı sıcak etkisiyle telef olan ürünler çiftiyi perişan etti. Bu insanlar nasıl geçinecek, borçlarını nasıl ödeyecekler? Bu soruna Hükûmet eliyle acil çözüm üretilmesi gerekmektedir. Ayrıca tarım sigortası sıcak havadan kaynaklı zararı afet olarak kabul etmediğinden çiftçi mağdur durumda kalmıştır.

AKP Hükûmeti üreticiye faizle kredi dayatarak borcunu artırmak yerine pandemi döneminde zor şartlarda tarlasını, bahçesini eken çiftiyi acil olarak gübre, su ve ilaç desteği sağlamalıdır. Bütün ülkeler koronavirüs nedeniyle tarımsal üretimde aksama olmaması için çiftçilerine destek olacak paketler açıklarken ne yazık ki Türkiye çiftçisi salgın öncesinde olduğu gibi sonrasında da mağdur edilmiştir.

Doğal afetler ve salgın döneminde yardım alamayan çiftçilerimiz, ürün ve gelir kaybını telafi edebilecek tarım sigortasından da yararlanamıyor. Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı olup olmadığına bakılması, primlerin yüksekliği, çiftçilerimizin ürünlerini sigortalatmasının önünde en önemli engelleri oluşturmaktadır.

TARSİM 2019 yılı verilerine göre, ekim alanlarının sadece yüzde 13'ü sigortalı görünmektedir, yüzde 87'lik alana sahip çiftçi sigorta yaptıramamış. Kanunda çiftçilerin kooperatif üyesi olma zorunluluğu, en az yüzde 40 ve üzeri zarar görenleri kapsamı, hazine arazileri ve miras arazileri birçok çiftçiye kapsam dışında bırakarak eşitsiz bir durum yaratmaktadır. Bu nedenle, çiftçilerin doğal afetlerden dolayı yaşadığı zararların tamamının karşılanması ve tarımsal sigortanın kapsamının genişletilmesi gerekmektedir. Bu yılı da kapsayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

Değerli üyeler, ülkemizde, yıllar boyu, yerli yersiz kalemlere hoyratça harcama yapılırken üretimin belkemiği olan tarıma Anayasa'mızın emrettiği devlet desteği dahi verilmiyor. Tarıma destek olmak amacıyla 2006 yılında çıkarılan kanunla, devlet gayrisafi millî hasılanın en az yüzde 1'ini tarıma vermek zorundadır. Ancak AKP hükûmetleri, maalesef, 2007'den bu yana çiftçiye hiçbir zaman yüzde 1 destek vermedi. AKP'nin bugüne kadar ödemediği ve devleti çiftçiye borçlandığı tutarı ise 170 milyar lira. Bu borç ödense çiftçinin piyasalara olan 130 milyar lira borcu kapanacak, geri kalanı çiftçinin cebine kalacak, tarımı geliştirmeye harcayacak. Ama nerede! Kim bilir, çiftçinin hakkı olan paralar hangi yandaşa peşkeş çekildi. (CHP sıralarından alkışlar)

Kendi yerli çiftçisine üvey evlat muamelesi yapan AKP Hükûmetine tekrar soruyorum: Hükûmet çiftçiye olan borcunu ne zaman ödeyecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Sayın üyeler, narenciye üreticilerinin zararlarının tamamı afet kapsamında karşılanmalı, üretimin önü açılmalıdır. Çiftçinin talepleri açık ve nettir. Tarımsal ürünlerin, canlı cansız üretim araçları ve tesisleri dâhil tüm tarımsal varlığın toplam parasal değerinin belirlendiği miktar yüzde 40'tan en az yüzde 10'a düşürülmelidir. Tarım sigortalarının kapsamına aşırı sıcak, etkili su kaybına bağlı meyve dökümü durumu eklenmeli, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olma şartı kaldırılmalıdır. Sigorta şartları her çiftçinin ulaşabileceği hâle getirilmelidir. Çiftçinin borçları faizsiz en az iki yıl ertelenmeli, çiftçi ilk yıl zararı kapatmak için kendine, ikinci yıl geliriyle kredi borçlarını ödemek üzere çalışmalı, yerli üretimin önü açılmalıdır. İhracat pazarlarının korunması için gerekli tedbirler derhâl alınmalı, çiftçinin ithal ürünlerle rekabet edebileceği şartlar sağlanmalıdır.

AKP Hükûmetini sözde değil, özde millî politikalar üretmeye, yerli tarım ve çiftçiye sahip çıkmaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Selamlıyorum.

Ulu Önder Atatürk'ün “Köylü milletin efendisidir.” sözün hatırlatıyor, yüzünüzü yerli üretime dönün diyoruz.

Teşekkür ediyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde geçen "yayımlı tarihinde" ibaresinin "yayımlandığı tarihten itibaren" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Semra Güzel

Erol Katırcıoğlu

Ankara

Diyarbakır

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Peköz

Ali Kenanoğlu

Bitlis

Adana

İstanbul

Necdet İpekyüz

Hüda Kaya

Batman

İstanbul

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Komisyon?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Hüda Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, HDP olarak Türkiye'nin, ülkemizin doğusundan batısına, başkent Ankara'ya doğru bir adalet yürüyüşü, bir özgürlük yürüyüşü, bir hakikat, bir kardeşlik yürüyüşü gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Bununla ilgili çalışmalarımız, eş başkanlarımızın şahsında vekillerimizle, yöneticilerimizle, halkımızla beraber girişimlerimiz, etkinliklerimiz günlerdir devam ediyor.

Biraz önceki oturumda İYİ PARTİ'nin Değerli Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan 15 Temmuz gazileriyle ilgili "15 Temmuz gazileri 'para' dedi, siz, sopa verdiniz." diye böyle ironik bir ifade kullanmıştı. İşte tam da bu aslında Türkiye'de şu anda yaşanan, arkadaşlar. Biz, iş diyoruz, aş diyoruz ama karşılığında cop görüyoruz. Biz, eşitlik diyoruz, huzur diyoruz ama gaz yiyoruz. Biz, barış diyoruz, güven diyoruz, özgürlük diyoruz ama eş başkanlarımızdan tutun vekillerimiz, arkadaşlarımız, kadınlarımız, gençlerimiz kendilerini zindanda buluyorlar. Biz, demokratik bir Türkiye; özgürlükçü, barış içinde, hepimizin birbirimize güven duyduğu, geleceğimizin güven içinde, huzur içinde olduğu bir ülke, bir toplum diyoruz ama karşılığında "HDP kapatılsın." kampanyalarıyla karşılaşyoruz. Biz, insanlık diyoruz, vicdan diyoruz, ahlak, adalet diyoruz, hakikat diyoruz ama "Biz, Mecliste HDP istemiyoruz, terörist istemiyoruz." diye bizi illegalize etme ithamlarıyla karşılaşyoruz.

Değerli arkadaşlar, iktidar vekilleri, muhalefet vekilleri; sağ sol hiç fark etmeden bütün halkımıza ve sizlere tekrar söylüyorum, soruyorum, vicdanlarınıza dönün, hepimiz kendimize bir ayna tutalım: HDP teröriste edilmeye çalışılırken, "HDP kapatılsın." diye kampanyalar düzenlenmeye çalışılırken, HDP üzerinden milyonlarca insan illegalize edilmeye çalışılırken bütün umudunu, emeğini, fedakârlığını, gecesini gündüzünü demokratik mücadele için, parlamenter sistem için, "Sandıklarda kendi iradesi çıksın." diye ekmeğini, aşını feda ederek, uykusunu, çoluğunu çocuğunu feda ederek emek vermiş milyonlarca emekçimiz, halkımız var bizim. Bu insanlar isteseler dağa çıkamazlar mıydı arkadaşlar? Bizim grubumuza soralım, ben kendime soruyorum arkadaşlar. Demokratik mücadeleyi, parlamenter sistemi, insanlarımızın iradesini, bu mücadeleyi tercih ederek, bizler, her birimiz buraya geldik. İsteseydik dağa gitmeye engel mi var bize? Gidip savaşıramız mıydık? Dağı tercih edemez miydik sevgili arkadaşlar?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hüda Hanım, hürsünüz, gidebilirsiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tercih sizin Hüda Hanım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Dağdakiler savaşıyor, terörist o dağdakiler, terörist!

HÜDA KAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, kızgınlıkla, öfkeyle cevap vermeyelim, anlamaya çalışalım değerli arkadaşlar. İktidarın yaptığı bütün nefret politikalarına rağmen, bütün ötekileştirmesine rağmen, bütün bölücü tahriklerine rağmen bu ülke bölünmüyorsa HDP sayesinde bölünmüyor. (AK Parti sıralarından “Ooo” sesleri, gürültüler)

Bu ülkede barış varsa HDP’yle var, bu ülkede hâlâ gelecekten, adaletten, hakikatten bir umut varsa... İnanın, bunu var ya bir partili olarak söylemiyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Bunları aynaya bakıp söyleyebiliyor musunuz?

HÜDA KAYA (Devamla) - HDP sayesinde hâlâ barışa milyonların umudu var, HDP sayesinde hâlâ insanların eşitlik ve özgürlüğe umudu var arkadaşlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Aynaya bakıp söyleyebiliyor musunuz?

HÜDA KAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, cevap veriyorsunuz ama on sekiz yıllık iktidarla ülkeyi zindana döndürdünüz, ülkeyi cehenneme döndürdünüz, ülkeyi uçuruma döndürdünüz. İnsanlar karısını ve çocuklarını vurup intihar edecek duruma geldiler.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Küçük kızlara yapılanlara, tek kelime söylemediniz PKK’ya Hüda Hanım!

HÜDA KAYA (Devamla) - Neye karşı çıkıyorsunuz arkadaşlar? Arkadaşlar, bakın, çok yapay ifadelerle tahrik ediyorsunuz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ayıp! Ayıp! Ayıp!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) - Tecavüze uğrayan kızlardan neden bahsetmiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (Devamla) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, sevgili vekillerim, bakın, tekrar söylüyorum: Öfkeyle, kızgınlıkla şuna “kötü” deyin, buna “terörist” deyin. Ya hayat bitmiş hayat, ülke uçurumun dibine gitmiş, ülkede demokrasi katledilmiş, ülkede gelecek katledilmiş, adalet katledilmiş, insanlık, ahlak, vicdan, inanç kalmamış. İnsanlar AKP’nin politikaları yüzünden dinden çıkmışlar, insanlar gelecekten umudunu kesmişler ve siz daha diyorsunuz ki: “Şuna şunu söyle, buna bunu söyle.”

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Allah Allah!

HÜDA KAYA (Devamla) – Yahu, yaşam meselesi, yaşam. Türkiye komada arkadaşlar, Türkiye komada.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK’ya tek bir laf söylemiyorsunuz, cesaretiniz yok, korkuyorsunuz. PKK’ya tek bir laf söylemiyorsunuz, “Barış.” diyorsunuz.

HÜDA KAYA (Devamla) – Türkiye’nin demokratik geleceğini kurtarmamız için hep beraber adalete sahip çıkmamız lazım, barışa sahip çıkmamız lazım, insanların yürüme hakkına, insanların irade hakkına sahip çıkmamız lazım. Buna neden karşı çıkıyorsunuz, anlamıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Diyarbakır Annelerinden bahsedin, cesaretiniz varsa Diyarbakır'daki annelerden bahsedin, tecavüze uğrayan kızlardan bahsedin.

HÜDA KAYA (Devamla) – Ravza Hanım, bakın, barış hakkına, adalet hakkına nasıl karşı çıkıyorsunuz?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Ben karşı çıkmıyorum. Ben, teröre karşı çıkıyorum.

HÜDA KAYA (Devamla) – Yani, geçmişte bizlere yapılanı kat kat fazlasını bugün başkalarına yapıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teröre karşı çıkıyorum, siz çıkmıyorsunuz, sonra da “Barış.” diyorsunuz utanmadan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

HÜDA KAYA (Devamla) – Barışın garantisi biziz. Size rağmen biz hâlâ barışa umudumuzu koruyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

Sayın Turan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, öncelikle, konuşmacının ifadelerini dikkatle dinlemeye çalıştım. “Türkiye on sekiz yıldan beri zindana çevrildi.” vesaire tarzı, haddini, hukukunu aşan ifadeleri esefle karşılıyorum. Türkiye'nin on sekiz yıldan beri -vesayetle, terörle, her türlü engellemelerle, darbeyle- dünyaya nasıl örnek bir tarz ortaya koyduğunu görmüş olduk. Terör azaldıkça birilerinin sesinin çıkmasını, terörün üzerine gittikçe birilerinin daha çok bağırmasını biz anlıyoruz aslında. Az önce sayın konuşmacının ifadesinde gizli olan “Dağa çıkabilirdik.” yaklaşımıyla, aslında her ne kadar fiziken burada olsalar da zihnen dağda olduklarını bir daha itiraf etmiş oldular Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün Türkiye'yi kim bölmek istiyor, kim istemiyor, herkesin cevabı... Bugün AK PARTİ bütün illerimizde, aşağı yukarı aynı oranda oy alan, bu milletin birliğini, beraberliğini temsil eden, kardeşliğini temsil eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – AK PARTİ, 81 ilde örgütlenmesi olan, benzer rakamlarda oy alan, bu ülkenin birliğini, beraberliğini, kardeşliğini tesis eden ve ifade eden en güçlü sivil yapı. Dolayısıyla, kimin bu ülkeyi bölmek istediği, kimin birleştirmek istediği aslında herkesin malumu. O yüzden, sayın konuşmacıyı bir daha insafa, izana davet ediyorum. Türkiye'nin, Cumhuriyet İttifakı'nın yaptığı çalışmalarla çok daha büyük başarılar elde edeceğini, teröre karşı başta olmak üzere, bütün vesayet odaklarına karşı, Türkiye'yi durdurmak isteyenlere karşı büyük bir destan yazacağını bir daha söylemek istiyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ağır ithamlarda bulundu, sataşmadan dolayı hatibimiz konuşacak.

BAŞKAN – Yerinizden veriyorum sözü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ona da yerinden söz verdik.

Ne demiş?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dedi ki: “Fiziken buradalar ama zihnen dağdalar.”

BAŞKAN – Ben bir inceleyeyim konuşmayı, ondan sonra söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, ben not aldım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamam, bakacağım, söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, şimdi söz istiyorum.

BAŞKAN – 15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, yazıya bakayım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bakmanız ne kadar zaman alacak bilmiyorum, ara verilecek çünkü.

BAŞKAN – 16’ncı madde üzerinde 3 tane önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 16- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Fahrettin Yokuş

Hayrettin Nuhoglu

Ayhan Erel

Konya

İstanbul

Aksaray

İbrahim Halil Oral

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, Komisyon olarak önergeye katılmıyoruz ama biraz önceki konuşmacı Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden açıkça terör örgütünün propagandasını yapmıştır. Bunun Başkanlık Divanı tarafından incelenip kayıtlardan çıkarılması gerekir. Kürsü dokunulmazlığı terör örgütü propagandasını yapmaya müsaade etmez.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Denizli Milletvekili Yasin Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben yerimden söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, inceleyip haber vereceğim.

Süreniz beş dakikadır, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN - Söz verdim ben ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama söz vermeden istedim ben.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İşlem tesis etmiştir efendim, işlem tesis etmiştir.(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz de bağırmayın oradan.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bir de Kandil’e sorsunlar bir şey demek için.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir kanun teklifi daha muhalefetin haklı değişiklik isteklerine kulak tıkanarak kanunlaştırılıyor. Yürütme maddesine geldik. Zaten artık ülkemizdeki yeni sistemde her konu, tek karar alıcı Cumhurbaşkanınca yürütülüyor. Sağlık Bakanının uyarılarını, Bilim Kurulunun açıklamalarını bile Sayın Cumhurbaşkanı gönlü el vermediği için dikkate almıyor. Meclisi uğraştırmaya ne gerek var, bir kanun teklifi getirin, Cumhurbaşkanına verdiğiniz yetkileri, Meclisin gündemini de sürekli oyalamadan bir kanunda birleştirin ve “Cumhurbaşkanı her konuda tek yetkilidir, geçmişte çıkarılan bütün kanunlarda yapılan kısıtlamalar Cumhurbaşkanını bağlamaz, Cumhurbaşkanı sorumluluk kabul etmez.” deyin, olsun bitsin. Meclis de Cumhurbaşkanına verilen yetkileri artırmak için toplanmak yerine bari vatandaşın gerçek sorunlarıyla ilgilensin.

Sayın milletvekilleri, konuyla ilgisi yok denilebilir. Sadece, Rekabet Kurumuyla ilgili kanunu görüşürken sıklıkla bahsi geçen “tekeli” kelimesi üzerinden aynı başlıklı, farklı bir kuruluşu gündeme getirmek istedim; servet değerinde, marka olmuş bir cumhuriyet kuruluşu olan TEKEL’i. TEKEL, özelleştirme adı altında lime lime parçalandı. Önce içki, sonra sigara fabrikaları, ardından gayrimenkulleri, markası, son olarak da depolarında bulunan 180 bin tonluk tütünleri satıldı ve binlerce işçi işten çıkarıldı. Özelleştirildiği yıl TEKEL, devlete en fazla vergi ödeyen kurumların başında

geliyordu hem de ödediği vergi özelleştirme bedelinin de üzerindeydi. Keyif verici maddelere karşı olabilirsiniz; bu, kişisel olarak en doğal hakkınız ancak TEKEL, devlet eliyle keyif verici maddeleri üretmek için kurulan bir kurum değildi, 40 bin çalışanına maaş ödemesinin yanında 600 bin aileye “destekleme” adı altında ödeme yapan, üzüm ve tütüncülüğü geliştiren bir kuruluştur. TEKEL, bir kamu iktisadi kuruluşu olarak tarımdan istihdama, tütün ticaretinden kamu maliyesine kadar yayılan geniş bir yelpazede faaliyet göstermişti. TEKEL, Rejinin tasfiyesi sonrasında, devletin tekeline alınan tütün açısından 9 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren Tütün Kanunu’nda gerek destekleme alımlarıyla gerekse tütün üretimi, ticareti ve ekim denetim yetkisini elinde bulundurması nedeniyle belirleyici ve hayati bir rol oynamıştı. Bir yandan tütün alımlarıyla tütün fiyatlarının oluşumunda düzenleyici bir rol oynamış, böylelikle tütün ekicilerinin çıkarlarını korumuş; öte yandan da sınai ve ticari faaliyetleriyle üretilen tütünü mamul hâle getirip pazarlayarak katma değer yaratmıştı.

Şark tipi tütün üreticisi olan ülkemiz, dünyanın bu alanda en önemli üretici ülkesidir. Ancak daha da önemlisi, tütünün yetiştiği toprak vasfı itibarıyla genel olarak alternatif ürün yetiştirilmesi zor olan kıraç ve sulu tarıma elverişli olmayan topraklarda yetişmesi ve bu toprakların yoksul sahiplerinin tek geçim kaynağı olmasıdır. Özellikle, cumhuriyetin başlangıç yıllarında gerek ihracatta gerekse devlet gelirleri içerisinde bitkisel üretim olarak çok önemli bir yer teşkil etmişti. Sanayileşmenin yapısı değiştikçe göreceli değerini kaybetmekle birlikte tütün üreticileri açısından tek ve en fazla gelir getiren kaynak olması niteliğiyle önemini daima muhafaza etmiştir. Bu nedenle, TEKEL’in elden çıkarılması, kamunun zararını bir tarafta bıraktık, tütün üretimi yapan tarım kesimimizi de perişan etmiştir. Bugün Türkiye’de kâr getiren kuruluşumuzun yerine yabancı sigara üreticisi firmalar faaliyet göstermektedir.

Gelelim işin Rekabet Kurumunu ilgilendiren kısmına. Piyasada alıcı pozisyonundaki birkaç büyük yabancı şirket perde arkasından fiyat anlaşması yaparak çiftçimizin elindeki tütünü neredeyse yok pahasına almaktadır, piyasada rekabet koşulları tam olarak oluşturulmamaktadır. Çiftçilerimiz de başka satacak yer olmadığı için el mecbur bu düşük fiyatlara razı olmak zorunda kalıyorlar çünkü fazlasıyla borçlanmış durumdadır çünkü çaresizler. Fiyatı yazılmayan sözleşmeler çiftçimize dayatılıyor; geçmiş yıllarda üretici sayısı düştüğünden dolayı yapılan sözleşmeler yapılmıyor, verilen avanslar bile “Yeterli sayıya ulaştık.” diye verilmiyor. Şu an hiçbir bölgede avans alamadı çiftçimiz. Fiyatlar belirlenirken üreticiyi koruyacak bir bilirkşi yok. Ziraat odaları veya tarım il müdürlüklerinden çiftçiye fiyat yönünden koruyacak bilirkşi belirlense belki bu durum çözülebilir ama devletimizin bu konuda hiçbir girişimi yok. Rekabet Kurumunun görevi, bu piyasada, perde arkasında anlaşmalara müsaade etmemek değil mi? TEKEL’in kapatılmasının zararını hâlâ çiftçilerimiz çekmekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – TEKEL yaşıtlıyor olsaydı piyasayı dengeleyecek bir mekanizma mevcut olurdu. “TEKEL kapatılınca, yabancı ya da kamu fark etmez, hepsinden aynı vergiyi alıyoruz.” tezi eksik ve yetersizdir çünkü piyasada tek aktör iken sektörden elde edilen kârın tamamı yurt içinde, ülkemizde kaynak olarak geri dönerken bugün yaklaşık milyarlarca doları bulan kâr marjı, piyasayı ele geçiren yabancı şirketlerin kendi ülkelerine transfer olmaktadır. Yoksul toprakların tek ürünü olan tütünü ve bu toprakların insanlarını iş ve emeğinden yoksun bırakmamak için her ne kadar tütün

mamulü üretim sahasından çekilmiş olsa bile en azından müdahil kurum olarak TEKEL'in varlığına mutlak bir şekilde ihtiyaç duyulmaktadır. Aksi takdirde, ürün fiyatı olarak büyük şirketlerin dayatması altındaki ekicilerin tütüncülüğü daha fazla sürdürmeleri imkânı da bulunmamaktadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylayıp söz vereceğim Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş'ın “kayıtlardan çıkarılması” ifadesine ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bu “tutanaklardan çıkarılması” meselesi Komisyon sözcüsü tarafından ifade edildi. Sayın Elitaş herhâlde hâlâ kendisini grup başkan vekili sanıyor; hatırlatırım, böyle bir talepte bulunma yetkisi bizce yok.

Sayın Başkan, diğer bir mesele: Şimdi, hatibin bize yönelik sözlerine dair söz istiyorum ama ben Grup Başkan Vekili olarak şunu söylemek isterim: Daha geçtiğimiz gün, dünyada terör örgütü olarak kabul edilen HTŞ üyelerine Türk lirasıyla maaş ödemeye başlayan AKP iktidarındır. Cihatçı Heyet Tahrir el-Şam öncülüğündeki Suriye geçici hükûmeti, Türk para birimine geçmeye karar verdi. Suriye lirası en düşük değerde seyrederken İdlib'deki bankalarda yüksek meblağda Türk lirası olduğunu gayet iyi biliyoruz.

Bir de şunu söyleyeyim: O zaman BDP'li vekil olarak Sayın Gültan Kışanak bulunuyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dağa çıkma meselesine ilişkin -o zaman dönemin Başbakan Yardımcısıydı galiba- Bülent Arınç, Gültan Kışanak hakkında aynen şunu söylemişti: “17 yaşındaki bir genç kızken, Diyarbakır Cezaevinde o kadar ahlaksızca işkenceye maruz kalmış ki, o kadar kendisini zorlamışlar ki ben de aklıma gelse dağa çıkardım.” Daha dün kadar cemaatin dizinin dibinden ayrılmayanlar, bizi terör ve terörizmle ilişkilendirmekten vazgeçsinler.

Ayrıca, Başkanlık olarak tutumunuz hakkında da bütün Meclisçe açıkça duyulan sözlerle ilgili, tutanak istemenizle ilgili usul tartışması açılmasını istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yok böyle bir usul Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, tutanağı inceledim.

Sayın Milletvekiline söz vereceğim ben.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Usul tartışması açmak istiyoruz.

Herkesin duyduğu bir söze nasıl tutanak istenir yani böyle bir şey olabilir mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, takdir sizin.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, ben söz veriyorum. Dolayısıyla hâlen tutumumla ilgili bir tartışma açılmasını istiyor musunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, zabıtlara geçsin. Burada, eminim herkes duydu ve tutumunuzla ilgili, bundan sonra tekrerrür etmemesi adına yani böyle bir konuda netlik sağlamamız lazım. Bu, usuli bir problemidir. Meclis Başkan Vekilinin duyduğu bir şeye... Katip üyelerde orada yani nasıl...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Bir Başkanın tutanağı istemesinden daha doğal bir şey olamaz ki Meral Hanım yani! Bir Başkanın tutanağı görmek istemesinden daha doğal ne olabilir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama bu sefer, söz verildiği için hatibimize, bugünlük talebimizden vazgeçiyoruz ama bundan sonrası için bir hassasiyet bekliyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına ve Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekili Bülent Başkanın sözüne cevap vermek isterken Komisyon sözcüsü olarak hiç hakkı ve haddi de olmadan Sayın Elitaş'ın benim konuşmalarımın tutanaklardan çıkarılması, ondan daha vahimi kürsüde terör örgütü propagandası yaptığımı dair bir kanaatini ifade etmesi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Had mi bildiriyorsun?

HÜDA KAYA (Devamla) – Arkadaşlar, susun dinleyin, bakın, susun dinleyin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ama “Dağa çıkarım.” diyorsunuz.

HÜDA KAYA (Devamla) – Arkadaşlar, ben tercih etseydim çıkardım, kimse engel olamazdı. Biz, burayı tercih ettik, buraya geldik. Bizim milyonlarca insanımız, sandıklara gitti, seçim çalışmaları yaptı. Milyonlarca insanımızın iradesini çaldınız, hırsızlık yaptınız, emek çaldınız, yaşam çaldınız, insanların emeğini çaldınız, uykusunu, özgürlüğünü çaldınız insanların.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya!

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Dağdakinin şehir versiyonusunuz.

HÜDA KAYA (Devamla) – Hâlâ kalkıyorsunuz, terör örgütü propagandasından bahsediyorsunuz. Biraz vicdanlı olun, bir zerre... Nasıl bir inanç sahibisiniz, nasıl bir vicdan sahibisiniz? 2 kişiyi, burada 2 başkanı şaşkınlıkla dinliyorum. Lafi nasıl dinliyorsunuz, nasıl anlıyorsunuz? Mantıklar tepetakla mı oldu sizde, vicdanlar tepetakla mı oldu sizde? Biz diyoruz ki: Size rağmen barışın garantisi biziz, size rağmen biz bu yoldan ayrılmıyoruz, size rağmen biz irademizi, mücadelemizi burada yapıyoruz. Neye karşı çıkıyorsunuz, neyine karşı çıkıyorsunuz? Bu yaptığınız en büyük bölücülüktür, bölücülüğün âlâsını siz yapıyorsunuz! (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım hadi!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Verdiğiniz cevaplarda bile seviye olsun birazcık, biraz seviye olsun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendi seviyene bak, kendi seviyene...

(AK PARTİ sıralarından “Seviyesiz!” sesi)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Seviyesiz sizsiniz! Yani şimdi ayıptır ya!

RECEP ÖZEL (Isparta) – O söyledi “Seviye olsun.” diye. O söyledi “Seviyesiz.” diye ya!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yani “zihnen darbe” ne demek ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Başkan, böyle bir şey olur mu ya! Ne demek “Seviyesiz!” ya! Böyle bir üslup mu var?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, “Dağa çıkıyorum.” diyor, duymadın mı? Çıksın ya!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Siz zanda mı bulunuyorsunuz? Siz insanın zihnini mi okuyorsunuz? Siz insanların vicdanını mı okuyorsunuz? Böyle bir yetiniz mi var sizin?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili konuşacak.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bir saniye Başkan... Vicdan okuyorlar.

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve Gazi Meclisimize layık tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Az önce konuşmacı konuşmasında “On sekiz yılda Türkiye’yi zindan ettiniz.” dedi. Evet, bu grup, Cumhuriyet İttifakı, bu devlet, on sekiz yıl içerisinde... Bu ülke de teröristlere zindan oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu ülke de on sekiz yılda vesayetçilere, darbecilere zindan oldu. Bu ülkede on sekiz yıldan beri ekonomik, siyasi, uluslararası kalkınmamızda, 81 milyonun kardeşliğinde çok büyük riskler aldık. Biz Kürtçe eğitimin önünü açmaktan tutun da...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ne Kürtçe eğitimi ya! Mezarlığın tabelasını indiriyorsunuz. Allah’tan korkun ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...herkesin kendi siyasal örgütlenmesine izin vermeye kadar, parti kapatmaları engellemeye kadar, doksyan yılda konuşulup da yapılmayan işleri çok kısa süre içerisinde birçok engele rağmen yapmayı başarmış bir partiyiz, bununla da gurur duyuyoruz. Ufak tefek yapılar, siyasal merkezleri yurt dışında olanlar bunu anlamayacak, engel olmaya çalışacak, itham edecek, hakaret edecek ama sabrederek yine 81 milyonun kardeşliğini vurgulamaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yurt dışındaki merkezlere kimin bağlı olduğunu herkes biliyor.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sizler milletvekilliğini, millettan aldığınız emaneti yerine getirmek yerine şehit olan gençlerimizin katillerinin cenazesine katılmayı vekillik zannederseniz, sizler ülkenin büyümesini değil de yurt dışında bu ülkenin şikâyet edilmesini bir siyasi görev olarak düşünürseniz bu millet size çok büyük ders verecek.

OYA ERSOY (İstanbul) – İstanbul seçiminde olduğu gibi mi?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sizler daha dün 80 vekille geldiğinizde “Dokunulmazlıkları kaldırım, imza vereceğiz.” diye şov yaparken hemen ardından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan bir dakikanızı istiyorum, izin verirseniz.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sırayla, sırayla Sayın Turan. Herkes sırasını alacak.

BÜLENT TURAN (Devamla) – O yüzden diyorum ki 81 ilde teşkilatı olan, Kürt haklarını savunduğunu iddia eden partiden çok daha fazla Kürt’ün oyunu alan...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sen öyle zannet!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sizden çok daha fazla Kürt vekili içeride barındıran...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kesinlikle doğru.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Kayyumlarla mı, kayyumlarla?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Geçti o geçti.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Kayyumu oy mu zannediyorsunuz siz, kayyum atamay mı?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama insanları Kürt-Türk diye değil, tüm 81 milyonu beraber kucaklayan parti, AK PARTİ’dir kardeşim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yalan söylemeye devam ediyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Emek çalmışız! Ne emeği çalmışız?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Kayyumlar, kayyumlar...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Emek çalanlar, Diyarbakır Annelerini görmeyenlerdir. Emek çalanlar, bu gençlerin ölümüne sebep olanlardır. Emek çalanlar, Eren Bülbül’ün katillerinin cenazesine katılanlardır.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Emek çalanlar, anneye cenazeyi...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bizler, size rağmen büyümeye, size rağmen barışı ikame etmeye devam edeceğiz diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Mezarlıktaki “Goristan” yazan tabelayı indirdiniz ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Anlamıyorum Hocam.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – “Goristan” kelimesini söktünüz orada, mezarlıktan. Onu bile söktünüz. Kürtçe’nin önünü açmışmış...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürsüden söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Türkiye, Sayın Turan’a göre gayet güllük gülüştür. Yani, buna inanmak isterdik ama bizim içinde yaşadığımız cehennem, toplumun içinde yaşadığı cehennemi halk gayet iyi biliyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Evet, sizin iktidarınız neleri başardı, bir de ben söyleyeyim. Sizin iktidarınız döneminde Kürt düşmanlığını en yüksek noktaya tırmandırdınız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - PKK düşmanlığı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - “Kürtçe’nin önündeki engelleri kaldırdım.” deyip Kürtçe tabelaları kaldıran, mahkemelerde Kürtçe savunma yapmak için insanların yıllarca beklediği bir ülke yarattınız. Evlatların cenazesini kargoyla gönderen bir iktidar olma namını kazandınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İFFET POLAT (İstanbul) – Yasin Börü’yü kim öldürdü?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Cemile Çağırca; cenazelerin buzdolabında bekletildiği bir ülke yarattınız. Mezarlıklara saldıran, mezar taşlarını kaldıran, Kürtçe isim yazıyor diye mezarları yerle bir eden bir iktidar olma unvanını kazandınız. Evet, bununla da kalmadı, sokakta çocukları öldüren ve o çocukları öldürenlere beraat kararı verdiren iktidar olarak tarihte yerinizi aldınız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kendinizi tarif ediyorsunuz. Kendinizi tarif ediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz Kemal Kurkut’u öldüren, Türkiye’nin George Floyd’unu yaratan polisi, müebbet hapisle yargılandığı hâlde tutuksuz yargılayıp görevine gönderen iktidarsınız. Bugün Kemal Kurkut’un davası vardı biliyor musunuz? Kameraların gözü önünde üstü çıırılçıplak vaziyette tek kurşunla öldüren, öldürülen insanlar yarattınız ve tekine ceza verilmedi biliyor musunuz? Çünkü o yargıya verdiğiniz talimat; muhalefeti öldürdüğünüzde ceza almayacaksınız, gençleri öldürdüğünüzde ceza almayacaksınız, kadınları öldürdüğünüzde ceza almayacaksınız. Sadece bunlar değil, size 2 endekste vereyim. 2019 yılının Hukukun Üstünlüğü Endeks’inde 126 ülke arasından 109’uncu sırada Türkiye; tebrik ediyorum!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Tespiti yapan kim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gerçekten pes doğrusu!

Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün Dünya Basın Özgürlüğü Endeks’inde 180 ülke arasında 154’cü oldunuz. Evet, millî geliri de söyleyeyim. Millî gelir de 2019’da 9.128 dolara geriledi. Yani siz bu ülkeye aslında o kadar büyük kötülük yaptınız ki, gidiyorsunuz, gidiyorsunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Nereye gidiyoruz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu yüzdendir telaşınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Siz demokrasi yürüyüşüne karşı darbeyi etkinleştiriyorsunuz. Mezar taşlarıyla sorunu olan bir iktidar iflah olmaz, annelerin ahını alan bir iktidar iflah olmaz, çocukların ölümünden medet uman bir iktidar iflah olmaz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK’dan mı bahsediyorsun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sizin, varsa yoksa bildiğiniz tek şey var, onu da unuttun. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK’dan mı bahsediyorsun!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar...

HÜDA KAYA (İstanbul) - Kadın düşmanı bir iktidar! Bakın, dokuz aylık ve on dokuz aylık çocuklarıyla beraber zindanda, kadının elinden aldınız, Esirgeme Kurumuna verdiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, Sayın Başkan, Meclisi karıştırdığı yetmedi, şimdi burada tekrar başladı, olmaz bu!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Kadın düşmanlığı yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Meclisin yoğun gündemine rağmen aynı konulara bir daha dönmek istemiyorum, dön başa aynı tartışmalar doğru değil. Şov yapma zamanı geride kaldı ancak şunu söylemek isterim Sayın Başkan: Diyarbakır Annelerinin feryadı asla, ömrü boyunca konuşmacıyı bırakmayacak. 3 yaşındaki Ceylan bebeğin hatırası, 16 yaşındaki Eren Bülbül'ün hatırası, Yasin Börülerin, Necmettin öğretmenlerin, Aybuke öğretmenlerin ahi asla konuşmacıların ruhunu bırakmayacak Sayın Başkan. Konuşması boyunca AK PARTİ'yi değil, kendilerini tarif ettiler Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Biz bunu sabaha kadar devam mı ettirelim şimdi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, ben de sadece bir şey...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cevap vermedim “Kendini tarif ettin.” dedim sadece.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

47.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, şu ezberledikleri isimlere yanıt vermek isterim: Yasin Börü dâhil 6-8 Ekim olaylarının araştırılması, sorumluların ortaya çıkmasıyla ilgili sayısız önergemiz var, Meclise indirmişiz, reddettiler çünkü sorumlu kendileri, bu bir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sorumlu hapiste, hapiste!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İkincisi: Biz anneler arasında asla ayırım yapmayız. Onlar, bizim Diyarbakır il binamızın önünde oturan anneleri bize düşman yapmak için büyük bir çaba içindeler. Bizim konuşma isteğimize bile emniyet güçleri engel oluyor biliyor musunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Annelere hakaret ediyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gidip konuşmak istediğimizde önlerinde barikatlar kuruluyor ama anneler orada tutulurken annelerin evlatları öldürülüyor, sonra taziyeye götürülüyor o anneler. Bir yandan operasyon yapıp evlatları öldüreceksin, diğer yandan partinin önünde oturacaksın. Bunun siyasi ahlakla hiçbir ilgisi yoktur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu üsluba cevap vermiyoruz Sayın Başkanım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Muhatap olmayın Sayın Başkanım.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin milleti bölmek noktasındaki iradeyi yerle bir ettiğine ve millete ihanet eden herkesin hesap verdiği dönemin başladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bir tartışmaya şahit oluyoruz hep birlikte. Dağa çıkmanın bir yararı yok. Türk Silahlı Kuvvetleri bu milleti bölmek noktasındaki iradeyi yerle bir ediyor Allah'ın izniyle. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Allah milletimizin birliğini, devletimizin yüceliğini korusun. Kimse de dağa çıkmasın, dağa çıkmasın. Dağda artık bu millete ihanet eden herkesin hesap verdiği dönem başlamıştır. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde geçen "hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür" ibaresinin "hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioglu Demir

Semra Güzel

Erol Katircioglu

Ankara

Diyarbakır

İstanbul

Ali Kenanoğlu

Kemal Peköz

Hişyar Özsoy

İstanbul

Adana

Diyarbakır

Mahmut Celadet Gaydali

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, dün başlayan, Hakkâri'den ve Edirne'den Ankara'ya yürüyüşümüz var, milletvekilllerimiz, buradan kendilerine saygılarımızı, sevgilerimizi iletiyoruz.

Bu yürüyüş niye yapılıyor? Çünkü çok fazla spekülasyon oldu, Ömer Çelik, dün, provokasyon, terörizm vesaire böyle birçok suçlamada, ithamda da bulundu fakat müsaadenizle, ben sözü şöyle biraz dolayımlayarak getireyim. George Floyd Amerika'da öldürüldü. Dünyanın her tarafından inanılmaz bir

teпки gösterildi. Türkiye’de Sayın Cumhurbaşkanı da bir “tweet” attı, bu vahşeti, bu ırkçılığı kınadığını söyledi; iyi de yaptı. Yalnız, ırkçılık uzakta olunca ırkçılık karşıtı olmak çok kolay oluyor arkadaşlar. Bugün, polis tarafından öldürülen Kemal Kurkut’un mahkemesi vardı, artı -16 Haziran bugün- Berkin Elvan da bir polis kurşunuyla, biliyorsunuz, en nihayetinde öldü. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Müsaade edin... Çıkar, konuşursunuz. Burada ölüm yarıştırmak, tartıştırmak meselesi değil.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yarıştırma o zaman.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Müsaade edin.

Biz bu yürüyüşü niye yapıyoruz? Bakın, biz bu yürüyüşü, tabii ki cezaevlerindeki eş başkanlarımız, milletvekillerimiz, belediye başkanlarımız, şu an tutuklu olan binlerce arkadaşımız için yapıyoruz. Kürtlerin kültür, dil, temsiliyet hakları için yapıyoruz. Kürtçe konuştuğu için dayak yiyen ya da öldürülen insanlar için de yapıyoruz fakat biz sadece Kürtler için sokaklarda değiliz. Bakın, örnek vereyim, KHK’yle işten atılan ve “Ağaç kabuğu yesinler.” dediğiniz yüz binlerce insan var, onlar için yürütüyoruz biraz. Polis ve asker kurşunuyla öldürülen o kadar çok insan var ki Türkiye’de, Dilek Doğan mı desem, Ali El Hamdan mı desem; bunlar için yürütüyoruz. Çok fazla insan var cezaevlerinde ölüme terk ettiğiniz insanlar var, siyasi tutsaklar, şu an Türkiye cezaevlerinde 800 bebek var annesiyle orada büyümek zorunda kalan, 1.500 hasta tutsak var, içerideler. İş bulamadığı için intihar eden gençlerimiz var, mesela öğretmen adayı Aydınlı Merve Çavdar vardı, hatırlıyorsunuz güzel kızımızı, intihar etmişti. Mesela çöpten ekmek, kâğıt toplayan insanlar var. Onlar için de yürütüyoruz. Talan ettiğiniz doğa için de yürütüyoruz, biraz Hasankeyf biraz Kaz Dağları, biraz Cerattepe için yürütüyoruz. Bitirdiğiniz tarım sektörünün aç işçileri için de yürütüyoruz. Kamyon kasalarında can veren mevsimlik işçiler için, gittikleri yerlerde her türlü ırkçılığa maruz kalan Urfalı, Diyarbakırlı işçiler için de yürütüyoruz. Karadeniz’de çay, Çukurova’da pamuk, Diyarbakır’da buğday işçileri için yürütüyoruz. Daha iki hafta önce Mardin’de bir toplu mezarda çıkan 40 tane cenaze için yürütüyoruz, Türkiye’de haberi bile olmadı. Zaten öyle bir memleket ki kazmayı nereye vursan kömür değil, petrol değil, cenaze fışkırıyor; her taraftan toplu mezarlar, artık Kürt’ün mü, Ermeni’nin mi, Alevi’nin mi bilmiyoruz, Türkiye’de haber bile olmuyor. Kimin için yürütüyoruz? Bitlis’ten çalınıp Kilyos’ta kimsesizler mezarlığına en iğrenç yöntemlerle defnedilen insanlar için yürütüyoruz. Her türlü hakarete, tehdide maruz kalıp, küfür yiyip... Yakın zamanda olduğu için biliyorsunuz, hepiniz de karşı çıktınız, isim vermeyeceğim, her türlü hakarete maruz kaldığı hâlde, nefes alamamanın ne demek olduğunu çok iyi bilen ama buna rağmen mücadele eden kadınlar için de yürütüyoruz, en çok da elleri öpülesi Cumartesi Anneleri ve Barış Anneleri için yürütüyoruz. Zapturapt altına aldığımız basın kuruluşları, cezaevlerinde şu an ömür tüketen gazeteciler, yazarlar ve entelektüeller için yürütüyoruz. Özgür bir sanat ve adil yargılama için açık grevlerinde ölen Grup Yorum sanatçıları ve şu an ölmekte olan onların avukatları için yürütüyoruz. İbrahim’in cenazesinde, cemevinin içerisinde Alevileri gazlayıp copladığınız için Aleviler için de yürütüyoruz. Soma’daki madencilerin yakınları -protesto ettiği için- tekmelendiği için de yürütüyoruz. Pespaye ettiğiniz, bir sürü müptezelin kendisini kral hissettiği yargı kurumunun canını yaktığı herkes için yürütüyoruz. Demokratik bir Anayasa için, barış için, adalet için, özgürlük için, iş için, ekmek için biz HDP olarak yürütüyoruz; mesele bundan ibarettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Zamanım bitti Başkan, müsaadenizle hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Arkadaşlar, biz bunu yaparken siz ne yapıyorsunuz? Burada AK PARTİ’lilere, size sesleniyorum, bunu bilahare konuşacağım, burada değil, bilahare konuşacağım. Ayasofya meselesi şu an tekrar gündemde ya. Arkadaşlar, ben din âlimi değilim, dindar bir aileden geliyorum. Namaz kılmak isteyen her yerde kılar; bir ağacın gölgesinde de kılar, dışarıda da kılar...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – O zaman camiye de gerek yok!

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Müsaade edin.

Bizim hemen hemen her mahallede üç beş camimiz var, çok şükür, onların birinde kılarız. Yani niyet namaz olsa kılınacak yer olur. Ayasofya meselesi bu önümüzdeki dönem siyasal bir diskur olarak, belli ki yeni birtakım dizaynların yapılacağı bir söylem alanı olmuş durumda.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Hişyar Bey, o bir fethin sembolü; İslam’ın sembolü, fethin sembolü.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, ya Emevi’de kılamadınız, belki Ayasofya’da kılarırsınız, olabilir. (HDP sıralarından alkışlar) Onu yapmayın demeyeceğim, yapın; semboliktir, yapın ama benim size önerim, bu dönem zaten bütün televizyon kanallarınıza her gün konuşan bir Doğu Perinçek var, madem Ayasofya’da namaz kılacaksanız, ilk ezanı da Doğu Perinçek okusun, olsun bitsin, hayırlı olsun size. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu üslubu hiç yakıştıramadık Sayın Başkanım, biz daha farklı konu bekliyorduk kendisinden. Ayasofya’nın tarihî duruşuna, tarihî hatırasına bu tarz -lütfen yanlış anlamasın- sokak ifadesiyle yaklaşmanın doğru olmadığını düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir saniye... Özür diliyorum...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne diyeyim şimdi, ne demem lazım Hocam? Hiç yakışmadı yani.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önergeyi oylayayım, söz vereceğim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bülbül, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, “sokak ifadesiyle” diye sataşmıştır, hatibimiz sataşmadan söz alacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama ne diyebilirim o ifadeye? Hişyar Hocaya hiç yakışmadı. Hocam, sana yakışmadı.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sokakta yürümüyor musunuz? “Sokak” kötü bir şey mi Meral Hanım?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul*'ün, *Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy*'ün görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, hatip konuşmasını yaparken hepimiz burada bu konuşmayı dikkatle dinlemeye çalıştık. Öncelikle ifade etmek gerekir ki Amerika'da yaşanan George Floyd hadisesi, Amerikan devletinin çok uzun yıllardan beri, siyahi, Afroamerikalı, ne dersek diyelim, onlarla ilgili olarak uzun yıllardan beri gelen sabıkasının, ayrımcılığının ve topluma yayılmış olan bu nefretin neticesi olarak ortaya çıkmıştır ve George Floyd alelade bir vatandaşdır, orada yaşadığı muameleye de çekilen video görüntülerinde hep beraber şahit olduk. Bunun dışında, Türkiye'de etnik kökeninden veya mezhebinden dolayı, sadece bir mezhebe mensup diye, sadece bir etnik kökene mensup diye hiçbir ferdin, hiçbir kimsenin bu devlet tarafından bu manada bir şiddet olayına muhatap olması veya katli durumu söz konusu olmamıştır. Bu verilen örneklerin tamamı, vermiş olduğunuz örneklerin tamamı incelenir; hadiseler tek tek incelenir, bakılır, buna göre hukuk devleti sınırları içerisinde gereği yapılır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ama bu toplumun içerisinde, Türk toplumunun içerisinde bir ayrımcılık hiçbir zaman olmadığı gibi, bundan sonra da olmayacağı aşîkârdır. Yani Türk'ü, Kürt'ü birbirinden istediğiniz kadar ayırmaya çalışın, ayırmak mümkün değildir. Bu manada bu memlekette, bu devlette de herhangi bir ırkçı tavır ve davranışa da rast gelemesiniz. Bunun dışında, hukuka aykırı fiiller söz konusuysa hukuk önünde bunu işleyenler bunun cezasını çekerler, bunun hesabını mutlaka verirler.

Şimdi, diyorsunuz ki: “Biz herkes için yürüyoruz. Her şey için yürüyoruz.” Yani her şey için şansınızı deniyorsunuz. “Ah, bu Türkiye'de bir kaos çıksa da ah, bir yerden bir işi tuttursak da şu Türkiye'de bir 6-7 Ekim hadiseleri gibi bir hadiseyi tekrar acaba nasıl gündeme getiririz?” diye bunun peşindesiniz, bunun farkındayız. Her yerde dilinizle de üslubunuzla da bunu ortaya koyuyorsunuz. Ama buna Türk devleti de Türk milleti de müsaade etmeyecek.

Sorun bence şu: Sorun, samimiyet problemi. Siz birtakım mağduriyetlerden bahsedebilirsiniz ama bu milletin tamamının yaşadığı mağduriyetlerde siz de eğer aynı şekilde üzülseniz, derdiyle dertlenirseniz, sevinciyle beraber sevinirseniz o zaman hiçbir problem kalmaz. Siz, Türkiye'nin dertlendiği yerde sevinen, sevindiği yerde de üzülen bir anlayışla yürüdüğünüz için bir şey olmuyor burada. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bütün sıkıntının temeli bu. Siz, Eren Bülbul'ün katilinin cenazesi yerine Eren Bülbul'ün cenazesine gelebilecek cesareti gösterdiğiniz gün Türkiye'de bir şeyler çözülüyor demektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin bu ısrarınız ve teröre karşı, asla ve asla, hiçbir zaman belli olmayan flu tavrınız, protesto etmeyen, kınamayan, aksine o “Terör örgütlerini ve uzantısını arkamıza aldık.” diyen anlayışınız devam ettiği sürece Türkiye’den ve Türk milletinden hiçbir şekilde destek bulmanız mümkün olmayacaktır; marjinal kalmaya devam edeceksiniz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

49.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Önce ben grup adına, sonra hatibimiz sataşmadan...

Ben aynı üslupla cevap vermeyeceğim ama şunu söylemek isterim: Endekslerden gidelim Sayın Başkan, endekslerden. Hani çok barışçıl bir ülkemiz ya, kimse ölmüyor, öldürülüyor, her şey güllük gülistanlık...

Ben bir daha söylüyorum, Kemal Kurkut’u simge olarak söylüyorum, altını çiziyorum. Diyarbakır nevrunda üstü çıplak, tek kurşunla öldürülen Kemal Kurkut, Kürt olduğu için öldürüldü, Türkiye’nin George Floyd’udur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İspatı var mı? İspat edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunun aksini... Davası da bugün görüldü, merak ediyorsa söyleyiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kürt olduğu için öldürüldüğünü ispat edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, ayrıca ben Sayın Grup Başkan Vekiline şunu söylemek isterim, kendisi benim mevkidaşım, bir partinin temsilcisi: Bizim yürüyüşümüzü engellemeyi hangi yetkiyle yapıyor?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kimse engellemiyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Engellemek mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir parti, başka bir partinin siyasal faaliyetini neye dayanarak engelliyor?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Karşı olduğumuzu ifade ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kendisini men ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Karşı olduğumuzu ifade ediyoruz, karşı olduğumuzu ifade etmeye hakkımız vardır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir üslup yok, bu devlet onun olduğu kadar bizimdir de, bu ülke onun olduğu kadar bizim de ülkemiz, bu halk onun olduğu kadar bizim de halkımız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Engellemek devletin işi, engellemek devletin işi. Ben karşıyım, partimiz karşı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kendisi devletin sahibi falan da değil ayrıca.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğer bir mesele Sayın Başkan: Biz MHP ya da başka bir parti, bir siyasi faaliyet yürüttüğünde “Siz bu faaliyeti yürütemezsiniz.” demeyiz, biz eleştiririz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Karşı olduğumuzu ifade ediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siyasi olarak kendi duruşumuzu ortaya koyarız. “Buna izin vermez.” demek nobranlığı, üstenciliğini reddediyoruz, böyle bir dilden men ediyoruz onları.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Karşıyız. Tehlikeli bir oyun oynuyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğer bir mesele -hani çok barışçılız ya- Türkiye, Avrupa’da en az barışın olduğu ülke, dünya genelinde bir istatistik...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Avrupa’daki barışı da görüyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...163 ülkenin barışçılılık seviyesini ölçen 2020 Küresel Barış Endeksi yayınlandı. Araştırmaya göre Türkiye dünya genelinde 150’nci sırada; böyle kendi kendimizi kandırmayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Avrupa’daki barışı da gördük.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terör örgütlerinin tehdidi altındayız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mademki ırkçılık ve ayrımcılık yok, neden endekste 150’nci sıradayız? Barış neden yok? Biz değil dünya konuşuyor, buna da yanıt versinler.

Teşekkür ediyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terör örgütlerinin tehdidi altındayız otuz beş yıldır.

BAŞKAN – Levent Bey, buyurun.

50.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, bu anlayış hiçbir şekilde kabul edilemez. Sayın Beştaş’ın ifade ettiği hususları külliye reddediyoruz. Şöyle: Bu endeksleri, bahsettikleri endeksleri hazırlayanlar, kullananlar, kendileri için hiçbir şekilde kusur kabul etmeyip, dünyada şekillendirmeye çalıştıkları ülkeler için bu endeksleri üreten yapılarıdır, bunu artık dünya âlem çözmüştür, bunu artık bilmekteyiz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Deşifre olmuş oyunlar üzerinden Türkiye’nin üzerine daha fazla gelmeye çalışmayın, bunların maskesi düşmüştür. Irkçılığın babası da ayrımcılığın babası da insan hakları ihlallerinin babası da bugün Batı dediğimiz yapının içerisinde mevcuttur.

Bugün 70-80 yaşından yukarı olan insanların hastaneye alınmadığı günleri yaşadık. Bugün, Batı’da sadece ve sadece geldiği etnik kökeni, ırki yapısı sebebiyle hastanelere kabul edilmeyen insanların olduğu ülkeleri gördük. Bunların bu kadar yaşandığı bir ortamda, onların insan hakları endeksiyle alakalı olarak, bu kuruluşlar acaba o ülkelere en ufak bir zayıf not düşmüşler mi? Bunlar düşülmemiş. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ama “Dünyada hiçbir vatandaşımı çaresiz bırakmayacağım.” diyen, dünyada ne kadar çağrı yapan vatandaşı varsa -özel uçaklar da dâhil olmak üzere- onları bulundukları ülkelerden alıp getiren Türkiye, vatandaşının tamamına sosyal güvenlik imkânları da dâhil olmak üzere hiçbir etnik ayrım yapmadan, hiçbir mezhep ayrımı yapmadan kucak açmış ve tedavisi için de elinden geleni bedava bir şekilde yapmış olan bir Türkiye, dünyada ayıplı ülke hâline gelecek, siz Türkiye’ye ırkçılığı yıkmaya çalışacaksınız! (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu oyunu da bu zokayı da hiçbir şekilde yemiyoruz ve reddediyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, sataşmaya meydan vermeden.

51.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vermeyeceğim, vermeyeceğim.

Hepimiz Anayasa’ya uymak zorundayız, Anayasa madde 34 çok açıktır: Herkes, önceden izin almadan, saldırısız -tabii ki- şiddetsiz gösteri ve yürüyüş yapma hakkına sahiptir. Bir Sayın Grup Başkan Vekili kendini Anayasa’nın üstünde görüyorsa o ayrı bir tartışma. Biz, bunu kamuoyunun takdirine bırakıyoruz.

MHP, kendisini sadece iktidarın ortağı değil, devletin sahibi, 82 milyonun sahibi olarak... Bir siyasi partiyi böyle, bu şekilde itham etmesini söylüyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu sizin kompleksiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son olarak, biz, objektif konuşuyoruz Sayın Başkan. Ben, veri sunuyorum, endeks sunuyorum, endeks.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Anayasa’nın üstünde olduğuma dair bir cümlemi sarf edin, söyleyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O, kendi siyasi bakış açısına göre söylüyor.

Sayın Devlet Bahçeli 2013 yılında Gezi için şunları söylemişti: “Hükûmetin baskı, eziyet ve zorbalıklarına; her şeyi belirleme ve tayin etme saplantılarına, kimseyi dinlemeyen, anlamayan ve aldırmayan antidemokratik sapmalarına Taksim Gezi Parkı’ndan iyi bir cevap verilmiştir. Demokratik haklarını masumane vasıtalarla savunmak amacıyla meydanları dolduranlar...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

“...düşüncelerini bu yolla duyuranlar, hepsinden önemlisi de otoriter mizaç ve simalara karşı duranlar gerekli mesajları vermişlerdir.” Bu yeterli sanırım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

52.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisinin Gezi Parkı'yla alakalı kanaati nettir. Gezi Parkı'nda gayet masum niyetlerle başladığı ifade edilen o protestoların sonra nasıl bir Vandalizmin konusu hâline geldiğini, onlara nasıl malzeme yapıldığını, terör odaklarının nasıl istismar alanı hâline getirildiğini ve Türkiye'de nasıl yağmaya, nasıl -efendime söyleyeyim- büyük bir ayaklanmaya malzeme hazırlandığını burada hep birlikte gördük. Milliyetçi Hareket Partisi o dönem itibarıyla meseleyle ilgili olarak eleştirilerini Hükûmete de yöneltmiş olabilir. Ancak o konuşmaların hepsinde -bununla ilgili olarak Genel Başkanımızın birçok beyanı vardır, partimizin birçok beyanı vardır- orada gençliğin bu tuzağa düşmemesi gerektiğini; gençliğin yerinin sokaklar değil, üniversiteler, kütüphaneler olduğunu; sokakların karanlığına gençliğin aldanmaması gerektiğini Genel Başkanımız defaatle ifade etmiştir ve oradaki hain terör örgütlerinin yapmaya çalıştığı bütün faaliyetleri şiddetle kınamış ve reddetmiştir. Bunlar tarihe kayıt olarak düşmüştür, bunu da burada not etmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi, sataşmadan, Hişyar Özsoy.

Buyurun.

Hişyar Bey, toparlayıcı bir şey söyleyin de normal gündeme geçelim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- *Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, ben şahsen -böyle, çok fazla söyleniyor- vallahi, en son lisede bir yumruk kavgasına girmişim, hayatta şiddete bulaşmam bu kadardır.

Şimdi, bu Mecliste bu bir alışkanlık hâline gelmiş, kim ağzını açarsa “Teröristsin, teröristsin...” diye siyasal tartışmanın önünü kapatıyorsunuz. Bizim düşüncelerimize katılmak zorunda değilsiniz, onun için zaten 5 tane parti var burada. E, ben zaten sizin gibi düşünürsem sizin partinize gelir üye olurum. Bakın, ben -şahsi çok örnek vermek istemiyorum- yurt dışında akademisyenken geldim, beş yıldır burada yemediğimiz küfür, hakaret kalmadı.

Sayın Bülbul, ben işimi gücümü bırakıp burada provokasyon çıkarmaya falan gelmedim yani ya, gerçekten.

Bakın -zamanım fazla kalmadığı için- Sayın Turan, bu Ayasofya meselesini çok... Retoriktir, retorik. Retorik diye bir şey var, tamam mı? Sokak dili falan değil. Madem istiyorsunuz şöyle netleştireyim: Adalet ve Kalkınma Partisinin ekonomik popülizm yapacak kaynakları kalmamıştır yani ekonomik kaynak dağıtabilecek durumda değil. Beş yıldır milliyetçilik üzerinden popülizm yapmaktadır, bu 2019 seçimlerinde toslamıştır, halk bunu yememiştir; şu önümüzdeki dönemde de dinî anlamda bir popülizm yaparak yeni bir gündem oluşturmaya çalışıyorsunuz, bu bağlamda Ayasofya yeni bir söylem alanı olarak ortaya çıkmıştır. Ben, şu son üç beş yılda sizin kurduğunuz, bu “millî, ulusal ittifak” dediğiniz ittifaka denk getirdim. Ben şahsen beş yıldır Türkiye'deyim. Ben ana akım medyada kesinlikle hiçbir televizyon kanalına çağırılmamışken bu Doğu Perinçek niye size bu kadar tatlı gelmiş, her akşam sizin bir kanalınızda konuşuyor? Buna istinaden dedim ki, veciz olarak söyledim -Doğu Perinçek namaz kılmayı bile bilmiyor- e, artık ezanı da ona okutursunuz dedim. Bu, ortaya çıkmış olan bu iktidar blokuna bizim bir eleştirimizdir; hakaret kastımız kesinlikle yoktur. Öyle de anlaşılmışsa özür dileriz, hakaret yok burada.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2875) esas numaralı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 16'ncı maddesinde yer alan "Bu Kanun" ifadesinin "Bu Rekabet Kanunu" ifadesiyle yer değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Murat Emir
Kocaeli	Adana	Ankara
Ali Haydar Hakverdi	Mehmet Güzelmansur	Özgür Karabat
Ankara	Hatay	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Değerli Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan kanun teklifinin 16'ncı maddesi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Medeniyetler şehri Hataylı hemşehrilerimin selamlarını ileterek sözlerime başlıyorum. Ama Hatay, bu aralar yurt dışında yaşayan hemşehrilerimden dolayı mutsuz ve umutsuz. Hatay, Dışişleri ve Sağlık Bakanlığının yakın ilgisini bekliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aradan dört ay geçmesine rağmen hâlâ ülkemize getirilmeyen, yurt dışında mahsur kalan gurbetçilerimiz mağduriyet yaşıyor. Hatay'da Samandağ'dan, Defne'den, Arsuz'dan, Antakya'dan sadece Suudi Arabistan'a çalışmak için giden 32 bin vatandaşımız var. Bu hemşehrilerim yıllardır gurbette çalışarak kazançlarını ülkemize getirdiler, Hatay ekonomisine ciddi katkılar sağladılar. Ancak, şimdi bu kardeşlerimize hak ettikleri vefa gösterilmiyor; pandemi nedeniyle, bulundukları yerde mahsur kaldılar, ülkemize dönmek için aylardır çırpınıyorlar. Bunlardan, Orta Doğu ülkelerinde, Libya'da, Sudan'da, Umman'da, Kuveyt'te ve özellikle Suudi Arabistan'da olan hemşehrilerimin hâli her açıdan perişan; ekonomik, psikolojik ciddi problemleri oluştu, sağlıkları tehdit altında, can korkusu yaşıyorlar, aile ve vatan hasreti çekiyorlar. Ekonomik açıdan perişanlar çünkü 16 Marttan bu yana çalışmıyorlar, iş yerlerini kapatmak zorunda kaldılar. Aralarında berberler var, restoranlarda çalışanlar var, işçiler var; dört aya yakın bir süredir işsizler, hiçbir gelirleri yok, bir odada 6 kişi yaşamak zorunda kalanlar var. Kendileri parasız kaldığı gibi, ailesini geçindirmek için gurbet ellere gidenlerin aileleri de aylardır gelirsiz. Paraları olmayan bu gurbetçilerimiz için gıdaya ulaşmak imkânsız hâle geldi, zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak artık mümkün olmuyor.

Bir yandan maddi imkânsızlıklar, diğer yandan salgın hastalık riski, bulundukları ülkenin sağlık sisteminin yetersizliği psikolojilerini bozmuş durumda. Yalnızca Suudi Arabistan’da yüzlerce vatandaşımıza Covid-19 tanısı kondu, bunlardan sadece 10-15’i hastanelerde tedavi görüyor, geriye kalanlar “Hastaneler dolu.” denilerek evlerine gönderiliyor, evlerinde bir başlarına coronayla mücadele ediyorlar. Maalesef ki Covid olduğu hâlde evine gönderilen, tedavi göremediği için hayatını kaybeden ve hayatını kaybettiği saatler sonra anlaşılan vatandaşlarımız var. Sadece Riyad’da coronadan hayatını kaybeden 10 vatandaşımız var şu anda. Cenazelerinin ülkemize getirilmesi için haftalardır uğraşıyorum.

Diğer yandan, Suudi Arabistan’da test yetersizliği sorunu da var; tüm belirtileri gösterdiği hâlde test yapılmayan vatandaşlarımız var. Durum bu kadar vahim, bu kadar içler acısı.

Şimdi, 22 Haziran sonrasında uçuşların başlaması için planlamalar yapılıyor. Bu çalışmalar bir an önce neticelendirilmeli, tarihler kesinleştirilmeli, geldiklerinde de bu vatandaşlarımız karantinaya alınmalıdırlar. Gurbetçilerimizin bir gün dahi dayanacak gücü kalmamıştır.

Diğer bir konu ise fahiş bilet fiyatları. Hava yolları sitesinde biletler misli misli fiyatlarla satılıyor; biletler kesiliyor, sonra da “Uçuşlar iptal edildi.” deniliyor, umutları da sönmüş oluyor. Gurbetçilerimiz “Yeter ki vatanımıza, ailemize bir an önce kavuşalım.” diyerek sağdan soldan, eşten dosttan borç almaya başladılar. Bilet satış fiyatı belirlenirken gurbetçilerimizin bu durumlarının göz ardı edilmemesini, insaflı hareket edilmesini talep ediyorum. Belirsizlik, çaresizlik içindeki bu vatandaşlarımız zaten uzun süredir zorlu bir süreç yaşıyorlar, aile hasreti, vatan hasreti çekiyorlar, o yüzden “Hasta olacaksak da öleceksek de gurbet ellerinde değil, vatanımızda hasta olalım, vatanımızda ölelim.” diyorlar. Can korkuları var, cepleri de bomboş. Gurbetçilerimizin Türkiye’ye getirilmesi, ailelerine, yuvalarına kavuşmaları için gerekli adımlar acilen atılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - Ayrıca bununla da kalmamalı. Sadece Hatay’dan 32 bin vatandaşımızdan söz ediyorum. Aileleriyle birlikte 120-130 bin kişi gelersiz kaldı. Dolayısıyla insanların maddi kayıplarını gidermek için de nakdi yardımlar planlanmalı ve bir an önce hayata geçirilmeli.

Hiçbir yurttaşımızın yaban ellerde kaderine terk edilmesine izin vermeyeceğiz. Yıllardır gurbette çalışan, kazancını ülkesine getirerek ekonomiye girdi sağlayan bu insanlara minnet borcumuzu ödemeliyiz. Gurbetçilerimizin yaşadığı mağduriyetleri Hükûmetin, yetkililerin bilgi ve ilgisine sunuyor, gereğini bekliyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Yayman, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un görüşülmekte olan 215 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Değerli Başkanım, nezaketinize teşekkür ederim.

Sayın hatibin konuşmasını dinledim, bir açıklama yapma zarureti hissettim. Geçen hafta içerisinde Sayın Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu Bey'le bizzat bu konuyu görüştük. Sayın Vekilimiz müsterih olsun, konuyu takip ediyoruz. Bu noktada Dammam, Cidde, Riyad ve Abha'dan hem Türk Hava Yollarının tarifeli uçuşlarıyla hem de özel şirketlerin “charter” seferleriyle yurt dışında, özellikle Suudi Arabistan'da olan vatandaşlarımızı memleketlerine getirmek için hem Dışişleri Bakanımızla hem Sayın Valimizle hem milletvekillerimizle konuyu takip ediyoruz. Bunu yüce heyetinizin takdirine arz etmek istedim.

Teşekkür ederim Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 215) (Devam)*

BAŞKAN – İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylamadan önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre lehte ve aleyhte birer milletvekiline söz vereceğim.

Lehte Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin.

Buyurun Sayın Tin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde lehte söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Bingöl depreminde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum ve geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum buradan.

Ayrıca, bir yıl önce Denizli Acıpayam, Çardak ve Bozkurt'ta meydana gelen depremde sonra devletimiz afetzedelerimizin her zaman yanında yer almıştır, onların hizmetinde olmuştur ve bugün de Allah'a şükür, Acıpayam'da TOKİ konutları ve kendi yaptıkları, yapacak oldukları evlerle ilgili destekler sonuna kadar devam etmektedir. Allah'ın izniyle, depremde zarar gören vatandaşlarımız şu anda evlerini kendileri yapıyorlar, devletimizin vermiş olduğu finans ve kredi desteğiyle.

Ayrıca, değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün burada tartışmalar yaşıyoruz, sert tartışmalar yaşanıyor. Ben 81 milyon vatandaşımızın, halkımızın kardeş olduğunu, aynı bayrak altında ve Türkiye Cumhuriyeti devleti içerisinde yaşadığımızı buradan belirtmek istiyorum. Biz, Türk, Kürt, Laz, Çerkez, Abaza, hepimiz kardeşiz ve bunu bilerek burada yaşamımızı, bu ülke bayrağı altında yaşamımızı devam ettirmek mecburiyetindeyiz ve diyoruz ki: Biz her türlü terörü, teröristi, efendim, PKK'yı ve buna dolaylı ya da direkt yurt içinden ve yurt dışından destek olan herkesi kınıyoruz ve lanetliyoruz buradan.

Kanunumuza döndüğümüzde, değerli kardeşlerim, değerli milletvekili arkadaşlarım, kartelleşmeyi ve tekelleşmeyi engellemek, tüketicinin faydasına önemli kararlar almak, piyasa mekanizmasının sağlıklı bir şekilde işlemesine katkı sunmak, yasa yapıcı olarak bizlerin asli görevidir. Özellikle, ticaretimizi güçlendirerek ekonomik özgürlüğün önündeki engelleri ortadan kaldıracak, serbest piyasanın tıkanan damarlarını açacak önemli düzenlemelere imza attık. Tüketicinin refahı için çalışan, piyasaların varlığını ayakta tutan ve ekonomimizi geleceğe daha güçlü taşıyan bir anlayışla çalışıyoruz. Ülkemiz ve milletimiz lehine her türlü adımı atıyor ve yasal düzenlemeleri yapmaya kararlılıkla devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, rekabet hukukuyla güvence altına alınan piyasalarda firmaların önceliği, tüketicilerin taleplerini en uygun şartlarda ve en uygun koşullarda, daha kaliteli ve daha etkin biçimde karşılamak olmalıdır. Ülkemizdeki rekabet koşullarını, dünya ölçeğinde rekabet şartlarının üstüne taşımak mecburiyetindeyiz. Bu gayeyle hazırlanan Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, öyle ümit ediyorum ki gerek Avrupa Birliği normlarında gerekse küresel normlar çerçevesinde ticaretimize önemli ölçüde ivme katacak ve güven derecesini daha da yükseltmeye taşıyacaktır.

Değerli milletvekilleri, hem sanayinin içinden gelen birisi olarak hem de sanayisi gelişmiş rekabet dengelerini ayakta tutmak için büyük gayret sarf eden ve aynı zamanda bir üretim üssü olan Denizli'mizin milletvekili olarak şunu da ifade etmek isterim ki Türkiye bu ve benzeri düzenlemelerle iç pazarda ve küresel pazarda kaliteli ürünlerle kendini daha net ifade edecektir. Aynı zamanda yasaların sağladığı güvenceyle pazar payını daha da büyütecektir.

Rekabet kültürünün yaygınlaşmasını birlikte sağlayacağız. Sürdürülebilir büyümeyi ve kalkınmayı desteklemekten, yeniliği, verimliliği ve üretimdeki kaliteyi en üst seviyeye taşımaktan asla geri durmayacağız. Yaygın rekabet kültürünü teşvik etmek, işleyebilir rekabet ortamını oluşturmak ve uluslararası platformlarda bu manada etkin ve güçlü olmak bizim olmazsa olmazlarımızdandır.

Değerli milletvekilleri, üretim yapan, istihdam sağlayan, ekonomik alanda ülkemize katkı sunan ve Türkiye'nin güçlü yarınlara omuz veren tüm sektörlerimizin her koşulda yanında olmaya Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde devam edeceğiz. Bu vesileyle, düzenlemenin hazırlanmasında emeği geçen milletvekili arkadaşlarımız başta olmak üzere, değerli Komisyon üyelerimize ve katkıda bulunan herkese teşekkür ediyor, düzenlemenin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan Bey.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir kanunun sonuna geldik, emeği geçen herkese teşekkürler.

Rekabet Kanunu, AKP iktidarı döneminde 6 sefer değişti. 2018'de Kurulun özerkliği kaldırıldı, 2020'de ise Kurumun özerkliği kaldırılıyor. Kanunun değişikliklerden önceki hâli bugünkünden daha yeterliydi. Daha önce, Yargıtay, Danıştay, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kalkınma Bakanlığı

ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı üye atama sürecinde öneride bulunabiliyordu. “Başkanlık sistemi” denilen bu sistemde bütün üyeler tek adamın atamasına bırakıldı. 2018 itibarıyla, Kurum, fiilen işlevsiz hâle getirildi.

Sayın milletvekilleri, rekabeti desteklemeyen bir ekonomik tabloyla karşı karşıyayız. Hane halkı, şirketler ve devlet, herkes gırtlığına kadar borç batağında. 2002’de 129 milyar dolar olan kamu ve özel dış borcu 2019 sonu itibarıyla 437 milyar dolara yükseldi. TÜRK TELEKOM, TÜPRAŞ, PETKİM, TEKEL, SEKA, şeker ve çimento fabrikaları gibi pek çok sanayi tesisi ya kapatıldı ya da yok pahasına satıldı. Bu ülkenin en önemli kuruluşu Tank Palet yabancılara peşkeş çekildi. Ülke üretim ekonomisinden hızla uzaklaştı; sizin döneminizde üretimin yerini rant aldı, millî servet inşaata gömüldü. (CHP sıralarından alkışlar) Vatandaşlar, geçmedikleri yol ve köprüye, yatmadıkları hastaneye, uçmadıkları havaalanlarına para ödüyor. Devlet ise israfa, gösterişe ve yolsuzluğa batmış durumda. Bu düzen, vergi borçlarını sildiğiniz, Hazine garantisiyle beslediğiniz üç beş haramiyi zengin etti. Sanayi üretimi ise çakıldı, sadece nisan ayında üretim yüzde 30’un üzerinde düştü. Onun için oyumun rengi “hayır”.

Milyonlarca genç evde oturuyor, her 4 gençten 1’i işsiz. İşsizlik yüzde 13’ün üzerinde, işsiz sayısı 4 milyon sınırına ulaştı. En büyük kaynağımız, geleceğimiz, yarınlarmız işsizliğe, açlığa, yoksulluğa feda edildi. İşsizlik beraberinde yoksulluğu getirdi, 18 milyon kişi yoksul. Bu ülkede çocuklar yatağa aç giriyor. Araştırmalar gösteriyor ki gençlerin yüzde 63’ü yurt dışında yaşamak istiyor. Beyin göçü sizin iktidarınız döneminde yoğunlaştı. Atanamayan öğretmenlerin, 3600 ek gösterge bekleyen memurların, emeklilikte yaşa takılanların, emekli olmasına rağmen ikinci işte çalışanların sorunları çözülüyor. İşsizlik ve yoksulluk elbet önlenabilir ama siz, kutusundan bile çıkarmadığınız S-400’lere 2,5 milyar dolar ödüyorsunuz, F-35’lere ödediğiniz 1,3 milyar dolar havada kaldı. Akkuyu’daki eski Rus teknolojisine 20 milyar dolar ödedik, ödemeye devam ediyoruz. Benim oyumun rengi “hayır” çünkü ülkede hak, hukuk, adalet yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Parti Genel Başkanından talimat alan mahkemeler, mülkün değil iktidarınızın teminatı oldu. Muhalif siyasetçiler, haber yapan gazeteciler, “tweet” atan vatandaşlar bir bir cezaevine giriyor. Türkiye büyük bir cezaevine dönüştü. İnsanlar konuşmaya, yazmaya ve siyaset yapmaya korkar oldu. Onun için oyumun rengi “hayır”. Bu kürsüde Anayasa’ya bağlı, tarafsız kalacağına yemin eden ama tarafsız olmayan Cumhurbaşkanının tüm üyelerini atadığı bir Rekabet Kurumuna “hayır”. (CHP sıralarından alkışlar)

Pek çok maddesi açıkça Anayasa’ya ve Avrupa Birliği mevzuatına aykırı bu kanuna “hayır”. Böylesi yetkiler tek kişiye verilemez. Onun için oyumun rengi “hayır” “hayır” “hayır”.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2’nci sıraya alınan, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.-Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 217 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerine İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ne ilişkin İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Hep söylüyoruz ama bir kere daha söylüyorum: Torba, torba, torba; Meclisi çevirdiniz bir çorbaya, kanunlar zaten oldu çorba. Torba kanun yerine bir temel kanun görüşemedik, kanun yapma tekniğini değiştirdiniz. Bu, hep o tek adam rejiminin getirdiği şey yani kanun yapma tekniğinin değişmesi bir zorunluluk da değil. Tek adam rejiminde birisi kalkıyor, diyor ki “Şunu da ilave edin, bunu da yapalım, onu da yapalım.” Aslında, bağlı olduğu kanunlara baktığınızda çok farklı kanunlar, mesela bu kanun 12 ayrı kanuna ithafen yapılan bir kanun, 12 ayrı kanun var burada, yine bir çorba kanun var; o tek adam rejiminin, biraz evvel izah ettim, bu ucube sistemin getirdiği sıkıntılardan bir tanesi. Yerimden söyledim, burada da söylüyorum: Bu tek adam sisteminden gün gelecek en çok, en çok zararı siz göreceksiniz, iddia ediyorum, en çok zararı siz göreceksiniz; “Yahu, keşke öyle olmasaydı, bu adamlar bize söylediler, hep böyle muhalif gözüyle baktık, hatta şedit ifadeler kullandık.” diyeceksiniz ama son pişmanlık fayda etmeyecek. Günah ediyorsunuz hem ülkeye hem bize hem kendinize hem vatandaşa. Bir an önce, inşallah, akılselim galip gelir, bu ucube sistemden kurtulursunuz, Türkiye’yi bu tek adam rejiminden kurtarırsınız.

(x) 217 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm dünyayla birlikte ülkemizde de ekonomik açıdan oldukça etkileri olan bir pandemi sürecinden geçiyoruz. Bu pandemi sürecinin ne olacağı konusunda da çok değişik bilgiler geliyor, sanki virüs mutasyona uğramış, yeni bir şekil almış, farklı bir şekilde bir daha, bir dalga daha geliyor ama ekonomide gelen dalga bu virüsten sanki biraz daha tehlikeli, ülkeye verdiği zarar açısından baktığınızda ciddi tehlikeler var. İlk vakanın çıktığı 11 Mart tarihini hatırlıyorum ben, ondan önce 30 Ocakta bu Mecliste konuştuk, dedik ki: “Bakın, arkadaşlar, önce Çin’de çıkan, sonra İran’da gelişen bu pandemi süreciyle ilgili gelin, burada bir araştırma komisyonu kuralım. Bu konuda alınacak önlemleri önceden alalım. Sonra zarar göreceğimiz konular var, onlardan daha az zarar görebiliriz.” Ama bu uyarılarımızı hiç dinlemediniz. Bu uyarılarımızdan günler sonra, ülkemizde vakalar görülmeye başladıktan sonra birtakım tedbirler almaya başladınız. Salgın başladıktan sonra bir panik havası oluşturuldu ve birçok vatandaşımız ücretsiz izin kullanmaya zorlandı veya işten çıkarıldı. Bunun üzerine bir de kapatılan dükkânlar ve bu yüzden gelir elde edemeyenler de eklenince ekonomik anlamda sıkıntı yaşayan hane sayısı çok korkunç rakamlara ulaştı. Buna karşın Hükümet ne yaptı? “İşsiz mi kaldın kardeşim, al sana kredi.” “Kısa çalışma ödeneği ya da ücretsiz izin sebebiyle gelirin mi azaldı, al sana kredi.” Eyvallah! “Berber ya da kuaförsün, manavsn, tesisatçısın, camcısın; dükkânın mı kapandı, al sana da kredi.” “Lokanta, kafe, nargile kafe -hani çok gidiyorsunuz ya Çukurambar’da falan, oralarda- işletiyorsun; orası mı kapandı, al sana da kredi.” Kredi verilebilmesi için kamu bankalarına da kaynak aktardınız. “100-200 milyar destek verdik.” dediğiniz de işte bunlardan ibaret. Vatandaş borçlandırdınız, kredi verdiniz yani. Esnafımız, vatandaşımız bu krediyi ne yaptı? Borcuna yatırdı. Adam borçlu; aldı, o borcuna yatırdı. Yine tığteber şahımerdan, eve gittiğinde cebi delik, eli cebinde; çocuklarına mahzun mahzun baktı.

İnsanların borçları var arkadaşlar ya. Samimi söylüyorum, insanlar utancından, onurundan söyleyemiyor ama açlar; yürekten söylüyorum, açlar. Evlerinde tencereleri kaynamıyor bu insanların.

Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre, yalnızca Nisan ayında 920 bin kişi ihtiyaç kredisi kullanmış, 1 milyona yakın. “İhtiyaç kredisi” dediğin ne? 3 bin, 2 bin... İnsanlar artık günü güne filan eklemeye başlamış. Bireysel kredilerin miktarı 664 milyar lirayı geçmiş yani 100 milyar dolar civarında bireysel kredi kullanılıyor bu ülkede. 38 bin vatandaşımız da bu dönemde ilk defa kredi kartıyla tanışmış.

Peki, size sormak istiyorum: Borçlarını krediyle ödeyen, bir kısmıyla ihtiyaçlarını ancak karşılayan vatandaş, zamanı geldiğinde bu kredileri nasıl ödeyecek? Geliri artacak mı? Var mı öyle bir vizyonunuz, odaklandığınız bir sistem var mı; geliri mi artacak? Yok. Öyle bir şey olmayacak çünkü. Kısaca iktidar, kredi dağıtarak toparlamayı düşündüğü ekonomiyi toparladığını ve günü kurtardığını zannediyor.

Alınan tedbirler çerçevesinde, hatırlayın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu kırk beş gün kapalı kaldı ve 2 Haziran itibarıyla tekrar çalışmalarına başladık. Sürecin başından beri doğru dürist destek görmeyen vatandaş da 2 Haziranda Meclis açılınca, son umut, dedi ki: ”Herhâlde bunlar bize bir şeyler hazırlayacaklar, bizi de rahatlatacaklar.” Bir baktılar, karşılarında Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu. “Lan oğlum, bizim karnımız aç, bekçiyi ne yapacağız?” diyor ya. “Yahu, bizim bekçinin palaskasını yiyecek hâlimiz yok, bekçinin şapkasını yiyecek hâlimiz yok, bekçi parayı bizimle de paylaşmayacak. Yani bize bir çözüm var mı?” “Yok. Size bekçi lazım.” “Niye?” “Siz, ne olur ne olmaz, rahat durmazsınız; sizin başınıza bir de bekçi getireyim.” dediniz.

Hükümet iki haftadır onun dışında ne getirdi? Rekabet. Yahu, neyle rekabet ediyoruz? Merak ediyorum, rekabet eden ne? İşletme mi kaldı rekabet edebilecek? Çevremizde bir sürü iş adamı, esnaf arkadaşımız vardır; birbiriyle rekabet etmekten vazgeçmiş adamlar, “Ayakta nasıl dururu.”, onun çaresini arıyorlar; rekabet filan hikâye.

Ya milleti oyalıyorsunuz. Millet bize baktı “Bunlar toplandı, tamam.” dediler, “Ya, ilk defa bu işin farkına vardılar, kırk beş gün Meclisi kapattılar, şimdi geldiler bize nefes aldırarak kanunları çıkaracaklar.” Bir baktılar: “Yetmez, sizin başınızda polis var, jandarma var, bir de bekçi dikelim.” dedik, bir de “rekabet” dedik. Ne olduğunu onlar da anlamadılar, biz de anlamadık; bir Rekabet Kanunu çıkardık.

Vatandaş televizyonunu açıyor, bir umut bizi izliyor “Bizim derdimize çare olacak bir şey var mı?” diye, yok. Şimdi görüştüğümüz teklife bakıyorum: Yüksek kademe kamu personelinin özlük haklarının düzenlenmesi, Vakıfbanka Kamu İhale Kanunu’ndan muafiyet tanınması, Bankacılık Kanunu’nda düzenleme, Çek Kanunu’nda düzenleme vesaire. Yahu, millet aç diyorum, aç; neden bahsediyorsunuz ya! Millet bizden ne bekliyor, biz neler görüşüyoruz burada! Hiç alakamız yok gündemiyle, vatandaşın gündemi ile Meclisin gündeminin hiç alakası yok. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Zannetmeyin ki millet bize buradan bakarken “Ya, milletvekilleri de ne güzel çalışıyor; bakın, bizim için kanunlar çıkaracak...” Hiç öyle bir şey demiyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ne yapacağız, para mı basacağız?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Vallahi bize hakaret ediyorlar, bakın hakaret ediyorlar. Sizden bahsetmiyorum, hepimizden bahsediyorum. Hakaret ediyorlar, diyorlar ki: “Bize çözüm bulun; bizi oyalamayı bırakın, bizimle dalga geçmeyi bırakın.”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakmayıp ne yapayım, bakıyorum, tabii bakacağım. Ne yapayım yani?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Nereye bakıyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sizi dinliyorum ya, bakacağız yani.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Millete bak ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah Allah!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bana bakmak bir şey değil, millet aç diyorum, millete bak. Ama millete bakacak yüzünüz de yok, sen de haklısın, bana bak. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bir de vatandaşın çeşitli hizmetlere ulaşımının kolaylaştırılması için bazı işlemlerin elektronik ortamda sağlanması var bu teklifte. “Hizmet” dediğiniz de vatandaşın kredi çekmesi... O “hizmet” dediğiniz “Kredi çekerken, kredi kartı alırken daha nasıl borçlandırırız, daha kolay nasıl borçlanırsın vatandaş?” o kanuna yer vermişiz burada. Yine vatandaş borca sokma kanunu var, onu kolaylaştırma; vatandaş zorlanmasın, biraz daha borçlandıralım onu.

Ya, bakın, vatandaş diyor ki: “Beni borçlandırma. Beni İŞKUR’un önünde, PTT’nin önünde kuyrukta beklemekten kurtar.” Ona bir çözümün var mı, onu getir. Ona ne çıkarttığın bu kanunlardan; yapacaksanız, İŞKUR’un önüne gitmeden ona iş bulun, PTT’nin önünde verdiğiniz o yardımı beklemek yerine ona iş bulun, iş kurun.

Parti olarak bir öneride bulunduk, dedik ki biz: Bu süreçte işini kaybeden ve ekonomik sorunlar yaşayan her vatandaşa aylık 500 lira karşılıksız olarak verilsin. Siz bunu dinlemediniz, yine kredi verdiniz. Ya, hani bu Mecliste -ben, geçmişlerini bilirim- arkadaşlarım var; “Riba haram.” diye geldiler, ribaya tapıldılar, vallahi billahi ya; “Riba haram.” diye geldiler, “faiz haram” dediler, şimdi faizin efendisi oldular, o hâle geldiler. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) “Nasıl daha çok faiz alırsınız, vatandaş nasıl borçlandırırız?” “Yüzüklerin Efendisi” gibi bu Hükûmetin ismi de “faizlerin efendisi”. İlave borçlanma hakkı getirmişler, 2020 Merkezi yönetim bütçe kanunu yürütmeye 1 trilyon 95 milyar lira harcama yetkisi veriyor. Bunun 139 milyarlık kısmı için borçlanma yetkisi tanınıyor. Uğurcuğum, sen bütçeyi iyi bildiğin için daha iyi takip edersin. Ayrıca bütçenin yüzde 3’ü kadar da ilave borçlanma hakkı sunuluyor. Anlaşılan o ki bu ilave yetki de pandemi sürecinde kullanılmış, ben öyle anladım. Bu yüzde 3 ne oldu peki, nerede kullanıldı? Ne yaptınız arkadaşlar bunu? Mesela, vatandaşın elektrik faturasını mı ödediniz, doğal gaz borcunu mu kapattınız? Vatandaş hâlâ aç, hâlâ borçlu.

Şimdi, bir de kanun teklifiyle ilave yüzde 2’lik bir borçlanma yetkisi daha talep ediyorsunuz. Gelin bari bunu gerçekten ihtiyacı olan vatandaşa karşılıksız olarak aktarın. İnanın aktaracağınız bu 22 milyar lira var ya vatandaş hiç bekletmeden onu tüketmek zorunda kalacak zaten; borçlu adam, sıkıntısı var, tasarruf yapma ihtimali yok bu parayı alıp. Kaynağı aktardığınız anda piyasaya enjekte edilecek bu para, insanlar evlerine erzak alacak, işletmeler vadesi geçmiş borçlarını ödeyecekler; kısacası çark dönecek ve vatandaş “Ben bunu geri nasıl ödeyeceğim?” diye düşünmek zorunda kalmayacak.

Şöyle bir hesap yapın: Bugün Türkiye’de 500 liralık yardım aldığında bunu hemen harcamak zorunda olan en az 20 milyon vatandaşımız var. İki ay üst üste 500 lira karşılıksız destek versek 20 milyar maliyeti olur bunun, tamamı 20 milyar lira. Bu 20 milyar anında piyasaya döner, el değiştirir. Her el değiştirdiğinde de KDV, gelir vergisi, kurumlar vergisi olarak da devlete geri döner. Neredeyse zaten bu piyasaya enjekte ettiğiniz fakire, fukaraya verdiğiniz beş yüzer lira paranın yarısını da vergi olarak zaten anında geri alırsınız, ya bunun 10 milyarı anında hemen geri döner ama vatandaş biraz rahatlatır, 10 milyar lira da kaynak aktarmış olursunuz. Bunun sonucunda ne olur biliyor musunuz? En az 40 milyon vatandaş nefes alır, milyonlarca insanın karnı doyar, milyonlarca çocuğun yüzü güler; esnafımız az da olsa para kazanır, kirasını öder, evine ekmek götürür, borçlarını öder; esnaftan alacağı olan da rahatlar. Çok değil 10 milyar lirayla ülkenin yarısından çoğuna nefes aldırabilirsiniz. Bunun yerine dedim ya “faizlerin efendisi” olan bu Hükûmet kredi vererek parayı piyasada döndürmeye çalışıyor. Ama unutmayın kredi verdiğiniz hiç kimseyi mutlu edemezsiniz çünkü adam parayı aldığı gün bir gültüyorsa o kredinin ödemesi geldiğinde dört gün ah edecek size, emin olun ah edecek. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Salgın döneminde yandaşlarınız burnundan hiç kıl aldırmadı, yandaş doğal gaz ve elektrik dağıtım şirketlerinden bahsediyorum; hani var ya sizin etrafınızda dönen o iş adamları, hepimizce malum dağıtım şirketlerinin sahipleri. Arkadaşlar, çok utanmanız gereken bir durum: Bu salgında 4 milyon kişinin elektriği kesildi. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Karanlıkta bıraktınız 4 milyon kişiyi. “Biz yapmadık.” Kim yaptı biliyor musunuz? İhale verdiğiniz, sizin siyasetinizi finanse eden ortaklarınız yaptı. 120 bin haneye de icra geldi. İnsanlar hastalıkla mı, açlıkla mı boğuşsun, kapısında kalan icra memuruyla mı uğraşsın? Çiftçilerin o 2 milyar lira borcunu da buna dâhil etmedim.

Allah'tan Millet İttifakı belediyeleri vardı da vatandaşa bir nebze nefes aldırdı. Bakın, birçok büyükşehirde kampanyalar yapıldı ve bu faturalarını ödeyemeyen vatandaşa yardım ettiler. Hiç gittiniz mi, baktınız mı o faturalara? Bakın, ben size bir rakam vereceğim, “askıda fatura” uygulaması vardı ya, fatura tutarları ne kadar biliyor musunuz? 35 lira, 37 lira faturalar vardı onların arasında; 50 lira bile değil, 35 lira, 37 lira. Vatandaş 35 liralık faturayı dahi ödeyememiş. Şimdi biz ne yapıyoruz burada? 35 liralık su faturasını ödeyemeyen vatandaşın daha kolay kredi çekebilmesi için kanun çıkarıyoruz. Adam 35 lirayı ödeyememiş ya!

İnanın, ben böyle bir zamanda bu konuları konuşmaktan utanıyorum, üzülüyorum ama siz vatandaşa ölümü gösterip sıtmaya razı etmekten hiç çekinmiyorsunuz. “Utanmıyorsunuz” demek istemiyorum, “çekinmiyorsunuz” kelimesini kullandım burada. Vatandaş elektrik faturasını, su faturasını ödeyemiyor; siz, “Sana kredi veririm kardeşim, kredi.” diyorsunuz. Bu neye benziyor biliyor musunuz? Ufak esnafın mahallesinde her mahallenin bir tefecisi vardır, gözüne kestirir böyle, “Ne zaman sıkışacak da ben buna piyasa faizinin üstünde bir faizle kredi vereceğim.” diye düşünür. O mahalledeki esnafın yolunu gözleyen tefecilere benzediniz, hükümet etmiyorsunuz, o tefecilere döndünüz. O kredi taksitleri de ödenemeyecek çünkü vatandaş işini gücünü kaybetti zaten. Ödeyemeyeceğini bildiğiniz için insanların kredi taleplerinin çoğu da karşılanmıyor yani talep ediyor, karşılanamıyor. Mesela bankalar üç ay sonraya kredi ötelemesi yaptılar. Şimdi, adam yeni kredi almaya gidiyor; deniyor ki: “Hayır, sen öteleme yapmışsın, sen makbul müşteri değilsin, sana artık kredi de yok.” Yani, o kredi imkânı da 1 kere var; 10 milyon isteyene 3 milyon, 2 milyon verdiniz; onu da üç ay öteledi diye bir daha kredi verme yolunu da kestiniz, vatandaşın öyle bir hakkı da kalmadı. Bugün aynı vatandaş bankaya gittiğinde hiçbir krediye başvuramıyor çünkü sistemde “ödeme güçlüğü çeken vatandaş” olarak görünüyor. Yani, siz burada kanun çıkarıyorsunuz, “Bankaların zincirini temizledik.” diyorsunuz ama bankalar onu “back”inde tutuyor. Diyor ki: “Senin sicilin temiz gözükmesine rağmen geçmişte böyle bir ödeme güçlüğü içindeymişsin, dolayısıyla sana kredi kullanırmıyoruz.” İnsanları resmen fişlemişsiniz aslında; bu da ayrı bir skandal, ayrı bir trajedi.

Ben bunları niye anlatıyorum? Yani neyi becermenizi bekliyorum ki? Siz, şu maske var ya, maskeyi bile bir buçuk ayda dağıtamadınız, vallahi şu maskeyi bir buçuk ayda dağıtamadınız; millete ne dağıtacaksınız, karnını nasıl doyuracaksınız, yaşamına nasıl kolaylık getireceksiniz? Yani, istesenez de bu kredileri veremeyeceksiniz çünkü TÜİK rakamlarıyla ne kadar oynanırsa oynansın, hızlı büyüyen bütçe açığı yıl sonunda millî gelirin yaklaşık yüzde 7'sine yaslanacak. Yani, bundan sonra kredi vermek istesenez de kredi verme imkânınız kalmayacak çünkü kimse parasını alamayacağı bir ülkeye borç vermez. Doğal olarak içerideki bankalardan borçlanacaksınız, o bankalar bu sefer vatandaşa kredi veremeyecek hâle gelecek, gidişat belli.

Ekonomiyi Deli Dumrul rejimiyle yönetiyorsunuz. Bir sabah uyanıyoruz, 1.500 ürüne ek vergi gelmiş; ertesi sabah uyanıyoruz, dolar alım satımlarına ek vergi gelmiş. Bütçe hedefini tutturamayacağınız çok belli. Salgından önce 2020 bütçesini Mecliste görüşürken diyordunuz ya “Ekonomi yüzde 5 büyüyecek.” diye, salgın sonrası dünya resesyona girmiş, üretimin kralını yapan ülkeler bile daralmaya başlamış, siz hâlâ “Büyüyeceğiz.” diyorsunuz ve buna da bizim inanmamızı istiyorsunuz, dünyanın inanmasını istiyorsunuz. Yani, arkadaşlar, yalanın da bir de çetrefilli olanı var, böyle biraz sağından solundan kurcalarsınız. Siz, yalanı şakkadak önümüze koyuyorsunuz, bütün dünya “Daralıyoruz.” diyor, “Hayır, biz büyüyörüz.” Üstelik, bu ekonomiyle herkesin rakamlarını bildiği bu

ekonomiyle “Biz büyüyoruz.” diyorsunuz ve buna inanmamızı bekliyorsunuz. Anlaşılan o ki TÜİK verileriyle ekonomiyi otomatik pilota almışsınız ama uçağı indirecek pilot yok. Pilotun bazen aklına geliyor, kumandaya geçiyor ama bu sefer ineceğı pist kalmamış; uçak havada dolanıyor. O dokuz sene evvel vardı ya AK PARTİ’nin “Uçağımız göklerde dolaşıyor.” diye afişleri, dokuz senedir aşağı inmedi; ben hâlâ korkuyorum uçağın yakıtı biter de düşer diye. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Uçak, dokuz senedir havada dolaşıyor, bir türlü inemedi. Seçim dönemi vardı ya “Yerli uçağımız havada uçuyor.” diye, yahu, dokuz senedir nasıl bitmedi bu yakıt ya? Hâlâ inemediniz bir türlü aşağıya. Ekonominin havalimanı, onu besleyen ona güvenli iniş ve kalkış imkânı sağlayan demokrasi ve hukuktur aslında. Bunlar olmadığı için bu uçağın yere çakılması da kaçınılmazdır. Pandemiyle beraber oluşan kriz de eklendiğinde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle zaten rayından çıkan ekonomiyi kurtarmanız hiç mümkün değil. O yüzden acilen demokrasiyi yeniden kaim kılmak zorundasınız, hukuku yeniden tesis etmek zorundasınız. Ne yaparsanız yapın, ne paketi açıklarsanız açıklayın demokrasi, hukuk, adalet olmadığı sürece hiçbir şekilde ekonomiyi düzeltemezsiniz. O yüzden bu sene pozitif büyüme bir yana, maalesef, yeniden küçülmeye karşı karşıya kalacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; salgının etkisiyle ticaret hayatı ve hizmet sektörü de normale dönmedi, hatta Sağlık Bakanlığının tüm gayretlerine rağmen, ekonomik gerekçelerle yarattığınız zamansız rehabet yüzünden salgında ikinci dalga da kapımızda. Ekonomimiz ise ikinci ve üçüncü dalgada dümdüz olur, bunu hiç kaldıramaz, emin olun. Üretimde sosyal mesafe kısıtlamalarının maliyet artırıcı etkisiyle, gelmeyen turistten dolayı gelmeyecek olan turizm geliriyle, en önemlisi ithalat vergilerinin maliyete yansmasıyla artık Türkiye’de üretilen hizmet ve ürünlerin miktarında ciddi düşüşler yaşanacak; bu yaz, bu sonbaharda kaçınılmaz olarak enflasyon daha da artacak. Karşılıksız bastığınız parayı da düşünürsek yakında dolar kuru patlar, enflasyon daha da yükselir ve Türk milleti hızla yokluk ve fukaralığa doğru çekilir. Bu şartlar altında ekonomiyi yönetemezsiniz. Dışarıda yarattığınız tek adam algısı dünyaya güven de vermiyor ki para gelsin, gelmeyecektir de. İktidarın oyları giderek eriyor. Bu yüzden, iktidar, hızla ekonomiyi kendince normalleştirmeye ve zaman kazanmaya çalışıyor. Şu an, o yüzden, elinizdeki son kozu oynuyorsunuz; bir yandan para basıyorsunuz, bir yandan batan yandaş şirketleri kurtararak seçim kampanyasına hazırlanmaya çalışıyorsunuz. “Yazın her şey toparlanır.” hesabı yapıyorsunuz ama size o akıllı kim verdiyse gidin hatırlatın, ekonomi üç ay sonra normale dönmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bu süre zarfında, pandemi esnasında kaybettiğimiz istihdamı geri getirmemiz de imkânsız. “İstanbul Ekonomi Araştırma” diye bir şirket var, onun anketi gelmiş. Ankette sorular sorulmuş, işte “Bu dönemde ne oldu?” diye, “Borcum arttı.” “Salgın bittikten sonra harcamalarım uzun süre normale dönmez.” “Salgın bittikten sonra harcamalarımı kısıtlamak zorunda kalacağım.” gibi cevaplar var; yüzde 25 “Kesinlikle katılmıyorum.” diyor. Yani size oy verenlerin bile neredeyse yarısı sizin ekonomiyi düzelteceğinize artık inanmıyor; ekonomi bu hâlde. Dolayısıyla boşuna yalana başvurmayın, millet gerçeğı biliyor; haberiniz olsun, ben de uyarayım sizi.

Vaka sayıları çok artmış, salgın ciddi anlamda tekrar kapımızda. Vatandaşlarımızın hem sağlık açısından hem de ekonomik açıdan endişeleri yeniden arttı. Artık vatandaşlarımız, bizden bir araya gelip çözüm bulmamızı istiyor. Bırakın bu yalandan dolandan, hikâye kanunları ya; diyor ki vatandaş: “Arkadaş, bana ne yapacaksınız?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamlı) – Başkanım, bitti, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamlı) – Vatandaş diyor ki: “Gelin, bir araya toplanın, şu ülkede vatandaş için neler yapacaksınız, onu anlatın. Bizi refaha ulaştıracak, bizim aramızdaki bu husumeti bitirecek bir şeyler yapın. Ülkeyi bu kadar germeyin, ülkeyi bu kadar kutuplaştırmayın, ‘şucu’ ‘bucu’ diye ayırmayın, bu ülkeye sarılın. Gelin, memleket masasının etrafına oturun.” Meral Akşener’in lafını o yüzden bir daha hatırlatıyorum size: Şu memleket masasına gelin, oturun; imtina etmeyin, kaçmayın bu masadan. Bu masa bu ülkenin kurtuluşu olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifiyle 14 ayrı kanun ve 3 ayrı kanun hükmünde kararnamenin çeşitli hükümlerinde değişiklikler yapılmaktadır. Bu şekilde torba düzenlemeye gidilmesi ve tekliflerin etki analizinin olmaması yıllardır hep eleştirdiğimiz konulardır. Yasama kalitesinin artırılması, yasama işlerinin sağlıklı ve düzenli bir şekilde yürütülmesi için Meclis İçtüzüğü’nün yepyeni bir anlayışla ele alınması konusunda tüm siyasi parti gruplarına sorumluluk düşmektedir. İç Tüzük yenilenmez ise Meclisin ve siyaset kurumunun itibarını da zedeleyen ve yıllardır yaşanan gereksiz tartışmalar ve zaman kayıplarının hâliyle aynen devam edeceği açıktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak iki yıla yakın bir süredir başarıyla uygulanan ve terörle mücadele, salgınla mücadele, ekonomik saldırılarla mücadele, deprem ve afet yaralarını hızla sarma ve dış politika gibi alanlar başta olmak üzere, her alanda yönetime büyük katkı ve imkânlar sunan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyum sağlanması da dikkate alınarak Meclis İçtüzüğü’nün mutlaka ve bir an önce gözden geçirilip yeniden yazılması gerektiği görüşümüzü buradan yineliyorum.

Kanun teklifinin 1’inci maddesiyle Vakıfbank Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Kamu İhale Kanunu’ndan istisna tutulmaktadır. Emsal kurumlar olan Ziraat ve Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarının Kamu İhale Kanunu’ndan istisna olması gerekçe gösterilmektedir. Sürekli Kamu İhale Kanunu’ndan istisnalar getirmek yerine, bu kanunun kurumların ihtiyacına ve günün şartlarına göre yeniden düzenlenmesi ve hiçbir istisnaya yer verilmemesi suretiyle ihalelerde saydamlık, rekabet ve kamuoyu denetiminin dikkate alınması doğru olacaktır.

Teklifin 2'nci maddesiyle 2020 yılında Elâzığ, Van ve Manisa illeri ile çevresinde meydana gelen depremlerden etkilenen afetzedelere zorunlu deprem sigortası yapmış olma ve imar planına uygun yapı olma şartları aranmaksızın destek verilmesi öngörülmektedir.

Teklifin 3'üncü maddesiyle yurt dışındaki vatandaşlarımızın kısa süreli çalışma niteliğindeki işler nedeniyle emekli aylıklarının kesilmemesi düzenlenmektedir.

Teklifin 4'üncü maddesinde kamu bankaları ile kamu kurum ve kuruluşlarının finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Bütçe Kanunu'nda belirlenen limit 32,5 milyar liradan 54,1 milyar liraya yükseltilmektedir.

Teklifin 5'inci maddesiyle tarihî ve kültürel taşınmaz varlıklarla ilgili kamulaştırma konusunda idare adına kesin tesciline karar verilen ve tapuda tescil edilen kamulaştırma işlemlerinin yargı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle idareye açılacak davalarda ödenen kamulaştırma bedelinin mahkeme veznesine depo edilmesi öngörülmektedir.

Teklifin 6,7,8,9,10,12,13,14,15 ve 16'ncı maddeleriyle finansal kuruluşlar, sermaye piyasası yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri, ödeme hizmeti sağlayıcıları ve elektronik haberleşme kuruluşlarının müşterileriyle yaptıkları sözleşmelerin elektronik olarak düzenlenebilmesi; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Kimlik Paylaşım Sisteminden aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ve ödeme hizmeti sağlayıcılarının da yararlanabilmesi öngörülmektedir.

Teklifin 11'inci maddesiyle karşılıksız çekle ilgili adli para cezasını ödemediğinde mahkûm olan ve mart ayında çıkarılan kanunla 25 Mart 2020 tarihinde infazı durdurulanların, cezalarının kaldırılmasının ön şartı olan çek bedelinin 1/10'unu ödemesi için öngörülen üç aylık süre bir yıla uzatılmaktadır.

Teklifin 17'nci maddesiyle kaçak tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını içi doldurulmuş olarak satan, satışa sunan, bulunduran ve nakledenlere yönelik 1 Temmuz 2020 tarihinde yürürlüğe girecek hapis cezası hükmünün Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1 Temmuz 2020 tarihinde yürürlüğe konulması düzenlenmektedir. Komisyon görüşmelerinde, bu düzenlemeyle küçük üreticilerin korunmasının amaçlandığı ve bu amaçla devam eden çalışmaların ve kooperatifleşme sürecinin tamamlanması açısından, yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik ceza hükmünün ertelenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışmalar hızla tamamlanmalı, tütün üreticimiz mutlaka gözetilmelidir.

Değerli milletvekilleri, teklifin 22 ve 23'üncü maddeleriyle, KİT'lerde iç denetim müessesesi kurularak iç denetçilerin atanma şartları ve özlük hakları belirlenmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kamu idarelerinde denetim konusunda ciddi bir dönüşüm öngörmüştür. Anılan kanunla, idarelerin üst yöneticilerinin hesap verme sorumluluğu kapsamında görev yürüten iç denetim ve Meclis adına görev yürüten dış denetim yani Sayıştay denetimini düzenlemiştir. Aradan geçen uzun süreye rağmen iç denetim sistemi henüz müesseseleşmemiştir. İç denetim birimleri 5018 sayılı Kanun'la teşkilat şemalarında yer bulmasına rağmen teşkilat kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde yer almamış, birim başkanlığı için ayrı bir kadro tanımlanmamıştır. Doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak kurulan iç denetim birimi başkanlıkları ilgili idarelerin teşkilat düzenlemelerinde

gösterilmelidir. İç Denetim Koordinasyon Kurulu görev ve fonksiyonlarını yerine getirebilecek güçlü kurumsal yapıya kavuşturulmalıdır. Ayrıca dünya genelinde iç denetim en önemli kariyer mesleklerden sayılmakta olup ülkemizde de iç denetim mesleği kariyer meslek grubu olarak yapılandırılmalıdır.

Kanun teklifinin 18, 19, 20, 21, 24 ve 25'inci maddeleriyle, üst kademe kamu yöneticilerinin görevden alınmaları veya görevlerinin sona ermesi hâlinde atanabilecekleri kadrolar ve özlük hakları ile kapatılan Başbakanlık kadrolarında görev yapan ve diğer kurum ve kuruluşlara nakledilen yönetici personel ve müşavirlerin mali hakları düzenlenmektedir. Buna göre, ek göstergesi 6400 ve daha yukarı kadro ve pozisyon görevinden alınan veya görevi sona erenlerin müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına atanmaları, en az iki yıl bu görevi yapmış olanların iki yıl süreyle önceki görevlerine ait maaşlarını almaları, daha sonra ise Bakanlık Müşaviri maaşı almaları ve bunların izleme, değerlendirme, araştırma, rehberlik, proje ve eğitim gibi hizmetlerde görevlendirilmeleri öngörülmektedir.

Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislere başkan ve başkan yardımcısı olarak atananlardan görevden alınanlar hakkında da bu hükümlerin uygulanması düzenlenmektedir. İl valilerinden görevden alınanların vali, mülkiye müfettişi kadrolarına atanmaları öngörülmektedir. Diğer yönetici kadrolarında görevden alınan veya görevi sona erenlerin ise denetim elemanı, uzman, araştırmacı veya uygun görülecek diğer kadro ve pozisyonlara atanmaları düzenlenmektedir. Üst kademe yöneticiliği yapmış aynı durumda olanlar ile KİT müşavirleri ve ek göstergesi 6400'ün altında olan yönetici kadrolarda belirli bir süre görev yapmış olanlar için benzer bir düzenleme mutlaka yapılmalıdır.

Ayrıca, coronavirus salgınına karşı fedakârca mücadele ederek canlarını ortaya koyan sağlık çalışanlarımıza yönelik de bir an önce beklentileri karşılayacak düzenlemeler yapılmalıdır. Bu süreçte sağlık çalışanları için performansla bakılmaksızın üç ay süreyle döner sermaye ek ödemelerinin tavandan yapılması konusunda uygulamada haksızlıklar oluşmuş, birçok sağlık çalışanı hayal kırıklığına uğramıştır. Döner sermayelerde kronikleşen sorunlar çözülmeli, sistem yenilenerek çalışan merkezli ve adaletli bir yapıya kavuşturulmalıdır. Döner sermayenin emekli aylığına yansıtılması için düzenleme yapılmalıdır. 3600 ek gösterge düzenlemesi bir an önce yapılmalıdır. Mevcut yıpranma payı düzenlemesi, sağlık çalışanları lehine revize edilmelidir. Salgınla mücadele sürecinde hayatını kaybeden sağlık çalışanları şehit kabul edilmelidir.

Süresiz sözleşmelilere, 3+1 süreli sözleşmelilere, vekil ebe hemşireler ile kamu dışı aile sağlığı çalışanlarına kadro verilmelidir. Kamuda sözleşmeli personel uygulaması homojen bir yapı olmayıp kendi içinde ayrılmıştır. Hangi gerekçelerle ayrıştırıldığının mantıklı da bir izahı yoktur. Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları ile Diyanet İşleri Başkanlığında başlangıçta 4+1 olarak belirlenen, sonradan 3+1 olarak güncellenen uygulamayla sözleşmeli personel olarak işe girenlere üç yıl sonunda kadroya geçme hakkı getirilmiştir. Bu durumda en son yedi yıl önce kadroya geçiş imkânı sunulan 4/B'liler mağdur edilmektedir. Başta bakanlıklar, üniversiteler ve belediyelerde olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personel kadroya alınmayı beklemekte, kısa vadede süresiz sözleşmeli uygulaması yerine 3+1 sisteminin genel uygulama hâline getirilmesini istemektedir. Esasen, kamuda statü ve istihdam kargaşası giderilmeli; sözleşmeli, vekil, geçici, fahri, ücretli, kısmi zamanlı personel çalıştırılması son bulmalıdır. Yardımcı hizmetler sınıfı kaldırılmalı ve bu sınıfta çalışan personel genel idare hizmetleri kadrolarına alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, corona virüsü nedeniyle dünya, bugüne kadar benzerini yaşamadığı küresel bir salgınla karşı karşıya gelmiştir. Bütün ülkeler salgına karşı büyük uğraşlar vermektedir. Türkiye, salgına yönelik sağlık, güvenlik ve ekonomi başta olmak üzere, her alanda etkili önlemler almıştır. Türkiye, tanı ve tedavi hizmetleriyle dünyayı kendisine hayran bırakmıştır. Covid-19 hastalarına ücretsiz tedavi hizmeti veren ve bu süreçte birçok ülkeden vatandaşlarını uçakla getiren ülke Türkiye’dir. Sağlık diplomasisi ve yumuşak güç kapsamında 125’ten fazla ülkeye tıbbi malzeme yardımıyla müşfik ve merhametli yüzümüz gösterilmiştir. Türkiye’nin, salgının başından itibaren gösterdiği kriz yönetimi bir başarı hikâyesi niteliğindedir. Vatan ve vicdan hassasiyetini kaybetmemiş her Türk vatandaşı bu gerçeği bihakkın teslim edecek ve onaylayacaktır, nitekim onaylamakta ve bununla iftihar etmektedir.

Ülkemiz 1 Haziran 2020 itibarıyla “yeni normal” ismiyle takdim edilen döneme geçmiştir ancak son günlerde açıklanan vaka ve yoğun bakım sayıları herkesi kaygılandırmıştır. Tüm vatandaşlarımızın maske takma, sosyal mesafeyi koruma ve hijyen konusuna özen göstermesi büyük önem arz etmektedir. Bu şekilde, hastalığın yayılmasının önüne de inşallah geçilecek, salgın tümüyle bitirilecektir.

Türkiye, deprem gerçeğiyle de sürekli yüzleşmektedir. Son olarak merkez üssü Bingöl’ün Karlıova ilçesi olan 5,7 şiddetindeki deprem hiç şüphesiz hepimizi endişelendirmiştir. Gerek deprem ve gerekse koronavirüs salgını nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, tedavi gören kardeşlerimize şifalar diliyorum. Rabb’im her türlü salgın, afet, felaket ve musibetten Türk milletini ve Türkiye’yi korusun diyorum.

Kanun teklifinde, 2020 yılında Elâzığ, Van ve Manisa illeri ile çevresinde meydana gelen depremlerde konutları veya iş yerleri zarar görenlere konut, iş yeri, ahır inşası veya kredi desteği verilmesinde zorunlu deprem sigortası yapmış ve imar planına uygun yapı olma şartlarının geçmiş depremlerde de olduğu şekilde aranmaması öngörülmektedir. Son yaşanan Bingöl Karlıova depreminin de madde kapsamına alınması gerektiği açıktır. Esasen her depremde böyle bir düzenlemeye gitmek yerine bu konuda etraflıca çalışmalar yapılarak köklü tedbirler alınması gerekmektedir.

Çiftçimiz de doğal afetlere maruz kalmaktadır. Güney illerimizde yaşanan aşırı sıcak ve poyraz sebebiyle narenciye ağaçlarında yanma ve çiçek dökümü olmuştur. Yine, birçok ilimizde meydana gelen don, dolu ve sel afetlerinden çiftçimiz büyük zarar görmüştür. Yaşanan afetler karşısında devletimiz hızla harekete geçmekte, hasar tespitleri yapmaktadır. Aşırı sıcaklar TARSİM kapsamına alınmalı, TARSİM’le ilgili şikâyetler giderilmeli ve ürünleri hasar gören üreticimizin mağduriyeti mutlaka giderilmeli, çiftçimiz için her türlü imkân kullanılmalıdır.

Tarım ve hayvancılığın ekonomiler için ne derece kritik olduğunu, gıda güvenliği ve tarımın stratejik önemi, tüm dünyayı etkileyen koronavirüs salgını bir kez daha ortaya koymuştur. Ülkemiz, salgınla etkin mücadele yanında, tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması ve gıda arz güvenliğinin korunması amacıyla bazı tedbirleri uygulamaya koymuştur.

Tarımsal üretim ve gıda zincirindeki bütün unsurlar kritik sektörler olarak belirlenirken faaliyetlerini kesintisiz sürdürebilmelerine imkân sağlanmıştır. Ayrıca bu süreçte tarımsal destekler hızlı ödenmiş, hazineye ait tarım arazileri çiftçilerimizin kullanımına açılmış, üreticilere yüzde 75’i hibe, tohum desteği sağlanmıştır. Tohum desteği kapsamı mutlaka genişletilmeli, yaygın hâle getirilmelidir.

Bu süreçte de başta gübre, yem, elektrik gibi tarımsal girdilerin fiyatları yüksek oranda artmıştır. Çiftçilerimiz bu artışlar karşısında çaresiz kalmıştır. Çiftçilerimizin mazot, gübre, ilaç, yem gibi girdileri uygun fiyatla alabilmesi sağlanmalıdır.

Elektrik faturaları önemli bir maliyet kalemi hâline gelmiştir. Tarımsal sulamada enerji maliyetleri düşürülmezse sulu tarımdan hızlı bir kaçış olacaktır. Konya’da 10 dekar arazinin bir saat sulaması için 55 ila 75 lira, eğer kooperatif kuyusu ise 83 ila 100 lira enerji maliyeti bulunmaktadır. Elektrik maliyeti altından kalkılamaz hâle gelmiştir. Tarımda kullanılan elektrik için mutlaka daha düşük tarife belirlenmelidir. Bazı illerde çiftçiye elektrikten sağlanan destek İç Anadolu çiftçisine de verilmelidir. Ayrıca on bir yıl öncesinden gelen ve tahsil kabiliyeti kalmayan, TEDAŞ’a olan elektrik borçları tümüyle silinmelidir.

2018 yılında 7139 sayılı Kanunla düzenlenen yer altı suyu sulama kooperatiflerinden sulama tesisi mülkiyetinin devrinden feragat edenlerin, tesis bedelinin tahsilinden vazgeçilmesi hükmüne işlerlik kazandırılmalıdır.

Çiftçimizin bankalara olan tarımsal kredi borçları 115 milyar liraya, takipteki kredi tutarı ise 5,7 milyar liraya ulaşmıştır. Üreticinin biriken borcu belini bükmemektedir. Buna bir çare üretilmelidir. Çiftçinin ve üreticilerin Tarım Kredi ve Ziraat Bankası tarımsal kredi borçları faizsiz ertelenerek uzun vadeli yapılandırılmalıdır.

Hayvancılık açısından yemleme maliyetlerinin azaltılması ve kaba yem açığının giderilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda meraların kalite ve verimliliğinin artırılmasına yönelik ıslah çalışmalarına hız verilmeli, mera tespit ve tahdit çalışmaları hızla tamamlanmalı, meraların yetiştiriciler tarafından etkin kullanımı sağlanmalı, kaba yem üretimi ve işlemesine yönelik alt yapı genişletilmelidir.

Konya’da hayvancılık yapan insanımız meralar için hayvan başına alınan otlakiye bedelinden dert yanmaktadır. Çiftçi Malları Koruma Birimine ödenen ücret karşılığında görünürde bir koruma hizmeti de yoktur. Üretici merayı kendi korumaktadır.

2014 yılında büyük şehirlerde köy tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüşmesinden sonra Çiftçi Malları Koruma Birimleri de şehir merkezine alındığından kuruluş amacına uygun hizmet veremez hâle gelmiştir. 1941 yılında çıkarılan Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun güncellenmeli, mahalleye dönüştürülen köylerde tüzel kişilik oluşturularak muhtarların yetkisi artırılmalı, koruma masrafına göre bir ücretlendirmeye gidilmelidir. Milliyetçi Hareket Partisi, çiftçilerimiz için acilen bir tedbir paketi açıklanması gerektiğini sürekli dile getirmektedir. Ülke olarak bizim ne yapıp ne edip çiftçimizi, üreticimizi gözetken köklü tedbirleri uygulamaya koymamız lazımdır. Tarım sektörü, üretim, işleme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapıya kavuşturulmalı; yüksek verimlilikte ve kaliteli ürün üreten, teknoloji kullanabilen, ülke insanını besleyebilen ve ihracat kapasitesi yüksek bir düzeye getirilmelidir.

Konuşmama son verirken Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek verdiğimiz kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, konuşmama başlarken bana göre solda yani 1’inci parti, iktidar partisinin sıralarının boş olduğunu görmek...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buradayız Hocam.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Buradasınız da 63 imzalı bir...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hocam, anlaştık gruplarla, yapmayın lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Vallahi onu ben anlamam, bilmiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz de yoksunuz öyle bakarsak, doğru bir yaklaşım değil.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Nasıl?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuştuk, anlaştık arkadaşlarla.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Turan, lütfen, müdahale etmeyin ya. Salon boşsa boştur yani.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Anladım da 63 kişinin imza attığı bir şey bu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ne demek “hayır” canım? Üzerinde 63 yazıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hocam, sizde kaç kişi var?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Allah Allah...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, salon boşsa boştur yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizde kaç kişi var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söyler misiniz, sizde kaç kişi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz iktidar partisi olsak hepimiz olurduk.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Siz, iktidar partisisiniz ya, Allah Allah...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, başkanlarla konuştuk biz.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ya, arkadaşlar, bu kanun teklifini getiren sizsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mecliste sistem değişti iktidar partisi diye bir şey yok, sistem değişti zaten, biz 1’inci partiyiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arkadaşlar, lütfen, insicamı bozuyorsunuz ama bu doğru bir şey değil.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ya, Uğur Bey, bu kanun teklifini getiren sizsiniz, yapmayın bunu işte.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hocam, yapmayın gözünüzü seveyim ya.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ama siz bunu yapıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buradayız zaten Hocam ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Erol Bey, siz boş verin ya.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ya yapmayın Allah aşkına. Ya, parlamentonun anlamını yitiren bir davranıştır bu. Ne dersiniz deyin, “anlaşma mı anlaşma” Laf mı yani bu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hocam, sabaha kadar sen de otur o zaman.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Şunun üzerine 63 kişinin imza attığı bir kanun teklifi olduğu söyleniyor. E, ben bakıyorum 10 kişi varsınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “E, ilgi çekmiyor demek ki konuşmanız o zaman.” Öyle mi diyeyim yani?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Onu bilemem, o dinleyicilerin...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet, öyle takdir etmişler demek ki.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – E peki, öyle olsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Erol Hoca, boş verin, siz konuşmanızı yapın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çünkü sabahtan beri yürüyüş anlatıyorlar.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ya, Bülent Bey, bırakın!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışmadı Hocam.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Efendim?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakışmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, Grup Başkan Vekilinin yaptığı hiç yakışmıyor gerçekten.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ben de hiç yakıştıramıyorum size. Zaten geçen konuşmamda da aynı durumla karşılaştım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, laf atmayalım.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi arkadaşlar, bu kanun teklifinin geneli üzerine konuşmak, hemen hemen Adalet ve Kalkınma Partisinin getirdiği bütün bu torba kanunlar üzerine konuşmak kadar zor bir duruma karşılık düşüyor çünkü gerçekten de...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dinliyoruz Hocam, sen konuş lütfen Hocam.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siz boş verin Hocam, boş verin. Onların kanunla işi yok; getirdiler, gittiler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Grup Başkan Vekilleri laf atmasın...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili, siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun Sayın Milletvekili...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her gün kanunla alakalı konuşuyoruz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, vaktimiz sınırlı, laf atmanın bir anlamı yok.

Buyurun Sayın Milletvekili.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hocam, biz seni dinliyoruz.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Ya yapmayın yani...

(AK PARTİ sıralarından “Polemik yapma!” sesleri)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, orada hakiki bir şekilde... Sayın Başkan, orada insicam bozuyorlar, bilinçli bir şey yapıyorlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Özellikle kürsünün yanına oturuyorlar oradan laf atmak için Sayın Başkan, olmaz böyle şey.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Biz de polemik yapmak istemiyoruz zaten böyle bir niyetim yok ama bazı gerçekleri de söylemek zorundayım yani başka türlü olabilir mi? Bir kanun teklifi getiriyorsunuz, teklifin ismi bile tuhaf “bazı kanunlarda değişiklik” Ne demek bu Allah aşkınıza? Ne demek bu “bazı kanunlarda değişiklik”?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – 12 tane değişen kanun var, Allah Allah, hayret bir şeysin Hocam.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – İbrahim Bey, ben de aynı şeyi söylüyorum. Yani “bazı kanunlarda” dediğiniz zaman bunun geneli üzerinde nesini konuşacağım. 12 tane kanundaki değişikliği söylüyorsunuz ve ben geneli üzerinde konuşurken 12 kanundaki değişiklik üzerine her birine ait olmak üzere bir cümle kurmam gerekiyor.

AHMET TAN (Kütahya) – Herhangi bir kanunla ilgili...

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Herhangi bir kanun... Neyse...

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım sayın milletvekilleri.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Karşılıklı konuşulmuyor, orada müdahale ediliyor Başkan.

BAŞKAN – Evet, haklısınız, doğru.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buyurun konuşun ya...

BAŞKAN – İbrahim Bey...

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Evet, bu kanun teklifi de bugüne kadar getirilmiş kanun tekliflerinin bir benzeri olmak üzere bir torba kanun teklifi ve benim anladığım kadarıyla -ben o zamanlar burada yoktum ama- 2014 yılında Cemil Çiçek’in, burada vaad ettiği biçimde torba kanunların yanlış olduğunu ve dolayısıyla bundan sonra gelmeyeceğini söylemiş olduğu hâlde, benim iki sene burada üyelik yaptığım süre içinde baktığımda, buraya getirilen kanun tekliflerinin hemen hemen hepsi ya da yüzde 95’i torba kanun niteliğindedir. Esasında, bunu uzun uzun konuşmak lazım belki ama derdim o değil ama bunu yaparak aslında bir şeyi gözden kaçırıyorsunuz. Çünkü bu kanun teklifinin maddeleri içinde bazı maddeler var ki geçmişteki mevzuata atıfta bulunuyor ve dolayısıyla da burada önerilen kanun teklifindeki her maddeyi değerlendirmeye kalktığınızda geride koca bir mevzuatın içine girmeniz gerekiyor. Bu da bence bir tür açık göz lülük gibi gözüküyor ama bu biraz kendini kandırmaktan öte bir şey değil diye düşünüyorum.

Şimdi, neler getiriyor bu kanun teklifi? Geneli üzerinde konuşmak üzere söz aldığımıza göre şöyle alt alta dizdiğim şeyleri söyleyeyim size. Bir kere, bir tane yine, Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin Kamu İhale Kanunu’ndan istisna tutulmasına ilişkin bir madde var. Efendim, bir başka madde, vatandaşların bazı hizmetlere teknolojinin verdiği imkânlarla erişebilmesini sağlamak üzere maddeler var, birden fazla madde var. Efendime söyleyeyim, çek mevzuatında bazı düzenlemelerle ilgili teklifler var. KİT’lerin iç kontrol sistemiyle ilgili teklifler var. 7 ilimizde gerçekleşen depremlerden etkilenen vatandaşlarla ilgili yardım meseleleri var. Bir de kamu bankalarının finansal ihtiyaçlarıyla ilgili bir düzenleme var ki benim en çok dikkatimi çeken bu oldu ve dolayısıyla da biraz onun üzerinde konuşmak ihtiyacındayım.

Şimdi, değerli vekiller, hepiniz biliyorsunuz, hepimiz yaşıyoruz, “Covid-19” adlı bir virüsün bütün dünyada yaygınlaşması sonucunda, esasında, hemen hemen bütün ulus devletlerde büyük bir şaşkınlık yaşanmakta. Yani işin bir tarafı tıbbi tabii ki. “Bu virüsle nasıl mücadele edilmesi gerekir?” “Aşı bir çözüm olur mu?” “Aşı ne zaman bulunabilir?” gibi sorunlar var ve bu sorunlar etrafında tıpla uğraşan bilim adamlarının bir bakıma tartışmalarını izlemeye çalışıyoruz. Fakat öte yandan, bu “Covid-19 virüsü” dediğimiz virüs, esasında, yani genel olarak dünyada birçok insanın hastalanması ve ölmesine sebep oldu ama bunun yanında, hemen hemen bütün toplumlarda çok ciddi ekonomik sıkıntılara sebep oldu ve olmaya da devam ediyor. Dolayısıyla da ben biraz bunun üzerine konuşmak ihtiyacıydım çünkü bu kanun teklifinde bence en önemli madde, bir bakıma, kamu bankalarına duyulan finansman ihtiyacını gidermek üzere bir teklif maddesi var. Bu madde esasında bütçe kanununa ilişkin bir düzenlemeyle de ilişkili, dolayısıyla da oraya bağlamaya çalışacağım.

Şimdi, biliyorsunuz, 2008 krizi yaşanırken toplumlar çok hızlı davrandı, özellikle “G20” diye anılan, daha çok büyük ekonomi yönetimleri bir araya geldiler ve “Krizden nasıl çıkılabilir?” konusuyla ilgili olarak görüşmeler yapıldı ve dolayısıyla bir koordinasyon gerçekleşti fakat değerli vekiller, bu virüsle ilgili olarak ortaya çıkan ekonomik krizle ilgili görebildiğimiz kadarıyla böyle bir kolektif, 2008 krizinde gördüğümüz türden bir koordinasyon gerçekleşmedi. Yani aslında dönemin ruhuna da uygun olmak üzere “Her koyun kendi bacağından asılır.” misali “Her toplum karşılaştığı ekonomik sorunları kendisi çözsün.” mantığına gelen bir anlayışla yaşamak zorunda kaldı.

Şimdi, şöyle söyleyeyim, bu dönemin ruhuna uygun derken kastettiğim şey... Küreselleşme karşıtı bir gelişme var biliyorsunuz, özellikle ileri Batı ülkelerinde, başta Amerika olmak üzere ve bunlar daha korumacı politikalara, daha içe kapanmacı modellere tekrar dönüşü ifade eden politikalar uyguluyorlar ve görebildiğim kadarıyla bu bütün dünyada da giderek yaygınlaşan bir anlayış hâline gelmiş durumda. Dolayısıyla da böyle bir çerçeveden baktığımızda, biz ne yapıyoruz diye baktığımızda biz de bu dalganın içinde sörf yapıyoruz aslında. Yani kendi bacağımızdan asılmak üzere olduğumuzun farkında olarak “Ne yapabiliriz?” sorusunun cevabını vermeye çalışıyor Hükümet ve bulabildiği çözümler çok tartışmalı çözümler. Tartışmalı çözümler derken, bugüne kadar açıklanan ekonomik tedbirlerle ilgili olarak söylüyorum, gerçekten aslında ne yaşandığının yeteri kadar farkında olunmadığını gösteren birçok öge var. Ne demek istiyorum, biraz açayım bunu: Değerli arkadaşlar, yaşanan krizin en önemli tarafı sadece bir talep kaynaklanan bir üretim sıkıntısı değil; aynı zamanda arzdan kaynaklanan, arz şokundan da etkilenmiş olan bir kriz yani hem bir yandan talepten gelen bir problem var hem bir tarafıyla da arzdan gelen bir problem var ve dolayısıyla da bildiğimiz yöntemlerle -ki genellikle talep kontrollü yöntemlerdir- yaklaştığımız zaman sanıyoruz ki problemi çözeceğiz ama öyle olmuyor. Ve nitekim, Türkiye, olayın başından beri talep yönlü bir müdahalede bulunmaya çalıştı ve dolayısıyla üretimi de daha ziyade parasal genişleme diyebileceğimiz bir yöntemle ekonomiyi canlandırmaya yönelik bir tedbir paketi düşündü. Bu tedbir paketinin, genişleme paketinin esasında ne yapacağıyla ilgili olarak bence Hükümet çok fazla net bir fikre sahip değil.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, son zamanlarda olan hadiseleri kabaca gözden geçirelim. Ne oluyor? Merkez Bankası özel sektörden tahviller alıyor, özel sektöre rezerv para veriyor, özel sektör de o rezerv parayla gidiyor, hazineden kâğıt alıyor. Şimdi, aslında beklenen o ki ya da bu politikadan murat edilen o ki özellikle özel bankaların aldıkları rezerv parayı krediye çevirmesi fakat gördüğümüz kadarıyla krediye çevirme konusunda sıkıntı var ve bu sıkıntı esasında özellikle bankalar ve Hükümet arasındaki

gerginliklere sebep oluyor ve biliyorsunuz, son olarak “aktif rasyosu” adı altında bir formülle bir anlamda bankaları özellikle KOBİ’lere yönelik olmak üzere kredi vermeye doğru cesaretlendirmek veya zorlamak biçiminde bir davranış gösteriyor. Fakat arkadaşlar, şöyle söyleyeyim: Kriz zamanında, iktisatçılar diyorlar ki bu tür tedbirler, özellikle parasal genişlemenin sonuçları 2008’dekinden biraz daha farklı çalışabilir. Yani kastettiğim şey şu: 2008’de bu parasal genişlemenin enflasyonist bir etkisi olmadı bütün dünyada da hakikaten, olmadı çünkü o sırada Çin’den gelen ucuz mallar vardı, girdi malları vardı, petrol fiyatları düşüktü vesaire vesaire. Oradan giderek bir anlamda enflasyonist bir baskı yaşamadan ekonomiler krizi atlattılar. Fakat burada durum öyle değil bence. Çünkü burada, 2008 krizinin dünya ekonomisindeki enflasyonist baskıya ilişkin imkânları yok zaten; bir. İkincisi, alınan krediler görebildiğimiz kadarıyla, rakamlara yansıdığı kadarıyla konut alımına doğru yönelmiş durumda fakat tüketim ve yatırıma gitmemekte.

Hükûmet sanıyor ki biz bu kredileri verelim... Peki, ne oluyor bu kredileri verdiğinizde? İnsanlar daha çok konut alıyor, eyvallah, inşaat sektörü bu anlamıyla belki desteklenmiş oluyor. Ama arkadaşlar, görece olarak faizlerin düşmüş olduğu gerçeğinden giderseniz, esasında alınan krediler, daha önce alınmış daha yüksek faizli kredilerin ödenmesi için kullanılan bir araca dönmüş durumda. Dolayısıyla da beklemeyin, bu genişleme bir anlamda üretimi teşvik eden bir sonuca ulaşmayacak, aksine fiyatları yükselten bir sonuca ulaşacak; bu bir.

İkincisi de, biliyorsunuz “enflasyon” derken genellikle mal ve hizmet fiyatlarından söz ederiz ama “asset” fiyatlarından yani varlık fiyatlarından söz etmeyiz. Fakat arkadaşlar, burada, görebildiğim kadarıyla, Türkiye’de kriz başladığından bu yana hem enflasyon -yani mal ve hizmetlerin fiyatları artıyor- hem de varlık fiyatları artıyor. Bakın, İstanbul Borsa 100 Endeksi’ne. Benim yaptığım hesaba göre aşağı yukarı mart ayının 15’inden bu yana yüzde 15 bir artış söz konusu oldu. Bu para nereden geliyor? Bu para, sözünü ettiğimiz parasal genişlemenin borsaya giden yanı. Yani bir anlamıyla zenginlerin -kabaca söylüyorum ama- gelir dağılımında varlıklı kesimlerin değerleri artıyor fakat öte yandan mal ve hizmetleri kullanan geniş çalışan kesimlerin aldığı malların fiyatları artıyor ve dolayısıyla da onların aleyhine bir gelişme olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla da ben buradan giderek şunu söyleyeceğim: Bu politika, herhangi bir şekilde umulan sonuçları üretmeyecektir ve bunu yakın bir zamanda da göreceksiniz, enflasyon daha yukarılara gidecek ve dolayısıyla da üretim sorunu önümüzdeki günlerin en önemli sorunu olarak var olacaktır.

Şimdi, Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığıyla ilgili olarak da birkaç cümle söylemek istiyorum. Şimdi, neler var portföyünde diye baktığımızda; birinci olarak İstanbul Finans Merkezi var, Gaziantep Iconova Projesi var, Fikirtepe Projesi var, Bizimtepe Aydos Projesi var, Maltepe Konut Projesi var, Ankara’da “Cubes” diye bir proje var, Nidapark var vesaire.

Şimdi, arkadaşlar, benim anlamakta zorlandığım şey şu: Niçin Kamu İhale Kanunu’ndan ayrı tutmak durumundayız ki bunu? Yani, evet, daha önce birtakım başka şirketlere -Ziraat Bankasına bağlı veya Halk Banka bağlı şirketlere- bu verilmiş belki ama buna niye veriyoruz? Yani onlara verildiği için mi veriyoruz? Ve Kamu İhale Kanunu’ndan bir anlamda -nasıl diyelim- istisna olmanın kamusal anlamda yararı ne Allah aşkınıza? Ben bunu anlayamıyorum. Ha, bir tek cevabınız olabilir, o da “Efendim, hızlı olsun.” Yani, Kamu İhale Kanunu’nun ne de olsa süreyi yavaşlatan bir yanı olabilir dolayısıyla ama bu Kamu İhale Kanunu dışında kalmanın da açıkça arkadaşlar, rüşvet, irtikap vesaire gibi olumsuz sonuçlar üretmesi de kaçınılmazdır. Bunlar belki bugün konuşulmuyor olabilir ama yarın öbür gün göreceksiniz, bu ihaleler etrafında yapılan harcamaların hepsi -diyebilirim hepsi- mahkemelik olacaktır. Bütün o kamu-özel iş birliği ortaklıklarının hepsi mahkemelik olacaktır çünkü hemen hemen hepsi, demin de söylediğim gibi, Kamu İhale Kanunu’nu baypas ederek oluşturulmuş olan kararlardır.

Şimdi, arkadaşlar üç dakikam var. Bu üç dakikada da bu Meclisteki tartışmalarla ilgili olarak, özellikle Halkların Demokratik Partisiyle ilgili olarak ızanı aşan ve gerçekten, sadece ve sadece üzüntü verecek olan konuşmaların şahidi oluyoruz. Yani bir siyasi ekip, kendine rakip olduğunu düşündüğü bir başka siyasi ekibe “terörist” diyebiliyor, artı, bunu en etkili bir şekilde yapma şansına sahip çünkü bu konuyu gündeme getiren bir Cumhurbaşkanı, artı, neredeyse bütün televizyonlara etki etme şansına sahip olan bir Cumhurbaşkanı. Şimdi, böyle bir sistem kurmuşsunuz arkadaşlar. Bu sistemin hiçbirini savunamazsınız ben size söyleyeyim. Ve bu sistemden giderek “Halkların Demokratik Partisi efendim, terörle iltisaklıdır.” diye laf edip duruyorsunuz.

Arkadaşlar, hakikaten ben mesela şöyle bir cümle söyleyeceğim size: “Ben iddia ediyorum, hepinizden daha fazla bu ülkeyi seviyorum.” Var mı?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Var.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Evet, ben sizden daha fazla seviyorum. Bana diyeceğini şu: “Hoca, iyi de yani nereden çıktı bu şimdi? Yani nasıl ölçeceğiz bunu?” Evet, ben de aynı şeyi söylüyorum. Nasıl ölçeceğiz sizin bizden daha fazla bu ülkeyi sevdiğinizi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tavırla.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Efendim... “Sabırla.” Biz de öyle diyoruz zaten.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tavırla, tavırla.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sabırla anlatmaya çalışıyoruz, sabırla anlatmaya çalışıyoruz ki Halkların Demokratik Partisi gayet meşru ve hatta hatta, daha iddialı söyleyeyim size...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tavırla ölçeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hiç kimse bizim tavrımızı ölçemez, herkes kendi tavrından sorumludur.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bugün itibarıyla, bizim gibi toplumlarda var olan, dünyada da bizim gibi toplumlarda var olan, dünyanın ihtiyacı olan demokrasiyi savunan tek siyasi partiyiz. (HDP sıralarından alkışlar) Bu anlamıyla, ben size söyleyeyim: Tek Türkiyelilemiş parti biziz çünkü Halkların Demokratik Partisi başından itibaren -kabul edin, etmeyin- bu ülkenin farklılıklarıyla birlikte oldu ve bütün o farklılıkların kendi taleplerini buraya taşımak üzere geldi. Ben bir Karadenizliyim, Kürt falan değilim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şaka yapıyorsun(!)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Evet, doğru söylüyorsunuz.

Ama şunu da söyleyeyim size, bir başka gerçeğimizi söyleyeyim, şunu görüyorum: Bütün kimlikler aslında kendi içlerine konuşuyorlar ve dolayısıyla da diğerini dinlemiyorsunuz bile, dinlemiyorlar daha doğrusu, öyle söyleyeyim. Ben, bizi dışında tutuyorum çünkü biz zaten kuruluşumuzdan itibaren -gözümüz, kulaklarımız açık- herkesi dinlemeye, herkesin sorununu tartışmaya açık bir siyaset izlemeye çalışıyoruz. Ama ben şunu görüyorum: Bir arkadaş çıkıyor mesela Milliyetçi Hareket Partisinden veya başka herhangi bir partiden, bir şeyler söylüyor; evet, ona inandığını anlıyorum ben, ona da saygı gösteriyorum ama o, gerçek değil, bana göre gerçek değil; ne yapacağız şimdi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, yapabileceğimiz tek şey var: Birbirimizi dinlemeye ihtiyacımız var; birbirimize küfretmeye, birbirimizi ötekileştirmeye değil. Yani bunu nasıl anlayamıyoruz, anlamakta zorlanıyorum. Yani sizin gerçekleriniz size ait, eyvallah; sizin düşünceleriniz size ait, eyvallah ama bizim düşüncelerimiz de bize ait, bunu da siz kabul edin. Dolayısıyla da bu Parlamento eğer anlamlı bir yer olacaksa... Ben açık söylüyorum: İki senedir ben buraya geliyorum ve müthiş bir hayal kırıklığı yaşıyorum burada ve zaman zaman soruyorum “Benim ne işim var burada?” diye. Çünkü buradaki tartışmaların gerçekten Türkiye’nin tartışmalarıyla çok yakından ilgisi yok. Türkiye insanları sorunlu, sorunları var ve çözülmesini istiyorlar sorunlarının ve biz ne yapıyoruz? “Sen şöyle söyledin, sen böyle söyledin.” tartışmasıyla saatlerimizi geçiriyoruz ve ondan sonra, gönlümüz rahat, işte “Biz politika yapıyoruz.” diyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Erol Hocam, Diyarbakır Anneleri gerçek değil mi?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Nasıl?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Diyarbakır Anneleri gerçek değil mi? Onlara dair bir tane sözünüz var mı?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşım, ben size söylüyorum: Her zaman bunları tartışmaya hazırım ben ama siz kaçırıyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir tane Diyarbakır Annelerine de sözünüz var mı? Bir tane oldu mu bugüne kadar?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben hazırım, hodri meydan!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – El insaf ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hodri meydan! Her konuyu tartışabiliriz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu’nun görüşülmekte olan 217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, Milliyetçi Hareket Partisinin ismi geçtiği için... Burada “İnanmış olabilirler ama gerçeği söylemiyorlar, gerçek değil çünkü.” diye ifade etti hatip.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, “bize göre” dedim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani, size göre olunca... “Gerçek değil.” dediniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, öyle bir şey demedim ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Size göre olan... Gerçek aslında ama size göre değil, öyle mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle bir şey demedi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, Allah Allah!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Size göre gerçek değil yani bu söylediklerimiz size göre “Gerçek değil.” dediniz, değil mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hah tamam, böyle düzeltelim. Size göre gerçek, bize göre gerçek... Gerçek tektir, bu gerçek üzerinden hareket edelim ve samimi olalım demekten başka bir sözümüz yok.

Ben demin de konuştum, buradaki problemi ifade ettim. Bir ve beraber olmanın koşulu şudur: Tasada, kıvançta birliktelik meselesidir, millet olmanın koşulu da budur. Siz sosyolojik olarak millet gerçeğine inanırsınız inanmazsınız, buna ben bir şey demem fakat bir ve beraber yaşama kültüründen bahsediyorsanız ve bu noktada da yüreklerinizin bu memlekette beraber çarptığını iddia ediyorsanız, bu memleketin derdiyle dertlenmeniz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, çok basit bir örnek veriyoruz -basit bir örnek derken tek bir örnek, basitleştirmeyelim, yanlış anlaşılmasın- bir Eren Bülbül kardeşimiz var. Kendisi Trabzon’da, alçak bir terör saldırısında şehit oldu. Sizin geçen hafta milletvekilliği düşürülen milletvekiliniz Farisoğulları onu katleden hainin cenazesine katılıp o cenazede görüntü vermekten en ufak bir beis görmüyor, en ufak bir üzüntü duymuyor, en ufak bir mahzur görmüyor. Şimdi siz -bu memlekette bu çocuğu öldüren, bu çocuğu şehit eden insanlar bizim açımızdan katildir, bu milletin düşmanıdır- bu milletin düşmanına, cenazesine giderek sahip çıkıyorsanız, siz bu milletin hasmıyla berabersiniz demektir. Bu durum çözülmediği sürece Türkiye’de birtakım şeyleri halletmemizin imkân ve ihtimali yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi bunlar sizin adınıza hayal kırıklığı olmayacak ama milletimizin adına, sizin için bir hayal kırıklığıdır. Siz Meclise gelip bir hayal kırıklığı yaşıyor olabilirsiniz ama biz de bu tavırlardan dolayı -Meclisin üyesi olarak değil sadece- bu milletin bir ferdi olarak, bu vatanın bir evladı olarak Türk milletine silah çekenlerle, bu memleketin çocuğu çocuğu, kundaktaki bebeği ayırmaksızın, bu memleketin kanına girenlerle beraberliğinizden dolayı büyük bir hayal kırıklığı yaşıyoruz ve bunu asla ve asla kabul etmiyoruz. Bu da bizim son derece önemli ve büyük bir hakkımızdır.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatibimize sataşma var.

BAŞKAN – Tamam, yerinden cevap verebilir bu saatten sonra.

Buyurun.

55.- İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu'nun, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, önce, Sayın Bülbul söylediğimi tam anlayamamış ya da belki ben anlatamadım derdimi ama galiba sonunda orada uzlaştık. Şimdi, ben size şunu söyleyeyim bakın, biz diyoruz ki: Uzlaşma dediğimiz şey, karşılıklı taviz vermekle ilgili bir şeydir. Yani siz uzlaşmaya, taviz vermek üzere kendinizi hazırlamanız lazım ki bunu konuşabilir hâle gelelim. Dolayısıyla şunu da söylemek istiyorum: Kimse kendi iddiasından geri adım atmak istemiyor ve Sayın Bülbul'ün şimdi yine söylediği gibi “Şuna şunu deyin, ondan sonra konuşalım...”

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Şuna şunu” değil, çok açık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bir dinleyin. Bakın, sizi dinledik demin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika... Bir dakika müsaade edin.

Eğer gerçekten bu mesele bizim derdimizse, sahiden bu mesele bizim derdimizse, o zaman ben de diyorum ki: Hodri meydan, bu konuda Meclis araştırması mı yapalım, ne yaparsak yapalım, oturalım, konuşalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben vicdanınıza sesleniyorum sizin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani, açıkçası şunu söyleyeyim: Burada bizim konuşamayacağımız, tartışamayacağımız hiçbir şey yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Demin de söylediğim gibi, ülkeyi sevmenin bir ölçüsü yok arkadaşlar. Yani, biz de en az sizin kadar -ancak bunu diyebilirim- bu ülkeyi seviyoruz. Bu ülkenin derdi bizim de derdimiz, bu ülke insanların dertleri bizim de dertlerimiz. Benim 70 yaşında ne işim var burada Allah aşkınıza o zaman? Yani, dolayısıyla da, bütün arkadaşlarım için söylüyorum: Bizim derdimiz Türkiye’de gerçek anlamda bir demokrasiyi, palavra bir demokrasi değil, gerçek anlamda bir demokrasiyi oluşturmaktır. Halkların Demokratik Partisini de lütfen biraz böyle anlamaya çalışın.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusu, Sayın Grup Başkan Vekilinin tarzını, biraz önce de çok yadırgadığımı ve kabul edilemez bulduğumu ifade etmiştim. Bu Mecliste hiçbir partinin, hiçbir partinin temsilcisinin diğer partilerden hiyerarşik olarak bir farkı yoktur, biz burada yatay bir ilişki içindeyiz, Grup Başkan Vekillerinin de vekillerle dikey bir ilişkisi yoktur.

Biz, şu dili gerçekten reddediyoruz ve asla kabul etmeyeceğiz: “Bu devlet, bu millet bizim devletimiz, bizim milletimiz.” Ya, bu dil bizim açımızdan yok hükmündedir, bu hamasettir. Bizim hamasete karnımız tok. Biz, birlik ve beraberlik derken partilerle birliği, MHP’yle birliği falan kastetmiyoruz, katiyen. Biz, toplumsal birliği kastediyoruz, toplumsal barışı kastediyoruz. Bu ülkede hakikaten toplumsal bir barış içinde herkesin kardeş -sahte kardeş değil- gerçekten eşit olması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, bana bu Mecliste şunu söyletmeyin diyorum arkadaşlara. İsrarla diyorlar ki: “Ya, Kürtlerin ne sorunu var?” Bu üçüncüdür, söyleyeceğim: Ya, ben bir Kürt kadınıyım! Kürt’üm ya! Benim annem Türkçe bilmiyor. Ben, Kürtçeyi Türkçeden önce, ikisini birlikte öğrendim. Ben, dilimle eğitim göremedim. Ben, Kürt olarak, Kürt yurttaş olarak şu ana kadar bile sayısız ihlal yaşadım. Ben İstanbul’a gittiğimde hâlâ bana “Meral Hanım, ne kadar güzel Türkçe konuşuyorsunuz, hiç Kürtlere benzemiyorsunuz.” diyorlar. Bu, bir ayrımcılıktır; bu, bir hakarettir. Bize kardeşlik hikâyesi gerçekten anlatılmasın. Biz, tabii ki kardeş olmak istiyoruz. Şu anda grubumuzda; Süryani’siyle, Ermeni’siyle, Hristiyan’ıyla, Müslüman’ıyla, herkesle hakiki bir kardeşlik yaşıyoruz çünkü kimse, kimsenin diline, inancına, kimliğine göre davranmıyor. Bizim partimizin temel felsefesi budur. Bizim “Aman ha, MHP’yle birleşelim.” diye bir derdimiz yok.

Ayrıca Erol Hoca -bizim hocamız- o kadar naif, yapıcı bir konuşma yaptı ki buna bile itiraz ediliyorsa artık ne diyelim yani. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbul, buyurun.

57.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, konuşmalarda HDP bize birtakım itirazlarını veya cevaplarını sunarken, ifade ederken devamlı dile getiriyor, Milliyetçi Hareket Partisi “bizim devletimiz” ifadesini kullanıyorsa üstten bakma, sahiplenme veya hiyerarşik olarak toplumda veyahut da burada Mecliste başka bir durum oluşturma gibi bir şeyden bahsetmemiz mümkün değil burada. “Bizim devletimiz” demek, bir ailenin ferdi gibi “benim ailem, bizim ailemiz” demek gibi bir şey. Bunu, “bizim ailemiz, bizim devletimiz, bizim milletimiz” ifadesini rahatça kullanamayanların düşünmesi lazım bence. Bu noktada -demin de ifade edildi- sanki biz emredici, buyurucu bir pozisyondaymışız, sanki üstten bakıyormuşuz gibi birtakım tavırlardan bahsettiler. Ben bunları kesinlikle ve kesinlikle kabul etmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - “Naif konuşma” dediğiniz konuşmanın içerisinde cevap vermemiz gerektiğini düşündüğümüz hususlara cevabımızı verdik ama Milliyetçi Hareket Partisinin de bu husustaki değerlendirmelerine sizler de tahammül etmek durumundasınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tahammül ediyoruz canım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Üstten seslenmemiz gibi bir durum söz konusu değildir. Biz de yüreğimizden, gönlümüzden, aklımızdan geçenleri partimizin görüş ve düşünceleri çerçevesinde ifade etmeye çalışıyoruz, memleketimize, milletimize fayda getirmeye çalışıyoruz. Bizim başka bir niyetimiz yoktur. Bunu çarpıtmanın da bunu farklı şekilde ifade etmenin de hiçbir şekilde doğru olmadığını burada ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son cümle, sataşma yok, vekilimiz hakkında bir cümle kurdu da...

BAŞKAN – Buyurun.

58.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, şöyle: “Herkes bulunduğu yerden değerlendirir.” sözünü çok kullanırım. Bence, bizce, HDP olarak bu ülkeyi en çok seven biziz çünkü biz bu ülkede bütün saldırılara rağmen barışın tesisi için en büyük bedeli ödeyerek burada oturuyoruz, en büyük bedeli ödüyoruz.

Musa Farisoğulları'nın davasına ilişkin ben orada altı dakika bir konuşma yaptım, gönül isterdi ki gerçek bir tartışma ortamı olsun. O davanın iadeimuhakeme yönünde, bozulması gerektiği yönünde... Eminim özel konuşsam milletvekillerinin yüzde 90'ı buna “Evet.” diyecek ama siyaseten herkes karşı çıkıyor.

Cenazeye gitti suçlamasını da cevap vermeye değer bulmuyorum.

BAŞKAN – Peki.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 217) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Getirilen bu torba kanun teklifi 27 maddeden oluşmakta ve 17 ayrı kanun ve kanun hükmünde kararnamenin birçok maddesinde değişiklik yapmaktadır. Tabii, artık biz bu sürece alıştık, sürekli kanun teklifleri... Özellikle de Plan ve Bütçe Komisyonuna torba kanun teklifleri hâlinde ve palyatif çözümler sunacak şekilde yani o günün, o anın koşullarına göre, hiçbir planlama içermeden getirilerek Komisyondan geçiriliyor ve Meclis Genel Kuruluna sunuluyor.

Tabii, yine her zamanki gibi, diğer kanun tekliflerinde olduğu gibi teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında teklifteki 3'üncü, 4'üncü ve 5'inci maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşünü dile getirmemize rağmen birçok kere olduğu gibi itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca yine dikkate alınmamıştır ve Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmiştir. Bu tutum, aynı zamanda İç Tüzük'e de aykırıdır, bunun da tekrar altına çizmemiz gerekir.

Şimdi, bu kanun teklifini neden ve hangi ortamda görüşüyoruz, içeriğinden bağımsız olarak biraz buna değinmek istiyorum açıkçası. Tüm dünyayı etkileyen yeni Covid-19 virüsü Türkiye'yi de ekonomik, sosyal, psikolojik yönlerden uzun süredir etkisi altına almış durumdadır. Salgına yakalandığımızda zaten bir ekonomik kriz içerisindeydik ve tüm dünyada, salgın sürecinin çalışma yaşamını olumsuz yönde etkilemesi sonucunda birtakım ekonomik önlemler alınmaya ve bir kriz yönetimi yapılmaya da başlanmıştı.

Ülkeler, öncelikle salgını kontrol etmeye, sonrasında bu sürece paralel olarak ellerindeki kaynakları, salgın krizinin bir finansal krize dönüşmemesi için kullanmaya odaklandılar. Bu süreçte, dünyada gelir ve rezerv fazlalığına sahip olan ülkeler, oluşabilecek finansal krizlere karşı elbette çok da rahat önlem paketleri açıklayabildiler. Örneğin, ABD 3 trilyon doları ve Avrupa Birliği 2 trilyon dolara yakın bir finansmanı ekonomilerine aktarmayı başarabilmiştir bu süreçte. Almanya 750 milyar euroyu, Fransa 345 milyar euroyu vatandaşları için kullanabilmiştir, hatta arkasından ek bütçeler de yapmıştır bu ülkeler. Ekonomisi güçlü, gelişmiş ülkelerin önümüzdeki dönemde yüksek oranda küçülmesinin beklenmesine rağmen -örneğin IMF'nin bahar raporuna göre yüzde 9 büyüyen dünya bu dönemde yüzde eksi 3 daralacak; ABD'nin yüzde eksi 5,9, euro bölgesinin yüzde eksi 7,5, İngiltere'nin yüzde eksi 6,5 küçülmesi de beklenmektedir- bu ülkelerin kasalarındaki rezerv fazlalıkları, bütçe açıklarını finanse etmelerini de kolaylaştırmıştır çünkü kasaları doludur, rezerv fazlaları vardır, çok rahat bir şekilde bu bütçeleri açıklamışlardır ve kullanmışlardır.

Türkiye'ye baktığımızda ise gelir ve rezerv fazlalığımızın bulunmadığını, bu nedenle de bütçe açıklarının finanse edilemediğini görüyoruz. Değerli vekiller, değerli arkadaşlar; yanlışın da en büyüğü, rezerv fazlalarımızın olmamasının sebebi iktidarın bütçeyi harcama tercihlerinden kaynaklanmaktadır. Aslında hiç de az olmayan kaynaklarımızı harcama öncelikleriniz bugüne kadar hep müteahhitlerden, yandaş şirketlerden ve şatafattan yana olmuştur. Garanti ödemeleriyle, yollar, köprüler, hastanelerle devlet müthiş bir borç yükü altına girmiştir. Kamu kaynakları kamu yararına kullanılmamıştır, ziyan edilmiştir bu süreçte, yükü de hep vergiyi ödeyen vatandaşlarımız çekmiştir. Ekonomisi güçlü devletler, vatandaşlarına belli sürelerle aylık destekler verebilirken, kira yardımları yapabilirken, bu zor günlerde vatandaşının yanında olduğunu hissettirirken bizde ise kaynak kullanımında yanlış tercihler yapan iktidar, aylarca iş yerini kapatmış küçük esnafa "Borcunu erteleyeceğim." "Vergini erteleyeceğim." "Sosyal güvenlik primini üç ay erteleyeceğim." "Kredi vereceğim." diyerek tedbir alıyormuş gibi yapmış ve esnafı geçimlerini sağlayacak paralar vermek yerine borç ötelemeleriyle alamadıkları, alsalar da ödeyemeyecekleri kredilerle baş başa bırakmışlardır.

Şimdi, bir grubumuz daha var değerli vekiller, günlük çalışıp harcayan; simitçisinden ayakkabı boyacısına, temizliğe giden kadınlarımıza, kısaca, emeğiyle çalışanlara "Sen başının çaresine bak." denilmiştir. Özellikle bu düşük ücretli işlerde çalışan, birikim yapma olanağı olmayan vatandaşlarımız da esnafımız gibi zorunlu olarak evlerine kapatıldıklarında ani gelir kayıplarının yıkıcı sonuçlarıyla baş başa bırakılmışlardır.

TÜİK'in 2018 verilerine göre Türkiye'de aylık geliri 583 TL'nin altında olan 11 milyon vatandaşımız var değerli vekiller. Siz ise ne yaptınız? 5,5 milyon ihtiyaç sahibine, sadece 5,5 milyon ihtiyaç sahibine bir kereye mahsus biner TL ödediğinizi açıkladınız; gerisi başının çaresine baksın. Bir de üstüne, IBAN numarası verip para isteme çaresizliği gösterdiniz. Neyse ki Millet İttifakı'nın belediyeleri vardı da bu süreçte, işte, sizin bu sahip çıkmadığınız kesimlere onlar sahip çıktılar, ellerindeki tüm kısıtlı imkânlarla, tüm engellemelere rağmen bu vatandaşlarımızın yanında olmak için ellerinden geleni yaptılar; askıda fatura uygulamalarıyla faturalarını ödediler, yardım kampanyalarıyla mümkün olduğunca evlerine yardımlar götürmeye, en azından aç kalmamalarını sağlamaya çalıştılar. Hâlbuki, siz, bir avuç müteahhit yerine milyonlarca çalışanın cebine para koysaydınız o parayla ne yapacaklardı, birikim mi yapacaklardı? Hayır, harcayacaklardı o parayı, ekonominin çarkı da aslında bu şekilde dönecekti. Şimdi bu durumu yani pandemi sürecinde Türkiye ekonomisindeki daralma ve artan bütçe açıklarına karşı alınan bu yetersiz önlemleri "Bütün dünya küçüldü, daraldı; biz de küçüldük, daraldık." tezinin arkasına sığınarak açıklayamazsınız. Siz ülkenin zenginliğini har vurup harman savurduğunuz için biz bugün burada bu noktadayız. İşte bu garip kanun tekliflerini görüşüyoruz.

Peki, bugün ne hâldeyiz tekrar biraz da ona bakalım. Rezervler tabii boş olunca geriye iki tane yol kalıyor. Bir tanesi, kısa süreli ödünç para olan swap anlaşması yapmaya çalışmak; diğeri de borçlanmak. Ancak küresel sermaye ne swap anlaşmalarına ne de borç vermeye sıcak bakmıştır. Ülkeler bu süreçte hem kendi içlerine kapanmış hem de Türkiye'ye olan güvenin de az olmasından dolayı Türkiye'ye kapılarını, kredi musluklarını açmamışlardır. Ocak-mayıs, sadece beş ayda bütçe açığı 90 milyar TL oldu değerli arkadaşlar. Kriz şimdi ülkemizde daha da derinleşmiş durumdadır.

Covid-19 döneminde işçiye, esnafa, çiftçiye verilmeyen yardımlar faiz lobilerine ödeniyor. Bu yıl beş aylık dönemde yani yine ocak-mayıs döneminde Türkiye sadece dış borçları için 65 milyar TL faiz ödemesi yaptı. Hâlbuki 2020 bütçesinde öngörülen bütçe açığı 139 milyar TL'ydı. Merkez Bankası rezervleri de bu arada eriyor. Sadece Katar'la yapabildiğiniz swap anlaşmasının 5 milyar dolardan 10 milyar dolara çıkması tabii bu rezervlerde oluşan erimenin bir kısmını kâğıt üzerinde bir süreliğine telafi etti, erteledi diyelim. Elimizde işçilerin zor günlerinde kullanılmak üzere bir İşsizlik Fonu'muz vardı, değil mi değerli arkadaşlar?

AKP'nin yıllardır aslında bütçe olanaklarıyla yapılması gereken ve doğrudan işverenlere verilen destekleri İşsizlik Sigortası Fonu'na ödetmeye yönelik politikaları yüzünden Fon'un birikimi son yıllarda neredeyse hiç artmıyor, reel olarak da azalıyor. Şimdi biraz bakalım rakamlara: Fon'un 2018 yılında 127,6 milyar olan ve menkul kıymet ve nakit olarak nemalandırılan toplam varlığı 2019 yılında ancak 131,5 milyar lira oldu. Mayıs 2020 sonunda ise 127,3 milyar liraya gerileyen Fon varlığının 9 Haziran 2020 itibarıyla 119 milyar 960 milyon liraya indiği belirlendi. Yani İşsizlik Fonu 120 milyar liranın altına inmiş durumda şu anda ve maalesef işçilerimiz bu Fon'dan yeterli miktarda yararlanamamaktadır.

Sanayici ne durumda, bir de sanayicimize bakalım: Zor durumda sanayici değerli vekiller. Sanayi üretimi nisanda bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 31,4, bu yılın mart ayına göre yüzde 30,9 oranında daralmış durumdadır. İmalat sanayisi sektörünün keskin bir düşüş yaşanan nisan ayında yüzde 61,9'a kadar gerileyen kapasite kullanım oranı, mayıs ayında yüzde 62,7 olarak gerçekleşti. Bu ne demektir? Sanayici üretemiyor, üretmekte zorlanıyor. Sonucunda ne olacak? Çalışanlarının bir kısmını işten çıkarmak zorunda kalacak, bir yere kadar direnebilecek, yani işten çıkarmalar başlayacak.

Zaten mevcut durumda bile Türkiye’deki en geniş anlamdaki işsizlik yani başka bir ifadeyle toplam atıl iş gücü diyebileceğimiz sayı 9 milyon 418 bine, işsizlik oranıysa yüzde 27,7’ye kadar tırmanıyor. Türkiye’nin işsizlik sorununda en fazla olumsuz etkilenenler ise 15-24 yaş arasındaki gençlerimizdir. Bu grupta da işsizlik yüzde 24,6’ya kadar yükseliyor.

Tarımda da yanlış politikaların bugün bedelini ödüyoruz bu pandemi sürecinde. Bu yanlış politikalar nedeniyle son yirmi yılda tarım alanlarımız yüzde 12 oranında, yine son on iki yılda çiftçi sayımız da yüzde 48 oranında azalmıştır. Ne oldu, topraklarımız bir yere mi gitti değerli arkadaşlar da bu rakamlar azalıyor? Hayır. Tarımdaki istihdam payı yüzde 35’lerden yüzde 19’lara gerilemiş, millî gelirdeki payı da yüzde 10’dan yüzde 6’ya düşmüştür. Her geçen gün tarımda dışa bağımlılığımız artmakta, iktidar da tarım ürünlerini ithal etmekte ısrar etmekte.

Devletin çiftçiye 175 milyar TL borcu vardır ancak bu biriken borç bir türlü ödenmiyor. Bugün çiftçimiz sel, don, heyelan gibi afetler karşısında yalnız bırakılıyor, bir sürü prosedür çıkarılıyor karşısına ama köprü ve otoyollar için müteahhitlere yıl sonunda ödenmesi gereken garanti ödemeleri için bu yılın ilk üç ayında yıl sonunda ödenmesi gereken 3 milyar 185 milyon TL peşinen ödenebiliyor. Soruyorum: Böyle bir sosyal devlet mi olur?

Şimdi, Osmangazi Köprüsü’nden geçişler azaldı. Devletin müteahhide ödemesi gereken garanti ödemeleri de arttı. Kimin cebinden? Yine vatandaşın cebinden tabii. Bir de üstüne kurlardaki artış nedeniyle yılda bir yapılması gereken fiyat güncellemesi ikiye çıkarıldı. Evet, farkındasınız değil mi? Bu süreçte vatandaşlarımız geçim sıkıntısı çekerken, faturaları ödeyemez durumdayken hep müteahhide, kaynaklar hep müteahhide. Yirmi beş yıl boyunca soyulacak olduğumuz şehir hastanelerine ise ben burada girmeyeceğim.

İktidar mağdur etmeye devam ediyor değerli arkadaşlar. Çiftçilerimiz gibi hak ettikleri paraları alamayan başka kesimler de var. 15 Temmuz gazileri için toplanan 309 milyon lirayı gazilere ödememek için sürekli topu taca atıyorsunuz. Çok basit bir soru soruyoruz: “Para nerede?” Belli değil. Cevap yok, açıklayamıyorsunuz.

Yine, Beşiktaş’taki terör saldırısında yaşamını kaybedenler için toplanan 52 milyon lira da gazilere ve şehit yakınlarına ödenmiyor. Bu da nerede? Paralar belli değil. Bu paralar ödenmiyor. Ama iktidar yandaşlarına üç dört maaşlı kadrolara atamalar devam ediyor. En son, Bakan Yardımcısı maaşı, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı maaşı ve sporcu şeref aylığı alan yani üç tane maaş alan millî güreşçimiz Hamza Yerlikaya bir de Vakıfbank Yönetim Kuruluna atandı. RTÜK Başkanı maaşı ve Basın İlan Kurumundan huzur hakkı alan Ebubekir Şahin’e ise Halkbank Yönetim Kuruluna atanarak üçüncü maaş bağlanmıştır. Bunlara benzer sayılabilecek çok fazla yönetim kurulu üyesi, danışma kurulu üyesi gibi isimler de sayabiliriz.

Ben vekillere sormak istiyorum, özellikle iktidar vekillerine sormak istiyorum: Bu kadar işsizimiz varken bir kişiyi üçer dörder maaş alacak kurumlara atamak sizin vicdanlarınıza sığıyor mu, sizin vicdanlarınız bunu kabul ediyor mu? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Lütfen bunun cevabını burada, bu Mecliste, bu halkın huzurunda bize verin. Tabii, bunun yanında üzücü ve endişe verici olan ne, biliyor musunuz? Hâlâ yanlışlarınıza devam ediyorsunuz, çivi zaten yerinden çıkmış. “Her geçen gün daha fazla artan işsizlik ve yoksulluğu nasıl önleyebiliriz, geçim sıkıntısı çeken vatandaşlarımıza

devlet olarak nasıl daha fazla destek olabiliriz?” gibi kanun tekliflerini burada görüşmemiz gerekirken şimdi yine klasik bir AKP yaklaşımıyla “Ülkeyi nasıl daha fazla borç batağına sürükler ve bu borçlarla da nasıl yandaş şirketleri kurtarırız.” derdine düşmüş bir kanun teklifini daha görüşüyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkı gasbedilerek Anayasa’nın 161 ve 87’nci maddelerine aykırı bir şekilde, Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmesi gereken ek bütçe teklifi yerine milletvekilleri tarafından verilen kanun teklifiyle borçlanma limitlerini artırıyoruz bu kanunla, değerli vekiller. Sürekli söyledik yani Meclisten geçirdiğimiz 2020 bütçesinin bu pandemi sürecinde artık bir anlamı kalmadı, uygulanabilirliği kalmadı, yeni bir orta vadeli plan yapalım, yeni bir ek bütçe yapalım, bu süreci daha planlı yürütelim. Ah, ah! Eskiden bir Devlet Planlama Teşkilatı vardı, onu da kapattınız, planlamanın “p”si kalmadı artık sizin hafızanızda, “p”si kalmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

Teklifin 4’üncü maddesiyle de 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 12’nci maddesinde yer alan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına 2020 yılı içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri başlangıç ödeneklerinin yüzde 3’üne kadar verilmiş olan ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilme yetkisinin oranı yüzde 3’ten yüzde 5’e çıkarılmaktadır yani hazine tarafından virüs sürecinde aslında birçok kere borçlanmaya gidilmişken -bunun tercümesi- yeniden toplamda 54,1 milyar liralık bir borçlanmayla karşı karşıyayız. Bu süreçte kamu bankaları ne yaptı? Basını izliyor herkes, düşük faizli ucuz krediler verdi: Ev kredisi, araba kredisi, tatil kredisi. Bunun açıklaması da şu: Kamu bankalarının çıkardığı düşük faizli ucuz krediler hazine tarafından yeni borçlanmalarla karşılanacaktır. Bu düzenleme, kamunun zaten yüksek olan borç yükünü daha da arttıracaktır. Yani ne yapıyoruz bu borçlarla, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın derdine mi çare oluyoruz? Hayır. Müteahhidin elinde kalmış olan konutları düşük kredilerle kurtarmaya çalışıyoruz. Kim çekiyor bu düşük kredileri? Ödeme gücü yerinde olan kişiler. Vatandaş ise 3 bin lira, 5 bin lira gibi kredileri çekebilmek için banka kapılarında sürünüyor ama bu kredileri alamıyor. Esnaf kredi alamıyor, çiftçi alamıyor ama biz bankalara para aktarıp vatandaşın parasıyla bu ödeme gücü olan kişilere sağladığımız kıyak kredilerle yandaş şirketleri, aslında müteahhitleri, inşaat şirketlerini kurtarıyoruz.

17’nci maddeye de bir değinmek istiyorum. 2017 yılında Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nda tütün üreticileriyle ilgili yapılmış ama birkaç kez ertelenmiş bir düzenleme, bu sefer ikiye bölünüyor ve ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere yönelik cezaya ilişkin uygulamanın 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girmesi bu kanun teklifiyle getiriliyor. Değerli vekiller, çıkarılan tütün yasası ve TEKEL Genel Müdürlüğünün tasfiye edilmesiyle birlikte, dünyaca ünlü Türk tütününün üretici sayısı 2018 yılı itibarıyla ne kadar azaldı biliyor musunuz? Yüzde 86. Üretim ise yüzde 50 azalmış durumda. Yani Türk tütüncüsü, Türk tütün üreticisi zaten bu durumda artık üretemiyor, zorlanıyor. Kooperatifleşme çabaları için tütün üreticilerine biraz zaman verilmesi gerekirken çıkarılan bu yasayla şimdi üreticilere hapis cezasının gelme durumu var.

11’inci maddeye de değinmek istiyorum. Karşılıksız çek uygulamasında verilen hapis cezasının uygulanması geçici maddelerle erteleniyor yani yine palyatif çözümler, yine günü kurtaran... Yani yarına erteliyorsunuz da parası nerede bu adamların, nasıl ödeyecekler? Kadrolarla ilgili düzenlemeler içeren bir çok madde, son anda, Komisyonunda teklifin içerisine getirildi, eklendi. Yani kadrolardaki düzenlemenin, pandemi sürecindeki, salgın sürecindeki sıkıntılarla ne alakası var, bunu da anlamak

mümkün değil gerçekten. Kısaca, bütün bu olanlara baktığımız zaman, bu süreçte sürekli artan işsizliği ve yoksullaşmayı, yeniden artan vaka sayısı ve olası bir ikinci dalgada sağlık ve gıda tedarikinde alınacak önlemleri tartışmamız ve o yönde yasalar yapmamız gerekirken, hâlâ vatandaşa dokunmayan yasalar yapma anlayışımız devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, buyurun, toparlayın.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Gerek Anayasa’ya aykırılık yönünden gerekse de ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılmadan sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçen torba tekliflere, kanun yapma yönteminin yanlışlığı göz önünde bulundurularak teklifin tümüne karşı olduğumuzu bildirir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Teklifin tümü üzerinde şahsı adına İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda gündemimizde olan 217 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin tümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yine bir torba kanun, yine torba kanun üzerine eleştiriler. Ben, önce, konuya biraz farklı bir pencereden bakarak sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, her konuşmacı mutlaka torba kanunun tümü üzerindeki konuşmalarda bazı şeyler söylüyor. Ben bunlardan ikisi üzerinde önemle durmak istiyorum değerli arkadaşlar.

Bir tanesi, bu torba kanun 18 maddeden oluşan bir teklif olarak Komisyonumuza geldi ancak 27 maddeden oluşan bir teklif olarak Komisyonumuzdan çıktı yani 9 madde ihdas edildi. 18 maddelik teklife 9 yeni madde ihdas edildi yani yarısı kadar yeni madde ihdası oldu. Yani değerli arkadaşlar, 8, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24 ve 25’inci maddeler Komisyon esnasında önergeyle ihdas edildi.

Şimdi, biliyorsunuz, Anayasa’ya göre, Meclis çalışmalarını belirleyen İç Tüzük’tür. İç Tüzük’ün 36’ncı maddesinde “Komisyonlara havale edilen işlerin görüşülmesine, havale tarihinden itibaren kırksekiz saat sonra başlanabilir.” deniliyor. Yine İç Tüzük’ümüzün 35’inci maddesinde “Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler.” deniliyor. Burada, yeni ihdasla yeni maddeler ekleyebilirler denmiyor; aynen kabul eder veya gelen teklif üzerinde değişiklik yapılabilir, değişiklik önergesi olabilir. Bu 35’inci maddenin devamında da şu ifade var: “Ancak, komisyonlar kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar.”

Bakın, biz 9 yeni madde ihdas ettik. 9 yeni madde Başkanlıktan falan gelmedi, bir kanun teklifi olarak da gelmedi, önerge olarak geldi ve torba yasanın hiçbir maddesiyle hiçbir ilişkisi olmayan 9 yeni madde ihdas edildi. Yani dolayısıyla, yasama faaliyeti daha Komisyon içerisinde sakat bir durum aldı değerli arkadaşlar, buna özellikle dikkatinizi çekmenizi istedim.

İkincisi, tabii, bu torba yasa uygulamada bir temel yasa olarak, aynı yöntemle görüşülüyor. Oysa, mesela İç Tüzük 91'inci maddeye göre, düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunması söz konusu temel yasada. Dolayısıyla, teknik olarak, bu torba yasanın diğer tüm torba yasalarda da olduğu gibi son oylamasında farklı konuları içeren birçok düzenlemeyi bir arada oylayarak geçireceğiz. Bu maddelerden kimisine ben belki katılıyorum, belki “evet” oyu vereceğim, kimisini reddediyorum, çekimserim kimisinde belki ama son hâlindeki oylamayla tümünü kabul etmek veya tümünü reddetmek zorundayız, bir temel yasa niteliğinde görüşüldüğü için. Bu, bir başka sakatlık. Yani, biz, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, yüce Mecliste, Gazi Meclisimizde yasama kalitesine özen göstermemiz gerekirken, tamamen kanuna, Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı bir durum var.

Bakın, etki analizi... Bakın, değerli arkadaşlar, dikkatle dinlemenizi rica ediyorum, 5018 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ne diyor? “Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri” başlıklı bir madde bu. Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri... Madde 14: “Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yük, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanır ve tekliflere eklenir.” Bu kanun teklifinde, şu ana kadar, bu salondaki milletvekili arkadaşlarımdan bir kişi böyle bir ek gördü mü? Yani, bunun etkisinin ne olacağına dair böyle bir mali plan çerçevesinde ve Orta Vadeli Program çerçevesinde, bunun, bu teklifin getireceği mali yükün ne olduğunu biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Yani, karanlıkta yol alıyoruz, nereye gittiğimizi bilmiyoruz, ülkeyi nereye götürdüğümüzü bilmiyoruz. Yasa çıkarıyoruz ama nereye gidiyor bilmiyoruz. Bütçe nereye gidiyor bilmiyoruz. Hükümet bu bütçeyi nasıl değerlendirecek bilmiyoruz.

Bakın, aynı maddenin bir sonraki cümlesini okuyorum: “Sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise -sosyal güvenlikle ilgili bir konu varsa- en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir.” Bu kanun teklifinde buna yönelik bir madde, birden fazla madde yok mu? Var mı yok mu değerli arkadaşlar, soruyorum? O yirmi yıllık aktüeryal hesapları yapıldı mı? Yapılmadı. Biz, burada, bir de torba kanun olarak tümünü oylayacağız. Değerli arkadaşlar, bunlar kabul edilebilir şeyler değil.

Bakın, kanunun 1'inci maddesine geçeyim. Kamu İhale Kanunu nasıl bir kanunmuş ki her kurum önünde onu en büyük engel görüyor, ondan nasıl kurtulurumun derdine düşüyor hemen. Ya, Kamu İhale Kanunu, devlet ve kurumları, idare, bir ihale yaparken bunun esası, mevzuatı... Yani sadece Kamu İhale Kanunu'nun amacını sizinle paylaşacağım, sonra bu 1'inci maddeyle Kamu İhale Kanunu'nu biz nasıl hariç tutuyoruz, dışarıda tutuyoruz, bunun muhasebesini hep beraber yapalım.

Bakın, Kamu İhale Kanunu'nun amacı: “Bu kanunun amacı, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.” Yani bundan kaçıyoruz. (a), (b), (c), (d), (z)'ye kadar gelmiş Kamu İhale Kanunu'nda istisnalar, trafik plakası gibi (aa)'ya geçmiş, (ab), (ac) gibi gidecek. Zaten bu 1'inci maddede getirilen değişiklik, Kamu İhale Kanunu'na istisna da getirmiyor, sadece bu 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu'nun 18'inci maddesine ek yapıyor. Ne diyor ekte? “Sermaye Piyasası Kanunu'na göre faaliyette bulunan gayrimenkul yatırım ortaklıkları 4734 sayılı Kanun'a tabi değildir.” Bu kadar basit. Bir anda devletin denetiminden, Kamu İhale Kanunu'ndan, ihale mevzuatından... Yani biz, açık ihale usulü, efendim, pazarlık usulü ihale ya da doğrudan yapılan ihaleler, doğrudan temin yöntemi -22/d maddesi vesaire- gibi ihaleler ortada

dururken, bir eklemeyle Kamu İhale Kanunu'nu komple dışarı çıkarıyoruz. Bir sürü istisna. Yani, bu ülkede artık ben şunu öneriyorum: Gelin, hep beraber bir düzenleme yapalım; Kamu İhale Kanunu'nu alalım önümüze, istisnaları yazmak yerine hangi kurumlar için geçerli olur, bunları yazalım; işimiz daha kolay olur. (CHP sıralarından alkışlar) On sekiz yılda Adalet ve Kalkınma Partisi -arkadaşlarımız burada- iktidarı döneminde 186 kez değişikliğe uğramış, istisnalar eklenmiş. Yap-işlet-devret modelleri istisna, şehir hastaneleri istisna, efendim, ne yaparsanız, hangi yatırımı yaparsanız istisna. İstisnalar o kadar artmış ki uygulanabildiği kurumlar aslında azınlığa düşmüş.

Değerli arkadaşlar, tütün konusu, tabii ki hepimizin çok hassas olduğu bir konu ama tütünle ilgili madde, getirilen düzenleme, cezai birtakım uygulamalar, aslında tütün üreticisini -maalesef- sıkıntıya sokacak, tütünle iştiğal edenleri sıkıntıya sokacak bir süreç eviriliyor. Tabii, burada, aslında bir suç işlenmiş, bir kabahat işlenmiş, tütünle ilgili üreticinin içine düştüğü durumdan ülkenin tütün üretimi...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Yani ülkenin tarım politikaları anlamında getirilen süreç bitme noktasında, dibe vurmuş. Şimdi, cezalarla, baskılarla tütün baskılanıyor. Aslında tütün değil, bu kanun maddesi üzerinden tarıma yapılan, tarımın bütün ürünleri üzerinden geleceğine dair bir gösteri, işaret bu değerli arkadaşlar. Siz, doğru politikayla piyasayı düzenleyemezseniz -öğleden sonra da bir konuşmamda bundan bahsettim, Gıda ve Tarım Ürünleri Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi var, Rekabet Kanunu'nda ilgili düzenlemeler var, neyse- piyasayı regüle edemezseniz, piyasadaki arz ve talebi dengeleyemezseniz... TEKEL'i zaten özelleştirdiniz, arkasından tütün üreticisi zaten kıraçta, Anadolu'nun dört bir yanında zaten çok sıkıntılı bir durumda, bu hâlden kurtarmak için ceza getiriyorsunuz, bu kabul edilebilir bir şey değil.

Sürem bittiği için hepinizi saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:23.13

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 23.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

217 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 17 Haziran 2020 Çarşamba günü saat 14:00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.15

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olan bir kişinin idare mahkemesinde açmış olduğu davanın akıbetine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/29204)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta:“ Ben Hikmet Burun (T.C. Kimlik No:15860901640) Viranşehir Belediyesi'nde kadrolu işçi olarak 15 yıldan fazla çalıştım aynı zamanda da Genel İş Sendikası'nın iş yeri baş temsilcisiydim 17.07.2017 tarihine kadar bu tarihte bir gece yarısı çıkan 692 sayılı KHK ile ihraç oldum. OHAL komisyonuna başvurdum başvurum reddedildi. 03.09.2018 tarihinde Ankara 19. İdare Mahkemesi'nde yürütmeyi durdurmak için dava açtık. O gün bu gündür dava ile ilgili bir gelişme yaşanmadı,en son E-Devlet üzerinde çıkan bir yazıda Viranşehir Belediyesi Viranşehir Asliye Mahkemesi üzerinden bir dosya göndermiş 19. İdare Mahkemesi'ne o dosyada Viranşehir Asliye Mahkemesi'nde kaybolduğunu söylemiş,dosya bulunursa savunmanın yapılacağını belirtiyor.”ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Hikmet Burun isimli yurttaşın Ankara 19. İdare Mahkemesi'nde yürütmeyi durdurma ile ilgili dava açtığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa davanın seyri ne durumdadır?
2. Hikmet Burun isimli yurttaşın dava dosyasının Viranşehir Asliye Mahkemesi'nde kaybolduğu iddiası doğru mudur?
3. Hikmet Burun isimli yurttaşın Ankara 19. İdare Mahkemesi'nde dava dosyası ile ilgili son gelişmeler nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1269/2200/3342
Konu : Yazılı soru önergesi

09... 06 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/05/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 654140 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29204 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1269/2199/3341

Konu : Yazılı soru önergesi

07..10/2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29204 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türkiye'nin 2019-2020 yılları arasındaki patates üretimi, tüketimi ve ithalatına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29293)

06 Mayıs 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de 2019 yılında 2 milyon 200 bin ton patates üretilmiştir. 2020 yılında patatesten ihracatın önünü kesen bakanlık ne yazık ki çiftçiyi depolamaya mecbur kılmıştır. Hatırlanacaktır ki daha önce de çiftçiyi 'depolama yapıyorlar' diyerek büyük cezalar kesilmiştir. Şimdi Adana, Niğde ve Hatay ilimizde özellikle patates üreticisi ürününü satacak yer bulamamaktadır. Düşünün ki iç savaş halindeki Suriye'den dahi geçen yıl 4 bin ton patates ithal edilmiştir. Tarım topraklarının daraldığı, tarım nüfusunun her geçen gün azaldığı Türkiye, tarımda kendi kendine yeten ülkelerden biri haline gelmelidir.

Coronavirüs darbesi yiyen patates üreticisi hasadın başladığı bir dönemde şimdi de ithalat darbesine maruz kalmıştır. Üreticiler son 5 yılın üretim rekorunu kırmasına rağmen Covid-19 salgını ve ardından gelen ithal ürün nedeniyle ürününü satamaz hale gelmiştir.

Patatesten ihracatının izne bağlanması geniş ürün arazilerine sahip Adana, Hatay ve Niğde'deki üreticiyi kara kara düşündürmeye başlamıştır. Tam da hasat zamanı gerçekleşen ithalat zaten destekten yoksun üreticinin adeta belini kırmıştır.

Her fırsatta yerli ve milli olduğunu öne süren hükümet yetkililerinin üreticinin sesine kulak vermesi ve ithalatın önüne geçerek yerli ve milli üreticiyi desteklemesi şarttır.

Bu nedenlerle aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

SORULAR

- 1- Türkiye, 2019 yılında ve 2020 yılı Ocak ayından itibaren önergenin yanıtlandığı tarihe kadar tam olarak kaç ton patates ithal edilmiştir?
- 2- 2019 yılında özelde Adana, Niğde ve Hatay'da, genelde Türkiye'de kaç ton patates üretimi gerçekleşmiştir?
- 3- 2020 yılı hasat döneminde Adana, Niğde ve Hatay'da kaç ton patates üretiminin gerçekleşmesi öngörülmektedir?
- 4- Türkiye'nin yıllık patates ihtiyacı kaç tondur?
- 5- Covid-19 salgınının yoğun olduğu ülkelere patates ithal edimli midir? Edilmişse gerek üretici gerekse tüketici açısından risk taşıyıp taşımadığı göz önüne alınmış mıdır?
- 6- İthalatın sona erdirilerek yerli üreticinin yetiştirdiği patatesin hem tüketilmesi hem de ihraç edilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
- 7- Patates ithalatı nedeniyle ülkemizden yurtdışına yıllık giden toplam döviz miktarı ne kadardır?
- 8- 2002-2020 yılları arasında toplam kaç ton patates ithal edilmiş, karşılığında ödenen döviz miktarı ne kadar olmuştur?
- 9- Çiftçinin korunması için ithalatı önleyip üretim ve ihracatı arttırmak, üretimi çeşitlendirmek için bir planlamanız var mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1617694
Konu : Soru Önergesi (7/29293)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-654140 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Dr. Müzeyyen ŞEVKİN'e ait 7/29293 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/29293)

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MÜZEYYEN ŞEVKİN'E AİT 7/29293 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Patatesin üretim miktarı ve dış ticarete ilişkin istatistiki veriler düzenli olarak TÜİK tarafından kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bakanlığımızca talep eden bütün firmalara ihracat ön izini verilmekte olup gelen ihracat taleplerine izin verilmesinde bir engel bulunmamaktadır.

Ülkemizin 2018/2019 sezonunda patates ürünü yeterliliği %103,3 seviyesindedir. Diğer taraftan; Bakanlığımızca, tarımda etkin üretim planlaması, biyolojik çeşitlilik, toprak ve su kaynaklarının korunması, verimlilik ve üretici karının artırılması, arz talep dengesinin sağlanması ve uluslararası rekabet gücünü artıracak tarım politikalarının geliştirilmesi çerçevesinde tarımsal destekleme ödemeleri yapılmaktadır.

3.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 1-2 Mayıs 2020 tarihlerinde Adana ve Mersin illerinde gerçekleşen yağış ve dolu sebebiyle zarar gören tarım arazilerine ve TARSİM eksperlerinin düzenlediği hasar raporuna ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29295)

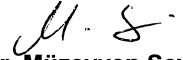
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

01 Mayıs 2020 ve 02 Mayıs 2020 tarihlerinde Adana ve Mersin'in merkez ve ilçelerinde meydana gelen sağanak yağış ve dolu tarım alanlarında büyük hasara yol açmıştır.

Yaşanan felaketin ardından tarlalarda üretilenlerin yanı sıra bahçe ve seralardaki sebze ve meyveler zarar görmüştür. Koronavirüs salgını nedeniyle gerek üretim gerekse pazarlama aşında büyük mağduriyet yaşayan Çukurovalı çiftçi, bu kez yağmur, sel ve dolu baskınlarının oluşturduğu sorunla mücadele etmek zorunda kalmıştır. Çiftçi bu zor günlerinde daha çok destek beklerken Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) yöneticilerinin kabul edilemez tavırlarıyla da karşı karşıya kalmıştır.

Ürünleri büyük oranda zarar gören bazı çiftçiler tarlalarında hasar tespitine gelen TARSİM eksperlerinin anlaşılabilir bir tutumla 0 (sıfır) hasar raporları tanzim etmesini ve mağduriyete sürüklenmelerini televizyon haberlerine de yansıtmıştır. TARSİM eksperlerinin bu tutumunu kabul etmek mümkün değildir.

Bu kapsamda aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Müzeyyen Şevkin
CHP Adana Milletvekili

SORULAR

- 1- 01 Mayıs 2020 ve 02 Mayıs 2020 tarihlerinde Adana ve Mersin merkez ve ilçelerinde meydana gelen sağanak yağış, sel ve dolu nedeniyle toplam kaç çiftçi zarar görmüştür?
- 2- Adana ve Mersin'de yaşanan felaket nedeniyle toplam kaç dekar arazi, bahçe ve serada hangi ürünler zarar görmüştür?
- 3- Ürünler zarar görmesine rağmen TARSİM eksperlerinin 0 (sıfır) hasar raporu tanzim ettiği iddiaları doğru mudur? Bakanlığınıza bu yönde gelen şikayet var mıdır?
- 4- Yanlış raporlama iddiaları doğru ise Bakanlığınız TARSİM yetkililerinin çiftçiyi daha çok zarara uğratan yanlış raporlarına karşı bir önlem alacak mıdır? Müdahale edecek midir?
- 5- Yaşanan afet olaylarında TARSİM'e sigorta yaptıran ve eksperlerin hazırladığı hasar raporlarını uygun bulmayan kaç üretici bulunmaktadır?
- 6- Zarar gören çiftçiler için yeniden ve doğru bir raporlama işlemi gerçekleştirilecek midir?
- 7- Adana ve Mersin'de afetten mağdur olan üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için Bakanlığınızın yaptığı/yapacağı çalışma var mıdır? Varsa nelerdir?
- 8- Son 5 yılda, önergenin yanıtladığı tarihe kadar olan dönemde ilçeleri de belirtilmek üzere özelde Adana ve Mersin, genelde ise Türkiye'de TARSİM ile sigorta yaptıran üreticiler arasında kaç dava bulunmaktadır? Sonuçlanan dava sayısı kaçtır ve sonuçları nelerdir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1566455
Konu : Soru Önergesi (7/29295)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-654140 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Dr. Müzeyyen ŞEVKİN'e ait 7/29295 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/29295)

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MÜZEYYEN ŞEVKİN'E AİT 7/29295 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Doğal afetlere yönelik Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlüklerince hasar tespit ve raporlama çalışmaları ivedilikle yapılmaktadır. Bu kapsamda Mersin İli;

- Erdemli İlçesinde 01.05.2020 tarihinde meydana gelen dolu afetinden, 27 köy/mahallede 230 üreticimize ait kiraz, zeytin, karnabahar, ceviz, fasulye, şeftali, kivi, domates, biber, elma, erik, kayısı,
- Gülnar İlçesinde 02.05.2020 tarihinde meydana gelen dolu afetinden, 6 köy/mahallede 1.040 üreticimize ait badem, zeytin, üzüm,
- Silifke İlçesinde 01.05.2020 tarihinde meydana gelen dolu afetinde, 5 köy/mahallede 329 üreticimize ait ceviz, elma, kiraz, fasulye, kivi,
- Toroslar İlçesinde 05.05.2020 tarihinde meydana gelen dolu afetinden, 14 köy/mahallede 386 üreticimize ait kiraz, şeftali, erik ve ceviz ürünlerinde etkilenme meydana gelmiştir.

Adana İlinde 01-03-04 Mayıs 2020 tarihlerinde meydana gelen aşırı yağış afeti sonrasında; İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerimiz tarafından yapılan tespit çalışmalarına göre;

- Toplam 21 köyde 135 üreticimize ait arpa, buğday, patates, soğan, patlıcan ve yer fıstığı ürünlerinde etkilenme meydana gelmiştir.
- Kozan İlçesinde; 04.05.2020 tarihinde meydana gelen aşırı yağış afetinden, 3 köy/mahallede, 90 üreticimize ait arpa, buğday,
- Sarıçam İlçesinde, 01.05.2020 tarihinde meydana gelen aşırı yağış afetinden, 3 köy/mahallede 10 üreticimize ait patates, soğan,
- Seyhan İlçesinde; 03.05.2020 tarihinde meydana gelen aşırı yağış afetinden, 5 köy/mahallede 25 üreticimize ait buğday, patlıcan,
- Yüreğir İlçesinde; 01.05.2020 tarihinde meydana gelen aşırı yağış afetinden, 10 köy/mahallede 10 üreticimize ait buğday, patates ve yer fıstığı ürünlerinde etkilenme meydana gelmiştir.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Adana ve Mersin İlleri ve İlçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

TARSİM tarafından yürütülen Devlet destekli tarım sigortaları uygulamalarında risk inceleme ve hasar tespit organizasyonunda görev yapan Ekspertizler; Hazine ve Maliye Bakanlığı sicilinde kayıtlı bağımsız ve konusunda deneyimli (Ziraat Mühendisi, Teknikeri ve Teknisyeni İle Veteriner Hekim) kişilerden oluşmaktadır.

TARSİM tarafından görevlendirilen Ekspertizler tamamen tarafsız ve bağımsız olarak; bilgi ve deneyimlerini meslek etiği içerisinde adil ve dürüst biçimde ekspertiz işlemlerinde kullanmaktadır. Tarım sigortaları mevzuatı, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatları kapsamında uluslararası kabul görmüş bilimsel metotlarla ekspertiz işlemleri sahada gerçekleştirilmektedir.

Uygulamada görev alan ekspertizlere hizmet içi eğitimler verilerek, ihtisaslaştırma çalışmaları devam etmektedir. Aynı zamanda Ekspertizlerin çalışmaları Bakanlığımız elamanlarının da içerisinde görev aldığı kontrol ekiplerince denetlenmektedir. Üreticilerimiz Ekspertiz raporlarına itiraz edilebilmekte ve sistemden başka Ekspertiz görevlendirilmesi yapılmaktadır. Ayrıca hasar tespit işlemleri ile ilgili itirazları ile ilgili olarak TARSİM'in üye olduğu Sigorta Tahkim Komisyonuna da başvuru yapılabilmektedir.

Mersin İli genelinde; 01 Haziran 2006 tarihleri ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 239.780 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 12,8 Milyar TL değerinde tarımsal varlık teminat altına alınmış, 271,4 Milyon TL Devlet sigorta prim desteği sağlanmış ve üreticilere 429 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli genelinde; 01 Haziran 2006 tarihleri ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 216.566 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 9,1 Milyar TL değerinde tarımsal varlık teminat altına alınmış, 263,4 Milyon TL Devlet sigorta prim desteği sağlanmış ve üreticilere 319,8 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

4.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Hatila vadisi Çitimsara mevkinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29296)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 06.05.2020

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Artvin ili Hatila Vadisi Çitimsara Mevkiinde yaş ve genç ağaçların hiçbir bilimsel alt yapı olmaksızın vahşice damgalanarak katledildiği vatandaşlarımız tarafından dile getirilmektedir. Artvin Halkı yaşam alanlarında yapılan Orman katliamları hususundaki çekincelerinin tarafımıza iletmışlerdir.

Bu Bağlamda;

- 1- Artvin İli Hatila Vadisi Çitimsara Mevkiinde önlem alınmadan, bilimsel gerçeklerden uzak şekilde ağaçların kesimi yapılmasının gerekçeleri nelerdir?
- 2- İlgili Orman Katliamı hangi bilimsel raporlara dayanmaktadır?
- 3- Bu iddialar doğru ise bu orman vahşetinin durdurulması adına gerekli işlemleri ne zaman başlatacaksınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1574928
Konu : Soru Önergesi (7/29296)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-654140 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/29296 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/29296)

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. UĞUR BAYRAKTUTAN'A AİT 7/29296 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Artvin ili Hatilla Vadisi Çitimsara Mevkiinde yaş ve genç ağaçların bilimsel gerçeklerden uzak şekilde kesim yapıldığı iddiaları tamamen gerçek dışıdır.

İlgili alanda yıllardan beri devam eden böcek zararı yüzünden (kuruyan ağaçlar) boşluklu alanlar oluşmuş ve bu alanlara doğal yolla fidan gelmiştir. Bu alanlar Bakanlığımızın Taşlıca Orman İşletme Şefliğinin Silvikültür Planında Tabii Tensil (Doğal Gençleştirme) bölgesidir. Sahada yeteri miktarda gençlik (fidan) olduğundan bu fidanların büyüyüp gelişebilmesi için ışık ihtiyacı vardır. Bu nedenle Silvikültür Planları doğrultusunda müdahale (kesim) yapılmaktadır. Yapılan uygulama planlara, silvikültür tekniklerine ve bilime uygundur.

5.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Tarım Kredi Kooperatiflerine yapılan bir atamaya ve Tarım Kredi marketleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29396)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ğdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince arz ederim.
28.04.2020

Orhan SARIBAL
Bursa Milletvekili

Tarım Kredi Kooperatifinin kurduğu Tarım Kredi Marketlerin başına, Tarım ve Orman Bakanlığının yayınladığı taşşış listelerinde hep ön sıralarda yer almış bir firmanın ortağı olan bir kişinin Genel Müdür olarak atandığı haberleri medyada yer aldı.

Haberlere göre, Tarım Kredi Marketlerin bağlı olduğu Tarım Kredi Birlik'e Genel Müdür olarak atanan Yavuz Mehmet Bulut'un geçmişte kurucu ortağı olduğu gıda şirketleri Tarım ve Orman Bakanlığının ifşa ettiği gıda sahtekarları listesinin hemen hemen hepsinde yer aldığı ortaya çıktı.

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınıyla ile birlikte sağlıklı gıdanın önem kazandığı bir dönemde halkın sağlığını hiçe sayan ve böylesi bir atamanın gerekçesi merak konusu oldu.

Buna bağlı olarak Tarım Kredi Kooperatifinin ülkenin birçok ilinde kurduğu Tarım Kredi Marketlerinin yapısı ve görev alan kişiler merak konusu oldu.

Bu bağlamda;

- 1- Tarım Kredi Kooperatifi, Tarım Kredi Marketleri için kaç yer kiralamıştır ve bu yerlerin aylık kira gideri ne kadardır?
- 2- Tarım Kredi Kooperatifi Yönetim Kurulu üyeleri ile genel müdür ve yardımcılarının maaşları kaç TL'dir?
- 3- Tarım Kredi Marketlerinin bağlı olduğu şirketlerin müdür ve müdür yardımcıları aylık kaç TL maaş almaktadırlar?
- 4- Kurucu ortağı olduğu gıda şirketleri Tarım ve Orman Bakanlığının ifşa ettiği gıda sahtekarları listesinin hemen hemen hepsinde yer alan bir ismin Tarım Kredi Marketlerinin başına genel müdür olarak atanmasının amacı nedir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1561605
Konu : Soru Önergeleri (7/29396)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-655182 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Orhan SARIBAL'a ait 7/29396 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/29396)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN SARIBAL'A AİT 7/29396 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

**Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü'nden alınan cevabi görüş
aşağıda yer almaktadır;**

Önergede bahsi geçen iddialar gerçeği yansıtmamakta olup, konu hakkında gerekli kamuoyu duyurusu 20.04.2020 tarihinde Kurumun web sitesinde “<https://www.tarimkredibirlik.com.tr/kamuoyuna-duyuru>” adresinde yayımlanmıştır.

Tarım Kredi Kooperatifleri hakkında olumsuz algı ve imaj oluşturmaya yönelik haksız ve gerçeğe aykırı ifadeler içeren haber hakkında yargı süreci devam etmektedir.

6.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, koronavirüs salgını kapsamında çay tarımının kontrollü olarak devam etmesine yönelik yapılan çalışmalara ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29398)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

Koronavirüs'ün yayılması ile birçok ülke olduğu gibi Türkiye'de de başta sağlık, ekonomik ve Tarım sektörü olmak üzere birçok sektörde sorunlar gittikçe derinleşmektedir. Özellikle tarım gibi stratejik bir öneme sahip olan sektörde AKP hükümetinin hala konuya ciddi olarak yaklaşmaması endişe verici bir boyuta evrilmiştir.

Hükümetin, Mevsimlik Tarım İşçilerin yaşam koşulları, gıda güvenliği ve tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması gibi temel konularda bütüncül bir politikanın üretilmediği açıkça görülmektedir. Tarımın hayati öneminin bir kez daha gözler önünde olduğu bu süreçte iktidar, tarım politikalarını yeniden ele almak durumundadır.

Bununla birlikte AKP hükümetleri döneminde tarımda dışa bağımlı bir politikanın izlenmesi, tarıma yeterli desteğin sağlanmamasından kaynaklı tarımsal üretimdeki daralma giderek büyümektedir. Biliyoruz ki, insanlığı genel olarak tehdit eden bu pandemi salgınından en fazla işçiler, emekçiler, küçük tarım üreticileri ve mevsimlik tarım işçileri etkilenmektedir. Tam da bu noktada tarımsal üretim ve hasat için var olan sorunlar ivedilikle bir çözülmezse tarımsal üretimde ve dolayısıyla gıda da ciddi bir soru açığa çıkacaktır. Bu bağlamda son günlerde sıkça gündeme gelen Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaş çayın hasat edilememe riski ile karşı karşıya kalınmaktadır. Mayıs ayının ortalarında başlaması beklenen çay tarımında bu yıl korona virüs korkusu ve gerekli tedbirlerin alınmaması nedeniyle nasıl toplanacağı ciddi bir sorun haline dönüşmüştür. Şu anda birinci sürgün çay hasadı yapılmasında büyük sorunlar yaşanmakta ve bu konuda bir çözüm üretilmezse 2. ve 3. sürgünler de çay hasadı yapılamayacaktır.

Doğu Karadeniz'deki Rize, Trabzon, Artvin ve Giresun'da, 830 bin dekar alanda 1 milyon üretici aile tarafından yapılan yaş çay hasadı; sınır kapılarının kapatılması nedeniyle 40 bin yabancı uyruklu işçinin ülkeye giremeyecek olması ve büyükşehirlerden gelmek isteyen

yaklaşık 100 bin üreticinin de kentlere girişlerinin yasaklanması çay hasadındaki krizi derinleştirmektedir.

Bu bağlamda;

- Çay üreticilerinin tarlalarına dönmelerine sağlık kontrolü yapılarak izin verilmesi ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Çay tarımının yapılabilmesi için iller arası seyahat etme ve dışarı çıkma yasağı kapsamı içinde olan 65 yaş üstü ve 20 yaş altı çay üreticisi ve yakını olanlara gerekli iznin ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Çay tarımında ve çay yükleme işlerinde çalışan diğer illerdeki işçilere de aynı koşullarda izin verilmesi ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Çaya konulan kotanın kaldırılması ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Çay üreticisinin özel sektörün eline bırakılmaması için Çaykur'un bütün olanakları zorlanarak çay alım kontenjanını maksimum seviyelere yükseltilmesi ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- 2020 taban fiyatı hayat pahalılığı, maliyet artışı, enflasyon ve yaşam standartları düşünülerek destekleme ile birlikte taban alım fiyatı en az 5 TL olması ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Koronavirüs salgınından dolayı mağdur olan ve çayını toplayamayacak durumda olan (hasta, izolede olanların, köylerine dönüşüne izin verilmeyenler) üreticilerin çayları devlet tarafından toplanması ile ilgili bir planlamanız var mıdır?
- Çay üreticilerinin borçları çay bedelleri ödenene kadar ertelenmesi ile ilgili bir planlamanız var mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1573728
Konu : Soru Önergeleri (7/29398)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-655182 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer ÖCALAN'a ait 7/29398 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/29398)

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER ÖCALAN'A AİT 7/29398 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

COVID-19 salgını nedeniyle hastalığın Ülkemize girişinin ve yayılımının önlenmesi amacıyla Ülke genelinde alınan sıkı tedbirlere ilaveten, Bakanlığımızca tarımsal üretimin kesintisiz bir şekilde devamına yönelik olarak ekim, dikim, gübreleme, sulama, ilaçlama, çapalama, bakım vb. faaliyetlerin, üretim alanında sürdürülmesi için bir takım iş ve işlemler yürütülmüştür.

Bu iş ve işlemler arasında işveren ve işçilere yönelik olarak;

- Tüm çiftçilerin arazilerine, bahçelerine, seralarına veya çiftliklerine ulaşmalarına imkân verilmesi; gübre, tohum, ilaç, yem vb. tarımsal girdilerin üretiminin, erişim ve dağıtımının kesintisiz devam etmesine yönelik muafiyetler sağlanması,
- Tarım işçilerinin hijyen ve koruyucu malzemelere erişimin kolaylaştırılması; mevsimlik tarım işçilerinin faaliyetlerine devam edecek şekilde nakilleri ve barınma koşullarının düzenlenmesini sağlamak,
- Hasat edilen ürünlerin pazara arzının kesintisiz bir şekilde yapılmasına yönelik lojistik imkânlar sağlamak amacıyla,

İçişleri, Sağlık ve Ticaret Bakanlığı ile koordineli çalışmalar yürütülerek COVID-19 salgınında il genelinde koordinasyonun sağlanması için İl Pandemi Kurulları marifetiyle iş ve işlerin yürütülmesi temin edilmiştir.

Ayrıca; tarımsal üretimin kesintiye uğramaması için gerek duyulan insan gücünün her ilin kendi imkânları ile karşılanmasına yönelik ilgili Valilikler nezdinde;

- Öncelikle her ilin kendi imkânları ile insan gücü ihtiyacını karşılaması,
- Bunun mümkün olmaması durumunda ise iller arasında mevsimlik tarım işçisi hareketliliğinde, işçilerin yola çıktıkları ilin “çıkış ili”, tarımsal üretime katkı sağlayacakları ilin ise “varış ili” olarak tanımlanması,
- Tarımsal üretim kapasitesinin korunması ve/veya artırılması amacıyla alınması gereken tüm tedbirlerin planlanması ve uygulanması,
- Mevsimlik tarım işçilerinin düzenli sağlık kontrolleri için sağlık hizmetlerinin verilerek devamlılığının sağlanması, ulaşım koşulları, konakladıkları alanların yerel yönetimlerce düzenli olarak dezenfekte edilmesi, konaklama ve barınma koşullarının sağlık ve hijyen açısından uygunluğunun sağlanması temin ettirilmiştir.

ÇAYKUR İktisadi Devlet teşekkülü statüsünde görev yapmakta olup, her yıl bütçesinde belirtilen miktar kadar yaş çay alımı yapmaktadır. Çay tarımı ve sanayi 1984 yılında Çay Kanunu ile özel sektöre de açıldığından; üreticiler, çayını istediği kuruluşa satma serbestliğine sahiptir. ÇAYKUR günlük işleme kapasitesi kadar yaş çay alabilmektedir. Son yıllarda yapılan kapasite artışları ile birlikte ÇAYKUR'un günlük işleme kapasitesi 9.000 tona ulaşmıştır.

Kota uygulamasında tüm üreticilere eşit davranılarak, üreticilerin çaylık alanları nispetinde eşit miktarda çay satmaları programlanmaktadır. ÇAYKUR bütün olanaklarını kullanarak günlük alım kontenjanlarını yükseltmektedir. 2020 yılı yaş çay alım kampanyasında, başlangıçta üreticilerden kontenjan uygulanmadan, hatta günlük yaş çay işleme kapasitesinin de üzerinde yaş çay alımı yapılmıştır.

7.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, ÇAYKUR'un Türkiye Varlık Fonuna devredilmeden önceki ve sonraki üç yıllık kâr ve zarar miktarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/29424)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çay üretimi stratejik öneme sahiptir. Çay bitkisinin ülkemizde yetiştirilmesi için uzun çalışmalar yapılmış ve Doğu Karadeniz bölgesinde bu bitkinin yetiştirilmesine karar verilmiştir. Göç veren ve gelir getirici tarımsal alternatif ürünler üretme olanaklarının kısıtlı olduğu bu bölgede 2. Dünya Savaşı sonrasında çay üretimine başlanmıştır. İlk çay fabrikası 1947 yılında İkinci Cumhurbaşkanımız İsmet İNÖNÜ tarafından işletmeye açılmıştır.

Doğu Karadeniz ve ülkemiz için stratejik önemde bir ürün olan çay ve buna bağlı sanayi denince akla gelen ilk kurum ÇAYKUR olmaktadır. Pazarın büyük bölümüne de hâkim olan bu kuruluşumuz son yıllarda yaptığı zararlar ile gündeme gelmektedir. Özellikle Türkiye Varlık Fonuna geçtikten sonra ortaya çıkan zararlar ÇAYKUR’un gelecekte ne olacağına dair üreticide soru işaretleri bırakmaktadır.

Bu nedenle aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Fuat OKTAY** tarafından yanıtlanmasını istiyorum.

Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU

Edirne Milletvekili

1. ÇAYKUR Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonra 2017, 2018 ve 2019 yıllarında kaç lira zarar etmiştir?
2. ÇAYKUR’un Türkiye Varlık Fonuna devredilmeden önceki 3 yılına ait kar veya zararı ne kadardır?
3. ÇAYKUR Varlık Fonuna devredildikten sonra yıllar itibarıyla kaç lira kredi kullanmış ve kaç lira bu kredilere karşılık faiz ödemesi yapmıştır?
4. Bu krediler hangi Bankalardan kullanılmıştır?
5. ÇAYKUR’un Türkiye Varlık Fonuna devredilmesinden sonra yaptığı, reklam, sponsorluk, tanıtım vb. harcamaları ne kadardır?
6. ÇAYKUR Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonraki yıllarda kaç ton kuru çayı, paketlenmeden özel sektör firmalarına satmıştır?
7. Böyle bir kuru çay satışı olmuşsa neden ÇAYKUR kendisi, kendi markası altında bu satışları yapmamıştır?
8. Özel sektörün ve ÇAYKUR’un kuru çay maliyetleri 2019 birim fiyatları ile kilogram başına kaç liradır?
9. Bölgedeki özel sektöre ait çay fabrikaları kar ederken ÇAYKUR’un özellikle Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmesinin nedenlerine yönelik bir çalışma yapılmış mıdır?
10. Söz konusu dönelerde olağanüstü bir zarar artışı olmuş ise bu dönemde ÇAYKUR’u yönetenler hakkında bir işlem yapılmış mıdır?
11. ÇAYKUR için özelleştirme planınız var mıdır?
12. ÇAYKUR garanti gösterilerek Türkiye Varlık Fonuna kredi kullanılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Sayı : 48360949-610-E.20402

13.06.2020

Konu : Soru Önergeleri-206

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Edirne Milletvekili Sayın Okan GAYTANCIOĞLU tarafından verilen 7/29424 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

8.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, patates ve soğan üreticilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29472)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.05.2020

Tulay HATİMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) Adana Şube Başkanı Feyzullah Korkut, patates ve soğan üreticisinin hasadın yapıldığı bugünlerde ithalat yapılması ve ihracatın izne bağlanması nedeniyle mağdur olduğunu açıklamıştır. Sayın Korkut basına yansıyan açıklamasında; “Şimdilerde patatesten hasat zamanı. Üreticilerin para kazanacağı, kazandığı para ile borçlarını kapatıp, geçimini sağlayıp, kendisini yeni sezona hazırlama zamanı... hasat zamanı patates ithalatına izin veriliyor. Ülke içinde patates fazlalığına yol açılıyor. Patates gerektiğinden fazla olursa patates fiyatı düşer. Üretici para kazanamaz... Soğanda bilindiği üzere ihracat sınırlaması var. Ancak bu ihracat sınırlamasının acilen kaldırılması gerekiyor. Birincisi, bu seneki hasat geçen seneye göre daha fazla olduğu için Türkiye soğan sıkıntısı yaşamayacaktır. İkincisi şimdi hasat edilen soğanlar, kısa gün soğanlarıdır, uzun süre depo edilemez, dayanıklılığı kısadır. Bu nedenle de belli bir süre sonra çürümeye gösterir. O yüzden yurtiçinde tüketilemeyecek olan kısa gün soğan miktarının kota sınırlamasına takılmadan hızlıca ihraç edilmesi gerekiyor.”

Üreticiye soğan ihracatı için sadece 3 günlüğüne izin verilmiş, müracaatların firma başına toplamda 250 tonu geçmemek üzere alınmasına karar verilmesine rağmen, bu karar

firma başına 106 ton olarak uygulanmıştır. Bu nedenle çok sayıda firma elindeki ürünü ihraç edememiştir ve maalesef tonlarca soğan çürümüşür/çürümektedir.

Bu bağlamda;

1. Üreticiyi mağdur eden hasat zamanı izin verilen patates ithalatına/ ülkede yaratılacak olan patates fazlalığına dair önlemler alınacak mıdır?
2. Soğandaki ihracat sınırlaması kaldırılacak mıdır? Üreticinin elindeki uzun süre depolanamayacak olan kısa gün soğanları için tedbir alınacak mıdır?
3. Zor şartlarda üretmeye çalışan çiftçinin yüksek girdi maliyetleri yükünü hafifletmek üzere çalışmalarınız var mıdır?
4. Kota sınırlamasına takılmaksızın ihracatın önünün açılması ve patates/soğan ithalatının kısıtlanması için adımlar atılacak mıdır?
5. Hatay Reyhanlı’da kurulmuş bir şirketin, Suriye’ye satılmak üzere Mısır’dan ithal ettiği patateslerin çürüme göstermesinden dolayı iç pazarda satışına izin verildiği iddiası doğru mudur?
6. Bu iddia doğru ise; Suriye’nin almadığı çürük patateslerin Türkiye’ye satışına nasıl izin verilebilmiştir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1609974
Konu : Soru Önergesi (7/29472)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'a ait 7/29472 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29472

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ'A AİT 7/29472
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız 5996 sayılı Kanun kapsamında Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'na göre ihraca konu ürünlerin alıcı Ülke bitki sağlığı şartlarına göre kontrollerinden sorumludur. Söz konusu ürünler Ticaret Bakanlığı tarafından Türkiye'nin iç fiyat dengelerini ve ihtiyacını olumsuz etkileyebileceği ihtimaline karşılık "İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ" e eklenmiş olup, Ülkemizin üretim, tüketim, stok, ihtiyaç ve yurtiçi-yurtdışı piyasa fiyatlarının düzenli olarak takip edilerek, ihracatı için Bakanlığımızca ön izin verilmektedir.

Bakanlığımızca bitkisel üretimde; Ülke potansiyelini etkin kullanmak, planlı üretime geçmek ve tarımsal yeterliliğimizi üst seviyeye çıkarmak kendi ihtiyaçlarını kendi kaynaklarından karşılamak, ihracat bazlı büyümek, çiftimizin refah düzeyini artırmak için uygulanan Havza Bazlı Destekleme Modeli ile Ülkemiz için önemli olan tarımsal ürünlerde kendi kendine yeten planlı bir üretim hedeflenmiştir. Model kapsamında ürünlerin ekolojik ve ekonomik yetiştirilmesi için uygun tarım havzaları belirlenmiş ve Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önem arz eden, insan ve hayvan beslenmesi bakımından önemli olan 21 ürün model kapsamına alınmıştır. Desteklenecek ürünler arasında patates ve soğan bitkisi de bulunmaktadır. Bu kapsamda;

Patates Ürününe;

- Mazot-Gübre Desteği: 31 TL/da, Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği 80 TL/da,
- Yurtiçi sertifikalı tohumluk üretim desteği 0,10 TL/kg
- Organik Tarım Bireysel/Grup Sertifikası: 40-20 TL/da,
- İyi Tarım Uygulamalarında Açıkta Bireysel/Grup Sertifikası: 40-20 TL/da,
- Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği: 10 TL/da,
- Küçük Aile İşletme Desteği: 100 TL/da,
- TARSİM (Poliçenin % 50'si),
- Sübvansiyonlu krediler: Belirli üst limite kadar faiz indirimli,
- Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında; ambalaj-paketleme, makine-ekipman, soğuk hava deposu gibi yatırımlarda dahil olmak üzere proje tutarının % 50'si hibe olarak verilmektedir.

Kuru Soğan Ürününe;

- Mazot-Gübre Desteği: 21 TL/da,
- Organik Tarım Bireysel/Grup Sertifikası: 70-35 TL/da,
- İyi Tarım Uygulamalarında Açıkta Bireysel/Grup Sertifikası: 50-25 TL/da,
- Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği: 10 TL/da,
- Küçük Aile İşletme Desteği: 100 TL/da,
- TARSİM (Poliçenin % 50'si),
- Sübvansiyonlu krediler: Belirli üst limite kadar faiz indirimli,
- Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında; ambalaj-paketleme, makine-ekipman, soğuk hava deposu gibi yatırımlarda dahil olmak üzere proje tutarının % 50'si hibe olarak verilmektedir.

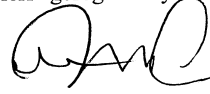
Tarım ve gıda ürünlerinin fiyatları serbest piyasa şartlarında arz/talep dengesine göre oluşmakta olup, fiyat değişimlerinde; üretim miktarı, tüketim ve talep durumu, kalite vb. faktörlerin etkisi olabilmektedir.

Bakanlığımızca piyasalarda istikrarın sağlanması, oluşabilecek tekelleşmenin engellenmesi, pazarlama sorunlarının ortadan kaldırılması, depolama ve finansman ihtiyacının giderilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

9.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Covid-19 salgını süresince mevsimlik tarım işçilerini korumak için alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29473)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman **Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Türkiye’de mevsimlik işçilik temel insani hakların ve yaşam biçiminin henüz sağlanamadığı, kişilerin çalışmaktan doğan sosyal güvence başta olmak üzere ücret, çalışma gün ve saatlerine kadar birçok haktan mahrum bırakıldığı, yasal düzenlemelerin de yetersiz kaldığı bir çalışma alanıdır. Bunun yanı sıra, Covid 19 salgınından en çok işçiler, emekçiler, küçük tarım üreticileri ve mevsimlik tarım işçileri etkilenmektedir. Başka bir deyişle, Covid-19 Salgını sürecinde mevsimlik işçiler ve tarım işçileri toplumsal yapıdaki en kırılgan ve görünmez olan gruplardır. Salgın öncesi dönemlerde zaten zorlu koşullarda çalışan ve yaşayan mevsimlik işçileri; salgınla birlikte daha da zorlaşan koşullarda büyük riskleri barındıran geçici çadır yerleşimlerinde konaklamaya ve tarlada, bahçede çalışmaya devam ederek üretim sürecine katılmaktadırlar. Ayrıca, birçok mevsimlik işçisinin konakladığı geçici çadır alanlarında uzun zamandır belgelenen yetersiz ve insani olmayan yaşam ve barınma koşulları işçilerin ve ailelerin sağlıklarını etkilemekte, onları salgın karşısında riske atmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Daha önce kamyon kasalarında yol alan mevsimlik işçilerin sağlıklı seyahat etmeleri hususunda ne gibi tedbirler aldınız? Bu tedbirler nelerdir? Mevsimlik işçilerin ulaşım sorunlarını çözmeye yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
- 2- İllerdeki mevsimlik işçilerin özgün ihtiyaçlarını gözetleyen eşgüdüm içinde çalışan bir koordinasyon kurulacak mıdır? Söz konusu koordinasyonun kurulmasına yönelik bir çalışmanız mevcut mudur?

- 3- Mevsimlik işçilerin çalışma yerlerinde konaklama alanlarının (özellikle kamp çadır gibi) hijyeni nasıl sağlanacaktır? Daha önce içme suyu elde etmekte sorun yaşayan mevsimlik işçilerin bu sorununu gidermeyi düşünüyor musunuz?
- 4- Bakanlığınızca, mevsimlik işçilerin kişisel koruyucu ekipman (maske, eldiven vb.) taleplerini karşılayacak mısınız?
- 5- Derme çatma çadırlarda kalan mevsimlik işçilerin konaklama ve bu konaklamadaki temel alt yapı ihtiyaçları kim tarafından karşılanacaktır? Buna yönelik bir çalışmanız mevcut mudur? İşçilerin çalışacakları alanlarda alınan tedbirler nelerdir?
- 6- Bakanlığınızca mevsimlik işçilerin ve çocuklarının ve Covid 19 Salgını dolayısıyla maruz kalabilecekleri riskler karşısında ne gibi önleyici tedbirler alınmıştır ? Mevsimlik işçilerin düzenli sağlık kontrolleri ve Covid 19 testleri ne sıklıkla yapılmaktadır?
- 7- Geçici çadır alanlarında konaklayan/kalan mevsimlik tarım işçileri salgın karşısında risk altındadır. Bu riskleri önlemeye yönelik çalışmalarınız var mı, varsa nelerdir? İşçilerin çalışmak amacıyla gittikleri illerde ne kadar kalacakları ve ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bir çalışmanız var mı?
- 8- 11 Mart'tan günümüze kadar kaç mevsimlik işçiye Covid 19 testi yapılmıştır? Bu testlerden kaçını Gaziantep'te yapılmıştır?
- 9- 11 Mart'tan günümüze kadar kaç mevsimlik tarım işçisi salgından kaynaklı yaşamını yitirmiştir? Gaziantep'te yaşamını yitirenlerin sayısı kaçtır?
- 10- Bakanlığınızca mevsimlik işçilerin yaşam koşullarını düzenleyecek bir çalışmanız mevcut mudur? Pandemi döneminde, mevsimlik işçilerine yaşamlarını idame etmesi için bir ödenek ayırmayı düşünüyor musunuz? Mevsimlik tarım işçileri Koronavirüs krizi sürecinde kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilecekler midir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560344
Konu : Soru Önergesi (7/29473)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL'a ait 7/29473 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29473

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. MAHMUT TOĞRUL'A AİT
7/29473 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca, tarımsal üretimin kesintisiz bir şekilde devamına yönelik olarak üretim alanında ekim, dikim, gübreleme, sulama, ilaçlama, çapalama, bakım vb. faaliyetlerin sürdürülmesini teminen;

- Tüm çiftçilerin arazi, bahçe, sera veya çiftliklerine ulaşmalarına imkân verilmesi; gübre, tohum, ilaç, yem vb. tarımsal girdilerin üretim, erişim ve dağıtımının kesintisiz devam etmesine yönelik muafiyetler getirilmesi,
- Tarım işçilerinin hijyen ve koruyucu malzemelere erişimin kolaylaştırılması,
- Mevsimlik tarım işçilerinin faaliyetlerine devam edecek şekilde nakilleri ve barınma koşullarının düzenlenmesi,
- Hasat edilen ürünlerin piyasaya arzının kesintisiz bir şekilde yapılabilmesine yönelik lojistik imkânlar sağlanmak üzere,

Bakanlığımızca, İçişleri, Sağlık ve Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülen çalışmalar neticesinde, COVID-19 salgınında İl genelinde koordinasyonun sağlanması için İl Pandemi Kurulları marifetiyle iş ve işlemlerin yürütülmesi temin edilmiştir.

Ayrıca, tarımsal üretimin kesintiye uğramadan devam edebilmesi için gerek duyulan insan gücünün karşılanmasına yönelik olarak ilgili Valilikler nezdinde;

- Öncelikle her ilin kendi imkânları ile insan gücü ihtiyacını karşılaması,
- Bunun mümkün olmaması durumunda ise iller arasında mevsimlik tarım işçisi hareketliliğinde, işçilerin yola çıktıkları ilin “çıkış ili”, tarımsal üretime katkı sağlayacakları ilin ise “varış ili” olarak tanımlanması,
- Tarımsal üretim kapasitesinin korunması ve/veya artırılması amacıyla alınması gereken tüm tedbirlerin planlanması ve uygulanması,
- Mevsimlik tarım işçilerinin düzenli sağlık kontrolleri için sağlık hizmetlerinin verilerek devamlılığının sağlanması, ulaşım koşulları, konakladıkları alanların yerel yönetimlerce düzenli olarak dezenfekte edilmesi, konaklama ve barınma koşullarının sağlık ve hijyen açısından uygunluğunun sağlanması temin ettirilmiştir.

Mevsimlik tarım işçilerinin sağlıklı içme suyu temini, temel alt yapı ihtiyaçları gibi sosyal yaşamlarındaki ihtiyaçları ile ilgili düzenleme ve tedbirler İl Pandemi Kurulları tarafından alınmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerinin düzenli sağlık kontrolleri COVID-19 testlerinin ne sıklıkla yapılacağına İl Pandemi Kurullarınca karar verilmektedir. Mevsimlik tarım işçileri çalışmak amacıyla gittikleri illerde ekim, dikim, gübreleme, sulama, ilaçlama, çapalama, bakım, hasat vb. faaliyetlerin bitmesine kadar kalacaklardır.

İlaveten, Sağlık Bakanlığınca, yeni tip koronavirüs enfeksiyon kontrol önlemleri kapsamında, mevsimlik tarım işçilerinin seyahatleri, konaklayacakları alanlar ve temel ihtiyaçlarının giderilmesine dair tedbirler güncellenerek <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr> adresinde yayımlanmıştır.

10.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, patates ve soğan ihracat ve ithalatına ve tarımsal üretimi desteklemek için yapılacak çalışmalara ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29474)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Uluslararası Tarım Üreticileri Federasyonu (IFAP) tarafından alınan kararla 1984 yılından bu yana her yıl tüm dünyada 14 Mayıs'ın “Dünya Çiftçiler Günü olarak kutladığımız bugünler de Korona virüs salgınının da yıkıcı etkileri göz önünde bulundurulduğunda iktidarın geleceğe yönelik gıda krizleri, açlık ve kıtlık gibi sorunlar karşısında etkin bir tarım politikası oluşturmadığı görülmektedir.

Türkiye'nin de kurucu üyesi olduğu. Dünya Ticaret Örgütü'nün üyelerinden oluşan 24 ülkenin “Covid-19 Salgınına Açık ve Öngörülebilir Ticaretle Yanıt Vermek” başlığı ile yaptıkları ortak açıklama da Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülkelere, Covid-19 salgını ile mücadele ederken, tarımsal ürünlerin ticaretini olumsuz yönde etkileyecek tedbirler almaktan kaçınmaları ve bu süreçte piyasaya erişimin devamını sağlamaları konusunda çağrıda bulunulmuş, tarım ve tarımsal gıda ürünlerine yönelik ihracat kısıtlamalarının gıda bulunabilirliğini olumsuz etkileyeceği ve fiyat artışlarına neden olacağı, bir çok üye ülkenin kendi gıda güvenliğini sağlamak için birbirini izleyen ihracat kısıtlayıcı tedbirler benimsemesinin küresel tarım ticaret tedarik zincirlerindeki aksama nedeniyle yaygın bir gıda güvensizliği krizine yol açacağı, tarımsal ürünlerin ihracatına yönelik kısıtlamalar ile tarımsal ürünler ve temel girdilere yönelik haksız ticari engeller koyulmasından kaçınılması gerektiği kararı Türkiye'nin Ottawa Ticaret Müşavirliği tarafından bildirilmiş ve Ticaret Bakanlığı'nın internet sayfasında da yayınlanmıştır. Ayrıca; daha önce yaşanan krizlerden çıkarılan derslere dayanarak ihracat kısıtlamalarının savunmasız nüfus için gıda güvensizliğini artırırken, tarım işçileri de dahil olmak üzere dünyanın yoksullarının artan ihracat kısıtlamalarının yükünü taşıyacağı da ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı tarafından alınan kararla ‘İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ Değişikliği’nin 07.01.2020 tarihinde yürürlüğe girmesi ile kuru soğan ve patates

ihracatının izne bağlanması ile patates ve soğan üreticileri ile tüccarlar alınan bu kararın depolardaki ürünlerinin çürütüleceğini ve fiyatların düşmesi nedeniyle Ekim döneminde patates ve soğan üretiminin azalacağını dile getirmişlerdir. Patatesin hasat zamanında patates ithalatına izin verilmesi, soğan ihracatı zamanı ise soğan ihracatına sınırlama getirilmesi ile dolaylı olarak yasaklanması, pandemi sürecinde iş yerlerinin kapanması ile talebin düşmesi ve verilmeyen ihracat izinleri nedeniyle yurt dışına da satış yapamayan, hava şartlarından dolayı iki kez ekim yapmış olan patates ve soğan üreticisini mağdur etmiş, üretimde planlama yapmak yerine fiyatta istikrarsızlık oluşturmuş ve üretici ile birlikte tüketicinin de zarar görmesine neden olunmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Patates ve soğanın hasatları dönemlerinde ihracatına kısıtlama getirilip ithalatının serbest bırakılmasının nedeni nedir?
- 2- Bakanlığınızca patates ve soğanın hasat ve ihraç döneminde yapılan ithalat nedeniyle mağdur olan patates ve soğan üreticilerin mağduriyetlerini gidermek ve halkımızı korumak üzere bir planlama, destek paketiniz olacak mıdır?
- 3- Mersin Limanı'na getirilen ve "bunlar ülkemize girmeyecek, Suriye-Irak için geldi, transit geçecek" şeklinde Bakanlığınızca açıklama da yapılan patates ve soğanların şu an iç piyasada satışa sunulduğu iddiaları doğru mudur?
- 4- Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bir şirketin, Suriye'ye satılmak üzere Mısır'dan ithal ettiği patateslerin gemide beklerken deniz suyu ile temas etmesi nedeniyle çürümesi sonucu Suriye'nin almadığı patateslerin Türkiye'de satışına neden izin verilmiştir? Halk sağlığı neden korunmamıştır?
- 5- Geçen seneye nazaran daha fazla hasat edilen kısa gün soğanlarının uzun süre depo edilemeyeceği ve dayanıklılığının kısa süreli olması nedeniyle çürüme göstereceği göz önüne alındığında üreticinin mağdur edilmemesi adına yurt içinde tüketilmeyecek olan kısa gün soğan miktarının kota sınırlamasının kaldırılarak ihraç edilmesinin sağlanmasına yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?
- 6- Dış ülkelere ihracat konusunda binlerce ton anlaşma yapan üreticilerin Bakanlığınızca alınan kararlar nedeniyle mağdur oldukları göz önüne alındığında mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik olarak ürünlerinin TMO tarafından mağdur olmayacakları bir meblağ ile alınması ve uygun fiyatlarla tüketiciye sunulmasına yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?

- 7- Soğan ihracatına verilen kısmi izin ile müracaatların firma başına toplamda 250 tonu geçmemek üzere karar alınmasına rağmen firma başına 106 tona kadar izin verilmesi ile sadece 80 ila 90 firmanın malını ihraç edebildiği, çok sayıda firmanın elindeki ürünü ihraç edemediği yönünde iddialar mevcuttur. İhraç izni verilen firmalar hangileridir?
- 8- Soğan ihracatına verilen kısmi izin ile tüketici fiyatının artmaması için Bakanlığınızca gerekli denetimler yapılacak mıdır? Üreticiler desteklenecek midir?
- 9- Tarım işçileri ile mevsimlik tarım işçileri pandemi sürecinde desteklenecek midir?
- 10- Çiftçilerimizin banka hesaplarına borçları nedeniyle bloke koyulmaması veya borçlarının silinmesi için bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 11- Corona virüs nedeniyle neredeyse durma noktasına gelen hayatla birlikte yoksul yurttaşlarımız ile zaten dar boğazda olan çiftçilerimizin de fazlasıyla etkiledikleri düşünüldüğünde çiftçilerimize bu süreçte kullanmış oldukları mazot, gübre, ilaç vb. tüm ekipman için KDV/ÖTV alınmaması için Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yapılacaktır mıdır?
- 12- Hem kendisini korona virüs salgınından korumak isterken hem de tarımsal üretimi sürdürmeye çalışan üretici köylü yurttaşlarımızın olağan günlerde dahi tarımda artan girdi fiyatları ile güçlükte ayakta dururken pandemi ile birlikte yaşamış oldukları sıkıntıların giderilmesine yönelik olarak Bakanlığınızın bir yardım paketi düzenlemeye yönelik bir çalışması olacak mıdır?
- 13- Tarım sektörüne ve tarım üreticilerine gereken desteğin verilerek üreticilerin zarar görmemesi, kesintisiz üretimin sağlanması için Bakanlığınızın sürdürülebilir bir tarım politikası var mıdır?
- 14- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nce 2050 yılına kadar dünya nüfusunun 10 milyarı bulacağı ve yüzde 50 daha fazla gıdaya ihtiyaç duyulacağı açıklamaları göz önüne alındığında tarım arazilerinin inşaat politikaları ile betonlaştırılması nedeniyle Türkiye'nin tarımdaki potansiyelinin bağımlı bir ülke konumundan kendi kendine yeten bir ülke konumuna dönebilmesi için Bakanlığınızca bir planlama mevcut mudur?
- 15- Ekonomik, politik, sosyal ve ekolojik olarak tarım ve gıda sektörlerinin geliştirilmesi, kalkındırılması için üretici örgütleri, sivil toplum kuruluşlarının da katılımları ile sürdürülebilir bir tarımsal üretim için doğal varlıkların korunması ve çiftçi yurttaşlarımızın ve tarım emekçilerinin üretimin desteklenmesine yönelik Bakanlığınızca bir çalışma yapılması planlanacak mıdır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1610119
Konu : Soru Önergesi (7/29474)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ'ye ait 7/29474 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29474

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ'YE AİT
7/29474 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

07 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “İhracatı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ” ile kuru soğan ve patates ihracı ön izne bağlı mallar listesine eklenmiştir. Alınan bu karar, dış talebin iç piyasa fiyatlarını etkilememesi ve tüketici fiyatlarında dalgalanma yaşanmaması amacı ile ihracatın ön izne bağlanmasını içermektedir.

Bakanlığımızca talep eden bütün firmalara ihracat ön izni verilmekte olup gelen ihracat taleplerine izin verilmesinde bir engel bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca bitkisel üretimde; Ülke potansiyelini etkin kullanmak, planlı üretime geçmek ve tarımsal yeterliliğimizi üst seviyeye çıkarmak kendi ihtiyaçlarını kendi kaynaklarından karşılamak, ihracat bazlı büyümek, çiftçimizin refah düzeyini artırmak için uygulanan Havza Bazlı Destekleme Modeli ile Ülkemiz için önemli olan tarımsal ürünlerde kendi kendine yeten planlı bir üretim hedeflenmiştir. Model kapsamında ürünlerin ekolojik ve ekonomik yetiştirilmesi için uygun tarım havzaları belirlenmiş ve Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önem arz eden, insan ve hayvan beslenmesi bakımından önemli olan 21 ürün model kapsamına alınmıştır. Desteklenecek ürünler arasında patates ve soğan bitkisi de bulunmaktadır.

Patates Ürününe;

- Mazot-Gübre Desteği: 31 TL/da, Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği 80 TL/da,
- Yurtiçi sertifikalı tohumluk üretim desteği 0,10 TL/kg
- Organik Tarım Bireysel/Grup Sertifikası: 40-20 TL/da,
- İyi Tarım Uygulamalarında Açıkta Bireysel/Grup Sertifikası: 40-20 TL/da,
- Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği: 10 TL/da,
- Küçük Aile İşletme Desteği: 100 TL/da,
- TARSİM (Poliçenin % 50’si),
- Sübvansiyonlu krediler: Belirli üst limite kadar faiz indirimli,
- Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında; ambalaj-paketleme, makine-ekipman, soğuk hava deposu gibi yatırımlarda dahil olmak üzere proje tutarının % 50’si hibe olarak verilmektedir.

Kuru Soğan Ürününe;

- Mazot-Gübre Desteği: 21 TL/da,
- Organik Tarım Bireysel/Grup Sertifikası: 70-35 TL/da,
- İyi Tarım Uygulamalarında Açıkta Bireysel/Grup Sertifikası: 50-25 TL/da,
- Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği: 10 TL/da,
- Küçük Aile İşletme Desteği: 100 TL/da,
- TARSİM (Poliçenin % 50’si),
- Sübvansiyonlu krediler: Belirli üst limite kadar faiz indirimli,
- Kırsal Kalkınma Yatırım Destekleri kapsamında; ambalaj-paketleme, makine-ekipman, soğuk hava deposu gibi yatırımlarda dahil olmak üzere proje tutarının % 50’si hibe olarak verilmektedir.

Bakanlığımız Çiftçi Kayıt Sisteminde 2019 yılında kayıtlı 45.461 çiftçi patates üretimi gerçekleştirmiştir. Yıllık ortalama 5 Milyon ton üretim yaptığımız patatesten, tohumluk üretiminde 2 yıllık yenileme esasına dikkate alındığında yeterliliğimiz %100'ün üzerindedir.

Ülkemiz, sadece ulusal düzeyde değil, aynı zamanda bölgesel ve uluslararası düzeyde de, tüm ülkeler ve ilgili paydaşlarla işbirliği içinde, gıda kayıplarının ve israfının azaltılması ve önlenmesine yönelik çalışmaları yoğunlaştırmayı amaçlamaktadır. Kampanya kapsamında “Türkiye’nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır. Bu Ulusal Strateji Belgesinin en önemli amacı, bir yandan ilgili paydaşların görüşlerini ve diğer yandan da yerel perspektifleri bir araya getirecek somut çözümler benimseyerek çiftlikten çatala gıda kayıplarını ve israfını önlemeye yönelik eylemlerin gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Tarım ve gıda ürünlerinin fiyatları serbest piyasa şartlarında arz/talep dengesine göre oluşmakta olup, fiyat değişimlerinde; üretim miktarı, tüketim ve talep durumu, kalite vb. faktörlerin etkisi olabilmektedir.

Bakanlığımızca piyasalarda istikrarın sağlanması, oluşabilecek tekelleşmenin engellenmesi, pazarlama sorunlarının ortadan kaldırılması, depolama ve finansman ihtiyacının giderilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

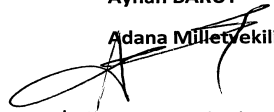
11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin İmamoğlu ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29475)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana İmamoğlu'nda kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana İmamoğlu'nda 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana İmamoğlu'nda 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana İmamoğlu'nda tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana İmamoğlu'nda 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana İmamoğlu'nda TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana İmamoğlu'nda saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560349
Konu : Soru Önergesi (7/29475)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29475 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29475

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29475 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, İmamoğlu İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 9.111 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 2.813 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 1 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, İmamoğlu İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 1,5 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, İmamoğlu İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, kuraklık aşırı yağış, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 173.672 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Karaisalı ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29476)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Karaisalı'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Karaisalı'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Karaisali'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Karaisali'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Karaisali'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Karaisali'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Karaisali'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560353
Konu : Soru Önergesi (7/29476)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29476 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29476

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29476 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Karaisalı İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 13.832 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 6.108 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 2,2 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Karaisalı İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 2,5 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Karaisalı İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşana doğal afetler kapsamında; dolu, aşırı yağış, aşırı sıcak, yıldırım, fırtına ve heyelan afetlerinden 49.245 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

13.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Karataş ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29477)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Karataş'ta kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Karataş'ta 2019 yılı itibariyle kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Karataş'ta 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Karataş'ta tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Karataş'ta 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Karataş'ta TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Karataş'ta saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560354
Konu : Soru Önergesi (7/29477)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29477 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29477

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29477 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Karataş İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 17.567 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 4.021 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 16,2 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Karataş İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 17 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Karataş İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, kuraklık, poyraz, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 264.177 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

14.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Kozan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29478)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Kozan'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Kozan'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Kozan'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Kozan'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Kozan'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Kozan'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Kozan'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560359
Konu : Soru Önergesi (7/29478)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29478 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29478

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29478 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Kozan İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 28.791 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 9.041 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 11,8 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Kozan İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 11,1 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Kozan İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, aşırı yağış, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 309.805 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

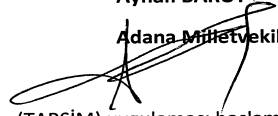
15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Pozantı ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29479)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Pozantı'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Pozantı'da 2019 yılı itibariyle kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Pozantı'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Pozantı'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Pozantı'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Pozantı'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Pozantı'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560360
Konu : Soru Önergesi (7/29479)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29479 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29479

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29479 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Pozantı İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 944 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 143 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 50 Bin TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Pozantı İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 200 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Pozantı İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, sel ve su baskını afetlerinden 45.600 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

16.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Saimbeyli ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29480)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Saimbeyli'de kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Saimbeyli'de 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Saimbeyli’de 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Saimbeyli’de tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Saimbeyli’de 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Saimbeyli’de TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Saimbeyli’de saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560366
Konu : Soru Önergesi (7/29480)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29480 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29480

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29480 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Saimbeyli İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 2.470 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 472 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 160 Bin TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Saimbeyli İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 810 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Saimbeyli İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu ve fırtına afetlerinden 78.645 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

17.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Yüreğir ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29481)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Yüreğir'de kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Yüreğir'de 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Yüregir’de 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Yüregir’de tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Yüregir’de 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Yüregir’de TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Yüregir’de saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560369
Konu : Soru Önergesi (7/29481)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29481 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29481

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29481 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Yüreğir İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 23.906 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 8.383 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 23,9 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Yüreğir İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 45,4 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Yüreğir İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, aşırı yağış, aşırı sıcak ve sel afetlerinden 362.648 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Yumurtalık ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29482)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Yumurtalık'ta kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Yumurtalık'ta 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Yumurtalık'ta 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Yumurtalık'ta tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Yumurtalık'ta 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Yumurtalık'ta TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Yumurtalık'ta saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560371
Konu : Soru Önergesi (7/29482)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29482 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29482

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29482 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Yumurtalık İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 6.717 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 1.840 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 2,2 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Yumurtalık İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 3,5 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Yumurtalık İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, kuraklık, aşırı yağış, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 126.187 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

19.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Tufanbeyli ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29483)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Tufanbeyli'de kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Tufanbeyli'de 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Tufanbeyli’de 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Tufanbeyli’de tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Tufanbeyli’de 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Tufanbeyli’de TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Tufanbeyli’de saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560375
Konu : Soru Önergesi (7/29483)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29483 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29483

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29483 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Tufanbeyli İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 3.058 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 1.226 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 280 Bin TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Tufanbeyli İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 600 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Tufanbeyli İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, aşırı kar yağışı afetlerinden 40.080 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

20.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Seyhan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29484)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Seyhan'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Seyhan'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Seyhan'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Seyhan'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Seyhan'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Seyhan'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Seyhan'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560378
Konu : Soru Önergesi (7/29484)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29484 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29484

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29484 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Seyhan İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 18.246 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 5.344 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 5,4 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Seyhan İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 12,4 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Seyhan İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, aşırı yağış, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 264.166 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

21.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Sarıçam ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29485)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Sarıçam'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Sarıçam'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Sarıçam'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Sarıçam'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Sarıçam'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Sarıçam'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Sarıçam'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560383
Konu : Soru Önergesi (7/29485)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29485 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29485

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29485 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Sarıçam İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 20.726 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 6.210 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 4,3 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Sarıçam İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 4,7 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Sarıçam İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, kuraklık, aşırı yağış, aşırı sıcak, hortum, fırtına ve sel afetlerinden 69.875 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Aladağ ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29486)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Aladağ'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Aladağ'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Aladağ'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Aladağ'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Aladağ'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Aladağ'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Aladağ'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560386
Konu : Soru Önergesi (7/29486)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29486 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29486

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29486 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Aladağ İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 1.734 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 565 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 160 Bin TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Aladağ İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 240 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Aladağ İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; aşırı yağış, aşırı sıcak, aşırı kar yağışı, fırtına ve sel afetlerinden 54.511 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

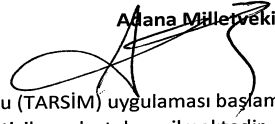
23.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Ceyhan ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29487)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Ceyhan'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Ceyhan'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Ceyhan'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Ceyhan'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Ceyhan'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Ceyhan'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Ceyhan'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560390
Konu : Soru Önergesi (7/29487)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29487 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29487

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29487 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Ceyhan İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 55.493 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 14.653 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 2,9 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Ceyhan İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 10,5 Milyon TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Ceyhan İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, don, kuraklık aşırı yağış, aşırı sıcak, fırtına, sel afetlerinden 942.164 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

24.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Çukurova ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29488)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Çukurova'da kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Çukurova'da 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Çukurova'da 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Çukurova'da tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Çukurova'da 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Çukurova'da TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Çukurova'da saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560394
Konu : Soru Önergesi (7/29488)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29488 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29488

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29488 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Çukurova İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 3.913 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 1.809 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 1,2 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Çukurova İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 740 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Çukurova İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu, fırtına ve sel afetlerinden 78.980 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

25.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinin Feke ilçesinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29489)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.05.2020

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne Adana Feke'de kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?

2- TARSİM poliçeleriyle ilgili Adana Feke'de 2019 yılı itibariyle kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?

3- TARSİM poliçeleri kapsamında Adana Feke'de 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?

4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze Adana Feke'de tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Adana Feke'de 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- Adana Feke'de TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Adana Feke'de saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560397
Konu : Soru Önergesi (7/29489)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29489 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29489

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29489 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Adana İli merkezinde ve bağlı ilçelerinde muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Adana İli, Feke İlçesinde; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 994 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 312 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 100 Bin TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Adana İli, Feke İlçesinde; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 400 Bin TL Devlet desteği sağlanmıştır.

Adana İli, Feke İlçesinde; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; dolu ve heyelan afetlerinden 7.516 dekar alan etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibariyle Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

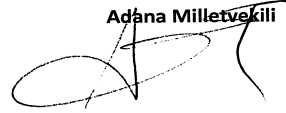
26.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülke genelinde 2006 yılından beri yapılan TARSİM poliçelerinin sayısına ve uygulamasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29490)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 11.05.2020

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Türkiye genelinde 1 Haziran 2006 tarihinde Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması başlamıştır. Tarım Sigortası Kanunu çerçevesinde tarım sigortası yaptıran üreticilere destek verilmektedir. Don, fırtına, kuraklık, sel, aşırı kar yağışı, heyelan ve hortum vs. gibi doğal afetler karşısında ilgili yıl içerisinde tarım sigortası yaptıran çiftçiler için eksperler tarafından hasar tespit çalışmaları yapıp dosyaları oluşturularak hasar tazminatları ödenmektedir.

Bu uygulamaya rağmen üreticilerin çok ciddi sorunlarla yüz yüze kaldığı da bir gerçektir. Her yıl ülkemizin değişik bölgelerinde çok sayıda don, su baskını, fırtına, heyelan, aşırı kar yağışı, aşırı sıcak ve kuraklık gibi olaylarla karşılaştığımız unutulmamalıdır.

Neredeyse son 2 yıldır Adana'da da aşırı yağış nedeniyle bir çok ekili-dikili tarım alanı zarar görmüş, don olayı ve aşırı sıcaklar nedeniyle tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftlerimiz mağdur olmuştur. TARSİM kapsamında hasarın karşılanma noktasındaki uygulamada üreticilerimiz; prosedürlerin zorluğu, bürokratik işlemlerin yarattığı güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle eleştirilerde bulunuyor. Sigorta sisteminin çiftçinin hasarını tam olarak karşılamaktan uzak olduğunu beyan edip iyileştirme, kolaylık ve daha çok destek bekliyorlar. Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saatte 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması itirazları ve bazı sorunları ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin varlığı da bir söz konusudur. Üretici eleştirileri ve talepleri gözetilerek, kapsam dışında kalan çiftçilerin sisteme dahil edilmesiyle TARSİM için baştan aşağıya yapısal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zaman yitirmeden bu konuda harekete geçilmelidir.

Bu bağlamda;

- 1- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne kaç poliçe düzenlenmiştir? 2019 yılı toplamı ve 2020 yılının ilk dört ayı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı kaçtır?
- 2- TARSİM poliçeleriyle ilgili 2019 yılı itibarıyla kaç lira devlet desteği sağlanmıştır?
- 3- TARSİM poliçeleri kapsamında 2019 yılı ve 2020 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında ne kadar hasar tazminatı ödenmiştir?
- 4- TARSİM uygulamasının başladığı 1 Haziran 2006 tarihinden günümüze dek ülke genelindeki tarla, bahçe ve sera gibi tarım alanlarında 'doğal afet' olarak değerlendirilen kaç tane don, sel, su baskını, kar, kuraklık, hortum, heyelan, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olay meydana gelmiştir?

5- Ülkemizde 1 Haziran 2006 tarihinden bugüne ülke genelinde meydana gelen ve tarımsal üretime çok ciddi zarar veren don, sel, su baskını, fırtına, aşırı sıcaklık, poyraz gibi olaylarda ne kadar ürün zarar görmüş, söz konusu alanlarda ne kadarlık zarar oluşmuştur?

6- TARSİM'in kapsayıcılığı, prim desteği ve tazminat ödenmesi konusunda üreticiler tarafından dile getirilen eleştirilerin giderilmesi ve uygulamada karşılaşılan eksikliklerin düzeltilmesi hususunda bir çalışma yapacak mısınız?

7- Saatte 62 kilometre hız olarak hesaplanan ve buna göre düzenlenen fırtına teminatının 'saate 39 kilometre hız baz alınıp kuvvetli rüzgar' olarak yeniden tanımlanması için bir çalışma yapacak mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1560399

15.06.2020

Konu : Soru Önergesi (7/29490)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/29490 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29490

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/29490 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile kurulan Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Devlet tarafından planlanmış, kurulmuş ve desteklenen bir sigorta sistemidir. TARSİM, bu işi kamu adına, kâr amacı olmaksızın, üretici ve çiftçi yararına olmak üzere, sigorta prensipleri ve teknikleri çerçevesinde yerine getirmektedir. Sistem; kamu, sivil toplum ve özel sektörün işbirliği çerçevesinde oluşturulmuş, en önemli hedefi olan çiftçilerin risklerini teminat altına almak suretiyle zararlarını telafi amacı ile çalışmaktadır.

Türkiye’de muhtelif branşlarda Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenleyen üreticilerimizin, 5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamındaki riskler nedeniyle tarımsal varlıklarında meydana gelen zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde yine TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Türkiye’de; 01 Haziran 2006 ile 02 Haziran 2020 tarihleri arasında 14.232.220 adet, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında 3.440.406 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 01 Ocak 2019 ile 30 Nisan 2020 tarihleri arasında üreticilere 1,9 Milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir.

Türkiye’de; 01 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 tarihleri arasında düzenlenen poliçeler karşılığında 2,3 Milyar TL Devlet desteği tahakkuk etmiştir.

Türkiye’de; 2006–2020 yılları arasında yaşanan doğal afetler kapsamında; aşırı sıcak, aşırı kar yağışı, aşırı yağış, dolu, don, fırtına, güneş yanıklığı, heyelan, hortum, kırağı, kuraklık, samyeli, sel-su baskını, şiddetli rüzgâr, yangın, yıldırım düşmesi afetlerinden 126.013.083 dekar alanda ekili ve dikili muhtelif ürünler etkilenmiştir.

Tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınmasında, kuruluşundan bu yana özverili bir şekilde çalışan tarım sigortalarının da sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesi çerçevesinde; ürün, risk ve bölge bazında teminat kapsamının genişletilmesi; uzun yıllara dayalı istatistiksel veriler, aktüeryal çalışmalar, her bir riskin ürün ve lokasyon bazında hasar-prim dengesi, hasar büyüklüğü ve hepsinden önemlisi primlerin üretici tarafından ödenebilirliği dikkate alınarak ve her zaman olduğu gibi üretici lehine iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak ürünler, riskler, bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla Devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları, her yıl Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte olup; Bu yıla ait uygulamaların yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2020 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin 1902 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 25 Aralık 2019 tarih ve 30989 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

27.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, atık su arıtma tesislerinin dezenfeksiyon işlemlerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/29491)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri ile Anayasa'nın 98. maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim. 11.05.2020

Bekir BAŞEVİRGEN
Manisa Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından “Kovid-19 (Sars-Cov-2) Virüsünün Bulaşma Riskinin Kullanılmış Suların Yeniden Kullanılması Perspektifinden Değerlendirilmesi” raporu yayınlanmıştır. Raporda virüsün su kaynakları veya atık su yoluyla bulaştığına dair henüz bir bulgu olmadığı ancak enfeksiyon riskini azaltmak için koruyucu önlemler alınması gerektiği belirtilmiştir. Yine aynı raporda SARS-Cov virüsünün daha önce su kaynaklarında rastlandığı da belirtilmiştir. Laboratuvar testleri koronavirüslerin musluk suyunda 10 gün, atık sularda 100 güne kadar hayatta kaldığını göstermiştir. Söz konusu raporda Atıksu Arıtma Tesislerinin (AAT) durumu dikkati çekmektedir. Türkiye’de 603 tane AAT olup 221’inden çıkan arıtılmış sular direkt olarak tarımsal sulamada kullanılmaktadır. 221 AAT’nin 92’sinin çıkış suyunun kullanıldığı alanlarda çiğ tüketilen sebzeler yer almaktadır. Ancak bahsi geçen raporda bu 221 AAT’nin sadece 42’sinde dezenfeksiyon ünitesi olduğu ancak 13’ünün çalıştığı belirtilmiştir. Ayrıca dezenfeksiyon ünitesi çalışan 4 tesisin çıkış suları gereken kriterleri sağlayamamıştır. Raporda ek olarak 603 AAT’nin 50’sinin çıkış sularının barajlara verildiği de belirtilmiştir.

Bu konu ile ilgili olarak;

1. Çıkış suları tarımsal sulamada kullanılan AAT’lerin dezenfeksiyon ünitelerini arttırmak için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
2. Tarımsal sulamada kullanılan 221 AAT’de bulunan 42 dezenfeksiyon ünitesinin sadece 13’ünün çalıştığı bilgisi ilk olarak Bakanlığınıza ne zaman ulaşmıştır? Çalışmayan dezenfeksiyon üniteleri için nasıl bir prosedür izlenmiştir?
3. Türkiye genelinde bulunan 603 AAT’nin çıkış suları ne kadar aralıklarla denetlenmektedir? Son iki denetim hangi tarihlerde yapılmıştır?
4. Dezenfeksiyon ünitelerinin çalışmamasının sebebi nedir? Ünitelerin mekanik bir sorunu yok ise çalıştırılmama kararları merkezi yönetim tarafından mı alınmıştır yoksa tesis idaresi kararı mıdır?
5. Dezenfeksiyon ünitesinde mekaniksel bir sorun olmamasına karşın çalıştırmayan Atıksu Arıtma tesis idarecileri hakkında herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır? Uygulanması düşünülmekte midir?
6. Son 3 yıllık süreç için her yıl için ayrı ayrı belirtilmek üzere AAT sayısı ve bu tesislerde kullanılan dezenfeksiyon ünitesi sayıları ne şekilde gerçekleşmiştir?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610-E.1574840
Konu : Soru Önergesi (7/29491)

15.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.05.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.655401 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Bekir BAŞEVİRGEN'e ait 7/29491 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/29491

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN BEKİR BAŞEVİRGEN'E AİT 7/29491 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızın su kaynaklarının korunması ve atıksu arıtma tesislerinin tasarım esaslarını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte belirlemek görevi çerçevesinde 2017-2019 yılları arasında “Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi” yürütülmüştür.

Atıksuların yeniden kullanılması mevzuatımıza göre zorunluluk olmayıp genel olarak yeniden kullanımın önerilmesi ile atıksuyun deşarjından sonra su kaynaklarına gelebilecek kirliliklerden su kaynaklarının korunması ve mevcutta uygulanan arıtma proseslerine ilave arıtma getirilerek (filtrasyon, dezenfeksiyon vb.) yapılan arıtma sonucunda elde edilen iyi kalitede suyun başka bir alanda yeniden kullanımı ve bu sayede mevcut temiz su kaynaklarının kullanımının azaltılması hedeflenmektedir. Söz konusu projede 2000 m³/gün kapasite üzerinde bulunan tesisler için yeniden kullanım önerileri sunulmuş olup ayrıca 3 belediyenin atıksu arıtma tesisinin çıkış suyunu yeniden kullanılabilmesi için uygulama projesi hazırlanmış ve bu süreçte ilgili belediyeler ile birlikte çalışılmıştır. Uygulama projelerinin hayata geçirilmesi belediyelerin uhdesinde olup ekonomik imkânları çerçevesinde gerçekleştirilebilecektir. Bunun yanı sıra Bakanlığımız Avrupa Birliği IPA programına 10 atıksu arıtma tesisinin atıksularının yeniden kullanımını gerçekleştirmek üzere uygulama projesi hazırlanması için proje teklifi sunmuştur. Proje teklifi değerlendirme aşamasındadır.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından yapımı devam etmekte olan “*Afyonkarahisar-Merkez Eysel Atıksu Arıtma Tesisleri Sulaması*” işi ile atıksu arıtma tesisinden çıkan arıtılmış suların tarımda kullanılması sağlanacaktır.

DSİ tarafından yürütülen bir diğer çalışma ise; Kilis İli için yürütülen “*Kilis Atıksu Arıtma Tesisleri Çıkış Suları Dezenfeksiyon Üniteleri*” işidir. Kilis İlının evsel atıksularının arıtıldığı Kilis Atıksu Arıtma Tesisleri arıtılmış atıksuların sulama kriterlerine getirilerek, tarım arazilerinde yeniden kullanılması amaçlanmaktadır.

DSİ tarafından Ergene Havzası’nda inşaatları tamamlanan 12 adet ileri biyolojik evsel atıksu arıtma tesisinde ve yürütülen diğer projelerde alıcı ortamlardaki evsel kaynaklı kirliliğin önlenmesi hedeflenmekle birlikte, tesis çıkış sularının dezenfeksiyonu sağlandıktan sonra sulama suyu olarak kullanılmasını sağlayacak projelerde hazırlanmaktadır.

“Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi” 2019 yılı sonu itibarıyla tamamlanmıştır. Bahse konu projede 25 havzadaki atıksu arıtma tesisleri için önerilen yeniden kullanım alanları için Yeniden Kullanım Eylem Planı Taslağı oluşturulmuştur. Tavsiye ve rehber niteliğindeki bu eylem planı ilgili tesisleri işletmekten sorumlu olan belediyelere, yapılan çalıştay ve eğitimler vasıtasıyla sunulmuştur.

Atıksu arıtma tesislerinin tamamı işletmede olmayıp inşa, plan ve proje aşama olan tesisler de bulunmaktadır.

Tesislerin çıkış suyu deşarjlarının takibini yapmak, atıksu arıtma tesislerinin projelerini onaylamak, atıksu arıtma tesislerinin deşarj izinlerini vermek ve takibini yapmak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın uhdesindedir. Tesislerin çalıştırılması uygun şekilde işletilmesi ise ilgili belediyelerin yetki ve sorumluluğundadır.

28.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, bir televizyon programında ölüm listesi söylemlerinde bulunan bir kişi ve program yapımcısı hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/29515)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11/5/2020

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Sevda Noyan, adlı kişi katıldığı Ülke TV’de katıldığı Arafta Sorular programında “15 Temmuz kursağımızda kaldı, istediklerimizi yapamadık. Bizim aile 50 kişiyi götürür” ve “Bizim sitede hala 3-5 var, benim listem hazır” demiştir. Noyan’ın “ayaklarını denk alsınlar” sözleri üzerine program yapımcısı “Ayak az kalır, dört ayaklarını denk alsınlar” ifadelerini kullanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Toplumda infiale neden olacak sözler, halkı kin ve nefrete yöneltmiştir, bu yaklaşım kimden ve nereden gelirse gelsin kabul edilemez. Kin ve düşmanlığa tahrikte bulunan Sevda Noyan hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Kin ve düşmanlığa tahrikte bulunan Sevda Noyan’ı destekleyici açıklamaları ile nefret ve tahrik dozunu arttıran program yapımcısı Esra Elönü hakkında gerekli işlem başlatılmış mıdır?
3. Halkı kin ve nefrete tahrik eden Esra Elönü’nün sunduğu “Arafta Sorular” yayından kaldırılması, yayın yapan Ülke TV’ye cezai yaptırımında bulunulması yönünde bir çalışmanız var mı?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1317/2315/3530
Konu : Yazılı soru önergesi

16. /06/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 657846 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili İsmail Koncuk tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29515 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1317/2399/3670
Konu : Yazılı soru önergesi

16.06/2020

Sayın İsmail KONCUK
Adana Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29515 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

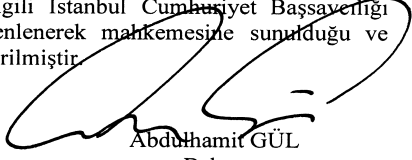
4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmada halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Soru önergesinde bahsi geçen olayla ilgili İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı, iddianame düzenlenerek mahkemeye sunulduğu ve iddianamenin değerlendirme aşamasında olduğu bildirilmiştir.

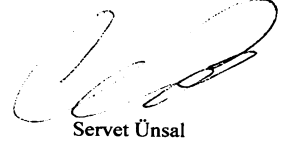
Bilgilerinize sunulur.

Abdurhamit GÜL
Bakan

29.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Covid-19 testi pozitif çıkan sağlık çalışanları için meslek hastalığı bildiriminde bulunulup bulunulmadığına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/30015)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sağlık Bakanı Sn. Fahrettin Koca tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20. 06-2020

Servet Ünsal

Ankara Milletvekili

- 1- Covid-19 salgınına karşı mücadelede önemli bir görev taşıyan sağlık emekçilerinden testi pozitif çıkanlar için meslek hastalığı bildiriminde bulunuldu mu?
- 2- Halk sağlığı için çabalarken bu hastalığa yakalanan sağlık emekçilerinin bu durumu iş kazası olarak kabul ediliyor mu?

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 24322010/610
Konu : Yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/06/2020 tarihli 43452547-120.07-658133 sayılı yazı

Ankara Milletvekili Sayın Servet ÜNSAL tarafından verilen “Covid-19 testi pozitif çıkan sağlık çalışanları için meslek hastalığı bildiriminde bulunulup bulunulmadığına ilişkin” 7/30015 sıra sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07

Konu : Soru Önergesi

SAĞLIK BAKANLIĞINA

Ekli listede yer alan yazılı soru önergelerinin birer örneği ekte gönderilmiş olup söz konusu önergelerin Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince 15 gün içinde cevaplandırılmasını rica ederim.

e-imzalıdır

Mustafa ŞENTOP

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ek:

1- Liste

2- Yazılı Soru Önergesi Önekleri

Dağıtım:

Cumhurbaşkanı Yardımcılığına

Adalet Bakanlığına

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına

Dışişleri Bakanlığına

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığına

Hazine ve Maliye Bakanlığına

İçişleri Bakanlığına

Kültür ve Turizm Bakanlığına

Milli Eğitim Bakanlığına

Milli Savunma Bakanlığına

Sağlık Bakanlığına

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına

Tarım ve Orman Bakanlığına

Ticaret Bakanlığına

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına

SAĞLIK BAKANLIĞI

SIRA NO	ESAS NO	SAHİBİ VE ÖZETİ
1	7/30008	Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, koronavirüs salgını nedeniyle sağlık personeline verilen ek ödemeye ilişkin
2	7/30009	İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, SMA Tip-2 ve Tip-3 hastalarının ilacının uygulandığı hastane sayısının bazı il ve bölgelerde yetersiz olmasına ilişkin
3	7/30010	İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, MHRS sistemi ile son bir yılda gerçekleştirilen muayene verilerine ve sistem ile doktor performansı arasındaki bağlantıya ilişkin
4	7/30011	Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Bakanlıkça sağlık çalışanlarına yapılan ek ödemelerin tutarlarında oluşan farklılığa ilişkin
5	7/30012	Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla ilindeki koronavirüs salgını verilerine ve alınan önlemlere ilişkin
6	7/30013	Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Covid-19 salgını ile mücadele eden aile sağlığı merkezi çalışanlarına ve pandemi sürecinde ek ödeme yapılması önerisine ilişkin
7	7/30014	Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, ülkemizde görülen koronavirüs vaka sayısı, bu vakaların illere göre dağılımı ile koronavirüs nedeniyle yaşamını yitiren kişilere ilişkin
8	7/30015	Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Covid-19 testi pozitif çıkan sağlık çalışanları için meslek hastalığı bildiriminde bulunulup bulunulmadığına ilişkin
9	7/30016	Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, mülteci ve göçmenlerin Covid-19 salgınından korunması için alınan önlemlere ilişkin
10	7/30017	İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünün yeniden aktif hale getirilmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin
11	7/30018	İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, hemşire atamalarına ilişkin
12	7/30019	İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, hemşirelere 3600 ek gösterge verilmesi talebine ilişkin
13	7/30020	Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin ilinde koronavirüs salgınından yaşamını yitiren, tedavisi devam eden ve iyileşen kişi sayısına ilişkin
14	7/30021	İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 10 Mart 2020 tarihinden bu yana Ardahan ilinde tespit edilen koronavirüs vakalarına ilişkin
15	7/30022	Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, geçmişte mütevellî heyeti başkanlığını yaptığı özel hastanenin hissedar yapısına ve kamu bankalarına borcuna ilişkin
16	7/30023	Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Covid-19 salgınının epidemiyolojisine dair verilere ilişkin
17	7/30024	Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kuaför ve berberleri denetleyen bir doktorun koronavirüs testinin pozitif çıkmasına ilişkin
18	7/30025	Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, bazı illerde şehir hastanesi açılmasının ardından bu illerdeki devlet hastanelerinin kapatılmasına ve kapatılan hastanelerin hasta, yatak ve yoğun bakım kapasitelerine ilişkin
19	7/30026	Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Covid-19 kapsamında önlemlerin gevşetilmesi konusunda alınan kararlara ve hastalık tanısı doğrulanmış vakalara dair çeşitli verilere ilişkin
20	7/30027	Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Covid-19 salgını sonrasında geçilen normalleşme sürecine ilişkin
21	7/30028	Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Türkiye genelinde görev yapan halk sağlığı uzmanlarına ilişkin
22	7/30029	İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Covid-19 salgını nedeniyle aile hekimlerinin maaşlarından kesinti yapıldığı iddiasına ilişkin

23	7/30030	Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, koronavirüs salgını nedeniyle risk grubunda bulunan ve özel tedaviye gereksinim duyan kişilerin muayene süreçlerinin işleyişlerine ilişkin
24	7/30031	Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, koronavirüs salgını sürecinde ek ödemelerden yararlanamayan asistan hekimler ile asistanlık süresini dolduran hekimlerin uzmanlık sınavlarının yapılmasına ilişkin
25	7/30032	İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, koronavirüs nedeniyle 10-12 Nisan 2020 tarihlerinde uygulanan sokağa çıkma yasağına ve sahra hastaneleri yapımına ilişkin
26	7/30033	Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 salgını süresince sağlık çalışanlarına yapılan ödemelere ilişkin
27	7/30034	Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın KPSS ile yaptığı alımlara ilişkin
28	7/30035	Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığın koronavirüsle ilgili günlük paylaştığı verilere ilişkin

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

100'ÜNCÜ BİRLEŞİM
16 HAZİRAN 2020 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun,

16, 17, 18, 23, 24, 25, 30 Haziran 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

23, 24, 25, 30 Haziran 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’a kadar çalışmalarını sürdürmesi; önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.06.2020 tarihli 93’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

16 Haziran 2020 Salı günkü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

17 Haziran 2020 Çarşamba günkü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin ikinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

18 Haziran 2020 Perşembe günkü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

18 Haziran 2020 Perşembe günkü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 19 Haziran 2020 Cuma günü saat 14:00’da toplanması, bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

215 ve 216 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin, İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

215 Sıra Sayılı Kanun teklifinin birinci bölümünün 1 ila 10 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 11 ila 16 ncı maddelerden oluşması;

216 Sıra Sayılı Kanun teklifinin birinci bölümünün 1 ila 20 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 43 üncü maddelerden, üçüncü bölümünün 44 ila 66 ncı maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 09.06.2020 tarihli 96’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Anayasa Komisyonu

17.06.2020 Çarşamba - Saat: 11.00

* Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

17.06.2020 Çarşamba - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

100'ÜNCÜ BİRLEŞİM

16 HAZİRAN 2020 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın 6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2347) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 215) Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 110 Milletvekilinin Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2875) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2020) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 216) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 128 Milletvekilinin Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2735) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2020) (**)

3.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cıbuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

10.- (S. Sayısı: 66) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

13.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

14.-**(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

15.-**(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

16.-**(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

18.-**(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

19.-**(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

20.-**(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

21.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- **(S. Sayısı: 82)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 83)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 89)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 97)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 101)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

42.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gine Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

68.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

69.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (**S. Sayısı: 177**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

77.- (**S. Sayısı: 178**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

78.- (**S. Sayısı: 179**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

79.- (**S. Sayısı: 180**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

80.- (**S. Sayısı: 181**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

81.- (**S. Sayısı: 182**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

82.- (**S. Sayısı: 183**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

83.- (**S. Sayısı: 184**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

84.- (**S. Sayısı: 185**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

85.- (**S. Sayısı: 186**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (**X**)

86.- (**S. Sayısı:187**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (**X**)

87.- (**S. Sayısı: 188**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (**X**)

88.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 193)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 201)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 210)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 217

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile 63 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2945) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2945 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Katılma Yazıları.....5
- Genel Gerekçesi7
- Madde Gerekçeleri7

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu12

• Muhalefet Şerhleri.....22

• Teklif Metni.....91

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İbrahim Aydemir</i>	<i>Uğur Aydemir</i>	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>
Erzurum	Manisa	Konya
<i>Bayram Özçelik</i>	<i>Fatih Şahin</i>	<i>Zafer Işık</i>
Burdur	Ankara	Bursa
<i>Recep Özel</i>	<i>İsmail Bilen</i>	<i>Cihan Pektaş</i>
Isparta	Manisa	Gümüşhane
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>	<i>Ahmet Kılıç</i>
İstanbul	Aydın	Bursa
<i>Cemil Yaman</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>	<i>Ramazan Can</i>
Kocaeli	Kırklareli	Kırıkkale
<i>Abdullah Güler</i>	<i>Abdullah Doğru</i>	<i>Ahmet Çakır</i>
İstanbul	Adana	Malatya
<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Rize	İstanbul	Zonguldak
<i>Hamdi Uçar</i>	<i>Eyüp Özsoy</i>	<i>Tahir Akyürek</i>
Zonguldak	İstanbul	Konya
<i>Serkan Bayram</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Cengiz Demirkaya</i>
İstanbul	Gaziantep	Mardin
<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Mehmet Cihat Sezal</i>	<i>Hacı Özkan</i>
Ağrı	Kahramanmaraş	Mersin
<i>Hasan Çilez</i>	<i>Şahin Tin</i>	<i>Mustafa Savaş</i>
Amasya	Denizli	Aydın
<i>Bahar Ayvazoğlu</i>	<i>Habibe Öçal</i>	<i>Semiha Ekinci</i>
Trabzon	Kahramanmaraş	Sivas
<i>Rıza Posacı</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Aydın	Aydın	Niğde
<i>Yavuz Ergun</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Muhammed Fatih Toprak</i>
Niğde	Antalya	Adıyaman
<i>İbrahim Halil Fırat</i>	<i>Halil Etyemez</i>	<i>Yakup Taş</i>
Adıyaman	Konya	Adıyaman
<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>	<i>Ahmet Aydın</i>	<i>Nilgün Ök</i>
Mersin	Adıyaman	Denizli
<i>Veysel Eroğlu</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>	<i>Zemzem Gülender Açıanal</i>
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Şanlıurfa
<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Orhan Yegin</i>
Manisa	Bursa	Ankara

<i>Ali Özkaya</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Celalettin Güvenç</i>
Afyonkarahisar	Afyonkarahisar	Kahramanmaraş
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Fatma Aksal</i>
İstanbul	Ankara	Edirne
<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
Kocaeli	Gaziantep	Osmaniye
<i>Kadir Aydın</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	
Giresun	İstanbul	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 05.06.2020 tarihinde sunulan 2/2945 Esas Numaralı “Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

08.06.2020

Sena Nur Çelik
Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2-2945 esas nolu Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09.06.2020

Mehmet Mehdi Eker
Diyarbakır

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinde imza kullanmak istiyorum. Gereğini arz ederim.

10.06.2020

Metin Bulut
Elazığ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması hakkındaki kanun teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

05.06.2020

Süleyman Karaman
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2945 esas numaralı Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması hakkındaki kanun teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

08.06.2020

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/2945) Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.06.2020

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 / 2945 Esas Numaralı Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Bilgilerinize arz ederim.

09.06.2020

Tülay Kaynarca

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2945 Esas Numaralı Bazı Kanunlarda ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

08.06.2020

Salih Cora

Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2945)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kamu kurum ve kuruluşlarımızın muhtelif konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi, vatandaşlarımızın çeşitli alanlardaki hizmet sunumlarına günümüzün teknolojisinin verdiği imkanlar doğrultusunda güvenle ve daha kolay erişebilmesinin sağlanması, 2020 yılı içerisinde meydana gelen bazı doğal afetlere ilişkin afetzede vatandaşlarımızın yaşayabileceği muhtemel hak mağduriyetlerinin önüne geçilmesi ve diğer bazı konulara ilişkin talep ve ihtiyaçların karşılanması amacıyla hazırlanan Kanun Teklifiyle toplam 12 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Yapılması öngörülen düzenlemeler doğrultusunda özetle;

- 2020 yılı içerisinde 7 ilimizi etkileyen 3 deprem afetinden etkilenen afetzedelere yardım edilebilmesi,
- Vatandaşlarımızın hizmetlere erişimini kolaylaştırılmasını teminen elektronik haberleşme hizmeti sunan kuruluşlar ile finansal kuruluşların müşterileri ile yaptıkları işlemlerde sözleşmelerin elektronik ortamda düzenlenebilmesi,
- 3201 sayılı Kanun kapsamında aylık alan vatandaşlarımızın aylıkları kesilmeksizin yurt dışında yarı zamanlı çalışabilmelerine imkan sağlanması,
- Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların finansman ihtiyacına yönelik düzenleme yapılması,
- İlgili mevzuat kapsamında ödenmeyen çek bedellerine ilişkin olarak borçlunun ödeme imkanının, alacaklının da tahsil imkanının güçlendirilmesi,
- KİT’lerde iç kontrol sisteminin kanunen oluşturulması ve KİT iç denetçilerinin özlük haklarının belirlenmesi,
- Diğer bazı konulara ilişkin değişiklikler yapılması, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. hisselerinin Hazine’ye devri sonrasında Vakıfbank’ın hukuki rejiminin 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna tabi bankalar ile uyumlu olmasının sağlanmasını teminen, diğer kamu bankalarına ve bunların bağlı ortaklık ve iştiraklerine sağlanan istisnadan Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin de yararlandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 2-Madde ile 2020 yılı içerisinde Manisa, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Tunceli ve Van illerimizde meydana gelen depremlerden zarar gören vatandaşlarımızın olası mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle 7269 sayılı Kanunun geçici 26 ncı maddesi kapsamında, bu depremlerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık, ağır veya orta hasarlı konut, ahır ve işyerlerinden hak sahibi olan afetzedelere destek sağlanmasına imkân verilmektedir.

Madde 3- 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde bu Kanun kapsamında bağlanacak aylıkların tahsisinin yapılma şartları düzenlenmiştir. Bu kapsamda yurda kesin dönüşmüş olması, tahakkuk ettirilen borcun tamamının ödenmiş olması ve borcun tamamının

özendikten sonra yazılı istekte bulunulması şart olarak öngörülmüştür. Bununla birlikte anılan maddede Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak, yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın, zorunlu sigorta kapsamında olmakla birlikte sigorta primi ödemesinden muaf olacak şekilde kısa süreli çalışabildiği ve bu çalışmaların da hizmet belgelerinde gösterildiği bilinmekte ve bu mahiyetteki kısa süreli çalışmalar da zorunlu çalışma olarak değerlendirildiğinden, bunlara aylık bağlanmamakta veya bağlanmış olan aylıklar ise bu çalışmalar nedeniyle kesilmektedir.

Yapılması öngörülen düzenleme ile bu kapsamda çalışan vatandaşlarımıza aylık bağlanabilmesi, aylık alanların ise aylıkları kesilmeksizin ödenmesine devam edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca maddede geçen kısa süreli çalışmaya tabi işlerin, Sosyal Güvenlik Kurumunca çıkarılan yönetmelik ile belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 4- Madde ile, son dönemde yaşanmakta olan COVİD-19 salgın hastalığı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içerisinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen limitin 2020 yılı için ilgili Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar olacak şekilde artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 5- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (f) bendi gereğince, anılan Kanunun 14 üncü maddesinde öngörülen süre içerisinde, idari yargıda iptal davası açanların, dava açtıklarını ve yürütmenin durdurulması kararı aldıklarını belgelendirmedikleri takdirde, kamulaştırma işleminin kesinleşmesi ile mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeli üzerinden taşınmaz mal kamulaştırma yapan idare adına tescil edilmektedir.

Uygulamada, idare aleyhine açılan kamulaştırmanın iptali davalarında yürütmeyi durdurma kararı verilmeyip dava reddedilse bile, temyiz ve karar düzeltme aşamalarında red kararının bozulduğu ve idare adına yapılan tescilden yıllar sonra kamulaştırma işleminin iptal edildiğine dair çok sayıda örnek vardır. İdarenin kamulaştırma amacına uygun olarak imar uygulaması, ifraz, tevhid, yapım ve yıkım işlemleri gibi tasarrufları ile taşınmazın kamulaştırma zamanındaki hal ve özelliklerinde değişiklik olmaktadır. Bu durumda idari tasarruflara göre işlem yapan, birçok kişinin mağduriyetine sebep olabilmektedir. Taşınmazın tescili ile birlikte mahkemece taşınmazın hal ve özelliklerine göre hükmedilen bedel, bedel tespiti için dava açan idarece davacıya ödenmektedir. Uzlaşıyla taşınmazı karşılığında bir bedel alan taşınmaz sahibi ile kamulaştırma kararının iptali ile idare aleyhine dava açanlar arasında eşitsiz bir durum oluşmaktadır. Doğabilecek hukuki uyuşmazlıkların silahların eşitliği ilkesi kapsamında adil yargılanma hakkını temin edecek şekilde ve hakkaniyete uygun olarak çözülebilmesi için yeni bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Madde ile; 5366 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine yasal faizi işletilerek depo edilmesi şartı getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 5411 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, bankalar ile müşteriler arasında ilk defa sözleşme ilişkisi kurulması esnasında bankaların potansiyel müşterilerle yüzyüze gelme ihtiyacının ortadan kaldırılması, fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesi ve sürecin dijital ortamda başlayıp dijital ortamda sonlanmasının önünün açılması amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ilave yöntemlere de yer verildiği dikkate alınarak, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemlerin Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirleneceği düzenlenmektedir.

Madde 7- Madde ile, 5464 sayılı Kanun kapsamındaki kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, bankalar ile müşteriler arasında kredi kartı sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

Madde 8- 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununda abonelerin elektronik haberleşme hizmetine abone olurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile sözleşme yapma hakkına sahip olduklarına ilişkin düzenleme yapılmış ve 49 uncu maddesi ile 50 nci maddesinde yer alan “sözleşme imzalanırken” ve “yazılı olarak” ibareleriyle sözleşme tesisinde ve feshedilmesinde imzalama unsurunun yer alması gerektiği belirtilmiştir.

Ülkemizin dijital dönüşüm stratejileri ile uyumun sağlanması ve özellikle son dönemde COVİD-19 salgın hastalığı kapsamında alınan tedbirlere uygun olarak abonelik sözleşmelerinin yazılı usul yanında, elektronik yöntemler ile akdedilmesine ve benzer şekilde elektronik ortamda feshedilmesine yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

Ülkemizde aylık olarak yaklaşık 2 milyon adet mobil hizmetler için yeni abonelik sözleşmesi imzalanmaktadır. Bu sözleşmelerin kağıt ortamda düzenlenmesi, nakliyesi, saklanması gibi maliyetler de göz önüne alındığında sözleşmelerin elektronik ortamda yapılmasının ülkemiz ekonomisine olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda sektörün dijitalleşmesi ile abonelik sözleşmelerinin yalnızca kâğıt ortamında değil tüketici hak ve menfaatlerine uygun olarak ve başvuru sahibinin kimliğini doğrulanması sağlanarak elektronik ortamda da kurulabilmesinin sağlanması için Elektronik Haberleşme Kanununun 50 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeye paralel olarak 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “abonelik sözleşmesi imzalanırken” ibaresi “abonelik sözleşmesi kurulurken” şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 9- Ülkemizin dijital dönüşüm stratejileri ile uyumun sağlanması ve özellikle son dönemde COVID-19 salgın hastalığı kapsamında alınan tedbirlere uygun olarak abonelik sözleşmelerinin yazılı usul yanında, elektronik yöntemler ile akdedilmesine ve benzer şekilde elektronik ortamda feshedilmesine yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda madde ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına, başvuru sahibinin kimliği doğrulanacak şekilde sözleşmelerin Kurum tarafından belirlenecek yöntemler ile elektronik ortamda kurulmasına ilişkin hüküm eklenmektedir.

Aynı maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişik ile de abonelik sözleşmelerinin feshedilmesi sürecinde abonenin talebinin yazılı olarak bildirilmesi koşulu kaldırılarak elektronik yöntemlerle de talebini iletmesi imkanı sağlanması hedeflenmektedir. Zira mevcut Kanunda “yazılı olarak” ifadesi olması sebebi ile tüketiciler aboneliği feshetmek istediklerinde bayilere bizzat gitmek zorunda kalmaktadır. Yazılılık şartı ayrıca tüketici şikayetlerine ve mağduriyetine de sebep olmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak için abonelik sözleşmesinin elektronik ortamda tesis edilmesine paralel olarak feshedilmesinin de elektronik ortamda yapılmasına imkan sağlanmaktadır.

Madde 10- 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci uyarınca karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulmuş, hükümlünün tahliye tarihinden itibaren çek bedelinin ödenmeyen kısmını alacaklıya maddede belirlenen şartlar altında ödemesi imkanı getirilmiştir. Madde uyarınca hükümlünün tahliye tarihinden itibaren 3 ay içerisinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini, kalan kısmını ise üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi gerekmektedir.

Madde ile, söz konusu düzenlemede yer alan 3 ay içerisinde onda birini ödeme şartı 1 yıl şeklinde yeniden düzenlenmekte, böylece borçlunun bu süre içerisinde ekonomik faaliyetlerini gerçekleştirerek ödeme imkanının güçlendirilmesi ve alacaklının da alacaklarını tahsil imkanı sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki finansal kiralama şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, söz konusu şirketler ile müşteriler arasındaki sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki faktoring şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, söz konusu şirketler ile müşteriler arasındaki sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

Madde 13- Madde ile, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki finansman şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli düzenlenmektedir. Bu kapsamda, sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek

ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle, söz konusu şirketler ile müşteriler arasındaki sözleşme ilişkisinin uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla mesafeli olarak da kurulabilmesinin ve fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan Kurulun yazılı şeklin yerine geçeceğini belirlediği günün teknolojisine uygun diğer yöntemlerin de kullanılabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

Madde 14- Bilindiği üzere, 2017 yılında 7061 sayılı Kanunla 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde gerçekleştirilen değişiklik ile yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ve ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenlere adli yaptırım öngörülmüştür. Yapılan bu değişiklik 7061 sayılı Kanunun 123 üncü maddesi uyarınca 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Madde ile, söz konusu değişikliğe ilişkin fıkarda yer alan fiillerin yürürlük tarihlerinin bölünerek yeniden düzenlenmesi ve bu suretle “ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere” yönelik cezaya ilişkin uygulamanın 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girmesi; “Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara” yönelik cezanın ise bir yıl ertelenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 15- KİT’ler ve bağlı ortaklıklarının, ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Hakkında Kararlarda kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde denetim faaliyetlerini yürütecek organizasyonları oluşturmaları ve yeterli sayıda iç denetçi istihdam etmeleri hususları düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerle KİT’ler iç denetçi istihdam etmeye devam etmektedirler.

Ancak KİT’lerde uygulanacak iç kontrol sistemi ve istihdam edilen/edilecek iç denetçilerin özlük haklarına ilişkin herhangi bir kanuni düzenleme bulunmamaktadır. Bu durum iç denetçi olarak istihdam edilecek personelin özlük hakları açısından çeşitli mağduriyetlere sebep olabilmektedir. Bu çerçevede yapılması öngörülen düzenleme ile, KİT’ler ve bağlı ortaklıklarında iç kontrol sisteminin oluşturulması ve istihdam edilen iç denetçilerin mali ve sosyal hakları ile harcırahlarının bakanlık iç denetçilerine denk olması amaçlanmaktadır.

Madde 16- İç denetçilerin özlük haklarının belirlenmediği süreçte, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yıllara ait yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararları kapsamında iç denetim sisteminin kurulması öngörüldüğünden bazı kamu iktisadi teşebbüslerinde iç denetçi kadrolarına görevlendirme yapılırken bazı teşebbüslerde ise iç denetçi kadrolarına atamalar yapılmıştır. Yapılan görevlendirme ve atamalarda yılı Kararında belirtilen gerekli şartlar ile yapılan düzenlemede öngörülen şartlar arasında farklılık bulunabileceğinden ve gerekli şartlardaki yeni düzenlemeler geç önünde bulundurulurken olası tereddütlerin giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Bu çerçevede;

- (a) bendi ile, atamaları yapılanların düzenleme ile öngörülen mali ve sosyal haklar ve yardımlar ile diğer özlük haklarının düzenlemenin yürürlük tarihi itibarıyla başlatılması amaçlanmıştır.

- (b) bendi ile, gerekli şartları taşımasına rağmen görevlendirme ile çalışmakta olan iç denetçilere atanma haklarının verilmesi amaçlanmıştır.

- (c) bendi ile, sertifika sahibi olmayan iç denetçilerin söz konusu şartı sağlamaları gereken sürenin belirlenmesi, şartları sağlayanlara ise atanma imkanının getirilmesi amaçlanmıştır. Nitekim 2019 yılı içerisinde atananlar için 2 yıllık sertifika süresi devam etmektedir.

- (d) bendi ile, iç denetçilerin gerekli şartı belirtilen sürede sağlaması, şartları yerine getirmeyenlerin ise atamalarının ve görevlendirmelerin sonlandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 17- Yürürlük maddesidir.

Madde 18- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

15/6/2020

Esas No: 2/2945

Karar No: 24

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2945 esas numaralı, “*Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi*”¹ Komisyonumuzun 10/06/2020 tarihinde yaptığı 36 ncı birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

¹ 2/2945 esas numaralı Kanun Teklifinin adı “*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*” olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle değiştirilmiştir.

1. GİRİŞ

Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR ve Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR ile 63 milletvekili tarafından 05/06/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/2945 esas numaralı ‘Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ Başkanlıkça 05/06/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 10/06/2020 tarihinde yaptığı 36 ncı birleşiminde 2/2945 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Bankalar Birliği ve Mobil Telekomünikasyon Operatörleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/2945 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/2945 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı hisselerinin Hazineye devri sonrasında, diğer kamu bankalarına ve bunların bağlı ortaklık ve iştiraklerine sağlanan Kamu İhale Kanunundan muafiyet hakkında Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin de yararlandırılmasına,

- 2020 yılı içerisinde Manisa, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Tunceli ve Van illerimizde meydana gelen depremlerden zarar görenlere yönelik Çevre ve Şehircilik Bakanlığı fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık veya ağır hasarlı konut, işyeri ve ahır sahibi afetzedeler için konut, işyeri, ahır ve her türlü alt yapı ve sosyal donatıların inşasına veya maddi destek sağlanmasına; orta hasarlı olduğu tespit edilen konut, işyeri veya ahır sahibi afetzedelere maddi destek sağlanmasına, destek verileceklerin tespitinde zorunlu deprem sigortası yapılmış olması şartının aranmamasına,

- Yurt dışında kısa süreli işlerde çalışan Türk vatandaşlarına, Türkiye’de 3201 sayılı Kanun çerçevesinde aylık bağlanabilmesine, aylık alanların ise aylıklarının kesilmeksizin ödenmesine devam edilmesine, kısa süreli çalışmaya tabi işlerin kapsamının çıkarılacak yönetmelik ile belirlenmesine,

- Son dönemde yaşanmakta olan COVID-19 salgın hastalığı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içerisinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar uygulanan limitin başlangıç ödeneklerinin yüzde beşi olacak şekilde artırılmasına,

- Mahkeme kararıyla tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme vizesine yasal faizi işletilerek depo edilmesi şartının getirilmesine,

- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki faaliyet konularına ilişkin olarak bankalar ve müşteriler arasındaki sözleşmeler ile 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki sözleşmelerin yazılı veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesine,

- Elektronik haberleşme hizmetine abone olunurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile yapılan abonelik sözleşmelerinin yalnızca kağıt ortamında değil, tüketici hak ve menfaatlerine uygun olarak ve başvuru sahibinin kimliğini doğrulanması sağlanarak elektronik ortamda da kurulabilmesine ve benzer şekilde elektronik ortamda feshedilmesine yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesine, bu konuya ilişkin usul ve esasların Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirlenmesine,

- Çek Kanununun geçici 5 inci maddesi uyarınca karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazının 26 Mart 2020 tarihinde durdurulmasında öngörülen tahliye tarihinden itibaren üç ay içerisinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmesi şartının bir yıl olacak şekilde yeniden düzenlenmesine,

- Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri ile müşteriler arasındaki sözleşmelerin şekli COVID-19 salgın hastalığı kapsamında alınan tedbirlere uygun olarak yazılı usul yanında uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesine,

- Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere yönelik cezaya ilişkin mevcut düzenlemenin 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girmesine, Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik ceza düzenlemesinin ise bir yıl ertelenmesine,

- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç kontrol sisteminin oluşturulması ve istihdam edilen iç denetçilerin mali ve sosyal hakları ile harcırahlarının bakanlık iç denetçilerine denk olmasına,

- Teşebbüs veya bağlı ortaklıklarda daha önce iç denetçi kadrolarında bulunanların, öngörülen mali ve sosyal haklar ve yardımlar ile diğer özlük haklarının, düzenlemenin yürürlük tarihi itibarıyla başlatılmasına, gerekli şartları taşımasına rağmen görevlendirme ile çalışmakta olan iç denetçilere atanma haklarının verilmesine, sertifika sahibi olmayan iç denetçilere söz konusu şartı sağlamaları için 31/12/2021 tarihine kadar süre verilmesine ve şartları sağlayanlara ise atanma imkânının getirilmesine, yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

- Kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı ihalelerin Kamu İhale Kanunundan muaf tutularak istisna kapsamının genişletilmesinin kaynak kullanımında etkinlikten uzaklaşılmasına neden olabileceği ve bu durumun söz konusu Kanunun düzenlenme amacına ve ilkelerine aykırılık taşıyabileceği, Kamu İhale Kanununa eklenen istisna bentlerinin giderek artmasının söz konusu Kanunun kapsamlı şekilde yeniden düzenlenmesi ihtiyacını ortaya çıkardığı, muaf tutulmasında fayda sağlanacağı düşünülen ihale işlemlerine yönelik düzenlemelerin farklı kanunların istisna hükümleri yerine Kamu İhale Kanununda yer almasının kanun yapım tekniği açısından daha doğru bir yaklaşım olacağı,

- Deprem nedeniyle mağdur olan vatandaşlara destek sağlanması amacıyla bir düzenleme yapılmasının olumlu karşılandığı ancak yapılacak olan düzenlemenin kredi desteği sağlanması suretiyle kısıtlı bir alanda kaldığının değerlendirildiği, desteğin daha geniş kapsamlı bir maddi destek paketi niteliği taşımasında fayda görüldüğü, ayrıca desteğin yapılabilmesine olanak veren teknik düzenlemenin her doğal afet durumunda 7269 sayılı Kanuna ek düzenleme getirmek yerine yaşanması muhtemel tüm doğal afetleri kapsayacak genel bir çerçeve çizilerek yapılmasının genel kanun yapım sistematığına daha uygun olacağı,

- Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının emeklilik haklarıyla ilgili ihtiyaç hasıl olan düzenlemelerin yapılmasının olumlu karşılandığı ancak tasarlanan düzenlemenin daha geniş kapsamlı olarak yapılmasında yarar görüldüğü, sadece kısa süreli çalışmayla sınırlı kalınmayarak ülkemizden emekli aylığı almakta olan yurt dışında yaşayan vatandaşların yurt dışında herhangi bir kısıtlama olmaksızın tam zamanlı çalışmalarının önündeki engellerin de kaldırılmasında fayda olacağı, kısa süreli çalışma kavramının ikincil düzenlemeler yerine kanunda tanımlanmasının daha uygun olacağı,

- İkrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri aracılığıyla yapılacak borçlanmanın finansmanının hangi araçlar kullanılarak sağlanacağı ve hangi kaynaklara yönlendirileceği hususunda daha kapsamlı bir planlamanın yapılmasının faydalı olacağı, oluşturulacak kaynağın verimli kanallarda kullanılmasının ekonomik konjonktürde iyileşmeleri hızlandıracağı, aksi takdirde tam tersi bir etki doğurabileceği,

- Yıpranan tarihi ve kültürel taşınmazların yenilenerek korunmasına yönelik yapılacak kamulaştırmalarda uygulanacak usul ve esaslarda yapılması planlanan değişikliğin hak arama hürriyetini engellemeyecek şekilde uygulanmasının çok önemli olduğu, geçmişe yönelik uygulanacak düzenlemenin vatandaşların mağduriyetine sebep olmayacak şekilde yeniden düzenlenebileceği,

- Küresel piyasalarda yaşanan belirsizliğin ülkemize de olumsuz etkilerinin olduğu, bazı ülkeler negatif faizle borçlanırken ülkemizin nispeten yüksek oranlarda faizlerle borçlanmak durumunda kaldığı, hem COVID-19 salgını hem de ekonomide yaşanan belirsizliğin artması nedeniyle dış borçlanma yapılmasının zorlaştığı,

- COVID-19 salgınının yayılmasının önüne geçmek amacıyla gündelik hayata yönelik alınan tedbirler sebebiyle ekonomik aktörlerin yoksun kaldıkları gelirlerin ülkemizin sosyal devlet olma ilkesinin bir gereği olarak tazmin edilmesinde büyük fayda görüldüğü, salgın neticesinde yaşanan ekonomik durgunluğun önüne palyatif tedbirlerden ziyade yapısal tedbirler alınarak geçilebileceği,

- Anayasada yer alan sözleşmeden doğan yükümlülüklerden dolayı kişilerin özgürlüğünden yoksun bırakılmaması ilkesi doğrultusunda karşılıksız çek sebebiyle kişilere adli cezaların verilmemesi gerektiği, ekonomik suçlara ilişkin cezaların ekonomik alanla sınırlı tutulmasının Anayasal ilkelere daha uygun olacağı, karşılıksız çek suçuna yönelik uygulanmakta olan hapis cezasının da kaldırılmasının faydalı olacağı, bu kapsamda işlenen suçların yıllar içerisinde seyri incelendiğinde ekonomik konjonktürde yaşanan dalgalanmalar ile arasında paralellik bulunduğu tespit edildiği, dolayısıyla çek kanununa ilişkin yapısal düzenlemeler yapılmasının ve çek garanti limitlerinin artırılmasının gerektiği,

- Tütün üretimine ilişkin sorunların Teklifte öngörülen süre uzatımı yerine kooperatifleşme hususunda altyapı yatırımlarının yapılması ve ikincil mevzuatın tamamlanması yoluyla daha etkin çözümlenebileceği, Teklifin mevcut haliyle kabul edilmesi durumunda yapılacak başvurular için yeterli süre tanınarak yaşanacak muhtemel sorunların aşılabileceği,

- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç denetim sisteminin kurulmasına yönelik yapılan düzenlemenin olumlu karşılandığı, söz konusu kurumlarda iç denetçi kadrosunun ihdas edilmemesi sebebiyle iç denetçi kadrosuna görevlendirme yöntemiyle atamaların yapıldığı, bu atamaların iç denetçilerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında elde ettiği özlük haklarından yararlanmasına engel teşkil ettiği, söz konusu hususun kamu iktisadi teşebbüsleri denetimi üzerine Sayıştay tarafından hazırlanan raporlarda da sıkça dile getirildiği, yapılan düzenlemeyle bu sorunun ortadan kaldırılarak kamu iktisadi teşebbüslerinde istihdam edilen iç denetçilerin Bakanlıklarda istihdam edilen meslektaşlarıyla özlük haklarının eşitlenmesine imkan sağlanacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi İbrahim AYDEMİR ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Kamu bankalarının benzer gayrimenkul yatırım ortaklıklarına sağlanan Kamu İhale Kanunundan muafiyetin Vakıfbanka bağlı Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına da tanınarak uyum sağlandığı, bu sayede ihalelerde hızlı karar alma imkânının söz konusu Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına da tanındığı,

- Teklifte, depremler nedeniyle mağduriyet yaşayan vatandaşlara yapılacak yardımlara ilişkin düzenleme yapıldığı, deprem sebebiyle yaklaşık 31.500 hanenin zarar gördüğü, teklif ile 19.000 konut yapılmasının planlandığı ve bunlara ilişkin yaklaşık maliyetinin 5,7 milyar TL olarak tahmin edildiği,

- Teklif ile yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının kısa süreli işlerde çalışmaları halinde ilave sigorta primi ödemelerine gerek kalmadan emekli aylığı bağlanma hakkının sağlanması ve aylık alanların ise aylıklarının kesilmeksizin ödenmesine devam edilmesinin amaçlandığı, meri mevzuata göre sigortalı olarak çalışması nedeniyle 1080 kişinin maaşının kesildiği fakat başvuruları halinde tekrar aylıklarının bağlanabileceği, kısa süreli çalışmaya yönelik tanımlamanın ülkeler arasında farklılık göstermesi sebebiyle uygulamanın yurt dışında yaşayan vatandaşların yaşadıkları ülkelerin mevzuatına göre belirleneceği,

- İkrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri ile yapılan borçlanmaların, borçlanma limitinin hesaplanmasına dahil edilmediği, her ne kadar ilgili yıl bütçe kanununda ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ile yapılacak borçlanmaların sınırı belirlenmiş olsa da borçlanma limitinde değişiklik gerçekleştirmeyeceği için düzenlemenin ayrı bir kanun teklifi ile yapılmasında sakınca bulunmadığı,

- İkrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri; arızı durumlarda kullanılmak üzere çıkarılan senetler olup bugüne kadar salgın nedeniyle ekonomide yaşanan olumsuzlukların giderilmesine yönelik olarak kamu bankaları aracılığıyla etkin şekilde kullanıldığı ve mevcut limit sınırına gelindiği ancak salgın felaketinin henüz sonlanmaması nedeniyle Teklifte sağlanacak ek limitin ihtiyat amacıyla tutulacağı,

- Borçlanma ve harcamalara ilişkin gerçekleştirmelerin düzenli şekilde aylık olarak yayımlanmak suretiyle kamuoyuna duyurulduğu, bu sayede yapılacak borçlanmanın finansmanının hangi araçlar kullanılarak sağlandığı ve hangi kaynaklara yönlendirildiği hususunda açık ve şeffaf davranıldığı,

- Yıpranan tarihi ve kültürel taşınmazların kapsamının çok sınırlı olduğu, söz konusu taşınmazlara yönelik alınacak kamulaştırma kararlarının mahkeme kararıyla iptal edilmesi halinde mevzuatta hüküm bulunmaması sebebiyle düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Bankacılık faaliyetleri, banka ve kredi kartları ile finansman, faktoring, finansal kiralama sözleşmelerinin elektronik ortamda hazırlanabilmesine yönelik düzenleme yapıldığı, bu sayede salgın döneminde sekteye uğrayan bankacılık işlemlerinin olası bir ikinci dalga salgın durumunda tekrar sekteye uğramaması amacıyla önlem alındığı,

- Salgın nedeniyle ekonomik konjonktürde yaşanan sorunların uzaması sebebiyle karşılıksız çek suçuna yönelik infazın durdurulması ve karşılıksız çek düzenleyenlerin söz konusu çek bedelinin onda birini 3 ay içerisinde ödemesine yönelik düzenlemenin ihtiyacı karşılamada yetersiz kalması ihtimaline karşı sürenin dokuz ay daha uzatılması yönünde önlem alındığı,

- Tütün üretimine ilişkin sorunların çözüme kavuşturulması ve küçük üreticinin desteklenmesi amacıyla daha önce yapılan düzenlemelerde tütün kooperatifleri oluşturulmasının kararlaştırıldığı ancak öngörülemeyen gelişmeler neticesinde kooperatifler için planlanan hukuki altyapının henüz oluşturulamadığı, Teklifte öngörülen düzenleme ile tamamlanamayan kooperatifleşme faaliyeti için tütün üreticisine zaman kazandırılmasının amaçlandığı, ikincil düzenlemelerin dış paydaşların görüşüne açılarak en kısa sürede yürürlüğe gireceği, sözleşmeli üretimin üzerinde yapılan fazla tütün üretiminin kooperatifler aracılığıyla satışının yapılmasının ikincil düzenlemelerle önünün açılacağı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Teklifin adı

Teklifin adı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle değiştirilmiştir.

Madde 1, 2

Teklifin çerçeve 1 ve 2 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir

Madde 3

Teklifin çerçeve 3 üncü maddesi; kısa süreli çalışmaya tabi işlerin belirlenmesi hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumunca müştereken çıkarılmış halihazırda yönetmelikle yapılabilmesinin devamını teminen “Sosyal Güvenlik Kurumunca” ibaresinin madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 4, 5, 6 ve 7

Teklifin çerçeve 4, 5, 6, ve 7 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketlerinin yatırımcılarla aralarında akdedilecek sözleşmeler ile 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları ile ödeme hizmeti kullanıcıları arasındaki sözleşmelerin uzaktan iletişim araçlarıyla da kurulabilmesi ve İçişleri Bakanlığının kimlik verilerinin, yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri ve ödeme hizmeti sağlayıcıları ile paylaşabilmesini teminen yapılan düzenleme Teklife yeni çerçeve 8 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 8, 9,10,11,12 ve 13

Teklifin çerçeve 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri; çerçeve 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki yatırım hizmetleri ve faaliyetlerine ilişkin yatırım kuruluşları ve yatırımcılar arasındaki sözleşmelerin şekli yeniden düzenlenerek sözleşmelerin yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Sermaye Piyasası Kurulunun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek diğer yöntemler yoluyla kurulabilmesini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 15 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları ile ödeme hizmeti kullanıcıları arasındaki çerçeve sözleşmelerin şekli yeniden düzenlenerek sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve ödeme hizmeti kullanıcısının kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulabilmesini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 16 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 14

Teklifin çerçeve 14 üncü maddesi; çerçeve 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

- Üst kademe kamu yöneticisi kadro, pozisyon ve görevlerine atananların, görevden alınmaları veya görevlerinin sona ermesi halinde, tabi olacakları hükümlerin yeniden belirlenmesini, ek göstergesi (6400) ve daha yüksek tespit edilen üst kademe kamu yöneticisi kadro, pozisyon ve görevlerine atananlardan görevden alınanlar veya görevleri sona erenlerin, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlarda müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına ya da bakanlıkların merkez teşkilatında bakanlık müşaviri kadrolarına,

- İl valilerinden görevden alınanların vali-mülkiye başmüfettişi unvanlı kadrolara,

- Bunlar dışında kalanlardan görevlerinden alınanlar veya görevleri sona erenlerin;

➤ Yönetici kadroları dışında daha önce bulundukları veya öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara,

➤ Denetim elemanı ya da uzman kadro veya pozisyonlarına,

➤ Araştırmacı veya uygun görülecek diğer kadro ve pozisyonlara,

atanmalarını öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 18 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 33 üncü maddesi kapsamında bakanlık müşaviri, müşavir, danışman, şahsa bağlı yönetici kadro veya pozisyonlarında bulunmakta iken görevleri sona erdirilerek müfettiş, kariyer uzman, mühendis, öğretmen, araştırmacı gibi kadro veya pozisyonlara atananların atandıkları kadrolarda bulundukları sürece, süre sınırı olmaksızın önceki görevlerine ilişkin ödeme unsurlarından faydalanabilmelerini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 19 uncu madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Ek göstergesi (6400) ve daha yüksek tespit edilen üst kademe kamu yöneticisi kadro, pozisyon ve görevlerinden, 9/7/2018 tarihinden sonra alınmış veya bu tarihten sonra görevi sona ermiş olan kamu görevlilerinin, bir ay içinde talepte bulunmaları halinde, talepleri üzerine önceki yöneticilik görevlerinin ilgili olduğu kuruma; kurumun kadro/pozisyon yapısına göre müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına ya da bakanlık müşaviri kadrolarına atanabilmelerini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 20 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 33 üncü maddesi kapsamında bakanlık müşaviri, müşavir, danışman, şahsa bağlı yönetici kadro veya pozisyonlarında bulunmakta iken görevleri sona erdirilenlerden müfettiş, kariyer uzman, mühendis, öğretmen, araştırmacı gibi kadro veya pozisyonlara atanmış olup eski özlük haklarından iki yıl boyunca faydalanma hakkı bulunmayanların, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde kurumlarına başvurmaları halinde, talep tarihlerini takip eden ay başından itibaren bakanlık müşaviri kadrosuna ait ödeme unsurlarından faydalanabilmesini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 21 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 15 ve 16

Teklifin çerçeve 15 ve 16 ncı maddeleri; çerçeve 22 ve 23 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenmesi öngörülen geçici 33 üncü madde ile konunun yeniden düzlenecek olması sebebiyle, mülga Başbakanlığın diğer kadrolarında bulunanlardan öğrenim durumları, geçmiş kadro ve unvanları ile hizmet sınıfları ve çalıştıkları teşkilatlar itibarıyla kazanılmış hak aylık derecelerine uygun olarak kamu kurum ve kuruluşlarına atanmaların önceki maaşlarının, yeni atandıkları uygun kadrolara verilen maaş tutarından fazla olması halinde dondurulmasına ilişkin hükümlerin kaldırılmasını öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 24 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Mülga Başbakanlıktan diğer kamu kurum veya kuruluşlarına atanmalar hakkında Başbakanlıktaki kadrolarına bağlı olarak kendilerine ödenen mali, sosyal ve emeklilik hakları ile ödeme unsurlarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde kurumlarına başvurmaları halinde, atandıkları kadrolarda bulunmaları kaydıyla, başvurdukları tarihi takip eden aybaşından itibaren aynen uygulanmasına devam edilmesini öngören düzenleme Teklife yeni çerçeve 25 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 17

Teklifin yürürlüğe ilişkin çerçeve 17 nci maddesi; 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 18

Teklifin yürütmeye ilişkin çerçeve 18 inci maddesi; çerçeve 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uyulan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
- Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN
- Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
- Düzce Milletvekili Ayşe KEŞİR,
- Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
- Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
- İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,

- İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - Kayseri Milletvekili Mustafa Baki ERSOY,
 - Kocaeli Milletvekili Sami ÇAKIR,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Lütfi Elvan</i> Mersin	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Necdet İpekyüz</i> Batman (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İsmail Tatlıoğlu</i> Bursa (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ayşe Keşir</i> Düzce (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Erol Katurcioğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Okyay Sındır</i>	<i>Mustafa Baki Ersoy</i>	<i>Sami Çakır</i>
İzmir	Kayseri	Kocaeli
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Kalaycı</i>	<i>Abdullatif Şener</i>	<i>Uğur Aydemir</i>
Konya	Konya	Manisa
(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Girgin</i>	<i>Salih Cora</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Muğla	Trabzon	Uşak
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)	(Bu raporun özel sözcüsüdür)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/2945) esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Söz konusu kanun teklifi genel kabul görmüş yasama ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde 17¹ ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik yapan 27 maddeden oluşan bir torba kanun teklifidir. Söz konusu kanun teklifini değerlendirmeden önce ülkenin içerisinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal koşullarla ilgili bazı tespitlere ihtiyaç bulunmaktadır.

1-Covid-19 krizi Türkiye ekonomisini, 2018 finansal krizinin etkilerinin tamamıyla çözümlenmediği ve ulusal ekonominin dengelerinin yeniden sağlanmasının henüz tamamlanmamış olduğu bir konjonktürde etkilemektedir.

Dünya Sağlık Örgütünün Covid-19 dolayısıyla pandemi ilanıyla birlikte tüm ülke yönetimleri oluşması pek muhtemel krizin ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik etkilerine karşı çeşitli stratejiler oluşturmuş iken Türkiye’de mevcut siyasal iktidarın böylesi bir temel stratejisinin olmadığını gözlemlemekteyiz.

Dünyayı etkileyen Yeni Covit-19 virüsü Türkiye’yi de sağlık gerekçesiyle ekonomik, sosyal, psikolojik yönlerden etkisi altına almış bulunmaktadır. Söz konusu durumun Türkiye ölçeğinde toplumsal ve ekonomik düzeyde yaratacağı tahribatın boyutunun ölçülmesi ile ilgili olarak kamuoyu ile paylaşılan özel değerlendirme raporları dışında herhangi bir resmi rapor bulunmamaktadır.²

Covid-19 diye adlandırılan ve kendisiyle birlikte, tüm dünyamızın iktisadi ve sosyal kurumlarını çöküntüye uğratmış bulunan bu pandemik salgın, küresel kapitalist hegemonyanın doğrudan ürünüdür. Neo-liberal dogmaları ifrata vardırarak uygulayan, sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi ve ticarileştirilmesinde sınır tanımayan, üstelik devletin toplumu örgütleme becerisinin en yetersiz düzeylerde olduğu ülkelerde bu kriz

¹ Teklifin ilk metninde 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik ve ilaveler yapılan 18 maddeden oluşmakta idi. Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önergelerle teklif metni madde sayısı % 50 artırılarak 18 maddeden 27 maddeye ulaşırken, değişiklik yapılan Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname sayısı da 17’ye çıkmıştır.

²Örnek bir çalışma için bkz. Prof. Dr. Ebru Voyvoda, Prof.Dr.A.Erinç Yeldan, Mayıs 2020“Covid 19 Salgınının Türkiye Ekonomisi Üzerine Etkileri ve Politika Alternatiflerinin Makroekonomik Genel Denge Analizi”

toplumu ve ekonomiyi çok daha sert etkilemektedir. Türkiye de bu süreci kendi “yerli ve milli” özellikleriyle derinden yaşamaktadır.

Covid-19 salgını dünya ölçeğinde hızla yayılmasını sürdürmektedir. Bu küresel salgının küresel ekonomiyi hem arz yönünden üretim zincirlerini hem de talep yönünden tüketim ve yatırım harcamalarını olumsuz etkileyerek, dünya ekonomisinde süregelen durgunluk sürecini daha da belirgin hale getireceği gözlenmektedir.

Covid-19 krizi arz, talep ve finans şoklarının eş anlı oluşumuna dayalı, çok boyutlu sistemik bir kriz olarak yaşanmaktadır. Söz konusu şoklar ise gelir dağılımında hem fonksiyonel, hem bölgesel, hem de cinsiyet bazında derin eşitsizliklerin var olduğu; kamusal hizmetlere erişimin ticarileştirildiği ve dolayısıyla, gelir eşitsizliğine bağlı olarak yoksulluğun sosyal dışlanma ile birlikte yaşanmakta olduğu bir ortamda gerçekleşmektedir.

Covid-19 krizi Türkiye ekonomisini, 2018 finansal krizinin etkilerinin tamamıyla çözümlenmediği ve ulusal ekonominin akım dengelerinin yeniden sağlanmasının henüz tamamlanmamış olduğu bir konjonktürde yakalamıştır..

Covid-19 virüsünün yol açtığı kriz, Türkiye ekonomisinin makroekonomik dengelerinin görece zayıf olduğu ve özellikle kamu kesiminde bütçe açığının görece yüksek olduğu bir konjonktürde yaşanmaktadır. Bu durum, Türkiye’nin krize karşı uygulayabileceği politika önlemlerinin etkinliğini de kısıtlamaktadır.

Milli gelir (GSYH) büyümesinin sadece %0.9 olarak gerçekleştiği 2019 yılı sonunda toplam istihdam bir önceki yıla göre 703 bin kişi azalmış; işsizlik oranı ise %13.7’ye (tarım dışı işgücü için %16; genç işgücü için %23.9) çıkmış durumda bulunmaktaydı.. Yurt içi toplam sabit sermaye yatırım harcamalarının %12.4 daraldığı ve döviz kurunda (TL/US\$) nominal olarak %21.9 aşınmanın yaşandığı bu konjonktürde enflasyon oranı %11.5 olarak gerçekleşmiştir.

Ulusal ekonomideki daralma konjonktürüne karşı geliştirilen genişleyici maliye harcama politikasının sonucunda Merkezi Yönetim Bütçesinin bütçe açığı ise milli gelirin %2.9’una ulaşmıştır. Mali dengelerdeki bozulma, iç borç stokunun milli gelire oran olarak %32.1’e yükselmesi ve iç borç çevirme oranının da %132.4’e fırlamasıyla sonuçlanmıştır.

Bu kapsamdaki bir krizin sonuçları sadece makroekonomik boyutta değil; yaygın işsizliğin ve gelir kayıplarının yaratacağı yoksullaşma; gelir dağılımının toplumun hemen her alanına – bölgesel, etnik, cinsiyet, bazında gelir eşitsizliği ve sosyal parçalanma olarak yansıma tehlikesi yüksektir. Böylesi bir krizle mücadelede (1) istihdamı korumak yoluyla gelirleri ve toplam efektif talebi korumak; (2) başta sağlık ulaşım ve eğitim olmak üzere kamu hizmetlerine erişimi korumak; (3) şirketlerin ve tüm üretim faaliyetlerinin düzenli işlemlerini sağlamak üzere yatırım, ara malı, teknik hizmet olanaklarını sürdürebilmek; (4) gıda tedarik zincirindeki olası aksaklıkların yerinde ve zamanında acilen müdahalede bulunabilmek; ve (5) tüm bu politikaların sürdürülebilmesi için gerekli kamusal, özel ve uluslararası finansman olanaklarını yönlendirecek maliye politikalarının araştırılması gereklidir.³

Ancak şu an gündemimizde bulunan kanun teklifinde yer alan düzenlemeler bu beklentilerimizi karşılamaktan oldukça uzak düzenlemelerdir.

Karşılıksız çek uygulamasında verilen hapis cezasının uygulanmasının palyatif önermelerle geçici maddelerle ertelenmesi; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere” yönelik cezaya ilişkin uygulamanın sürekli olarak ertelemesi gibi konuların yanında Covid-19 salgını krizinin ekonomik etkilerini öngörmek ve krizin olumsuz etkilerini en aza indireyecek gerçekçi gelir ve maliye politikalarını tasarlayarak gerekli yasal düzenlemeleri bir an önce harekete geçirmek zorundayız.

Mevcut iktidar Covid-19 virüsü ile mücadeleyi toplumda yeniden saflaşmanın bir unsuru haline getirmeye çalışmaktadır. Özgürlükleri kısıtlayıcı, kurumları dışlayıcı, vatandaşları ayrıştırıcı siyaset anlayışı ekonomide var olan krizin daha da derinleşmesine neden olmaktadır.

Muhalefet olarak, iktidar ortaklarıyla Covid-19 salgınının Türkiye ekonomisi üzerine gözlenen ve beklenen etkilerini ve bu etkilere karşı geliştirilebilecek olası kamu politika alternatifleri ile ilgili olarak alınabilecek daha ciddi tedbirleri içeren yasa paketleri ile uğraşmaktan yana olan istek ve kararlılığımız devam etmektedir.

³ A.g.e ,sahife 2-4

2- 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişimler ve “atanmış bakan” müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM’yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa’nın “Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi” başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.’nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 23 aydan beri yaşanan güncel problemler devam etmektedir.

10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu dayanak gösterilerek, Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 02.07.2018 tarih ve 698, 700,702,703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler yürürlüğe konulmuştur. Bu KHK’larla yetki aşımında da bulunularak T.B.M.M. Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, üst kurullar dahil çok sayıda kamu kuruluşunun teşkilat ve kuruluş yasasının birçok maddesinde değişiklik yapılmış veya bunlardan bazıları tamamen yürürlükten kaldırılmış, ayrıca başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olmak üzere kamu personelini ilgilendiren kanunların da bazı maddeleri değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu değişiklikler yapılırken bu K.H.K.’lara dayanak olarak gösterilen 10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu’nun amaç, çerçeve ve kapsamının dışına çıkılarak çok sayıda madde Anayasa’nın 1, 2, , 6, 7, 10, 11, 13, 35, 47 ,51, 56, 63, 70, 87, 91, 104, 127, 128, 130, 131, 133, 140, 159. maddelerine aykırı olarak yürürlüğe konulmuştur.

Bilahare 21.01.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 8. maddesiyle değişik 1982 Anayasasının 104. maddesinin 17. fıkrası dayanak gösterilerek Temmuz 2018 tarihinden itibaren 2229 maddeyi içeren 64 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 2649 adet Cumhurbaşkanlığı Kararı, 54 adet Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yürürlüğe konulmuştur.

1982 Anayasasının birçok maddesinde değişiklik yapan 16.04.2017 tarih ve 6771 sayılı Kanunla mevcut anayasal sistemimize getirilen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi müessesesinin temel ilke ve koşulları Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasında ortaya konulmuştur.

*"Cumhurbaşkanı, **yürütme yetkisine ilişkin konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.*

Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.

*Anayasada **münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.*

***Kanunda açıkça düzenlenen konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.*

*Cumhurbaşkanlığı **kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması** halinde, kanun hükümleri uygulanır.*

*Türkiye Büyük Millet Meclisinin **aynı konuda kanun çıkarması durumunda,** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir."*

*Anayasanın 106. maddenin 11. fıkrasına göre de; "**Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.**"*

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere; Anayasanın 104/17. maddesiyle getirilen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yürütmeye tanınan düzenleme alanı oldukça dar ve sınırlıdır. Bu sınırları şu şekilde açıklamak mümkündür.

1.) İlk olarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesi “yürütme yetkisine ilişkin konularda” çıkarılabilecektir. Maddenin gerekçesinde ise cumhurbaşkanına “*genel siyasetin yürütülmesinde yürütme yetkisi ile ilgili ihtiyaç duyduğu konularda kararname çıkarabilme*” yetkisi verildiği ifade edilmektedir. Bu nedenle CBK’ler ancak yürütme yetkisinin gerektirdiği hususlarda ihtiyaç duyulduğunda çıkarılabilecek, yasama ve yargı yetkilerinden herhangi birinin alanına giren bir konuda ise CBK çıkarılması mümkün olmayacaktır.

2.) İkinci olarak **Cumhurbaşkanı Kararnameleri “Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler”le ilgili konularda düzenleme yapamaz.** Bu yasakla, kişilerin temel haklarını ilgilendiren hususlarda yasa olmaksızın Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin devreye girmesi engellenmek istenmiştir.

3.) Üçüncü sınır, “**Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.**” hükmüdür.

4.) Bir diğer sınır ise “***Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz***” kuralıdır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan düzenlemelerin yukarıda belirtilen sınırlara uygunluğu konusunda ciddi tereddütler bulunmaktadır. Söz konusu 64 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer alan çok sayıda madde Anayasa’nın 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 20, 33, 35, 36, 38, 51, 60, 63, 70, 73, 90, 104, 106, 108, 123, 127, 128, 129, 130, 133, 135, 137, 138, 140. maddelerine aykırı olarak yürürlüğe konulmuştur.

Bu kararnamelerle Türkiye’nin idari yapısında kalıcı ve hızlı değişiklikler yapılmış, birçok kamu daire, kurum, kuruluş, kuruluş ya kapatılmış veya bazı kamu kurumları aynı çatı altında yeniden teşkilatlandırılmış, ya başka kurumlara devredilmiş ya da direkt olarak Cumhurbaşkanlığı ile ilişkilendirilmiş, Cumhurbaşkanlığında mevcut kamu yönetiminde işlevleri bulunan kamu kurum ve kuruluşlara paralel yeni kurul, başkanlık veya ofisler oluşturulmuştur.

Bu işlemler çok sayıda ve ard arda gelen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile gerçekleştiği için bu kararnamelerin gerekliliğinin, içeriğinin tartışması kamuoyunda yapılamamakta, bir önceki Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kapatılan kurum/birim

başka bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tekrar açılmakta veya yeni kurulan ve bir kamu kurumu/birimi bilahare başka bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kapatılıp başka bir kamu kurumu ile birleştirilmektedir.

Bu işlemler sonucunda bazı kamu kurumları da işlevsizleştirilmiş, kamu yönetiminde mevcut bir bellek silinmiştir.

Tüm uyarılarımıza rağmen, kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemeler yapılmış, kapatılan veya işlevi değiştirilen bakanlık ve kamu kuruluşlarındaki kamu personeli kendi eğitim, görev ve birikimleri ile ilgili olmayan bakanlıklarda veya kamu kurumlarına tayin edilmiş veya kamu personeli için oluşturulan havuzlara(?) alınmış, oradan diğer kamu kurumlarına tayinleri yapılmıştır.

Kanun hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümlerle, geçmişteki 24 aylık sürede anayasaya ve diğer bazı yasalara aykırı olarak yapılan ve kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemelerin bir bölümünün iyileştirilmesi amacıyla eski sisteme dönüş sayılabilecek düzenlemelerin **son dakika değişikliği ile verilen önergelerle 18, 19, 20, 21, 24 ve 25. maddeler olarak bu mevcut kanun teklifi metnine komisyon görüşülmesi sırasında eklenmesi bu konudaki tespitlerimizin haklılığını ortaya koymaktadır.**

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 64 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikliklerinin, “atanmış bakan” müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

“İstismarcı anayasa değişikliğinin istismarcı uygulanması”, Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır

2018 seçimlerinden sonra geçen yirmi aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM’de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla “torba yasa” biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp(!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara

anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanmadığı müşahade edilmektedir. 24 haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü nerdeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

9 Temmuz 2018’de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliğinin yirmi üç aylık uygulaması, “tek adam yönetiminin” sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, “Cumhurbaşkanı’nın yürütme ile özdeşleşmiş olması”, nedeniyle yürütme “tek kişi” yönetimine indirgenmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM’de Cumhurbaşkanı’nın ön onay vermediği yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa’da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM’ üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık yirmi aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM’nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanmadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM’de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul’da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediği TBMM’de oylan kanunların çoğunluğu, Anayasa’ya aykırı bir biçimde hazırlanan “torba yasa”

tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da, yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır. Özet olarak, yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ülkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.'nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Söz konusu torba kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeleri sırasında gözlemlenen tablo yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken 17⁴ ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik yapan 27 maddeden oluşan "torba kanun teklifi" nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.⁵

Teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; teklifin 3 maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

⁴ Teklifin ilk metninde 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik ve ilaveler yapılan 18 maddeden oluşmakta idi. Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önergelerle teklif metni madde sayısı % 50 artırılarak 18 maddeden 27 maddeye ulaşırken, değişiklik yapılan Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname sayısı da 17'ye çıkmıştır.

⁵ Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin " Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)" ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 30 ila 35. Sahifelerinde yer almaktadır.

1.1 Kanun teklifinin 3. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Kanun teklifinin bu maddesi ile 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'un 6. maddesine yeni bir fıkra eklenmesi önerilmektedir. Bu düzenleme ile yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızdan kedilerine aylık bağlanmış olanların, yine yurtdışında kısa süreli çalışma kapsamında çalışmaları durumunda aylıklarının kesilmemesini sağlayacak yasal düzenleme yapılmaktadır.

Mevcut durumda, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza 3201 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlandıktan sonra bu vatandaşlarımızın yeniden yurtdışında çalışmaya başlamaları durumunda aylıkları kesilmektedir. Ancak bu çalışmanın sigorta primi ödeme zorunluluğu olmayan kısa süreli çalışma kapsamında olması durumunda dahi ilgililerin aylıkları kesildiğinden yapılan değişiklikle bunun önüne geçilmek istenilmekte ve bu şekilde kısa süreli çalışanların da aylıklarının bağlanabilmesi veya bağlanmış aylıklarının kesilmemesi öngörülmektedir. Kısa süreli çalışmaya tabi işler ise çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir.

“Kısa süreli çalışma” kavramı oldukça muğlak bir kavramdır. İş hukukunda belirli süreli, belirsiz süreli sürekli iş akdiyle çalışma kavramları ile süresiz çalışma kavramı bulunmaktadır. Bunun haricinde kısmi süreli çalışma ve tam süreli çalışma ayrımı vardır. Yukarıda belirtilen hiçbir ayrıma ve çalışma türüne uymayan kısa süreli çalışma iş hukukunun temel ilkelerine aykırı bir çalışma türü olan “kayıtdışı” çalışmayı da içerisinde barındıran bir kavramdır.

Bu çalışmanın temel özelliklerinin bir yönetmelik ile belirlenmesi ise yürütmeye yetki devrinin sınırlarını aşan ve adeta bir yasal düzenleme yaparak bir çalışma biçimini tanımlama yetkisi vermektedir. Tanınan yetkinin kullanım ölçütü belirlenmiş değildir. Bu bakımdan, hukuki güvenlik ilkesi açısından sorunlu olduğundan bu madde Anayasa'nın 2. maddesine ve 7. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Ayrıca esas açısından söz konusu düzenlemenin Anayasanın sosyal güvenlik hakkını düzenleyen 60 ve 62. maddelerine aykırılık açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Anayasanın 62. maddesinde; Yurtdışında yaşayan yurttaşlarımızın Türkiye'de yaşayan yurttaşlarımızla aynı haklara tabi tutulmasını öngörmektedir. Bu düzenleme

ile Türkiye’de yaşayan sigortalılar ile yabancı ülkelerde yaşayan sigortalılar arasında yabancı ülkelerde yaşayanlar lehine bir ayrımcılık yaratmaktadır.

Bu nedenle söz konusu düzenlemenin Anayasa’nın 2, 7, 60 ve 62. maddelerine aykırılık açısından değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

1.2 Kanun teklifinin 4. maddesinin Anayasa’ya aykırılığı

Söz konusu maddede yer alan düzenleme ile 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici madde eklenmekte, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 12. maddesinde yer alan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına 2020 yılı içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar verilmiş olan ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilme yetkisinin oranı %3’ten %5’e çıkarılmaktadır.

Anayasa’nın 87. maddesi; Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşme ve kabul etmenin T.B.M.M.’nin görevleri arasında saymaktadır.

Bilindiği üzere Anayasamızda Bütçenin TBMM’ye sevkî, görüşülmesi ve yasalaşması ile ilgili özel düzenleme yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme Anayasa’nın bütçe ve kesin hesaba ilgili düzenlemeleri içeren 161. maddesinde bulunmaktadır.

Anayasamızda yer alan hükme göre sadece Bütçe ile ilgili kanun teklifi bizzat Cumhurbaşkanınca verilmekte, diğer kanun teklifleri ise yasama organı üyelerince TBMM’ye sunulmaktadır.

Kanun teklifindeki düzenleme 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici madde eklenmesi suretiyle yapılmaktadır.

Ancak bu madde dolaylı olarak 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan 12. maddenin ikinci fıkrasında değişiklik yapmaktadır.

İlgili yıl bütçe kanununda yer alan bir hükümde bulunan bir oranın TBMM üyesi milletvekillerince başka bir kanuna ek geçici madde eklenmesi suretiyle verilen kanun teklifi ile değiştirilmesi Anayasa’nın 161. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak tartışılması gereken ikinci bir husus, Anayasa’nın 161. Maddesinde maddesinde yer alan “*Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.*” şeklindeki düzenleme ile bu değişiklik teklifinin bütçeye ilave bir mali külfet

getirme ihtimali olduğundan bahisle kaynak gösterilmek şartıyla “bir ek bütçe teklifi” ile yasalaştırılması gereğidir. Bu duruma ilişkin bir düzenleme 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Mali Kontrol Kanununun “Merkezi Yönetim Bütçesinin görüşülmesi” başlıklı 19. maddesinde yer almaktadır.

“...Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeleyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir.”

Yukarıdaki açıklamalar sonucunda kanun teklifinin 4. maddesinde yer alan düzenlemenin bizzat Cumhurbaşkanınca TBMM'ye sevk olunacak “ek bütçe” teklifi ile yapılmasının zorunlu olduğu düşünülmektedir.

Kanun teklifi metninde yer alan düzenleme Anayasa'nın 161. maddesi ile “bütçe hakkını” düzenleyen 87. Maddesi hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

1.3Kanun teklifinin 5. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Söz konusu madde ile 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmektedir. 5366 sayılı Kanun kapsamında ancak Kamulaştırma Kanunu hükümlerine dayanılarak bir taşınmazın kamulaştırılmasına ilişkin olarak idari yargıda iptal davası açılması durumunda, yürütmeyi durdurma kararı verilmemesine karşın kanun yollarının ileriki aşamalarında davacı lehine (idare aleyhine) karar verilebilmektedir. Bu durumun, dava açmadan uzlaşma yoluyla taşınmazı karşılığında bir bedel alan kişiler ile kamulaştırma kararının iptali amacıyla dava açan kişiler arasında eşitsiz bir durum olduğu gerekçesiyle yeni bir düzenleme önerilmektedir.

Buna göre; bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine asliye hukuk mahkemesince kabul edilmiş olan kamulaştırma işlemine ve bu mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeline karşı ve idare aleyhine idari yargıda açılacak davalarda; kamulaştırma tarihinde ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin, bu taşınmazın idare adına tescil edildiği tarihten davanın açıldığı tarihe kadar hesaplanacak yasal faizi ile birlikte mahkeme veznesine depo edilmesi koşulu getirilmektedir. Bu koşul halen kanun yolu aşamasında bulunanlar dahil derdest bulunan davalar hakkında da geçerli olacaktır.

Ancak maddenin yazımından bu uygulamanın sadece geçmişe, yani hakkında kamulaştırma kararı alınmış taşınmazlar ile böyle kararlar üzerine dava aşamasında olan uyumsuzluklara uygulanması; buna karşın bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonra alınacak kamulaştırma kararlarına karşı açılacak davalarda ise böyle bir koşulunun aranmaması öngörülmektedir. Madde metninin içerdiği bu tedvin zaafı

konusunda da maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında tatminkar açıklama yapılmamıştır.

Anayasanın “Mülkiyet hakkı” başlıklı 35. maddesi;

“Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”

hükümünü içermektedir.

Madde metninde yer alan “..mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeline karşı ve idare aleyhine idari yargıda açılacak davalarda; kamulaştırma tarihinde ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin, bu taşınmazın idare adına tescil edildiği tarihten davanın açıldığı tarihe kadar hesaplanacak yasal faizi ile birlikte mahkeme veznesine depo edilmesi koşulu” Anayasanın 35. maddesindeki düzenlemeye aykırılık oluşturmaktadır.

Madde metninin birinci fıkrasında yer alan “bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla idare adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle idari yargı mercilerine açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda...” şeklindeki hükümle, ikinci fıkrasında yer alan “Birinci fıkra hükmü kanun yolu aşamasında bulunanlar dâhil derdest davalar hakkında da uygulanır” şeklindeki hükümden söz konusu geçici maddenin geçmişte açılan davalar için de yürütüleceği anlaşılmaktadır.

Söz konusu düzenlemelerin Anayasada tanımını bulan hem erkler ayrılığı ilkesi ile yasaların geriye yürümezliği hem de hukuki güvenilirliği ilkeleri açısından Anayasa’nın 2, 6,7,8 ve 9 maddelerine aykırı olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir.

Teklifin yukarıda belirtilen maddeleri ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğü’nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder” hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık yirmi üç aydır uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmakta idi.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 3.Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", "11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı "Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" , 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı "Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun", 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı

Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve altmış dört arkadaşı tarafından verilen “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 27⁶ maddelik mini torba yasasıdır.

Söz konusu kanun teklifinin sektör temsilcilerinin geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır

Söz konusu torba kanun teklifi 05.06.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da İçişleri, Adalet ve Çalışma ve Sosyal İşler ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına sevk edilmiştir. Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 10.06.2020 Pazartesi günü saat 14.15’de Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 05.06.2020 gün ve 1392241-130.02- sayılı yazısı ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Başlangıçta (Yürürlük ve yürütme dahil) 18 maddeden oluşan mini torba kanun teklifi, Plan ve Bütçe Komisyonunun 10.06.2020 günlü birleşiminde gündeme alınarak görüşülmüştür Söz konusu kanun teklifine komisyonda verilen önergelerle 9 yeni madde ilave edilmiş teklifteki madde sayısı 27’ye ulaşmıştır.

Söz konusu kanun teklifin İçişleri, Adalet ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Teklif metninde yer alan 3, 4 ve 5. maddelerindeki düzenlemelerin özellikle Anayasa Komisyonu tarafından bizzat Anayasa’ya uygunluk açısından ayrıca değerlendirilmesinin gerekli olduğuna inanıyoruz.

Söz konusu kanun teklifinde bulunan veya teklifin görüşülmesi sırasında verilen önergelerle kanun teklifine eklenen bazı maddeler diğer ihtisas komisyonlarının ilgi ve

⁶ Söz konusu kanun teklifinin ilk hali 18 madde olmasına rağmen komisyonda verilen önergelerle ile teklif metnine 9 madde eklenmiş, teklifteki madde sayısı 27’ye ulaşmıştır.

Çalışma alanlarına giren düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilip görüşülmesi sağlanmadan komisyondan geçmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenererek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Bu durumun en son rneği; komisyon ve genel kurul görüşmelerinde tüm uyarılarımız dikkate alınmadan acele ile yasalaştırılan 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 49. maddesiyle 14.12.2009 tarih ve 5941 sayılı ek Kanununa eklenen Geçici 5. maddedeki yer alan düzenlemelerin aradan sadece yaklaşık 45 gün geçtikten sonra bu kanun teklifinin 11. maddesinde bulunan ve geçici 5. madde metninde yer alan srelerin uzatılmasını içeren bir hükümle değiştirilmesidir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan btye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bt dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik “Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri” başlıklı 14’üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM’nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Komisyonu sevk edildiği sırada 18 maddeden oluşan bilahare komisyonda verilen önergelerle ilave olunan 9 madde ile 27 maddeye ulaşan söz konusu torba kanun teklifinin;

- 3. maddesinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,
 - 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabi Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonunda,
 - 8. maddesinin İçişleri Komisyonunda,
 - 2, 9 ve 10. maddelerinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
 - 17. maddesinin Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda,
 - 22 ve 23. maddelerinin KİT Komisyonunda,
 - 4 ve 5. maddelerinin Anayasa Komisyonunda,
- da esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Komisyona sevk edildiği sırada 18 maddeden oluşan bilahare komisyon çalışmaları sırasında verilen önergelerle eklenen 9 madde ile hacmi % 50 artırılarak

28 maddeye ulaşan söz konusu torba kanun teklifi toplam 177 ayrı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2945)

Teklif Maddesi	Kanun Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun
1	1	11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu 'nun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına cümle eklenmesi.
2	2	15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun 'un geçici 26'ncı maddesinin birinci fıkrasına "Erzurum İli Aşkale İlçesinde 11/5/2017 tarihinde" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Manisa İli Akhisar ve Kırkağaç İlçeleri ve çevresinde 22/1/2020 tarihinde, Elazığ İli Merkez, Sivrice, Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Palu ve Maden İlçeleri ve çevresinde, Elazığ İli Keban İlçesi Üçpınar Köyünde, Malatya İli, Doğanyol, Pütürge, Kale, Yeşilyurt ve Battalgazi İlçeleri ve çevresinde, Diyarbakır İli Çüngüş ve Çermik İlçeleri ve çevresinde, Adıyaman İli Gerger ve Sincik İlçeleri ve çevresinde, Tunceli İli Merkez, Mazgirt ve Pertek İlçeleri ve çevresinde 24/1/2020 tarihinde, Van İli Başkale ve Saray İlçeleri ve çevresinde 23/2/2020 tarihinde" ibaresinin eklenmesi.
3	3	8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun 'un 6'ncı maddesine fıkra eklenmesi.
4	4	28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 'a geçici madde eklenmesi
5	5	16/6/2005 tarih ve 5366 sayılı Yıpranan Tarih ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkındaki Kanun 'a geçici madde eklenmesi
6	6	19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu 'nun 76'ncı maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
7	7	23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu 'nun 24'üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin değiştirilmesi.

⁷ Teklifin ilk metninde 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamede değişiklik yapılmakta idi. Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önergelerle teklif metni % 50 artırılarak 18 maddeden 27 maddeye ulaşırken, değişiklik yapılan Kanun ve Kanun Hükümünde Kararname sayısı da 17'ye çıkmıştır.

8	8	25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ , 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları” ibaresinin, “finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları” ibaresinin, üçüncü fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere ilave cümle eklenmesi ve beşinci fıkrasında yer alan “takip eder” ibaresi “takip eder ve denetler” şeklinde değiştirilmesi.
9	9	5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “imzalanırken” ibaresinin “kurulurken” şeklinde değiştirilmesi.
10		5809 sayılı Kanunun 50’nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümleler eklenmesi ve dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yazılı olarak” ibaresinin “taleplerini” şeklinde değiştirilmesi.
11	10	14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanunu’nun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç ay” ibarelerinin “bir yıl” şeklinde ve “üç aylık” ibaresinin “bir yıllık” şeklinde değiştirilmesi.
12	11	21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu’nun 22’nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin değiştirilmesi.
13		6361 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
14		6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesi.
15	12	6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 42 nci maddesinin başlığının değiştirilmesi ve maddeye ilave fıkra eklenmesi
16	13	20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’un 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine ilave cümle eklenmesi
17	14	28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 123’üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin değiştirilmesi, fıkra (e) bendinden sonra gelmek

		üzere bent eklenmesi ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesi.
18	15	27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'nin ek 35 inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi ile dokuzuncu fıkrasının değiştirilmesi.
19		375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 33 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan "ikinci yılın sonuna kadar" ibaresinin madde metninden çıkarılması
20		375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici 36. maddenin eklenmesi
21		375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici 37. maddenin eklenmesi
22	16	22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'ye ek madde eklenmesi.
23		399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye geçici madde eklenmesi.
24	17	2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'nin 221 inci maddesinin beşinci fıkrasının dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılması.
25		703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'ye geçici 17. maddenin eklenmesi
26	-	Yürürlük
27	-	Yürütme

27 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 1 maddesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığını, 1 maddesi İçişleri Bakanlığını, 1 maddesi Kültür ve Turizm Bakanlığını, 1 maddesi Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,, 1 maddesi Tarım ve Orman Bakanlığını, 2 maddesi Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığını) 1 maddesi Sermaye Piyasası Kurumunu, 7 maddesi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu, 1 maddesi Türkiye Vakıflar Bankası Anonim Şirketini, 2 maddesi Kamu İktisadi Teşebbüslerini, 1 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, ilgilendiren hususlardan oluşmakta, 6 madde ise; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine (?) geçiş sırasında, geçmişteki 24 aylık sürede anayasaya ve diğer bazı yasalara aykırı olarak çıkarılan Kanun hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümler nedeniyle kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran hükümlerin bir bölümünün iyileştirilmesi amacıyla yapılan düzenlemelerden oluşmaktadır.

27 maddelik “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde;

-Vakıflar Bankasının sahibi olduğu gayrimenkul yatırım ortaklıklarının Kamu İhale Kanunundan istisna edilmesi,

-Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26'ncı maddesinde değişiklik yapılması suretiyle 2020 yılı içinde Manisa, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Tunceli ve Van illerimizde meydana gelen depremlerden zarar gören vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla ilgili Kanunda öngörülen prosedürler kapsamına alınması,

-Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızdan kendilerine aylık bağlanmış olanların, yine yurtdışında kısa süreli çalışma kapsamında çalışmaları durumunda aylıklarının kesilmemesinin sağlanması,

-2020 Yılı Bütçe Kanunu ile Hazine ve Maliye Bakanlığına başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar verilmiş olan ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilme yetkisinin oranının %3'ten %5'e çıkarılması,

-5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun kapsamında idari yargıda iptal davası açıldığında, davacıya ödenmiş bulunan kamulaştırma bedelinin yasal faizi ile birlikte mahkeme vizesine depo edilmesi zorunluluğunun getirilmesi,

-Bankaların müşterileriyle dijital ortamda sözleşme yapabilmesinin sağlanması,

-Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki işlemlerin ve sözleşmelerin elektronik ortamda da fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan yapılabilmesinin sağlanması,

-İçişleri Bakanlığın kimlik verileri, yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleriyle 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları ile paylaşabilmesinin sağlanması,

-Elektronik haberleşme hizmet sözleşmelerinin yapılması ve fesih edilmesine ilişkin işlemlerin de elektronik ortamda yapılabilmesine olanak sağlanması,

-Karşılıksız çek düzenlemekten mahkum olanlara, borçlarının onda birini ödemek için daha önceden geçici madde düzenlemesi ile tanınan sürenin üç aydan bir yıla çıkarılması,

-Finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin müşterileri ile düzenleyecekleri sözleşmelerin de dijital ortamda yapılabilmesine olanak sağlanması,

-Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki yatırım kuruluşları ve müşterileri arasında düzenlenecek sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı olarak belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme ortamı üzerinden yapılmasının sağlanması,

-Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları ile ödeme hizmeti kullanıcıları arasındaki çerçeve sözleşmelerin yazılı olarak veya uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilmesine olanak sağlanması,

-7061 sayılı Kanunla 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3. maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ve ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenlere verilmesi öngörülen üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası uygulanması ile ilgili hükmün yürürlüğe giriş tarihinin farklılaştırılarak bir yıl süre ile ertelenmesi,

-Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine (?) geçiş sırasında, geçmişteki 24 aylık sürede anayasaya ve diğer bazı yasalara aykırı olarak çıkarılan Kanun hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümler nedeniyle kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemelerin bir bölümünde iyileştirilmenin sağlanması,

-Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında KİT'ler ile bağlı ortaklıklarında oluşturulan iç kontrol sistemi ve iç denetçi istihdamına yasal altyapı

kazandırılması, bu kapsamda iç denetçi olarak atanacakların niteliklerinin ve özlük hakları ile mevcut denetçilerin atanmasına ilişkin esasların belirlenmesi,

gibi yaklaşık biri birinden farklı 16 ayrı konuda toplam 17 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

10.06.2020 günü yaklaşık dokuz saatlik aralıksız bir mesai ile komisyonda görüşülüp kabul edilen ve birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 17 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede metninde değişiklik yapan 27 maddelik söz konusu teklif, aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği

açısında eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İktüzüğünün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması, ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Özellikle teklifin tümünün "torba yasa" niteliği taşıma hususu nedeniyle, ayrıca 3, 4 ve 5.maddelerinde yer alan düzenlemelerin anayasal hükümler açısından içerdiği

sakıncalar bakımından Anayasa Komisyonunda etraflıca ele alınıp değerlendirmesi yapılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının görüşleri alınmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak herhangi bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Toplam 17 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan veya ilave hükümler getiren bu kanun teklifin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 1. maddesinde yer alan hükümle 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına; "*Bankanın 6362 sayılı Kanuna göre faaliyette bulunan gayrimenkul yatırım ortaklıkları 4734 sayılı Kanuna tabi değildir.*" cümlesi eklenerek, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. hisselerinin Hazine'ye devri sonrasında Vakıfbank'ın hukuki rejiminin 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna tabi bankalar ile uyumlu olmasının sağlanmasını teminen, diğer kamu bankalarına ve bunların bağlı ortaklık ve iştiraklerine sağlanan Kamu İhale Kanunundan muafiyetten Vakıf Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin de yararlandırılması amaçlanmaktadır.

Kamu İhale Kanunu 2002 yılında reform düzenlemeleri kapsamında getirilmiş olan bir kanundur. Açıklık, rekabet, güvenilirlik, kamuoyu denetimi bu kanunun, 4734

sayılı Kamu İhale Kanunu'nun öngördüğü ilkelerdir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun yürürlüğe girdiği 01.01.2003 tarihinden itibaren söz konusu kanunun değişik maddelerinde 55 Kanun veya K.H.K. ile 195 kez değişiklik yapılmıştır. Kanunun en çok değiştirilen maddesi 28 kez değiştirilen alfabenin son harfi “z” bendinden sonra gelmek üzere “aa” bendi eklenen 3 numaralı istisnalar maddesidir.

4734 sayılı ihale Kanunundan istisna edilen hususların yasanın 3. maddesinde yer verilmesi anılan Kanunun 66. maddesinde yer alan *“Bu Kanun hükümlerine ilişkin değişiklikler, ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.”* şeklindeki hüküm gereği asıl olmasına rağmen; söz konusu yasa maddesinde yapılan çok sayıda ilavelerle istisna düzenlemelerine ilişkin maddede alfabenin “z” harfi de kullanılmış, artık ikili harf kullanımına geçilmiştir.

Teklifin bu maddesinde yer aldığı üzere, birçok başka yasada değişiklik yapılmak suretiyle de 4734 sayılı Kanun'un istisnalara ilişkin alanı genişletilerek kanunun uygulama alanı daraltılmaktadır. Çok sayıda istisna hükmü söz konusu Kanunun uygulamasını kamunun miktar bakımından çok önemli alım ve yapım işlemlerinde imkansız hale getirmiştir.

Bu tespitler 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yeniden ele alınarak baştan yazımını ve yeni bir kamu ihale sistemine geçmenin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır.

3.2.Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 3. maddesi;

“MADDE 3- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“C) Yurt dışında zorunlu sigortalılığa tabi olsa dahi kısa süreli çalışma olarak adlandırılan işlerde çalışanların aylıkları bu madde kapsamında değerlendirilmez ve kesilmez. Bu maddede geçen kısa süreli çalışmaya tabi işler yönetmelik ile belirlenir.”

hükümünü içermektedir.

Teklif metninin gerekçesinde;

“3201 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesilmektedir. Yurt dışında bulunan vatandaşlarımız, zorunlu sigorta kapsamında olmakla birlikte sigorta

primi ödemesinden muaf olacak şekilde kısa süreli çalışabilmekte ancak bunlara aylık bağlanmamakta veya bağlanmış olan aylıklar ise bu çalışmalar nedeniyle kesilmektedir. Bu kapsamda çalışan vatandaşlarımıza aylık bağlanabilmesi, aylık alanların ise aylıkları kesilmeksizin ödenmesine devam edilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Kanun teklifinin bu maddesi ile 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 6. maddesine yeni bir fıkra eklenmesi önerilmektedir.

Mevcut durumda, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza 3201 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlandıktan sonra bu vatandaşlarımızın yeniden yurtdışında çalışmaya başlamaları durumunda aylıkları kesilmektedir. Ancak bu çalışmanın sigorta primi ödeme zorunluluğu olmayan kısa süreli çalışma kapsamında olması durumunda dahi ilgililerin aylıkları kesildiğinden yapılan değişiklikle bunun önüne geçilmek istenmekte ve bu şekilde kısa süreli çalışanların da aylıklarının bağlanabilmesi veya bağlanmış aylıklarının kesilmemesi öngörülmektedir. Kısa süreli çalışmaya tabi işler ise çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir

“Kısa süreli çalışma” kavramı oldukça muğlak bir kavramdır. İş hukukunda belirli süreli, belirsiz süreli sürekli iş akdiyle çalışma kavramları ile süreksiz çalışma kavramı bulunmaktadır. Bunun haricinde kısmi süreli çalışma ve tam süreli çalışma ayrımı vardır. Yukarıda belirtilen hiçbir ayrıma ve çalışma türüne uymayan kısa süreli çalışma iş hukukunun temel ilkelerine aykırı bir çalışma türü olan “kayıtdışı” çalışmayı da içerisinde barındıran bir kavramdır.

Bu çalışmanın temel özelliklerinin bir yönetmelik ile belirlenmesi ise yürütmeye yetki devrinin sınırlarını aşan ve adeta bir yasal düzenleme yaparak bir çalışma biçimini tanımlama yetkisi vermektedir. Tanınan yetkinin kullanım ölçütü belirlenmiş değildir. Bu bakımdan, hukuki güvenlik ilkesi açısından sorunlu olduğundan bu madde Anayasa'nın 2. maddesine ve 7. maddesine aykırı bulunmaktadır

Ayrıca esas açısından söz konusu düzenlemenin Anayasanın sosyal güvenlik hakkını düzenleyen 60 ve 62. maddelerine aykırılık açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Anayasanın 62. Maddesinde; Yurtdışında yaşayan yurttaşlarımızın Türkiye’de yaşayan yurttaşlarımızla aynı haklara tabi tutulmasını öngörmektedir. Bu düzenleme ile Türkiye’de yaşayan sigortalılar ile yabancı ülkelerde yaşayan sigortalılar arasında yabancı ülkelerde yaşayanlar lehine bir ayrımcılık yaratmaktadır.

Şöyle ki, yurtdışında yaşayan bir 3201 sayılı yasa kapsamındaki bir sigortalı yeniden çalışmaya başlasa dahi herhangi bir prim ödeme veya sosyal güvenlik destek

primi ödemedenden emekli aylığını almaya devam ederken, Türkiye'deki bir emekli 2008 öncesi emekli olmuşsa emekli aylığını almaya devam etmek isterse bu durumda ücretli olarak çalışmaya başlarsa Sosyal Güvenlik Destek Primi ödemek zorunda kalacaktır.

2008 sonrasında emekli olanların ise 5510 sayılı Kanunun 30. Maddesi gereğince böyle bir tercih yapma hakkı da bulunmamaktadır. Yeniden çalışmaya başlayan sigortalının emekli aylığı doğrudan kesilmektedir. Bu da doğal olarak Anayasa'nın 60. ve 62 maddelerinde ifade edilen yurtdışındaki yurttaşlarımızla Türkiye'deki yurttaşlarımız açısından sosyal güvenlik hakkı açısından bir ayrım yapılması anlamına gelmektedir.

Bu nedenlerle söz konusu düzenlemenin Anayasa'nın 2, 7, 60 ve 62. maddelerine aykırılığının giderilerek yasalaştırılması gerekmektedir.

Madde metninde yer alan kısmi iyileştirmeyi olumlu karşılamakla birlikte yetersiz bulmaktayız. Söz konusu değişikliklerin yurt içi ve yurt dışında çalışanlar açısından farklılık yaratmadan gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca yurt dışındaki vatandaşlarımızın emeklilik düzenlemeleri bir bütünlük içinde ele alınmalıdır. Torba yasalarda yer alan ve sorunları ve mahrumiyetlerle ilgili olarak palyatif çözümleri içeren hükümler yerine bu konudaki tüm düzenlemeler kapsamlı kod yasalarla yapılmalıdır.

3.3 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 4. maddesi;

*“**MADDE 4-** 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

“GEÇİCİ MADDE 32- 21/12/2019 tarihli ve 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen mali yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti, 2020 yılı için 7197 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar uygulanır.”

hükmünü içermektedir.

Söz konusu maddede yer alan düzenleme ile 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici madde eklenmekte, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 12. Maddesinde yer alan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına 2020 yılı içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar verilmiş olan ikrazen özel tertip

Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilme yetkisinin oranı %3'ten %5'e çıkarılmaktadır.

Teklif metninin gerekçesinde;

"Madde ile, son dönemde yaşanmakta olan COVID-19 salgın hastalığı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içerisinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunda belirlenen limitin 2020 yılı için ilgili Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar olacak şekilde artırılması amaçlanmaktadır."

açıklaması yer almaktadır.

Bu düzenleme ile halen 32 milyar 460 milyon lira olan ikrazen borçlanma limiti 21 milyar 640 milyon lira artırılarak 54 milyar 101 milyon liraya çıkarılmaktadır.

Anayasa'nın 87. maddesi; Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşme ve kabul etmeyi T.B.M.M.'nin görevleri arasında saymaktadır.

Bilindiği üzere Anayasamızda Bütçenin TBMM'ye sevk, görüşülmesi ve yasalaşması ile ilgili özel düzenleme yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın bütçe ve kesin hesaplara ilgili düzenlemeleri içeren 161. maddesinde bulunmaktadır.

Bütçe ve kesinhesap

Madde 161 –Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.....”

şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Anayasamızda yer alan hükme göre sadece Bütçe ile ilgili kanun teklifi bizzat Cumhurbaşkanınca verilmekte, diğer kanun teklifleri ise yasama organı üyelerince T.B.M.M'ye sunulmaktadır.

Kanun teklifindeki düzenleme 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna geçici madde eklenmesi suretiyle yapılmaktadır.

Ancak bu madde dolaylı olarak 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan 12. maddenin ikinci fıkrasında değişiklik yapmaktadır.

7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun 12. maddesi;

“Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12 – (1) 2020 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin **yüzde üçüne kadar** ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.

(3) 2020 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.”

hükümünü taşımaktadır.

Kanun teklifinde yer alan bu maddenin atıfta bulunduğu 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5. Maddesinin 3 numaralı fıkrası;

“Malî yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenir.” hükmünü taşımaktadır.

İlgili yıl bütçe kanununda yer alan bir hükümde yer alan bir oranın TBMM üyesi milletvekilleriince başka bir kanuna ek geçici madde eklenmesi suretiyle verilen kanun teklifi ile değiştirilmesi anayasal açıdan mümkün müdür? **Bu bir yasama kurnazlığıdır. Bu durum Anayasa’nın 161. Maddesine aykırılık teşkil etmektedir.**

Aslında bu tartışma adına Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen **garabetle ilgili yeni bir durumu da ortaya koymaktadır.**

Bütçe Kanunu bizzat Cumhurbaşkanınca verilen yegâne kanun teklifi olduğuna göre ilgili anayasal prosedüre göre yasalaşan Merkezi Yönetim Kanununda yer alan bir hükmün milletvekilleri tarafından verilen ve başka kanunlara geçici madde eklenmesini içeren kanun teklifleri aracılığıyla değiştirilmesi Anayasa'ya aykırı olmayacak mıdır?

Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak tartışılması gereken ikinci bir husus, söz konusu Anayasa maddesinde yer alan “*Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.*” şeklindeki düzenleme ile bu değişiklik teklifinin bütçeye ilave bir mali külfet getirme ihtimali olduğundan kaynak gösterilmek şartıyla “bir ek bütçe teklifi” ile yasalaştırılması gereğidir.

Bu duruma ilişkin bir düzenleme 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Mali Kontrol Kanununun “Merkezi Yönetim Bütçesinin görüşülmesi” başlıklı 19. Maddesinde yer almaktadır.

“Madde 19-

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır.

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Cumhurbaşkanı kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır.

Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, **kanunla ek bütçe yapılabilir.**”

Yukarıdaki açıklamalar sonucunda kanun teklifinin 4. maddesinde yer alan düzenlemenin bizzat Cumhurbaşkanınca TBMM'ye sevk olunacak “ek bütçe” teklifi ile yapılmasının zorunlu olduğu düşünülmektedir.

Kanun teklifi metninde yer alan düzenleme yukarıda belirtilen nedenlerle Anayasa'nın 161. maddesi ile "bütçe hakkını" düzenleyen 87. maddesi hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

Ak Parti hükümetleri daha önceden 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle bütçe kanunlarının 3. maddesinde yer alan ve hükümete borçlanma yetkisi veren maddede yer alan tutarları artırmak amacıyla borçlanma limitini artıran düzenlemeler yaptıkları halde, (ki en son örnek 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 47. Maddesinde yapılan düzenleme ile 2019 yılı borçlanma limitinin 70 Milyar TL artırılmasıdır.) bu kez değişik bir yöntemle ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunda belirlenen limiti artırarak 32.460.635.910,00 TL'den 54.101.059.850,00 TL'ye çıkarmaktadır

Merkez Bankasından 2020 yılı içinde önceden kullanılan kar payı avansı ödemesi ve birikmiş ihtiyat akçesi toplamı olan 40.5 Milyar TL'lik tutara rağmen, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Nisan 2020 sonu itibarıyla 72.8 Milyar TL açık verdiği, faiz harcamalarının ise 55.296 Milyar TL'ye ulaştığı anlaşılmaktadır.

2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu verilerine bakılacak olursa 140.077.196.000 TL'lik borçlanma yetkisinin 119.910.000.000 TL'lik bölümünün Nisan 2020 ayı sonu itibarıyla kullanıldığı anlaşılmıştır.

30.04.2020 tarihi itibarıyla Merkezi Yönetim Borç Stoku 1.575,6 Milyar TL'ye ulaşmış durumdadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan verilere göre, 2020 Mart sonu itibarıyla, Türkiye'nin kısa vadeli (vadesi 1 yıldan kısa olan) dış borç stoku, 168,9 milyar ABD doları düzeyinde olup bunun da 121,6 milyar doları özel sektöre, 47,3 milyar doları kamuya ait bulunmaktadır.

Türkiye; ekonomisinin yapısal sorunları yanında iç ve dış konjonktürel olumsuzluklar nedeniyle borçlanma maliyetinin giderek yükselmesi gerçeği ile karşı karşıya bulunmaktadır. Son günlerde Türkiye'nin gündemini "swap anlaşmaları" işgal etmektedir.

Teklif maddesinin gerekçesinde;

"Madde ile, son dönemde yaşanmakta olan COVID-19 salgın hastalığı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içerisinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunda belirlenen limitin 2020 yılı için ilgili Kanunun 1 inci maddesinin birinci

fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar olacak şekilde artırılması amaçlanmaktadır.”
açıklaması yer almaktadır.

İkrazen Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına, söz konusu kurumların borçlandırılması suretiyle ihraç edilen Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleridir.

Teknik olarak “Hazine tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına, söz konusu kurumların borçlandırılması suretiyle çıkarılan Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri” olarak tanımlansa da aslında anlamı “hatır senedidir”.

Aslında bu düzenleme ile Hazine ve Maliye Bakanlığı görünüşte Merkez Bankası kaynaklarını kullanmadan, aslında indirekt yöntemler uygulamak suretiyle Merkez Bankası’nın kaynaklarını “kamu” bankalarına aktarılmasını sağlayarak “kamu” bankalarının kredi vermeye devam etmesini mümkün kılmaktadır.

Son dönemlerde Varlık Fonu ve alt fonları vasıta kılınmak suretiyle kamu bankalarına dolaylı yollardan kaynak aktarılırken şimdi kanun teklifi metninde yer alan bu düzenleme ile bu işlemlere devam etmek için artık ilave bir kaynağa ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

22.04.2019 tarihli Kamu Bankalarına İkrazen Özel Tertip DİBS verilmesine ilişkin Bakanlık açıklaması aşağıdaki gibidir.

“Bilindiği üzere, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda, Bütçe Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği, ihraç edilecek ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vadesini, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

10 Nisan 2019 tarihinde açıklanan “Yeni Ekonomi Programı Yapısal Dönüşüm Adımları 2019”da bankacılık sektörünün sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla çeşitli aksiyonların alınacağı kamuoyu ile paylaşılmış olup, bu kapsamda kamu bankalarının sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmalar tamamlanmıştır.

Bu çerçevede, kamu bankalarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 24 Nisan 2019 valör tarihli olmak üzere net 3,3 milyar Avro tutarında, 5 yıl vadeli, yıllık %4,61 faizli, kuponsuz Devlet iç borçlanma senedi; kamu sermayeli katılım bankalarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere nominal 400 milyon Avro tutarında 5 yıl vadeli, faiz ödemesiz Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilecektir.

Bu süreçte, Türkiye Varlık Fonu (TVF) tarafından finansal piyasalarda iyileşme ve derinleşmeyi destekleme misyonu doğrultusunda 10 Nisan 2017’de kurulmuş olan TVF Piyasa İstikrar ve Denge Fonu aracı rolü üstlenmektedir. Bakanlığımız tarafından yukarıda özellikleri verilen ikrazen özel tertip DİBS’ler Piyasa İstikrar ve Denge Fonu’na (PIDF) ihraç edilecektir. PIDF, Bakanlığımız tarafından ihraç edilen ikrazen özel tertip DİBS’leri Kamu Bankalarına satarak nakit kaynak oluşturacak, sonrasında söz konusu nakit kaynağı kamu bankaları tarafından ihraç edilecek sermaye benzeri tahvillerin satın alınması amacıyla veya sermaye benzeri

kredi kullanılması amacıyla kullanılacaktır. İkrazen ihraç edilecek DİBS'lerin karşılığında Hazine alacağı oluşacak, bununla ilgili 4749 sayılı Kanun uyarınca Piyasa İstikrar ve Denge Fonu ile Bakanlığımız arasında ikraz sözleşmesi düzenlenecektir.

İhraç edilen İkrazen özel tertip DİBS'lerin banka bazında dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İkrazen Özel Tertip DİBS Tutarları	
Bankalar	İhraç Tutarı (Avro)
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	1.400.000.000
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	900.000.000
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	700.000.000
Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.	150.000.000
Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş.	150.000.000
Ara Toplam	3.300.000.000
Ziraat Katılım Bankası A.Ş.	100.000.000
Vakıf Katılım Bankası A.Ş.	100.000.000
Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş.	200.000.000
Ara Toplam	400.000.000
Genel Toplam	3.700.000.000

Söz konusu tutar, Hazine ve Maliye Bakanlığı İstatistik Bültenlerinde Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. için ayrılan bölümde 28.083.3 Milyon TL olarak yer almaktadır. Yine aynı kayıtlardan 22.04.2020 tarihinde Türkiye Varlık Fonu Yönetimine 6.352.0 Milyon TL'lik bir kaynağın daha aktarıldığı anlaşılmaktadır.

Türkiye Varlık Fonundan 11.05.2020 tarihinde yapılan bir diğer açıklamada;

"Türkiye Varlık Fonu (TVF), "T.C. Ziraat Bankası AŞ, Türkiye Halk Bankası AŞ ve Türkiye Vakıflar Bankası TAO'nun sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve yeterliliklerinin desteklenmesi amacıyla çekirdek sermayelerinin toplam 21 milyar TL artırılması için gerekli çalışmalarının başlatıldığı, söz konusu işlemin finansmanı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ikrazen ihraç edilen devlet iç borçlanma senetlerinin (DİBS) piyasa rayicinden bankalara satışından elde edilecek nakitle karşılanacaktır."

ifadesine yer verilmiştir.

Fondan yapılan 20.05.2020 tarihli açıklamada ise; *"Finansal piyasalarda istikrar ve derinliği destekleme misyonumuz doğrultusunda kamu bankalarımızın sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve yeterliliklerinin desteklenmesi amacıyla gerçekleştirdiğimiz bu işlem sonucunda Türkiye Halk Bankası AŞ'deki ortaklık payımız yüzde 75.29 ve Türkiye Vakıflar Bankası TAO'daki payımız ise yüzde 35.99 olmuştur.*

T.C. Ziraat Bankası AŞ hisselerinin tamamı hali hazırda TVF bünyesinde bulunmaktadır.”

ifadesine yer verilmiştir.

Türkiye Varlık Fonunun açıklamalarından kamu bankalarına sermaye artırımı, ortak olma, sermayelerinin güçlendirilmesi adı altında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ikrazen ihraç edilen devlet iç borçlanma senetlerinin (DİBS) piyasa rayicinden satışı(?) yönteminin, Türkiye Varlık Fonuna bağlı alt fonlar da kullanılmak suretiyle gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Kamu bankalarının sermayelerinin artırma adı altında yapılan operasyonlar, aslında Ak Parti Hükümetlerinin yaklaşık son beş yıldır yürüttükleri kamu bankalarını kredi verme baskısı altında tutarak bu bankaların bünyelerinde yaratmış olduğu kötüleşmeyi ve zayıflamayı perdelemeyi de amaçlamaktadır. Ayrıca hükümet bu yöntemle hesapsız bir vaziyette kamu bankalarını kullanmak suretiyle kredi hacmini artırarak suni genişlemeci politikalar izlemektedir.

Söz konusu işlemler iç içe geçmiş bulunan dolambaçlı finansal işlemler vasıtasıyla yapılmaktadır. Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan açıklamalardan yılın ilk altı ayında % 3lük limitin tamamen kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında, söz konusu işlemlerin neden dolambaçlı finansal işlemler yapılarak gerçekleştirildiği, ikrazen Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri ile ilgili limitin artırılması ve bu yöntemle Merkez Bankası kaynakları kullanarak gerçekleştirilecek parasal genişlemenin ülke ekonomisini faiz, enflasyon, kur sarmalına sokup sokmayacağına dair olarak sorulan sorulara tatminkar bir yanıt alınamamıştır.

Anayasa'nın 87 ve 161 . maddelerine de aykırı olarak kanun teklifi metnine yerleştirilen bu maddede yer alan düzenlemenin, Covid-19 bahane edilerek Ak Parti iktidarının kamu bankaları üzerindeki müdahalesini artırma amaçlı olarak kullanılacağını, ülke ekonomisini faiz-kur-enflasyon sarmalına sokma ihtimalinin oldukça fazla olacağını düşünüyoruz.

3.4 Teklifin 5. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 5. maddesi;

“MADDE 5- 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla idare

adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle idari yargı mercilerine açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine depo edilmesi şarttır. Mahkeme veznesine depo edilecek kamulaştırma bedeli, taşınmazın idare adına tescil edildiği tarih başlangıç kabul edilmek üzere, davanın açıldığı tarihe kadar yasal faizi işletilerek depo edilir. Bu bedel depo edilmeden açılan davalarda, mahkemece verilecek iki haftalık kesin süre içinde bedelin mahkeme veznesine depo edilmemesi halinde davanın açılmamış sayılmasına karar verilir ve yargılama gideri ile vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır.

Birinci fıkra hükmü kanun yolu aşamasında bulunanlar dâhil derdest davalar hakkında da uygulanır.”

hükmünü içermektedir.

Madde metninin gerekçesinde

“4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (f) bendi gereğince, anılan Kanunun 14 üncü maddesinde öngörülen süre içerisinde, idari yargıda iptal davası açanların, dava açtıklarını ve yürütmenin durdurulması kararı aldıklarını belgelandirmedikleri takdirde, kamulaştırma işleminin kesinleşmesi ile mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeli üzerinden taşınmaz mal kamulaştırma yapan idare adına tescil edilmektedir.

Uygulamada, İdare aleyhine açılan kamulaştırmanın iptali davalarında yürütmeyi durdurma kararı verilmeyip dava reddedilse bile, temyiz ve karar düzeltme aşamalarında red kararının bozulduğu ve İdare adına yapılan tescilden yıllar sonra kamulaştırma işleminin iptal edildiğine dair çok sayıda örnek vardır. İdarenin kamulaştırma amacına uygun olarak imar uygulaması, ifraz, tevhid, yapım ve yıkım işlemleri gibi tasarrufları ile taşınmazın kamulaştırma zamanındaki hal ve özelliklerinde değişiklik olmaktadır. Bu durumda idari tasarruflara göre işlem yapan, birçok kişinin mağduriyetine sebep olabilmektedir. Taşınmazın tescili ile birlikte mahkemece taşınmazın hal ve özelliklerine göre hükmedilen bedel, bedel tespiti için dava açan idarece davacıya ödenmektedir. Uzlaşıyla taşınmazı karşılığında bir bedel alan taşınmaz sahibi ile kamulaştırma kararının iptali ile idare aleyhine dava açanlar arasında eşitsiz bir durum oluşmaktadır. Doğabilecek hukuki uyuşmazlıkların adil yargılanma hakkını temin edecek şekilde ve hakkaniyete uygun olarak çözülebilmesi için yeni bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Madde ile; 5366 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılmış olan

davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine yasal faizi işletilerek depo edilmesi şartı getirilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu madde ile 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmektedir. 5366 sayılı Kanun kapsamında ancak Kamulaştırma Kanunu hükümlerine dayanılarak bir taşınmazın kamulaştırılmasına ilişkin olarak idari yargıda iptal davası açılması durumunda, yürütmeyi durdurma kararı verilmemesine karşın kanun yollarının ileriki aşamalarında davacı lehine (idare aleyhine) karar verilebilmektedir. Bu durumun, dava açmadan uzlaşma yoluyla taşınmazı karşılığında bir bedel alan kişiler ile kamulaştırma kararının iptali amacıyla dava açan kişiler arasında eşitsiz bir durum olduğu gerekçesiyle yeni bir düzenleme önerilmektedir.

Buna göre; bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine asliye hukuk mahkemesince kabul edilmiş olan kamulaştırma işlemine ve bu mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeline karşı ve idare aleyhine idari yargıda açılacak davalarda; kamulaştırma tarihinde ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin, bu taşınmazın idare adına tescil edildiği tarihten davanın açıldığı tarihe kadar hesaplanacak yasal faizi ile birlikte mahkeme veznesine depo edilmesi koşulu getirilmektedir. Bu koşul halen kanun yolu aşamasında bulunanlar dahil derdest bulunan davalar hakkında da geçerli olacaktır.

Ancak maddenin yazımından bu uygulamanın sadece geçmişe, yani hakkında kamulaştırma kararı alınmış taşınmazlar ile böyle kararlar üzerine dava aşamasında olan uyuşmazlıklara uygulanması; buna karşın bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonra alınacak kamulaştırma kararlarına karşı açılacak davalarda ise böyle bir koşulunun aranmaması öngörülmektedir. Madde metninin içerdiği bu tedvin zaafı konusunda da maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında tatminkar açıklama yapılmamıştır.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan açıklamalardan söz konusu düzenlemenin 5366 sayılı Kanun kapsamındaki işlemlerle ilgili olarak yapılan kamulaştırma işleri ile ilgili olduğu, işlemlerin iptali için idare mahkemesinde idare aleyhine açılan davalarla ilişkili bir düzenleme olduğu, bir hak mahrumiyeti yaşandığı düşünüldüğünde almış bulunan kamulaştırma bedelini depo etmek zorunluluğunun getirildiği, bunun ilgili kanunda bütünlüğü sağlama amacı taşıdığı, bunun hem açılacak olan hem de mevcut açılmış olan davalar için geçerli olduğu ifade edilmiştir.

Söz konusu düzenlemenin Anayasanın 35. Maddesinde tanımını bulan mülkiyet hakkı başlıklı düzenlemeye aykırılığı konusunda tarafımızca yöneltilen sorulara tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Anayasanın “Mülkiyet hakkı” başlıklı 35. maddesi;

“Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”

hükümünü içermektedir.

Madde metninde yer alan “...mahkemece tespit edilen kamulaştırma bedeline karşı ve idare aleyhine idari yargıda açılacak davalarda; kamulaştırma tarihinde ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin, bu taşınmazın idare adına tescil edildiği tarihten davanın açıldığı tarihe kadar hesaplanacak yasal faizi ile birlikte mahkeme veznesine depo edilmesi koşulu” Anayasanın 35. maddesindeki düzenlemeye aykırılık oluşturmaktadır.

Ayrıca madde metninin birinci fıkrasında yer alan “bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla idare adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle idari yargı mercilerine açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda...” şeklindeki hükümle, ikinci fıkrasında yer alan “Birinci fıkra hükmü kanun yolu aşamasında bulunanlar dâhil derdest davalar hakkında da uygulanır” şeklindeki hükümden söz konusu geçici maddenin geçmişte açılan davalar için de yürütüleceği anlaşılmaktadır. Bu düzenlemelerin de Anayasada tanımını bulan hem erkler ayrılığı ilkesi ile yasaların geriye yürümezliği hem de hukuki güvenilirliği ilkeleri açısından Anayasa’nın 2, 6,7,8 ve 9 maddelerine aykırı olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir.

3.5 Teklifin 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15 ve 16. maddelerinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 6, 7, 8, 9, 10, 12,13, 14, 15 ve 16. maddelerinde yer alan düzenlemeler Yeni Koronavirüs (Covid-19) salgınının ekonomik ve sosyal hayata gözlemlenen etkileri dolayısıyla; Elektronik haberleşme hizmet sözleşmeleri ile, Bankalar, kart çıkaran kuruluşlar, Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin müşterileriyle dijital ortamda fiziki belge ve ıslak imza kullanılmadan elektronik ortamda sözleşme yapabilmelerinin ve fesih etmelerinin sağlanması ile ilgilidir.

Söz konusu düzenlemelerin yapılmasında zorunluluk bulunmasına karşın bu düzenlemelerin sektörün ilgili kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınmadan ve ilgili ihtisas komisyonlarında herhangi bir ayrıntılı değerlendirme çalışması yapılmadan yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

3.6 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 11. maddesi;

“MADDE 11- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç ay” ibareleri “bir yıl” şeklinde ve “üç aylık” ibaresi “bir yıllık” şeklinde değiştirilmiştir.”

Madde metnin gerekçesinde;

“Madde ile, söz konusu düzenlemede yer alan 3 ay içerisinde onda birini ödeme şartı 1 yıl şeklinde yeniden düzenlenmekte, böylece borçlunun bu süre içerisinde ekonomik faaliyetlerini gerçekleştirerek ödeme imkanının güçlendirilmesi ve alacaklının da alacaklarını tahsil imkanı sağlanması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme ile Çek Kanunu'na Mart 2020'de (7226 sayılı kanun 49 madde) eklenen geçici 5'inci maddede değişiklik yapılması öngörülmektedir. Geçici 5'inci maddeyle, karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulmuş ve, tahliye edildikleri tarihten itibaren üç ay içerisinde çek bedelinin onda birini ödemeleri, kalan kısmını da üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla 15 eşit taksitte ödemeleri koşulu getirilmişti. Yapılmak istenen değişiklikle ise borcun onda birini ödeme süresi üç aydan bir yıla çıkarılmaktadır.

Buna göre kalan tutar da bir yıllık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla ve 15 eşit taksitte ödenebilecektir.

Geçmiş dönemlerde TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Komisyon ve genel kurul görüşmelerinde tüm uyarılarımız dikkate alınmadan acele ile yasalaştırılan 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun”un 49. maddesiyle 14.12.2009 tarih ve 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen Geçici 5. maddedeki yer alan düzenlemelerin aradan sadece

yaklaşık 45 gün geçtikten sonra bu kanun teklifinin 11. maddesinde bulunan ve geçici 5. madde metninde yer alan sürelerin uzatılmasını içeren bir hükümle değiştirilmesi bu duruma en son örnek teşkil etmektedir.

Tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ek 4 no.lu protokolün 1 no.lu maddesinin iç hukuka uyarlanması amacıyla Anayasa'nın 38. Maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklikle; *“Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz”* hükmü getirilmiş bulunmaktadır. Bilahare söz konusu hüküm de dikkate alınarak çekte hapis cezasının kendisinde beklenen sonucu yaratmadığı çok net bir şekilde ortaya konularak, tüm siyasi partilerin katılımı ile geçmiş yıllarda yapılan yasa değişikliği ile çekin karşılıksız çıkması halinde hapis cezası uygulaması yürürlükten kaldırılmış, bilahare 2016 yılında ilgili yasada yapılan değişiklikte tekrar eski uygulamaya dönüşmüş bulunmaktadır. Bazı kötü niyetli tarafların durumu bir tarafa bırakıldığında genel olarak ekonomik kriz yıllarında çekin karşılıksız çıkma halinin yüksek olduğu gözlemlenmektedir.

Bu maddedeki düzenlemeye karşı bir itirazımız bulunmamaktadır, yani mevcut piyasa koşulları içerisinde borcunu ödeyememiş olan çek borçluları açısından bu süreye uyulduğu takdirde uzun bir süreye tabi olsa da alacaklıya alacağını alma imkânı doğacak, borçlu da borcunu ödeyebilme imkânı yakalayacaktır.

Ancak pratik uygulamada İcra ve İflas Kanunu hükümleri içerisinde yer alan cezai hükümler var, (örneğin taahhüdü ihlaller). Şimdi, bu taahhüdü ihlallerden de şu an cezaevlerinde hükümlü vaziyette yatanlarla da ilgili de bir düzenleme yapılması ihtiyacı olduğu ortadadır. Onlara da bir ödeme kolaylığı veya benzeri şekilde bir düzenleme getirilerek hem hükümlü vaziyette cezaevinde yatanların tahliye edilmesi imkânı yaratılabilir hem de yine bir şekilde ödeme süreci yaratılabilir.

Ancak Çek Kanunu ile ilgili olarak günlük sorunları erteleyen palyatif tedbirler problemi tamamen ortadan kaldırmamaktadır. Bu düzenlemelerin çekin alacaklısı tarafı açısından da dikkate alınması gerekir. Zira piyasada “alacağını alamayan borcunu ödeyemez” kuralı mevcuttur.

Çek Kanunu'yla ilgili daha kapsamlı bir çalışma yapılmalı ve çekin garanti bir ödeme aracı olduğunu hissettirecek düzenlemeler getirilerek kamuoyu ve piyasalar rahatlatılmalıdır. Aksi hâlde her dönemde ekonominin kötü yönetildiği bugünlerde,

geçmişte ve yakın zamanda olduğu gibi ekonomik şartların kötü gittiği her dönemde çok ciddi sayıda çek borçlusu olacaktır.

Türkiye’de piyasanın bu yönüyle düzenlenmesi amaçlanıyorsa Çek Kanununun yeni baştan düzenlenerek çekin gerçekten güvenli bir ödeme aracı hâline getirilmesi gerekmektedir.

3.8 Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 17. maddesi;

“MADDE 17- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkra (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) 62 nci maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenler bakımından 1/7/2020 tarihinde,”

“f) 63 üncü maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1/7/2021 tarihinde,”

hükmünü taşımaktadır.

Madde metnin gerekçesinde;

“2017 yılında 7061 sayılı Kanunla 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde gerçekleştirilen değişiklik ile yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ve ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenlere adli

yaptırım öngörülmüştür. Yapılan bu değişiklik 7061 sayılı Kanunun 123 üncü maddesi uyarınca 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Madde ile, söz konusu değişikliğe ilişkin fıkra da yer alan fiillerin yürürlük tarihlerinin bölünerek yeniden düzenlenmesi ve bu suretle “ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere” yönelik cezaya ilişkin uygulamanın 1/7/2020 tarihinde yürürlüğe girmesi; “Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara” yönelik cezanın ise bir yıl (01./07/2021) ertelenmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyonadaki madde görüşmeleri sırasında, Türkiye’nin şu andaki mevcut koşullarında 2019 yılında, daha önce 2018 yılındaki erteleme gerekçeleri aynen mevcut olduğu, tek başına içim özelliğine sahip tütün üreticilerin kuracağı kooperatiflere ilişkin yasal düzenlemeler bugüne kadar yapılamadığı için her defasında bu yasanın yürürlük tarihi ertelendiği, bu nedenle kooperatiflerin kurulması işlemlerinin tamamlanamadığı, mevcut durumda üreticinin herhangi bir kabahati sorumluluğunun olmadığı, tütün kaçakçılığında ceza uygulamasında birtakım belirsizlikler olduğu, bazı mağduriyetlerin ortaya çıkacağı, bu durumun ilgili bölgede bir kriz ortaya çıkaracağı, bu durumun bölgede tütün üretimini tamamen bitirebileceği tarafımızca ifade olunmuştur.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu kaygılarla ilgili olarak tarafımıza herhangi bir tatmin edici açıklamada bulunulmamış, vergi kaybından bahsedilmiş, ikincil mevzuatın ne zaman yayımlanacağı konusunda da herhangi kesin bir tarih verilememiştir.

Komisyon çalışmaları sırasında; yapılacak başvurular için yeterli süre bulunmaması sebebiyle toplumun hukuki ve cezai boyutta büyük sorunlar yaşamasının önüne geçilmesi gerekçe gösterilerek söz konusu teklif metninde yer alan süreleri 01.07.2022 tarihine kadar uzatılması yönünde tarafımızca verilen önerge kabul edilmemiştir.

Komisyonadaki görüşmeler sırasındaki açıklamalar dikkate alındığında ceza uygulaması ile ilgili düzenlemelerin bir bütün olarak ertelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Söz konusu maddelerde yer alan düzenlemelerin Tarım ve Köyşleri Komisyonunda görüşülüp ayrıntılı olarak değerlendirilmeden acele ile torba kanun teklifi ile yasalastırılması gayretini de doğru bulmuyoruz

3.9 Teklifin 18, 19, 20, 21, 24 ve 25.. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu maddelerle, 27.06.1985 tarih 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddeleri değiştirilmekte, bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmakta, bu kararnamelere geçici madde eklenmesi suretiyle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine (?) geçiş sırasında, geçmişteki 24 aylık sürede anayasaya ve diğer bazı yasalara aykırı olarak çıkarılan Kanun hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümler nedeniyle kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemelerin bir bölümünde iyileştirilmenin sağlanması amaçlanmaktadır.

10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu dayanak gösterilerek, Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 02.07.2018 tarih ve 698, 700,702,703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler yürürlüğe konulmuş, bu KHK'larla yetki aşımında da bulunularak T.B.M.M. Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, üst kurullar dahil çok sayıda kamu kuruluşunun teşkilat ve kuruluş yasasının birçok maddesinde değişiklik yapılmış veya bunlardan bazıları tamamen yürürlükten kaldırılmış, ayrıca başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olmak üzere kamu personelini ilgilendiren kanunların da bazı maddeleri değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu değişiklikler yapılırken bu K.H.K.'lara dayanak olarak gösterilen 10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu'nun amaç, çerçeve ve kapsamının dışına çıkılarak çok sayıda madde Anayasa'nın 1, 2, , 6, 7, 10, 11, 13, 35,

47 ,51, 56, 63, 70, 87, 91, 104, 127, 128, 130, 131, 133, 140, 159. maddelerine aykırı olarak yürürlüğe konulmuştur.

Bilahare 21.01.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 8. maddesiyle değişik 1982 Anayasasının 104. maddesinin 17. fıkrası dayanak gösterilerek Temmuz 2018 tarihinden itibaren 2229 maddeyi içeren 64 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 2649 adet Cumhurbaşkanlığı Kararı, 54 adet Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yürürlüğe konulmuştur.

Bu kararnamelerle Türkiye'nin idari yapısında kalıcı ve hızlı değişiklikler yapılmış, birçok kamu daire, kurum, kuruluş, kurulu ya kapatılmış veya bazı kamu kurumları aynı çatı altında yeniden teşkilatlandırılmış, ya başka kurumlara devredilmiş ya da direkt olarak Cumhurbaşkanlığı ile ilişkilendirilmiş, Cumhurbaşkanlığında mevcut kamu yönetiminde işlevleri bulunan kamu kurum ve kuruluşlara paralel yeni kurul, başkanlık veya ofisler oluşturulmuştur.

Bu işlemler çok sayıda ve ard arda gelen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile gerçekleştiği için bu kararnamelerin gerekliliğinin, içeriğinin tartışması kamuoyunda yapılamamakta, bir önceki Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kapatılan kurum/birim başka bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tekrar açılmakta veya yeni kurulan ve bir kamu kurumu/birimi bilahare başka bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kapatılıp başka bir kamu kurumu ile birleştirilmektedir.

Bu işlemler sonucunda bazı kamu kurumları da işlevsizleştirilmiş, kamu yönetiminde mevcut bir bellek silinmiştir.

Tüm uyarılarımıza rağmen, kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemeler yapılmış, kapatılan veya işlevi değiştirilen bakanlık ve kamu kuruluşlarındaki kamu personeli kendi eğitim, görev ve birikimleri ile ilgili olmayan bakanlıklarda veya kamu kurumlarına tayin edilmiş veya kamu personeli için oluşturulan havuzlara(?) alınmış, oradan diğer kamu kurumlarına tayinleri yapılmıştır.

Kanun hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümlerle, geçmişteki 24 aylık sürede anayasaya ve diğer bazı yasalara aykırı olarak yapılan ve kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemelerin bir bölümünün iyileştirilmesi amacıyla eski sisteme dönüş sayılabilecek düzenlemelerin **son dakika değişikliği ile verilen önergelerle 18, 19,**

20, 21, 24 ve 25. maddeler olarak bu mevcut kanun teklifi metnine komisyon görüşülmesi sırasında eklenmesi bu konudaki tespitlerimizin haklılığını ortaya koymaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sırasında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerde ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan bazı hükümler dolayısıyla bazı kamu personelinin kazanılmış haklarına bir ölçüde halel getirildiği zımnen kabul edilmiş, söz konusu düzenlemelerin 1100 civarında kamu personelinin ilgilendirdiği ifade olunmuştur.

Ancak söz konusu düzenlemeler Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine (?) geçiş sırasında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Kararlarının mevcut kamu yönetiminde ve kamu personel rejiminde yapmış bulunduğu tahribatı gidermekten uzaktır. Ayrıca bu düzenlemelerdeki hükümler bu geçiş işlemi sırasında hak kaybına uğrayan her seviye ve görevdeki kamu personelinin mağduriyetini gidermemektedir. Yeni sistemde iptal edildiği söylenen “Bakanlık Müşavirliği” kadroları bir nevi şahsa bağlı kadro niteliğinde tekrar sistemin içerisine yerleştirilmekte, bazı üst düzey görevliler için yapılan düzenlemelerde bir nevi eski sisteme döndüğü izlenimini veren düzenlemelere yer verilmektedir.

Söz konusu maddelerde yer alan düzenlemelerin gece yarısı verilen son dakika önermeleri yöntemiyle yapılmasını ve ayrıntılı olarak değerlendirilmeden acele ile torba kanun teklifi ile yasalaştırılması gayretini de doğru bulmuyoruz.

Bu düzenlemelerin geçiş döneminde hak kaybına uğrayan hak kaybına uğrayan her seviye ve görevdeki kamu personelinin mağduriyetini giderecek ölçekte yapılması eşitlik ve hakkaniyetin gereğidir.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameler ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerindeki düzenlemelerin tümünün T.B.M.M. çatısı altında yapılacak yasama çalışmaları marifetiyle gözden geçirilerek kamu yönetiminde ve kamu personel rejiminde yaratmış olduğu tahribatın giderilmesi gerekmektedir.

3.10 Teklifin 22 ve 23. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu maddelerle 22.01.1990 tarih ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ek madde ve geçici madde eklenmesi suretiyle, Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında KİT’ler ile bağlı ortaklıklarında oluşturulan iç kontrol sistemi ve iç denetçi istihdamına yasal altyapı kazandırılması, bu kapsamda iç denetçi

olarak atanacakların niteliklerinin ve özlük hakları ile mevcut denetçilerin atanmasına ilişkin esasların belirlenmesi konusunda düzenlemeler yapılmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler mevcut iç denetçi kadrosunda görevli olanların güncel problemlerini çözmeye yöneliktir. KİT'lerde iç denetim yapısının radikal bir biçimde güncellenmesi gereği bulunmaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında KİT'lerdeki iç denetim yapısının güçlendirilmesi amacıyla ilave iç denetçi kadrosu verilmesi yönündeki talebimiz dikkate alınmamıştır.

Söz konusu maddelerde yer alan düzenlemelerin KİT Komisyonunda görüşülüp ayrıntılı olarak değerlendirilmeden acele ile torba kanun teklifi ile yasalaştırılması gayretini de doğru bulmuyoruz.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümde açıklanan nedenlerle bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3'üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdullatif Şener

Konya

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

2/2945 esas numaralı Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Genel Değerlendirme

AKP iktidarının yasa yapma tarihi, torba kanunlarla Parlamento iradesini ve kanunilik ilkesini ihlal etme tarihidir. Torba yasalarla ülkeyi yönetme arayışının çıktığı yol ise açıkça ortadadır. Kanunların çoğalmasının siyasal anlamı, icracı iktidarın ülkeyi yönetememesidir. Ancak toplumdan rıza alamayan iktidarlara, daha fazla kanun çıkarmak yoluyla yönetmeye çabalarlar ama tarih, meşruluğu olmayan kanunların birer tahakküm aracından başka bir şey olmadığını kanıtlamıştır.

Kuşkusuz ki toplumdan meşruluk alamayan kanunlar, toplum iradesi karşısında yenilmeye hep mahkûm olmuştur. 2/2945 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi de meşruluk ve hukukilik ile parlamento iradesini hiçe saymaktadır. Teklifin komisyona geldiği haliyle 12 ayrı kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapmayı öngörmesi bu durumun kanıtıdır.

Temsili parlamenter sistemlerde, toplumun sorunlarını kanun yoluyla çözüme kavuşturmak için iktidar-muhalefet uyumu ve iş birliği olmazsa olmazdır. Bu uyum ve iş birliği iktidarın demokratik değerini ele verirken, muhalefetin dahiliyeti kanunların meşruiyetini artırır. Fakat AKP iktidarının yasama pratiği bu demokratik ilkenin ihlalleri ile doludur. İktidar, meşruluğunu muhalefetin hiçbir önerisini kabul etmeyerek her kanun teklifinde biraz daha tüketmektedir. Nitekim bu kanun teklifinin görüşmeleri esnasında da muhalefet milletvekilleri olarak yaptığımız eleştiriler iktidar tarafından dikkate alınmamış ve hatta 18 madde olarak komisyona gelen kanun teklifi, eklenen 9 maddenin tartışılmasına bile yeterli süre verilmeyerek 27 maddeye çıkarılarak genel kurula sevk edilmiştir. Dünya tarihi siyasal psikolojisi iktidar kibri ile dolan ve kendini muktedir sanan birinci partileri çokça deneyimledi. Bu partiler her “yaptım, oldu” dediğinde biraz daha muktedirleştiğini sanarken, esasında, siyasi tarih ve toplumsal değişim kendi aleyhinde işliyordu. Dolayısıyla iktidar kibri artarken, meşruluk azalıyor ve muhalefet için en alacakaranlık ana yaklaşıırken nihayetinde gün ışığı daha güçlü şekilde ufukta görünüyordu. Bu tasvir, bugünün Türkiyesini açıklamak için yeterince açıklayıcıdır. Bugün, Türkiye iktidarın giderek pervasızlaştığı, bir kanun yapımında bile meşruluğu, kanunilik ilkesini ve demokratik ilkeleri kibir ile karşıladığı zamanları yaşarken, öte yandan iktidarın ülkeyi yönetemediğinin her gün yeniden kanıtlandığı ve “yeni yaşam”ı inşa etme zemininin güçlü şekilde oluştuğu eşiktir.

İktidar Ülkeyi Yönetme Beceresini Yitirdi

Ülkeyi idare etme isteğinin aparatı olarak torba yasalar, Koronavirüs Pandemisi ile birlikte iktidarın, büyük buhrandan sıkıca sarıldığı paketlerle çıkmayı deneyecek kadar yönetme becerisinden uzak olduğunun bir görüngüsü olmaktadır. Ülkeyi yönetemediği açık olan iktidar, 2-2945 sıra sayılı kanun teklifi ile de bu durumu kanıtlamaktadır. Söz konusu kanun teklifi, 12 farklı kanun ve kanun hükmünde karnamede değişiklik yapılmasını öngörmekte, kanunilik ilkesi de dâhil olmak üzere hukuk devleti ile yasama erkinin, kural ve teamüllerini bypass etmektedir.

Hukuki teamüllerin yanı sıra siyasal ve sosyal teamüllerin ortadan kaldırılması da AKP iktidarının ülkeyi yönetemediğini göstermektedir. Önceki torba kanunlarda olduğu gibi bu kanun teklifinde de ilgili sivil toplum tarafları ve siyasi muhalefetin görüşleri alınmamıştır. Temsili demokrasilerde muhalefet ve sivil toplum ile ortaklaşmayan, görüşlerini alarak yasama sürecine katmayan her türlü kanun teklifi girişimi meşruluk sorunu yaşayacaktır- ki bugüne kadar da yaşamaktadır. Dolayısıyla söz konusu kanun teklifi, birçok açıdan usulen meşruluk sorunu yaşamaktadır.

İşbu Kanun teklifi, içeriği itibariyle de AKP iktidarının toplumla bağıni yitirdiğini ve yönetemediğini göstermektedir. Toplumla bağ kuramadığı için herhangi bir toplumsal sorunu çözmek amacıyla çıkardığı yasaları aradan zaman geçmeden değiştirmek zorunda kalmaktadır. 2017 yılının sonunda çıkarılan bir kanunun aradan üç yıl geçmeden tekrar çıkarılması iktidarın yönetemediğinin kanıtıdır. Yahut Çek Kanunu’na 3 ay önce getirilen düzenlemenin, elimizdeki torba yasa teklifi ile yeniden düzenlenmek istenmesi de bu yönetememenin en bariz göstergesi olarak okunmaktadır. Bu düzenleme kapsamında; çekler ile ilgili henüz 25 Mart 2020 tarihinde yine bir torba yasa içinde Plan ve Bütçe Komisyonu’na getirilip, kanunlaşan (Kanun No. 7226) düzenleme, “öngörü sıkıntısı yaşamışız” açıklamasıyla ‘üzerinden 3 ay geçmeden’ yeniden düzenlenmek üzere Plan ve Bütçe Komisyonu’na sunulmuş, bu durum hem AKP’li üyelerin “öngörü sıkıntısı yaşamışız” cümlesinde hem de üç ayda bir değişiklik yapılmasında görüldüğü üzere yönetememenin en minyatür örneği olmuştur.

Ülkeyi yönetemediğini, Koronavirüs ile mücadelede de bir kez daha deneyimlediğimiz mevcut iktidar, topluma ve yurttaşlara karşılıksız destek, adil dağıtım gibi toplumsal-yapısal çözümler yerine; halkı borçlandırarak bir bütün olarak toplumun geleceğini ipotek altına almakta, borçlanma ile öyle bir düzeye ulaşmakta ki, Hazine’nin bile altından kalkamayacağı ve kamu bankalarını iflasa götürecek süreç işletilmektedir. Ekonomik buhran açısından yurttaş, şirket,

kamu kaynakları ve her düzeyde büyük çöküşün eşiğine geldiği açıktır. Bu buhran çıkmanın yolları aynı zamanda AKP iktidarından kurtulmanın yolunu bulmaktır.

Çözüm Olmayan İktidar Pratiği “Komuta Ekonomisi”

İktidar, yanlış ekonomi politikalarının sonuçları ile yüzleşmemek için ekonomi taraflarının tümüne yönelik “komuta ekonomisi” uygulamalarını hayata geçirmek istiyor. Anayasal ve yasal açıdan düzenleyici ve denetleyici kurumların görev ve misyonlarını hiçe sayıyor ve yanlış ekonomi politikalarının hayata geçirilmesi için bankalar, şirketler, esnaflar üzerinde bekçi görevi ve misyonunu görecek şekilde bu düzenleyici ve denetleyici kurumları politik aparat olarak kullanıyor. Örneğin, BDDK’nın yasal görevi düzenleme ve denetleme iken, son aktif rasyosu düzenlemesi ile bu kurum, yasal kurum olmaktan çıkarılıp iktidarın bankalar üzerindeki sopası haline dönüştürülüyor. Üstelik "aktif rasyosu"nun denklemi değiştirilerek bankaların daha fazla kredi vermesi sağlanmaya çalışılmış, buna rağmen böyle davranmayanlara ceza uygulanmıştır.

AKP iktidarı “elindeki tek araç çekiç olan, her şeyi çivi sanır” misali bir yandan yanlışta ısrarcı olmasına sebep olan iktidar kibri, diğer yandan muktedirlik iddiasını taşıyan hezeyanları ile birlikte hem kendisi Türkiye ekonomisindeki çöküşü hızlandıracak politikaları devreye koyuyor hem de tüm ekonomi taraflarının kendisinin yanlış kararlarına uyması ve dolayısıyla büyük çöküşün içine çekilmesini komuta ekonomisi ile sağlamaya çalışıyor.

Siyasal ve toplumsal alanda “komuta” ile yönetmek isteyen iktidar, krizin derinleşmesi ile birlikte bu yönetme tarz ve isteğini ekonomik alana da taşımak için her türlü aracı kullanmaktan vazgeçmiyor. Kredi vermek istemeyen bankalara kurumlar aracılığıyla baskı uyguluyor, yandaş olmak istemeyen esnafların iflasa sürüklemek istiyor, en küçük iktisadi birime bile yandaş-aparat lenslerini takarak bakıyor. Elbette ki, bu tarz bir politik yaklaşımı dünyada bir tek AKP hayata geçirmedir. AKP’den önce de sayısız iktidar aynı psiko-patoloji ile her şeye kadir olduğunu düşündü ve “komuta” ile yönetmek istedi. Fakat tarih aynı zamanda bu iktidarların halkla bağının koptuğunu, meşruluklarını yitirdiklerini ve ne kadar devletin baskı araçlarını kullanırlarsa kullansınlar hep kaybettiklerini yazdı.

Pandeminin Yarattığı Tahribatlara Karşı İktidar Tutumu: “Görmezsen Yoktur!”

Koronavirüs pandemisinin tedbirlerinin yumuşatılmasının hemen ertesinde TBMM Plan Bütçe Komisyonuna gelen ilk kanun teklifi, pandeminin yarattığı hasarları gidermekle ilgili tek bir çözüm sunmamaktadır. Tarihe not düşmek adına pandeminin yarattığı tahribatın bir kısmını da olsa ifade etmek gerekir. DİSK-AR’a göre koronavirüs pandemisi ile birlikte geniş tanımlı işsiz sayısı 6 milyon artarak 13 milyon 385 bine yükseldi. 33 milyon 966 milyon olarak dikkate aldığımız geniş işgücüne göre revize edilmiş geniş tanımlı işsizlik (istihdam kaybı dahil) oranı ise yüzde 39 olarak hesaplandı. AKP iktidarı tarafından getirilen kanun teklifinde işsizliğe çözüm üretecek tek bir madde söz konusu değildir. Pandeminin tahribatından korunmak için sadece ihtiyaç kredisini “ilk defa” kullanan 912 bin yurttaş söz konusudur. Borç başlığı altında ifade etmek gerekir ki, Türkiye’de 32,5 milyon yurttaşın bankalara toplam 650 milyar liranın üzerinde kredi borcu var. Kişi başına düşen borç 20.000 TL’nin üzerindedir. Fakat bu kanun teklifi, yurttaşların kredi borçlanmalarına dair de hiçbir çözüm getirmemektedir. Merkez Bankası açıklamasına göre Nisan ayı cari işlemler dengesi 5,06 milyar dolar açık verdi. Beklentilerin çok üstünde gerçekleşen bu açığa rağmen TBMM Plan Bütçe Komisyonu AKP ve MHP’li üyeleri bu soruna da gözlerini kapayarak torba kanunu genel kurula sevk etti. Daha birçok iktisadi gösterge ekonominin pandemiden korkunç derecede kötü etkilendiği gerçeği göstermesine rağmen AKP iktidarı, toplumla arasındaki bağ koptuğu için bu yaraların sarılmasına dair bir adım atmak yerine “görmezsen yoktur” gibi inkâr eden, çözüm üretmeyen ve dolayısıyla yönetemeyen konumdaki ısrarını sürdürmektedir.

Nihayetinde söz konusu kanun teklifi toplumun sorunlarını görmeyen, pandeminin yarattığı tahribatları gidermeyi amaçlamayan bir niteliğe sahiptir. Yurttaşların borçlu ve işsiz olduğu, esnaflar için ödemelerin devam ettiği ama çarkların dönmediği, kamunun yanlış iktidar politikaları neticesinde hızlı bir batışa doğru sürüklendiği bir dönemde olduğumuz açıktır. Halihazırda ortada duran bu korkunç tablonun sorumlusu AKP iktidarındır. Ekonomik krizi inkâr eden, ürettiği ekonomi politikaları ile krizi yanlış okuduğunu gösteren iktidarın Türkiye’yi yönetme kabiliyeti kalmamıştır.

Çözüm İşçiyi, İşsizi, Üreticiyi, İş Yerini Koruyan Güvence Paketimizde!

TBMM Başkanlığına sunduğumuz, Koronavirüs Salgınına Karşı Acil Durum Önlemleri içeren kanun teklifimizin hayata geçirilmesi hiç olmadığı kadar aciliyet ve önem arz etmektedir. Kanun teklifimiz gerek kalıcı gerekse de geçici olarak öngördüğü düzenlemelerle Türkiye

ekonomisinin koronavirüs pandemisi sonrası nefes almasını sağlayacak ilk adımları güçlü şekilde belirlemiştir. Bu kapsamda Kanun Teklifimiz ile;

- 2020 yılı boyunca işten çıkarmaların yasaklanması,
- 30 Haziran 2020 tarihine kadar, temel ihtiyaçlar dışındaki sektörlerdeki faaliyetler durdurulması, işçiler ücretli izne çıkarılması, işçiler üzerinden alınan tüm vergilerin devlet bütçesinden karşılanması ile bu sürenin yıl sonuna kadar uzatılabilmesi,
- Kalıcı düzenleme olarak, merkezi yönetim bütçesinden işsizlere ve 2.500 TL'nin altında geliri olanlara, herhangi bir şart aranmaksızın, güncel açlık sınırını tamamlayacak şekilde doğrudan gelir desteği sağlanması,
- Kalıcı düzenleme olarak günlük, ev eksenli çalışan, yalnız yaşayan ve çocuklarına bakmak zorunda olan alt gelir grubundaki kadınlara, her ay 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanması,
- Ülkemizde yaşayan mülteci ve göçmenlere, 30 Eylül 2020 tarihine kadar, her ay 2.500 TL gelir desteği sağlanması,
- Kalıcı bir düzenleme olarak, en düşük emekli maaşının 2,500 TL olarak belirlenmesi,
- Çiftçi borçlarının ertelenmesi, çiftçi desteklerinin ilgili yasanın emrettiği GSYH'nin yüzde biri oranında olmak üzere derhal ödenmesi,
- Faaliyeti durdurulan tüm esnaflara salgın süresi için 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanması,
- Gerçek ve tüzel kişilerin bankalara olan kredi kartı, ihtiyaç kredisi ve diğer tüm kredi borçları faizsiz şekilde yıl sonuna kadar ertelenmesi,
- Salgın ilk gününden başlayarak tüm kira ödemeleri 30 Eylül 2020 tarihine kadar dondurulması ve gerekirse yıl sonuna kadar uzatılması ile yalnızca kira geliri ile geçinenlere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanması,
- Kalıcı bir düzenleme olarak, elektrik, su, doğalgaz, telefon ve internet gibi temel ihtiyaçlar tek hane için ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz hale getirilmesi,
- Kalıcı bir düzenleme olarak, asgari ücret vergiden muaf hale getirilmesi,
- Tüm KYK borçlarının silinmesi,
- Özel sağlık kuruluşlarının kamulaştırılması,

gibi düzenlemelerin hayata geçmesinin Türkiye ekonomisini her ölçekte rahatlatacağını ve bu düzenlemelerin esasında sosyal devlet olmanın gereği olarak öne çıktığını belirtiyoruz.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1: Madde ile, Vakıf Gayri Menkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin, diğer kamu bankaları ve bunların bağlı ortaklık ve iştiraklerine sağlanan, Kamu İhale Yasasından muaf olma hakkından yararlanması amaçlanmaktadır. Fakat bu ve benzeri düzenlemeler istisnaların kural haline gelmesi riskini barındırmaktadır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu son dönemde sağlanan pek çok istisna ile devre dışı kalmak üzeredir. Sağlanan istisnalar yolsuzluk ekonomisini büyötmektedir.

Madde 2: Madde ile 2020 yılı içerisinde deprem ve doğal afetlerden zarar gören Elazığ, Diyarbakır, Malatya, Adıyaman, Tunceli, Van ve Manisa'da yaşayanların mağduriyetlerinin giderilmesi için ek önlemler alınması öngörülmektedir. Bu konularda yapısal bir düzenleme yapmak yerine sürekli olarak istisna getiren düzenlemeler yapılmakta ve bu düzenlemelerin sonucu olarak, olası doğal afet durumlarında, büyük mağduriyetler meydana gelmektedir. Yaklaşık iki yıl önce getirilen imar affı ile sorunlara çözüm üretmek yerine sorunlar daha da büyümüş, imar affından yararlanan iller arasında yer alan Malatya ve Elâzığ dahil, bazı illerde meydana gelen deprem sonrası yıkıcı sonuçlar ortaya çıkmıştır. İstisna düzenlemeler yapmak yerine yapısal düzenlemelerle soruna kalıcı çözümler üretmek gerekmektedir. Bu konuda; Çevre Bakanlığı, Belediyeler ve yerel yönetimler gibi yetkili kurumların da dahil olduğu ortak bir çalışma ortaya koymakta fayda vardır. Kentsel dönüşümler genellikle rantın yüksek olduğu yerlerde yapılırken, rantın düşük olduğu yerlerde halkın can güvenliğini sağlamaya dönük tedbirler yeterince alınmamaktadır. Sorunlara kalıcı çözümler bulmak yerine palyatif tedbirlerle yol almak Yasama'nın yapısal bir sorunu haline gelmiştir. Bu yasa teklifi de sorunu çözmek yerine geçici tedbirler sunmaktadır. Bu sebeple düzenleme bütünlüklü çözümler önermediği için yetersizdir.

Madde 3: 3201 sayılı Kanunun 6. Maddesinde değerlendirilen sürele istinaden aylık tahsisi yapılabilmesi için; Yurda kesin olarak dönölmüş olması, tahakkuk ettirilen borcunun tamamının ödenmiş olması, borcunun tamamının ödenmesinden sonra yazılı istekte bulunulması şartları mevcuttur. Yukarıdaki şartları yerine getirenlerden tahsise hak kazananların aylıkları, yazılı istek tarihini takip eden aybaşından itibaren başlatılmak üzere 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20. Maddesi hükümlerine göre bağlanması kararlaştırılmıştır. Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke

mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesilmesi, Türkiye’de sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışılmasına ilişkin hükümleri uygulanması öngörülmüştür. Yurt içinde veya yurt dışında çalışması sona erenlerin veya ikamete dayalı bir ödenek alanlardan ödenekleri sona erenlerin, aylıklarının tekrar ödenmesi için yazılı talepte bulunmaları halinde, talep tarihini izleyen aybaşından itibaren aylıkları tekrar ödenmeye başlanması hükme bağlanmıştır. Yapılan düzenlemede eşitlik ilkesine aykırı bir durum söz konusudur. Türkiye’den emekli olan bir kişinin yurt dışında tam zamanlı, yarı zamanlı istediği gibi çalışabilmesi gerekir. 5510 sayılı SGK Mevzuatına göre, Türkiye’de bir işçi emekli olsa dahi, kamu kurumu haricinde herhangi bir iş yerinde çalışabilmekte ve bu durumda SGK emeklilik aylığı kesilmemektedir. Yurtdışında çalışmış ve oradaki prim günlerini saydırarak Türkiye’den emekli olan bir kişinin tekrar yurtdışında çalışmaya başlaması durumunda aylığının kesilmesi çifte standarda neden olabilecektir. Ayrıca teklifte kısmi süreli çalışmaya ilişkin bir düzenleme de söz konusudur. Bu düzenleme yurtdışında tekrar çalışmak zorunda kalan emekçiler, emeklilik aylıklarının kesilmemesi için, tam zamanlı çalışma yerine kısmi süreli çalışmaya razı olmak zorunda kalabilirler. Bu da, kapitalist sömürü ilişkilerinin maliyetleri azaltmak gerekçesiyle geliştirdiği bir çalışma yöntemi olan esnek ve güvencesiz çalışmaya olanak sağlayacaktır. Düzenleme bu yönüyle eksiktir.

Madde 4: Türkiye Koronavirüs öncesi ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalmış ve henüz bu sorunlara çözüm üretmemişken Koronavirüs’ün ekonomi üzerinde meydana getirdiği ağır tahribatlara maruz kalmıştır. Ülkenin ekonomik alanda en yapısal sorunu olan işsizlik rakamları, geniş tanımlı, Pandemi öncesi 8 milyon civarındayken Pandemi süreciyle birlikte bu rakam daha da artmıştır. Ülkenin istatistiki verilerini derleyen, yöneticilerinin liyakata dayalı atamalardan çok iltimasa dayalı atamalarıyla gündeme gelen TÜİK’in yayınladığı verilere göre mart ayında işsizlik düşmüş görünmektedir fakat yaşanan gerçeklik, verilerin tersi olduğunu göstermektedir. Pandemi sürecinde birçok işyeri kapanmış, yaşanan ağır ekonomik durgunluk sürecinde cirolarını kaybeden işyerleri, ilk iş olarak çalışanlarının işine son vermiştir. Bu da işsizliği artıran en önemli sebeplerden birisi olmuştur. İktidar tarafından ekonomiye yönelik alınan tedbirler, krizin ciddiyetle ele alınmadığını göstermekle beraber günü kurtarmaya yönelik olarak ortaya konan, palyatif çözümler içeren tedbirler ortaya çıkmakta ve bu ‘tedbirler’ ekonomiyi kurlsız, plansız ve denetimsiz bir alana doğru sürüklemektedir. Yaklaşık 10 yılda

bir ekonomik kriz girdabına sürüklenen Türkiye ekonomisinde geçen krizleri tetikleyen önemli faktörlerden birisi de Merkez Bankası tarafından para basmak suretiyle ekonomiyi canlandırma arayışı olmuştur. Kontrolsüz yapılan para basmanın sonucu; yüksek enflasyon, reel gelirin düşmesi, varlık değerlerinin şişmesi ve döviz kuru krizi gibi bir kısır döngü olmuştur. Son zamanlarda dünya genelinde yaşanan parasal genişlemeye, gevşek maliye politikalarıyla beraber, paralel olarak T.C. Merkez Bankası tarafından piyasaya kontrolsüz bir şekilde para pompalanmış, yılbaşından bu yana 180 milyar TL, bu da konvertibl olmayan Türk Lirası için riskleri arttırmıştır. Bu açıdan TL'nin kovertible olma özelliği de Merkez Bankası'nın yanlış politikaları neticesinde azalmaktadır. Arzda, istihdamda ve talepte toparlanmaya sebep olmayan ve parasal genişlemelerin başladığı gün itibariyle borsada artışların olması yapılan işlerin bir programa kanalize edilmeden gerçekleştirildiğini ortaya çıkarmaktadır. Son zamanlarda kamu bankaları üzerinden piyasaya çok fazla kredi pompalanmış, kredi piyasasında payları oldukça düşük olan kamu bankalarının, kredi piyasasındaki oranı yüzde 50'nin üzerine çıkmıştır. Yapısal sorunları olan ekonomiyi ayakta tutmak için piyasaya para enjekte etmek zorunda kalan iktidar Merkez Bankası üzerinden hamle yapmıştır. Merkez Bankası, bankaların elindeki yaklaşık 50 milyar lira değerindeki devlet kağıtlarını almış, yani bankalara 50 milyar liralık kaynak sağlamış ancak Merkez Bankası'ndan alınan paralar bankalar tarafından yatırımı, üretimi ve istihdamı artıran krediler olarak kullanılmak yerine, risksiz ve yüksek faiz getirisi olan Hazine Bonolarına ve DİBS'ne yatırılmıştır. Bu işlem, bankaların çifte kazanç, Merkez Bankasından düşük faizle borçlanıp Hazine'ye/Devlete yüksek faizle borç verme, elde etmelerine sebep olurken halkın borç yükünü arttırmaktadır. Bankalar zenginleşirken bu işlemlerin faturası ödetilen halk yoksullaşmaktadır. İşleri kredi yaratmak olan bankaların böyle davranmalarına sebebi ise ekonomi yönetiminin aldıkları kararlara ve piyasaya güven duymamalarıdır. Bu kararların yanı sıra, kuruluş amacı bankacılık sektöründeki riskleri azaltmak olan BDDK aracılığıyla kuruluş amacına aykırı olacak şekilde riskleri arttırmaya dönük Aktif Rasyosu Oranı arttırılmış, bankalar kredi vermeye zorlanmış buna rağmen kredi piyasası canlandırılmamıştır. İktidar tarafından uygulamaya konan 'komuta ekonomisi' uygulamaları dahi piyasada gerekli güveni sağlamaya yetmemiştir. Düzenlemeyle, kamu bankaları ile kamu kurumlarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi gerekçesiyle, İkrazen Özel Tertip Devlet İç Borçlanma Senet ihraç limiti yüzde 3'ten yüzde 5'e çıkarılmaktadır. Hazine'nin piyasadan alacağı 21,6 milyar liralık borcun tamamının sermayelerini arttırmaları için, Türkiye Varlık Fonu (TVF) üzerinden, 3 kamu bankasına gönderilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde kamu bankalarının 22 milyar liralık ek finansman sağlanması amaçlanmaktadır. 2020 yılı için 140 milyar liranın üzerinde piyasadan

borçlanması planlanan Hazine virüs süresince pek çok defa borçlanmaya gitmiştir. Borçlanmanın bu hızla devam etmesi halinde yaklaşık, 2020 için, 300 milyar liralık bir bütçe açığının gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu rakam 2020 Merkezi Yönetim Bütçesinin %30’una tekabül etmektedir. Bu borçlanmaya rağmen yeni kredi paketi açıklanmış ve bu pakete kaynak oluşturmak için 54,1 milyar lira ilave borçlanma yapılması öngörülmektedir. İlgili maddede yapılan düzenleme, kamu bankaları üzerinden dağıtılan düşük faizli, ucuz kredilerin, kasadaki parayla değil devletin piyasadan yapacağı yeni borçlanmalarla karşılanacağını göstermektedir. Kaldı ki devletin iç borç çevirme oranı 2019’da % 132,4 iken bu oran 2020’de ortalama % 160’lara, Nisan 2020 için bu oran % 295’e çıkmıştır. Bu tarz borçlanma senetleri, Hazine’nin kamu kurumlarıyla kamu bankalarına olan borçlarının ödenmesinde, yani Hazine’nin bu kurumlara para aktarmasında kullanılmaktadır. Hazine, kamu kurumlarına bu yolla para aktarabilmek için piyasa faizleri üzerinden piyasadan borç para almakta sonrasında ise aldığı paraları ilgili kurumlara aktarmaktadır; yapılan bu işlem sonucunda kamunun/halkın borç yükü daha da artmaktadır. Hazine’nin bu şekilde borçlanma yetkisi, 2019 yılına kadar bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde 1’i ile sınırlandırılmışken, bu sınır 2019 yılında ise yüzde 3’e çıkarılmış ve bu kanun teklifinde yer alan düzenlemeyle borçlanma oranı yüzde 5’e çıkarılmaktadır. Teklifin yasalaşması halinde, sene başında 32 milyar 460 milyon liralık özel borçlanma yetkisi verilen Hazine, piyasadan 21 milyar 640 milyon lira daha borç alma imkânına kavuşacak ve bu halkın borç yükünü 22 milyar lira daha arttıracaktır. Borcu alanla borcu ödeyen sosyal sınıflar aynı olmadığı için bu borçlanmalar halkın sırtına yeni yükler getirecektir. Bu sebeple bu madde teklifi kabul edilebilir değildir.

Madde 5: Madde ile; 5366 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine yasal faizi işletilerek depo edilmesi şartı getirilmesi amaçlanmaktadır. Anayasanın Temel hak ve hürriyetlerin korunması başlıklı 40. Maddesi: “Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir. (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır. Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da

kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.” şeklinde düzenlenmiştir. Anayasanın 36. maddesi hak arama hürriyetini garanti altına almıştır. Bu kapsamda hakları ihlal edilen herkesin meşru vasıta ve yollardan davalı ve davacı olması esasen kişinin korunması gereken anayasal bir hakkıdır. Her ne kadar yasama tarafından meşru vasıta ve yollara erişime ilişkin çeşitli usul ve esasların belirleneceği kabul edilse de bu düzenlemeler Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan hak arama hürriyetine engel teşkil etmemelidir. Bu hususlara göre ilgili yasa değişikliği teklifinde “... bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme vizesine yasal faizi işletilerek depo edilmesi şartı getirilmesi” Anayasada güvence altına alınan hak arama hürriyetine halel getireceği açıktır. Nitekim yıllar boyunca kendi taşınmazının gelirinden uzak kalmış kimse için; ilgili kamulaştırma bedelinin faizi ile birlikte depo edilmesinin dava şartı haline getirilmesi ve ağır bir maddi külfet altında bırakılması, bu kimsenin mahkemeye erişim hakkını ortadan kaldırmakta ve dolayısıyla anayasanın ilgili maddesinin açık ihlaline neden olmaktadır. Bireyi devlete karşı güçsüz düşüren ve devlet lehine düzenleme yapan bu madde ile yurttaşların hak arama özgürlüğü kısıtlanacağı için teklife karşı olduğumuzu belirtiyoruz.

Madde 6-7-9-10-12-13-14-15-16: İşbu kanun teklifinin 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15 ve 16. maddeleriyle, Bankacılık Kanunu, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu, Elektronik Haberleşme Kanunu, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu’nda ve Ödeme ve Menkul Kıymetler Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’da değişiklik yapılarak, sözleşmelerin elektronik ortamda akdi ve feshi mümkün kılınmaktadır. Ülkemizde finansal ve elektronik okuryazarlığın ne seviyede olduğunun etkili bir analizi yapılmadan böylesi bir kanun değişikliğine gitmenin uzun vadede çeşitli mağduriyetler yaratacağı ortadadır. Bilhassa finansal konulardaki anlaşma ve fesihlerde önem arz eden “yüz yüzelik ilkesi”nin ikinci plana atılmasını öneren söz konusu değişikliklerin, mağduriyetlere yol açacağı, kötüye kullanımlar dolayısıyla dolandırıcılık vakalarının artmasına sebep olacağı açıktır. İnternet ve telefon üzerinden dolandırıcılığın oldukça yaygın olduğunu göz önünde bulundurarak elektronik ortamda düzenlenecek banka ve kredi sözleşmelerinin sanal bankacılık uygulamasını kullanmaya vakıf

olmayan kişiler için mağduriyete yol açacağını belirtmeliyiz. Elektronik ortama geçiş süreci özellikle bankacılık sektöründe çalışan binlerce emekçinin işlerini kaybetmesine sebep olacaktır. Yurttaşları istihdam etmekte yaşanan zorluklar ortadayken yeni iş alanları yaratılmadan iş sahalarını daraltacak düzenlemeler yapmak 13 milyonu geçen işsizlere yenilerinin katılmasına neden olacaktır.

Madde 11: AKP iktidarı, yasama usulünde olağan hale getirerek dayattığı “torba yasa” mantığıyla, bağımsız olması gereken yasama erkini, Saray’ın himayesine devretmekte ve Saray’dan gelen “ferman”lar, adeta ‘oldu bittiye getirilerek’ kanunlaştırılmaktadır. İşbu madde tam da AKP’nin ‘bağımsız yasama’ yerine ikame etmeye çalıştığı “fermancılık” tarzının malullüğünü ortaya koymaktadır. Söz konusu madde teklifi, aynı zamanda, hemen her kanun teklifi görüşmesinde ısrarla yinelediğimiz “etki analizi” eksikliğini de gözler önüne sermektedir. 25 Mart 2020 tarihinde yine bir torba yasa içinde Plan ve Bütçe Komisyonu’na getirilip, kanunlaşan (Kanun No. 7226) düzenleme, “öngörü sıkıntısı yaşamışız” açıklamasıyla ‘üzerinden 3 ay geçmeden’ yeniden düzenlenmek üzere Plan ve Bütçe Komisyonu’na sunulmuştur. Söz konusu madde ile 5941 sayılı Çek Kanunu’na geçici madde eklenerek, karşılıksız çek keşide etmekten mahkûm olanların, tahliye tarihinden itibaren, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini en geç 3 ay içerisinde ödemesi düzenlenmekteydi. 25 Mart’ta torba yasa içinde görüşülüp, 26 Mart’ta kanunlaşan maddede “3 ay” olarak belirlenen ödeme süresi, bu kez, işbu torba yasa teklifinde, 9 ay daha eklenerek “1 yıl” olarak düzenlenmek istenmektedir. Koronavirüs pandemisi koşullarında karşılıksız çek vermekten mahkûm olan ve çekin karşılığını alamadığı için mağdur olan tarafların, ödeme ve tahsil sıkıntısını gidermek amacıyla bir düzenleme yapılmasına olumlu yaklaşmaktayız. Bu madde, Plan ve Bütçe Komisyonu’nda ilk kez görüşüldüğünde, ödeme için verilen “3 aylık” sürenin yeterli gelmeyeceğini, derinlemesine görüşülüp, gerekirse sürenin uzatılması gerektiğini ifade etmiştik. HDP olarak, bu önerimiz kabul edilseydi, bu madde bugün yeniden düzenlenmek zorunda kalmayacaktı. Öte yandan, aynı düzenlemenin yaklaşık üç ay içinde ikinci kez Plan ve Bütçe Komisyonu’na getirilerek ödeme için verilen sürenin 3 katı oranında artırılmak istenmesi, içinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz koşullarında süren ödeme zorluğunun pandemi ile birlikte geldiği durumun vahametini de ortaya çıkarmaktadır. Söz konusu madde teklifinin etki analizinin etkili biçimde yapılarak mağduriyetleri tam anlamıyla giderecek biçimde yeniden düzenleme yapılmalıdır.

Madde 17: Bu madde, 2017 yılında çıkarılmış olan ve yürürlüğü birkaç kez ertelenen tütün ürünlerinin satış, tüketim ve dolayısıyla üretimine ilişkin Kaçakçılık Kanunu’nda yapılmış bir düzenlemeyi tekrardan ertelemeyi öngörmektedir. Ancak ortada ciddi bir sorun vardır. 2017 yılında getirilen söz konusu düzenleme yeniden ertelenirken bu kez ikili bir ayrıma gidilmektedir. Buna göre Tarım ve Orman Bakanlığı’ndan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1 Temmuz 2021 tarihinde; ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenler bakımından 1 Temmuz 2020 tarihine kadar erteleme getiriliyor. Yani kamuoyundaki tabirle tütünün kendisi için ayrı fakat tütünü kâğıda sarılıp içime hazır hale getirilmiş biçimi için ayrı erteleme tarihleri ve dolayısıyla cezai müeyyide getiriliyor. Ancak tütünü, kâğıda sarılmış tütünden ayırarak ayrı ayrı düzenlemek doğru ve mantıklı değildir. Tütünün tüketici için tütünün kâğıda sarılmamış halinin bir anlamı yoktur. Öte taraftan yasal düzenleme uyarınca çıkarılmış olması gereken yönetmeliğin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından aradan yıllar geçmesine rağmen henüz çıkartılmamış olması da tütün ile geçimini sağlayan yurttaşların büyük mağduriyetler yaşamasına neden olmuştur, halen olmaktadır ve bu düzenlemenin yürürlüğe girmesiyle de daha da fazla yaşanmasına neden olacaktır. Yine 2017’de yapılan yasal düzenlemeyle tütünde gerçekleştirilmesi öngörülen kooperatifler kurulamamıştır. Tesisleşmeler hayata geçirilememiştir. Ancak şimdi getirilmek istenen bu düzenlemeyle birlikte ülkeyi yönetenlerin sorumluluklarını yerine getirmemesi nedeniyle tütün üreticileri ve yurttaşlar cezalandırılmak istenmektedir. Bir an önce, öngörüldüğü gibi tütün alanında ilgili yönetmelik çıkarılmalı tesisleşme ve kooperatifleşme sağlanmalıdır. Yasal düzenlemenin gerektirdiği kurumsal altyapının henüz oluşturulmadığı, üretici ve tüketicinin aleyhine olan bu düzenlemenin başka bir boyutu daha vardır. Anlaşılan o ki AKP iktidarı, bu düzenlemeyle yaklaşık 8 milyar liralık bir vergi geliri de hedeflemektedir. Bu vergi de makaron içmek isteyen veya içmek durumunda kalan yurttaşların cebinden çıkacaktır. AKP iktidarı yurttaşları küresel sigara tekellerine mahkûm etmek istemektedir. Dolayısıyla AKP-MHP koalisyonu tarafından yabancı sigara tekellerine gariban yurttaşın cebinden kaynak aktaran bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bu maddeyle getirilmek istenen düzenleme esasen tütün piyasasına hâkim uluslararası tekeller yararınadır. AKP iktidarı, yerel küçük tütün üreticisinden ve satıcısından değil uluslararası tütün ve sigara tekellerinden yanadır. Zaten AKP yaklaşık 18 yıllık performansı ile açık bir biçimde göstermiştir ki uyguladığı olduğu neoliberal politikaların en hardcore biçimini tarımda hayata geçirmektedir. Tarımda dizginsiz piyasa ekonomisi ve vahşi kapitalizmin kuralları söz konusudur. AKP bir bütün olarak ülke tarımını ve özellikle bazı

tarım ürünlerini küresel tekellerin talanına açmıştır. Tütün de bunların başında gelmektedir. Küresel sermaye ve iktidar tekellerinin istekleri ve çıkarları doğrultusunda özellikle yerel küçük tütün üreticiliği bitirilme noktasına getirilmiştir. Bu maddeyle getirilen düzenleme de esasen bu büyük fotoğrafla birlikte okunmalıdır. Kısacası ilk etapta yapılması gereken şey en azından, söz konusu düzenlemenin bir bütün olarak ertelenmesidir. Böylelikle hem gerekli yönetmeliğin çıkarılması için hem de gerekli tesisleşme ve kooperatifleşmenin hayata geçirilebilmesi için ihtiyaç duyulan zaman kazanılabilmiş olacaktır. Yani bir geçiş süreci tanımlanmalıdır. Aksi takdirde düzenleme bu haliyle yürürlüğe girecek olursa hem üreticinin hem de tüketicinin mağduriyeti artarak devam edecektir.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garo Paylan
Diyarbakır

Necdet İpekyüz
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

Teklif Üzerine Görüşler

Türkiye’ de anayasal sistem 24 Haziran ile beraber birlikte değişmiş olsa da siyasetin aktörleri tarafından eski usul ve alışkanlıkların sürdürüldüğü gözlenmektedir. Bakanlar Kurulu’nun yerini Cumhurbaşkanı, kanun tasarılarının yerini ise kanun teklifleri almıştır. Artık yürütme, TBMM Genel Kurulu ve komisyonlarda temsil kabiliyetine sahip değildir. Bu yeni durumun gereği olan değişikliklerin hem Meclis İç Tüzüğü’nde hem de birçok farklı alanda yapılmamış olması yasamanın verimli çalışmasına mani olmaktadır.

Torba kanunlar, bugünkü yapıları ile yasama kalitemizdeki düşüklüğün bir göstergesidir. Neredeyse 150 yıla dayanan parlamento geleneğimizin bugün vardığı nokta açısından düşündürücüdür. Ne toplumun ihtiyaçlarını giderecek bir yasama faaliyetine ne de Meclis’ in önemli fonksiyonlarından müzakerenin sağlıklı işlemesine imkan vermektedir.

2/2945 sayılı torba kanun komisyona sunulduğunda 18 maddeden oluşmaktaydı. Son bir buçuk yıldır şahit olunan diğer örnekler göre nispeten az olsa da birçok farklı komisyonun ihtisas alanına giren düzenlemeler içeriyordu.

Bunlar;

6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu,

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunu,

3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunu,

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu,

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunu,

5411 sayılı Bankacılık Kanunu,

5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu,

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu,

5941 sayılı Çek Kanunu,

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu,

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu idi.

Görüşmeler esnasında verilen önergeler neticesinde, 375 ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hakkında yapılan değişikliklerle beraber teklifin maddelerine ilişkin ek düzenlemeler sonucu teklif 27 maddeye çıkmış ve komisyondan bu haliyle geçmiştir.

Sürecin kendisi, yasama faaliyetimizin ne denli kalitesiz bir hale büründüğünün açık ispatıdır. Çek Kanunu, Bankacılık Kanunu, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu henüz birkaç ay önce birtakım değişikliklere uğramıştır. 2/2945 sayılı teklif bu kanunlarda da değişiklik öngörmektedir. Yine bütün üretim alım satım işleri, son birkaç yıldır aynı husus üzerinden değişikliğe uğramaktadır. Tüm bu hususlar partili cumhurbaşkanlığı sistemine geçiş ile beraber yasama-yürütme ilişkilerini aldığı hal açısından ibret vericidir.

Diğer taraftan 2/2945 sayılı teklifin ülkenin gerçek gündemini göz ardı ediyor olduğu da açıktır. İkinci Dünya Harbi'nden bu yana insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük tehdit olan Covid-19'un tüm ekonomimizi etkisi altına aldığı böyle bir süreçte yapılan düzenlemelerin birtakım teknik değişiklikler ile sınırlı kalması izaha muhtaçtır. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu teklifine ek borçlanma limitini düzenleyen 4. madde dışında krizin etkilerini sınırlamaya yönelik bir değişiklik içermeyen teklif, iktidar partileri ile milletin gündemi arasındaki makasın ne denli açıldığını ortaya koymaktadır.

Kovid-19 Salgınının Türk Ekonomisi'ne Etkileri

Kovid-19 Salgını'nın küresel bir ekonomik daralmayı tetiklediği ortadadır. Yapılan analizler hem toplam arzın, hem de toplam talebin ciddi şekilde azalacağı yönündedir. Ancak toplam talebin toplam arzdan daha fazla azalacak olması, toplam üretim miktarının azalmasının yanı sıra fiyatların da reel olarak düşmesine yol açacaktır. Toplam ekonomik aktivitenin kabaca, Toplam Üretim X Fiyat olarak hesaplandığı düşünülürse, hem üretim miktarının hem fiyatların gerilemesi, toplam ekonomik aktivitenin üstünde çifte olumsuz bir etki yaşanacağını göstermektedir. Yukarıda bahsi geçen belirsizlikler nedeniyle ileriye yönelik tahminler oldukça geniş bir aralıktadır. Ancak sonuç olarak, mal ve hizmetler ucuzlamasına rağmen alıcıların azalacağı, dolayısıyla hem fiyatların hem de talebin düşmesi sonucunda 2020 yılında küresel bir deflasyon yaşanacağı konusunda bir fikir birliği vardır. Dolayısıyla Kovid-19 krizi, arz, talep ve finans şoklarının birlikte ortaya çıkmasına dayalı, bir çok farklı boyutu ve çehresi olan sistematik bir krizdir.

Ayrıca süreç oldukça dinamiktir. Yukarıda da değinildiği gibi, salgının sağlık cephesindeki savaş başarı ile neticelendirilmeden ekonomideki maliyetin nereye varacağını öngörmek mümkün gözükmemektedir. Bu durum gerek ulusal gerek uluslararası düzlemde yapılan tüm analizlere

de yansımış durumdadır. Tabloda yer alan veriler bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. IMF, Ocak ayında yayınladığı “Ekonomik Görünüm” raporunda Dünya Ekonomisi’nin 2020’de %3,3 büyüyeceğini öngörmüştü. Nisan ayının ortasında yayınladığı yeni raporda ise bu kez %3,0 daralma tahmini yaptı.

Tablo: Büyüme Beklentileri

	2020 (1)	2020 (2)
Dünya	3,3	-3
Gelişmiş Ekonomiler	1,6	-6,1
ABD	2	-5,9
Euro Bölgesi	1,3	-7,5
Almanya	1,1	-7
Fransa	1,3	-7,2
İtalya	0,5	-9,1
İspanya	1,6	-8
Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ülkeler	4,4	-1
Çin	6	1,2
Hindistan	5,8	1,9
Rusya	1,9	-5,5
Brezilya	2,2	-5,3
Meksika	1	-6,6
Türkiye	3	-5

Kaynak: IMF (1) Ocak ayında yapılan tahmin (2) Nisan ayında yapılan tahmin

Birçok farklı kuruluşun yaptığı farklı değerlendirmeler mevcuttur. %3 ile %7 arasında çeşitlenen bu daralma senaryolarının hangisi gerçek olursa olsun, içinden geçtiğimiz sürecin 29 buhranından derin etkiler yaratacağı konusunda kamuoyu hemfikiridir.

Salgının etkilerinin ilk iki çeyrekle sınırlı kalacağı beklentisine dayalı öngörüler, gelişmiş ekonomilerin %6,1’lik daralacağını öngörmektedir. Salgının sarstığı İtalya’da beklenen daralmanın %9,1, sağlık sistemi sağlıklı bir şekilde işler gözüken Almanya’ da ise %7 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan küresel dış ticaretteki daralmanın çeyreklik bazda 320 milyar doları aşabileceği öngörülmektedir. Salgının etkilerinin 2020 yılına yayıldığını düşündüğümüzde, küresel ticaret hacminde %10’a yakın bir daralmaya işaret etmektedir.

Tüm bunlara ek olarak krizin yaratacağı yeni işsiz sayısına dair öngörüler daha da vahimdir:

- Her ne kadar henüz salgının bilançosuna dair veriler yayınlanmış olsa da, salgına karşı alınan önlemler kapsamında ülkemizde 150 bine yakın işyeri kapatılmış, 7 milyona yakın vatandaşımız ise işini yapamaz duruma gelmiştir.
- ABD’ de Mart ayının başından bu yana işsizlik maaşına başvuranların sayısı 40 milyonu aşmıştır. Henüz yılbaşında %2,5 seviyesinde olan işsizlik %14,7’ye yükselmiştir.
- Almanya’ da %3,5 seviyesindeki işsizlik %11,5’ e yükselmiştir.

- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) yayınladığı raporda küresel küresel çapta iş saatlerinde %10,5 daralma yaşanacağını, bunun da 305 milyon tam zamanlı çalışanın işsiz kalmasına denk düştüğünü belirtmektedir.

Yapılan çalışmalar, Türk Ekonomisi’nde krizin etkilerinin güçlü bir şekilde hissedildiği ikinci çeyrekteki daralmanın %10’u aşacağına, yıllık bazda ise %5’i bulabileceğini ortaya koymaktadır. IMF, 2020 sonunda işsizliğin %17,2 seviyesine yükseleceğini, bütçe açığının milli gelire oranının ise %7,5 olarak gerçekleşeceğini öngörmektedir. Bunların yanında krizin etkilerini konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %55, turizmde %51, inşaatda %48, hava yolu taşımacılığında %47’ye varan daralmalara neden olacağı, hanehalkı kullanılabılır gelirinde %23, yatırım harcamalarında ise %66’ya varan daralmaların yaşanabileceğine ilişkin çalışmalar da bulunmaktadır.

Krizle Karşı Alınan Tedbirler

Çin’ den tüm dünyaya yayılan Kovid-19’un yarattığı ekonomik tahribat karşısında tüm ekonomilerin acil eylem planlarını iki temel hedef üzerine inşa ettikleri görülmektedir:

- 1) Hanehalkının gelir akışının sürekliliğini sağlamak
- 2) Üretim gücünü ayakta tutmak, firma iflaslarını önlemek

Kriz sürecinde ekonomi yönetimlerinin verdikleri tepkilere bakıldığında, 2008 krizine benzer reflekslerin kabul gördüğü anlaşılmakla birlikte; ülkelerin ekonomik yapılarının da etkili olduğu da ortadadır.

Bu kapsamda şu ana dek uygulanan tedbirlere bakıldığında, ABD, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, İspanya, İtalya gibi ülkelerde kamu sektörü önlemlerinin GSYH’ye oranı % 10’u aşmaktadır. Gelişmekte olan ekonomilerde bu oranların %4.8-%9.1 aralığında olduğu tahmin edilirken, salgının yarattığı zararı dengelemek için Türkiye’nin açıkladığı kamu desteği GSYH’nin yalnızca %3’ü düzeyindedir.

G20 ülkelere arasında Türkiye, krize karşı alınan tedbirlerin tutarları kıyaslandığında; Güney Afrika, Hindistan ve Meksika’nın ardından sondan dördüncü sıradadır. Bununla beraber, bu önlemlerin %90’ı vergi ötelemesi, kredi olanaklarının artırılması, daha düşük faiz uygulaması gibi geçici tedbirler olup, doğrudan destek sadece 1,5-2 milyar dolar seviyesinde kalmıştır. Dolayısıyla salgının başlamasından bu yana alınan hükümetin almış olduğu ekonomik önlemler oldukça yetersizdir.

Türkiye Destek kapsamında açıkladığı desteklerin çoğu yeni kredi kullanılması ile hem bireyleri hem de firmaları ilave borçlandırmakta hatta bankalara baskı yapmaktadır. Bu durumda krizin etkileri uzadıkça bu ilave kredilerde geriye ödenmeme, firma ve vatandaşın iflasları gündeme gelecektir. Bu durumda bankaların tahsili gecikmiş alacaklar oranı ve sorunlu krediler oranı bir anda %20’ler seviyesine çıkma tehlikesi taşımaktadır.

Türk Ekonomisi’nin yapısı, kırılganlıkları ve öncelikleri asgari 400 milyar TL’lik bir tedbirler paketini gerekli kılmaktadır. Bu kaynak ekonomik aktörlerin önündeki belirsizlikleri en aza indirecek şekilde, amaçları ve araçları belirli bir program dahilinde piyasaya aktarılmadan Türk Ekonomisi’nin krizi minimum hasarla atlatabilmesi mümkün değildir.

Salgın öncesinde de Türk Ekonomisi’nin derin sorunu olan yaygın işsizliğe ek olarak, krizle birlikte işini yapamaz duruma gelen 7 milyon insan doğrudan gelir desteklerinin kapsamının genişlemesini zaruri kılmaktadır. Makro ölçekte toplam talebin daha da düşmesini önleyecek doğrudan gelir desteklerinin uygulamaya konması, özellikle işsizliği dizginlemeye yönelik politika tedbirlerinin uygulanması gereklidir.

Biz İYİ Parti olarak, krizin yaratacağı hasarı minimize etmek adına, Mart ayı başından bu yana önerilerimizi kamuoyu ile paylaştık.

Alınan önlemler nedeniyle işini yapamaz duruma gelen vatandaşlarımızı mağduriyetini gidermek adına **Tüketici Kuponu**; “Türkiye’de kriz nedeniyle asgari 10 milyon hanede gelir düşüşü yaşanmaktadır. Bu kapsamda Nisan-Mayıs ayları için kişi başı 500 TL’lik doğrudan gelir desteği sağlanması. Eğer Hazine bu kaynağı yaratamıyor ise Tüketici Kuponları basarak ek kaynak yaratmalı”

Bu süreçte nakit ve gelir eksiliği yaşayan firmalarımız için **İşletme Kredisi**; “Her bir çalışan için 10.000 TL’lik işletme kredisinin tanımlanması ve 1 yılı faizsiz olmak üzere 3 yıllık vadede geri ödeme imkanı sunulması “

Ayrıca, stratejik nitelikteki sektörler özelinde, krizin etkileri nedeniyle iflas tehlikesi yaşayacak firmalarımız için **Türkiye Varlık Fonu- Borç Hisse Takası**; “Türkiye Varlık Fonu’nun devreye girmesi ve firma yönetim yapısında değişiklik yapmaksızın borç-hisse takası uygulaması.”

İçinden geçtiğimiz günlerde salgının etkilerinin nispeten sınırlanmış ve normale dönüş başlamış gözükmektedir. Fakat, döviz kazandırıcı sektörlerde ve özellikle de istihdam alanında 2020 yılının büyük bir kayıp ile kapatılacağı da ortadadır. Buna, salgına dair ikinci dalga senaryoları da eklendiğinde durum daha da vahim bir hal almaktadır.

Kriz tüm dünyayı hazırlıksız yakalamıştır. Salgının yarattığı etki tüm dünyada kısa-orta vadeli hedefleri alt üst etmiş, belirsizlikleri artırmıştır. Bu bakımdan salgına yönelik tedbirlerin gevşetilmeye başlandığı bugünlerde, tüm ekonomiler ortaya çıkan “yeni normal” tanımlayarak yol haritaları oluşturmaktadır. Kovid-19 sürecinden hızla çıkabilen, yeni koşullara adapte olabilen ekonomiler ile olamayanlar arasındaki farkı belirleyecek olan da bu yol haritaları, bu stratejiler olacaktır.

Kuşkusuz tüm bu hususlar ile uzun süredir yapısal tıkanma içerisinde olan Türk Ekonomisi’nin yeni bir çıkış için ihtiyaç duyduğu dönüşümün temellerinin tartışılacağı yer Türkiye Büyük Millet Meclisi’dir. Türk Milleti’nin ve dolayısıyla siyasetin esas gündemi de budur.

2/2945 sayılı teklifin, bu gündeme dair değişiklikleri içerdiğini söylemek mümkün değildir. Fakat, teklifin geneline bakıldığında yine de, teklifin özellikle ticaretin dijitalleşmesine yönelik hususlarda yaptığı düzenlemeler (6,7,9,10,12,13,14 maddeler) tarafımızca da müspet görülmektedir. Dijitalleşen dünyada yüz yüze olmadan uzaktan işlemlerin yoğunluğunun

arttığını kabul ederek özenli bir şekilde düzenleme yapılması gerektiğini düşünmekteyiz. Fakat, ülkemizde dolandırıcılık olaylarının yaşanma sıklığı düşünüldüğünde bu uygulamanın art niyetli davranışlara ve olumsuz sonuçlara sebebiyet vermemesi için söz konusu düzenlemelerin etrafından dolanmaya yer vermeyecek şekilde titizlikle hayata geçirilmesi önemlidir. Özellikle yaşlılarımızın elektronik işlemlerde sorun yaşadığını ve hata yapabildiklerini göz önünde bulundurarak kimlik tespiti başta olmak üzere izlenecek her bir adımın kolay, anlaşılır ve şeffaf olmasına dikkat edilmelidir.

Görüşmeler esnasında teklife eklenen ve 18.,19.,20., 21. ve 24., 25. Maddelerde yer alan 375 ve 703 sayılı kararnamelere ilişkin düzenlemeler, partili cumhurbaşkanlığı sistemine geçişte yaşanan aksaklıkların, aradan geçen 2 yıla rağmen hala sürdüğünü ortaya koymaktadır.

Teklifin 17. Maddesinde yer alan bütün mamullerinin üretimi ve satışına ilişkin düzenlemeler 2017 yılında yine Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülen 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu'na ilişkin yine bir yürürlük ertelemesini içermektedir.

Bunun dışında madde 2, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen doğal afetlere yönelik zarar tazminini içermektedir ve her ne kadar tarafımızca yetersiz görülse de müspet bakılmaktadır.

Keza, madde 3 ve madde 5'de yapılan düzenlemeler, birtakım teknik düzenlemeleri içermektedir.

Tüm bunların dışında, teklifin bize göre en önemli maddesi Hazine'ye ek borçlanma yetkisini düzenleyen 4. Maddedir. Bunun yanında bir kamu bankası olan Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı'nın, yatırım ortaklıklarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu dışına çıkarılması dikkat çekici bir diğer maddedir. Ayrıca henüz üç ay önce yapılan Çek Kanunu'na dair 11. maddedeki düzenleme yürütmenin tüm yasama faaliyetine bakışının önemli bir kanıtı niteliğindedir.

Madde Üzerine Görüşler

• Madde 1

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Avrupa Birliği'ne uyum programları çerçevesinde çıkarılmış olup eski kanun olan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda yer alan istisnaların ortadan kaldırılması ve kamu yönetiminde şeffaflık, eşitlik ve rekabetçiliğin sağlanması amacı güdülmüştür. Bugün gelinen noktada ise 4734 sayılı kanundaki istisnaların sayısı alfabetik harflerin sayısını geçmiş ve istisnaların yer aldığı bentlerin adı (aa), (ab) sıralarına ulaşmıştır. Teklifin gerekçesinde her ne kadar kamu kurum ve kuruluşları arasındaki eşitliği sağlamak amacı belirtilmiş ise de bunun aslında tüm istisnaların kaldırılarak sağlanacağı açıktır. Neredeyse her 3 ayda bir eklenen istisnalar sayesinde istisnası bulunan kurum sayısı istisnası olmayan kurum sayısını geçecektir. Bu durum da kanunun ilk getirildiği amacı ile uyuşmamaktadır. Öte yandan kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bu muafiyetler makro ölçekte rekabeti sektöre uğratacaktır. Rekabetin korunması ve sağlıklı koşullarda yaşatılması yönünde adımlar atmak yerine tam tersi yönde muafiyetlerin uygulamaya konulması serbest piyasa ekonomisine zarar verecektir.

• **Madde 4**

Teklifin dördüncü maddesi ile 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yürütmeye verilen ek borçlanma limiti %3'ten %5'e çıkarılmaktadır.

Usulen bu düzenlemenin yine ilgili kanunda yapılması ve bu teklifin de Cumhurbaşkanlığı tarafından iletilmesi daha doğru olacakken bütçe kanunu dışında bir torba yasa ile düzenlenmektedir.

Bilindiği üzere 2020 Merkezi yönetim Bütçe Kanunu yürütmeye 1 trilyon 95 milyar harcama yetkisi vermektedir. Bunun 139 milyar TL'lik kısmı için de borçlanma yetkisi tanınmaktadır. Ayrıca makro ihtiyati tedbir olarak da bütçenin %3'ü kadar bir ilave borçlanma hakkı sunulmaktadır. Anlaşılan odur ki ilave %3'lük borçlanma yetkisi kullanılmış olup buna da ek bir borçlanma yetkisi talep edilmektedir.

Tüm dünya ile birlikte içerisinde bulunduğumuz durumu da göz önünde bulundurarak değerlendirecek olursak ilave borçlanma yetkisi ihtiyacının oluşmasını anlayışla karşılamakla beraber ilk %3'lük dilimin kullanıldığı alanlarla ilgili olarak şüphe ve endişelerimizi bildirmek zorundayız. Komisyon görüşmelerinde kamu idaresi yetkililerinin verdikleri cevaplardan anlaşıldığı üzere bu borçlanma yetkisi çoğunluklu olarak pandemi sürecinde çeşitli alanlarda kredi kullandıran kamu bankalarının teknik rasyolarını kuvvetlendirmek amacı ile kullanılmıştır.

Siyasi iradenin 18 yıllık geçmişindeki benzeri durumlarda birçok kez destek önceliğini vatandaşın yana kullanmadığına tanıklık edilmiştir. Yine tüketmekten başka şansı olmayan dar ve sabit gelirlilerin ihtiyaçlarına çözüm olmak yerine üst gelir gruplarının kullanabileceği kredi programlarının açıklanması ile mevcut borçlanma yetkisi ile oluşturulan kaynaklar tasarruf ve dövizle yönlendirilmiştir. Ancak ve ancak bu miktarın çok küçük bir bölümü zor durumda olan vatandaşa yansıtılmış ve bu vatandaşlarımız derleriyle baş başa bırakılmıştır. İlave olarak talep edilen %2'lik miktarın tüketme ihtiyacı duyan zor durumdaki vatandaşlarımıza aktarılacak şekilde kullanılması gerekmektedir.

• **Madde 11**

Söz konusu madde ile henüz geçtiğimiz 2 ay içerisinde karşılıksız çek suçu sebebi ile cezaevinde olanlar için çıkarılan ödeme kolaylığına yönelik verilen sürenin dokuz ay daha uzatılması amaçlanmaktadır. İki ay öncesinde COVID-19 sürecinin bu kadar kısa süre içerisinde sona ermeyeceğini ve bu süreçte ödemelerin yapılmasının neredeyse imkansız olduğunu belirtmiştik. Bu süreçte piyasalara destek amacı ile çıkarılan tüm kanunlar gibi bu madde de iyice düşünülmeyen, ölçülmeden, tartılmadan çıkarıldığı için bugün yeniden düzenleme yapılması gerekmektedir.

Ülkemiz ticaretinde önemli yeri olan çek hususunun baştan sona en ince detayına kadar hesaplanarak yeniden düzenlenmesi zaruri hale gelmiştir. Özellikle çeklerin garanti limitlerinin

arttırılmasını sağlayacak yapısal düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, 2/2945 sayılı teklif, Kovid-19 salgınına bir hayli kırılgan vaziyette yakalanan ve kısa-orta vadeli plan/programları gerçekliğini yitiren Türk Ekonomisi'nin, önünü görmesini sağlayacak bir kapsam ve içerikten yoksundur.

Krizin etkilerinin bu denli şiddetli olduğu bir dönemde, iç piyasayı canlandırmayı odağına koyan ve ekonomideki tüm aktörleri içine alan bir ekonomi programı ihtiyacı ortadadır. Bunu geciktirmek krizin maliyetini artırmaktan başka bir anlam ifade etmeyecektir.

15.06.2020

Durmuş Yılmaz
Ankara

İsmail Tatlıoğlu
Bursa

ERZURUM MİLLETVEKİLİ İBRAHİM AYDEMİR
VE MANİSA MİLLETVEKİLİ UĞUR AYDEMİR
İLE 63 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUNLARDA VE 399 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Bankanın 6362 sayılı Kanuna göre faaliyette bulunan gayrimenkul yatırım ortaklıkları 4734 sayılı Kanuna tabi değildir.”

MADDE 2- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Erzurum İli Aşkale İlçesinde 11/5/2017 tarihinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Manisa İli Akhisar ve Kırkağaç İlçeleri ve çevresinde 22/1/2020 tarihinde, Elazığ İli Merkez, Sivrice, Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Palu ve Maden İlçeleri ve çevresinde, Elazığ İli Keban İlçesi Üçpınar Köyünde, Malatya İli, Doğanlı, Pütürge, Kale, Yeşilyurt ve Battalgazi İlçeleri ve çevresinde, Diyarbakır İli Çüngüş ve Çermik İlçeleri ve çevresinde, Adıyaman İli Gerger ve Sincik İlçeleri ve çevresinde, Tunceli İli Merkez, Mazgirt ve Pertek İlçeleri ve çevresinde 24/1/2020 tarihinde, Van İli Başkale ve Saray İlçeleri ve çevresinde 23/2/2020 tarihinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt dışında zorunlu sigortalılığa tabi olsa dahi kısa süreli çalışma olarak adlandırılan işlerde çalışanların aylıkları bu madde kapsamında değerlendirilmez ve kesilmez. Bu maddede geçen kısa süreli çalışmaya tabi işler, Sosyal Güvenlik Kurumunca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/1/1954 tarihli ve 6219 sayılı Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bankanın 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre faaliyette bulunan gayrimenkul yatırım ortaklıkları 4734 sayılı Kanuna tabi değildir.”

MADDE 2- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Erzurum İli Aşkale İlçesinde 11/5/2017 tarihinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Manisa İli Akhisar ve Kırkağaç İlçeleri ve çevresinde 22/1/2020 tarihinde, Elazığ İli Merkez, Sivrice, Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Palu ve Maden İlçeleri ve çevresinde, Elazığ İli Keban İlçesi Üçpınar Köyünde, Malatya İli Doğanlı, Pütürge, Kale, Yeşilyurt ve Battalgazi İlçeleri ve çevresinde, Diyarbakır İli Çüngüş ve Çermik İlçeleri ve çevresinde, Adıyaman İli Gerger ve Sincik İlçeleri ve çevresinde, Tunceli İli Merkez, Mazgirt ve Pertek İlçeleri ve çevresinde 24/1/2020 tarihinde, Van İli Başkale ve Saray İlçeleri ve çevresinde 23/2/2020 tarihinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“C) Yurt dışında zorunlu sigortalılığa tabi olsalar dahi kısa süreli çalışma olarak adlandırılan işlerde çalışanların aylıkları bu madde kapsamında değerlendirilmez ve kesilmez. Bu maddede geçen kısa süreli çalışmaya tabi işler yönetmelik ile belirlenir.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 4- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- 21/12/2019 tarihli ve 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen malî yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti, 2020 yılı için 7197 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar uygulanır.”

MADDE 5- 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla idare adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle idari yargı mercilerine açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine depo edilmesi şarttır. Mahkeme veznesine depo edilecek kamulaştırma bedeli, taşınmazın idare adına tescil edildiği tarih başlangıç kabul edilmek üzere, davanın açıldığı tarihe kadar yasal faizi işletilerek depo edilir. Bu bedel depo edilmeden açılan davalarda mahkemece verilecek iki haftalık kesin süre içinde bedelin mahkeme veznesine depo edilmemesi halinde davanın açılmamış sayılmasına karar verilir ve yargılama gideri ile vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır.

Birinci fıkra hükmü kanun yolu aşamasında bulunanlar dahil derdest davalar hakkında da uygulanır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 4- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- 21/12/2019 tarihli ve 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen malî yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti, 2020 yılı için 7197 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde beşine kadar uygulanır.”

MADDE 5- 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanun hükümleri uyarınca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış olan kamulaştırma kararları üzerine, mahkeme kararıyla idare adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle idari yargı mercilerine açılmış olan davalarda iptal kararı verilmesi sebebiyle idare aleyhine açılacak davalarda; taşınmazın idare adına tesciline karar verilmesi üzerine idarece ödenmiş olan kamulaştırma bedelinin davacı tarafından mahkeme veznesine depo edilmesi şarttır. Mahkeme veznesine depo edilecek kamulaştırma bedeli, taşınmazın idare adına tescil edildiği tarih başlangıç kabul edilmek üzere, davanın açıldığı tarihe kadar yasal faizi işletilerek depo edilir. Bu bedel depo edilmeden açılan davalarda, mahkemece verilecek iki haftalık kesin süre içinde bedelin mahkeme veznesine depo edilmemesi halinde davanın açılmamış sayılmasına karar verilir ve yargılama gideri ile vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır.

Birinci fıkra hükmü kanun yolu aşamasında bulunanlar dâhil derdest davalar hakkında da uygulanır.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 6- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki ilişkiler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir.”

MADDE 7- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az oniki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 6- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki ilişkiler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bankalar ile bireysel müşterileri arasında akdedilecek sözleşmelerin içeriğinde yer alması gereken asgarî hususlar ile tip sözleşmelerin uygulanacağı işlemler Kurulun uygun görüşü alınarak kuruluş birlikleri tarafından belirlenir.”

MADDE 7- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kart çıkaran kuruluşlar ile kart hamilleri arasındaki ilişkiler, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde en az on iki punto ve koyu siyah harflerle hazırlanacak yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 8- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunu kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları” ibaresi, “finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 6362 sayılı Kanun kapsamındaki aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri, 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme hizmeti sağlayıcıları” ibaresi, üçüncü fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve beşinci fıkrasında yer alan “takip eder” ibaresi “takip eder ve denetler” şeklinde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkrada belirtilenler, Kimlik Paylaşımı Sistemi kullanıcılarının, sistemi bu madde hükümlerine uygun kullanmalarına yönelik gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almak, takip etmek ve idari ve teknik tedbirlere ilişkin raporları talep edildiğinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.”

MADDE 9- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “imzalanırken” ibaresi “kurulurken” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 5809 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş ve dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yazılı olarak” ibaresi “taleplerini” şeklinde değiştirilmiştir.

“Sözleşme; yazılı olarak veya elektronik ortamda kurulur. Elektronik ortamda kurulacak

MADDE 8- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “imzalanırken” ibaresi “kurulurken” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 5809 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş ve dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yazılı olarak” ibaresi “taleplerini” şeklinde değiştirilmiştir.

“Sözleşme; yazılı olarak veya elektronik ortamda kurulur. Elektronik ortamda kurulacak

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

sözleşmelerde, başvuru sahibinin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek şekilde, Kurum tarafından belirlenecek yöntemler kullanılır ve bunlara ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 10- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç ay” ibareleri “bir yıl” şeklinde ve “üç aylık” ibaresi “bir yıllık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Finansal kiralama sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 12- 6361 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Faktoring sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

sözleşmelerde, başvuru sahibinin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek şekilde, Kurum tarafından belirlenecek yöntemler kullanılır ve bunlara ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 11- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç ay” ibareleri “bir yıl” şeklinde ve “üç aylık” ibaresi “bir yıllık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Finansal kiralama sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 13- 6361 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Faktoring sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 13- 6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Finansman sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 14- 6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Finansman sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

MADDE 15- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 42 nci maddesinin başlığı “Mali sorumluluk sınırlarına ve çalışanlara ilişkin esaslar ve müşterilerle akdedilecek sözleşmeler” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu Kanunda yer alan faaliyet konularına ilişkin yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri ile müşterileri arasındaki ilişkiler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 16- 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Çerçeve sözleşme yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Bankanın yazılı şeklin yerine geçebileceğini

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 14- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) 62 nci maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenler bakımından 1/7/2020 tarihinde,”

“f) 63 üncü maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1/7/2021 tarihinde,”

belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir.”

MADDE 17- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) 62 nci maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlar, satışa arz edenler, bulunduran ve nakledenler bakımından 1/7/2020 tarihinde,”

“f) 63 üncü maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 93 üncü maddesiyle 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin yeniden düzenlenen yirminci fıkrası, Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar bakımından 1/7/2021 tarihinde,”

MADDE 18- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 35 inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi ile dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dokuzuncu fıkranın ilgili hükmü saklı kalmak kaydıyla, bu fıkraya göre açıktan atanarlardan, görevi sona erenlerin veya görevden alınanların memuriyetle ilişkileri kesilir.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

“Kamu görevlileri arasından üst kademe kamu yöneticisi kadro, pozisyon ve görevlerine atananlardan;

a) Ek göstergesi (6400) ve daha yüksek tespit edilen üst kademe kamu yöneticisi kadro, pozisyon ve görevlerinden alınanlar veya görevleri sona erenler, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlarda müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına ya da bakanlıkların merkez teşkilatlarında bakanlık müşaviri unvanlı kadrolara,

b) İl valilerinden görevden alınanlar, vali-mülkiye başmüfettişi unvanlı kadrolara,

c) (a) ve (b) bentleri dışında kalanlardan görevlerinden alınanlar veya görevleri sona erenler;

1) Yönetici kadroları dışında daha önce bulundukları veya öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara,

2) Denetim elemanı ya da uzman kadro veya pozisyonlarına,

3) Araştırmacı veya uygun görülecek diğer kadro ve pozisyonlara,

Cumhurbaşkanınca veya bakanlarca ya da atamaya yetkili amirlerce atanırlar. Atama yapılmaya kadar bunların görev yaptıkları kadro, pozisyon veya görevlere ilişkin almakta oldukları her türlü ödemeler, görev yaptıkları kurum tarafından verilmeye devam edilir, (a) bendine göre atananlar, üst yönetici tarafından izleme, değerlendirme, araştırma, rehberlik, proje ve eğitim gibi hizmetlerde görevlendirilirler, (a) bendine göre atananlardan bir ay içinde talepte bulunanlar, atamaya yetkili amirler tarafından yönetici kadro veya pozisyonları dışındaki daha önce bulundukları veya öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara atanırlar, (a) bendine göre veya bu fıkraya göre talep üzerine atananlardan (a) bendindeki yönetici

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

kadro, pozisyon veya görevlerinde kesintisiz olarak en az iki yıl fiilen görev yapmış olanların mali hakları, atandıkları söz konusu kadro veya pozisyonlarda bulunmaları kaydıyla, atandıkları tarihi takip eden ay başından itibaren ikinci yılın sonuna kadar, fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir, (a) bendi ve bu fıkranın münhasıran bu bende bağlı hükümleri; hâkim ve savcılar, 926 sayılı Kanuna tabi personel, Dışişleri meslek memurları, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı, millî istihbarat hizmetleri sınıfı, emniyet hizmetleri sınıfı, jandarma hizmetleri sınıfı, sahil güvenlik hizmetleri sınıfı kapsamına giren yönetici kadrolarında bulunanlar hakkında uygulanmaz, (b) bendine göre atananların mali hakları, atandıkları kadroda bulunmaları kaydıyla fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç il valisine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir. Talep üzerine olanlar da dâhil bu fıkraya göre atananların kadro veya pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve kurumların kadro veya pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan kadro ve pozisyonlar herhangi bir şekilde boşalmalarını müteakiben, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş ve kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili kurumlara ait bölümlerinden çıkarılmış sayılır, (a) bendi kapsamında atama yapılan müşavir veya danışman kadro veya pozisyonları mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından bakanlık müşaviri kadrosuna denktir; bakanlık müşavirlerine yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar, bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz; bunlar emeklilik hakları bakımından da bakanlık müşavirine denk kabul edilir, (a) bendinin kapsamının tespitinde; mali ve/veya emeklilik hakları denk veya emsal unvanla belirlenmiş yönetici kadro, pozisyon ve

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

görevleri için bu şekilde belirlenmiş denk veya emsal unvanın ek gösterge rakamları dikkate alınır ve mali hakları ile emeklilik hakları için farklı ek gösterge rakamları belirlenmiş olması halinde bunlardan yüksek olanı esas alınır. Açıktan atandığı (a) bendi kapsamındaki yönetici kadro, pozisyon veya görevlerinden alınan veya görevleri sona erenler hakkında, bir ay içinde talepte bulunmaları halinde, sekizinci fıkraya göre ödeme yapılmamak kaydıyla (a) bendi uygulanabilir. Talepleri neticelendirilinceye kadar bunların görev yaptıkları kadro, pozisyon veya görevlere ilişkin almakta oldukları her türlü ödemeler görev yaptıkları kurum tarafından vermeye devam edilir. Bunlardan talepleri uygun görülmeyenlerin memuriyetle ilişkileri kesilir, (a) bendine göre atanmak suretiyle memuriyete girenlerin, atanmalarına esas görevlerinde ve kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri ile kıdeme bağlı haklarında değerlendirilir. Bunlara önceki statülerinin sona ermiş olmasından dolayı kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ya da benzer nitelikte başkaca bir tazminat ödenmez ve bu tazminatlara esas süreleri sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı ya da benzer nitelikteki tazminatların hesabında dikkate alınır. Bunlardan bu fıkranın dördüncü cümlesine göre talep üzerine kamu kurum ve kuruluşlarının memuriyet dışındaki statülerine atananlar için de anılan hizmet ve kıdem değerlendirmesi kıyasen yapılır. Kamu görevlileri arasında Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislere başkan ve başkan yardımcısı atananlardan görevlerinden alınanlar hakkında (a) bendi ile bu bende bağlı hükümler, ek gösterge şartı aranmaksızın, aynı esas, usûl ve şartlarla uygulanır.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 19- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 33 üncü maddesinin son fıkrasında yer alan “ikinci yılın sonuna kadar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 20- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 36- Atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınanlar veya görevleri sona erenler hariç olmak üzere, kamu görevlileri arasından atanmış olup ek 35 inci maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişik dokuzuncu fıkrasının (a) bendi kapsamındaki kadro, pozisyon ve görevlerden 9/7/2018 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemde alınan veya görevi sona eren kamu görevlileri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde talepte bulunmaları halinde, önceki yöneticilik görevlerinin ilgisine göre Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlarda müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarına ya da bakanlıkların merkez teşkilatlarında bakanlık müşaviri unvanlı kadrolara atanır. Bu şekilde atanmak suretiyle memuriyete girenlerin, yöneticilik görevleri de dâhil atanmalarına esas görevlerinde ve kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri ile kıdeme bağlı haklarında değerlendirilir. Bunlara önceki statülerinin sona ermiş olmasından dolayı kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ya da benzer nitelikte başkaca bir tazminat ödenmez ve bu tazminatlara esas süreleri sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı veya benzer nitelikteki tazminatların hesabında dikkate alınır. Bunlar, üst yönetici tarafından izleme, değerlendirme, araştırma, rehberlik, proje ve eğitim gibi hizmetlerde görevlendirilirler. Bu

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

fıkra kapsamındaki müşavir veya danışman kadro veya pozisyonları mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından bakanlık müşaviri kadrosuna denktir; bakanlık müşavirlerine yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar, bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz; bunlar emeklilik hakları bakımından da bakanlık müşavirine denk kabul edilir.

Atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınanlar veya görevleri sona erenler hariç olmak üzere, ek 35 inci maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişik dokuzuncu fıkrasının (a) bendi kapsamındaki kadro, pozisyon ve görevlerde kesintisiz olarak en az iki yıl fiilen görev yapmış olanlardan, 9/7/2018 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemde görevden alınan veya görevi sona eren kamu görevlilerinin mali hakları, ek 35 inci maddenin dokuzuncu fıkrası ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesine göre atandıkları kadro veya pozisyonlarda bulunmaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından geçerli olmak üzere ikinci yılın sonuna kadar, fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir. Ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga ek 18 inci madde uyarınca önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınmak suretiyle ödeme yapılan süre, bu fıkra da yer alan iki yıllık süreden düşülür.

9/7/2018 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemde görevden alınan veya görevi sona erenlerden 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre mülga ek 18 inci

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

madde uyarınca müşavir kadrolarına veya anılan mülga madde uyarınca talep üzerine farklı kadro veya pozisyonlara atanmış olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan kadro veya pozisyonlarda bulunanlar hakkında birinci ve ikinci fıkralar uygulanmaz. Bunlardan müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarında bulunanlar, üst yönetici tarafından izleme, değerlendirme, araştırma, rehberlik, proje ve eğitim gibi hizmetlerde görevlendirilirler.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre mülga ek 18 inci madde uygulanarak talep üzerine de dâhil atandıkları kadro veya pozisyonlarda bulunanlar hakkında birinci ve ikinci fıkralar uygulanmaz. Bunlardan müşavir veya danışman kadro veya pozisyonlarında bulunanlar, üst yönetici tarafından izleme, değerlendirme, araştırma, rehberlik, proje ve eğitim gibi hizmetlerde görevlendirilirler.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ek 35 inci maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişik dokuzuncu fıkrasının (a) bendi kapsamındaki kadro, pozisyon ve görevlerde bulunanlardan, görevden alındıklarında haklarında 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre mülga ek 18 inci maddenin uygulanması öngörülenler için anılan mülga madde uygulanmaz.

Atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınanlar hariç olmak üzere, 9/7/2018 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan dönemde il valiliği görevinden alınarak atandıkları mülkiye başmüfettişi veya mülkiye müfettişi kadrolarında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bulunanlar, İçişleri Bakanlığında vali-mülkiye başmüfettişi unvanlı kadrolara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte atanmış sayılır. Bunların mali hakları,

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

atandıkları kadrolarda bulunmaları kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından geçerli olmak üzere, fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç il valisine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir.

Bu maddeye göre atanacakların kadro veya pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve kurumların kadro ve pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan kadro ve pozisyonlar herhangi bir şekilde boşalmalarını müteakiben, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş ve kurumların kadro ve pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerinden çıkarılmış sayılır.

Bu maddenin uygulanması, geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmasını gerektirmez.”

MADDE 21- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37- Mülga ek 18 inci madde uygulanmak suretiyle bakanlıklarda müşavir kadrosuna atanarlardan geçici 33 üncü maddeye göre atandıkları ya da atanmış sayıldıkları kadro veya pozisyonlarda bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde kurumlarına başvurmaları halinde, başvurdukları tarihi takip eden ay başından itibaren ve anılan kadro veya pozisyonlarda bulundukları sürece fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç bakanlık müşaviri kadrosuna ait ödeme unsurlarından faydalandırılırlar.

Ancak birinci fıkra kapsamındakilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte malî haklarını mülga ek 18 inci maddesine göre almakta olanlar, anılan mülga maddedeki malî haklara ilişkin sürenin tamamlandığı tarihi takip eden ay başından itibaren birinci fıkradan aynı esas, usul ve şartlarla yararlanır.

Bu madde kapsamında başvuruda bulunmayanlar hakkında geçici 33 üncü maddenin son fıkrasının uygulanmasına aynı şartlarla devam edilir.

Bu maddenin uygulanması, geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmasını gerektirmez.”

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 15- 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç kontrol sisteminin oluşturulması ve iç denetçi istihdamı

EK MADDE 4- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55 inci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan iç kontrol sistemi oluşturulur. Kamu iktisadi teşebbüslerinin ve bağlı ortaklıklarının her düzeydeki yöneticisi iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde oluşturulmasından ve uygulanmasından, yönetim kurulları ise gözetiminden ve gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur.

İç denetim, 5018 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirlenen faaliyetleri kapsar. İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. Yapıları ve personel sayıları dikkate alınmak suretiyle kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç denetçi istihdam edilir. İç denetçiler, gerekli şartları taşıyanlar arasından yönetim kurulu tarafından atanır ve aynı usulle görevden alınır. İç denetçiler, 5018 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevleri İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen kamu iç denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarına iç denetçi olarak atanacaklarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartlar aranır.

a) En az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olmak.

b) En az beş hizmet yılını doldurmuş olmak (Bu sürenin hesaplanmasında hangi statüde olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 22- 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç kontrol sisteminin oluşturulması ve iç denetçi istihdamı

EK MADDE 4- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55 inci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan iç kontrol sistemi oluşturulur. Kamu iktisadi teşebbüslerinin ve bağlı ortaklıklarının her düzeydeki yöneticisi iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde oluşturulmasından ve uygulanmasından, yönetim kurulları ise gözetiminden ve gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur.

İç denetim, 5018 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirlenen faaliyetleri kapsar. İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. Yapıları ve personel sayıları dikkate alınmak suretiyle kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında iç denetçi istihdam edilir. İç denetçiler, gerekli şartları taşıyanlar arasından yönetim kurulu tarafından atanır ve aynı usülle görevden alınır. İç denetçiler, 5018 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevleri İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen kamu iç denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarına iç denetçi olarak atanacaklarda 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olmak.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

geçmese dahi devlet memurlarının kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilen hizmet süreleri dikkate alınır).

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

d) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararında belirtilen sertifika ve diğer şartları taşımak.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının kadrolarında istihdam edilen iç denetçiler, mali ve sosyal haklar ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından bakanlık iç denetçisine denktir. Bunların harcırahları hakkında 5018 sayılı Kanuna göre atanan iç denetçilere uygulanan hükümler esas alınır.”

MADDE 16- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Teşebbüs veya bağlı ortaklıklarda iç denetçi kadrolarında bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren ek 4 üncü maddenin son fıkrasından yararlandırılır.

b) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararı kapsamındaki gerekli şartları yerine getirerek iç denetçi olarak görevli bulunanlardan anılan ilgili Karardaki gerekli sertifikaya sahip olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde istihdam edildikleri teşebbüs veya bağlı ortaklıklarına başvuruları üzerine iç denetçi kadrolarına atanırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

b) En az beş hizmet yılını doldurmuş olmak
(Bu sürenin hesaplanmasında hangi statüde olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında geçmese dahi devlet memurlarının kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilen hizmet süreleri dikkate alınır).

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

d) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararında belirtilen sertifika ve diğer şartları taşımak.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının kadrolarında istihdam edilen iç denetçiler, mali ve sosyal haklar ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından bakanlık iç denetçisine denktir. Bunların harcırahları hakkında 5018 sayılı Kanuna göre atanan iç denetçilere uygulanan hükümler esas alınır.”

MADDE 23- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Teşebbüs veya bağlı ortaklıklarda iç denetçi kadrolarında bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren ek 4 üncü maddenin son fıkrasından yararlandırılır.

b) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararı kapsamındaki gerekli şartları yerine getirerek iç denetçi olarak görevli bulunanlardan anılan Karardaki gerekli sertifikaya sahip olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde istihdam edildikleri teşebbüs veya bağlı ortaklıklarına başvuruları üzerine iç denetçi kadrolarına atanırlar.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

c) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararındaki sertifika şartı hariç diğer gerekli şartları yerine getirerek, iki yıl içerisinde sertifika sahibi olmak üzere iç denetçi olarak görevli/atanmış bulunanlar, en geç 31/12/2021 tarihine kadar olmak üzere belirtilen sürede gerekli sertifikalardan birine sahip olmaları halinde istihdam edildikleri teşebbüs veya bağlı ortaklıklarına başvuruları üzerine iç denetçi kadrolarına atanırlar.

d) İç denetçi kadrolarına atamaları yapılmış olanlar ile görevlendirme suretiyle iç denetim faaliyetini yürütenlerden ek 4 üncü maddede belirlenen şartları en geç 31/12/2021 tarihine kadar yerine getiremeyenlerin atamaları veya görevlendirilmeleri iptal edilerek bir önceki görevlerine iade edilirler.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

c) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yayımlanan ilgili yıl Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararındaki sertifika şartı hariç diğer gerekli şartları yerine getirerek iki yıl içerisinde sertifika sahibi olmak üzere iç denetçi olarak görevli/atanmış bulunanlar, en geç 31/12/2021 tarihine kadar olmak üzere belirtilen sürede gerekli sertifikalardan birine sahip olmaları halinde istihdam edildikleri teşebbüs veya bağlı ortaklıklarına başvuruları üzerine iç denetçi kadrolarına atanırlar.

d) İç denetçi kadrolarına atamaları yapılmış olanlar ile görevlendirme suretiyle iç denetim faaliyetini yürütenlerden ek 4 üncü maddede belirlenen şartları en geç 31/12/2021 tarihine kadar yerine getiremeyenler, atamaları veya görevlendirmeleri iptal edilerek bir önceki görevlerine iade edilirler.”

MADDE 24- 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 221 inci maddesinin beşinci fıkrasının dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 221 inci maddenin beşinci fıkrası kapsamında atandıkları kadrolarda bulunanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde kurumlarına başvurmaları halinde, atandıkları kadrolarda bulunmaları kaydıyla, başvurdukları tarihi takip eden ay başından itibaren 221 inci madde kapsamında atanmalarına esas olan kadrolarına ait mali, sosyal ve emeklilik hakları ile ödeme unsurları her türlü artış ve iyileştirme yansıtılmak suretiyle verilmeye (mali hakları hususunda haklarında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 12 nci maddesi veya ilgili

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ile
63 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

diğer mevzuat hükümleri uygulanmış olanlar hakkında anılan düzenlemelerin uygulanmasına) devam edilir.

Mülga 3056 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre istihdam edilmekteyken 221 inci maddenin altıncı fıkrasına göre atandıkları kurumlarda (Devlet Arşivleri Başkanlığı hariç) geçici 28 inci madde kapsamında çalışıp bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı görevlerde bulunanların mali ve sosyal hakları da dâhil istihdamları hakkında 31/12/2018 tarihinden geçerli olmak üzere mülga 3056 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin dördüncü fıkrası ve ilgili mevzuatının uygulanmasına aynı şekilde devam edilir.

Bu maddenin uygulanması, geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmasını gerektirmez.”

MADDE 26- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 27- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

